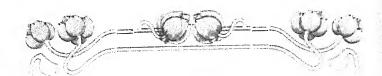

UENTRA:	AL
IRU.	an in the state of
Acc. No	808
Date. 16	
Oall No Sov.	2 S Com

D.

श्रीचन्द्रशेखरभारतीखामिनः॥

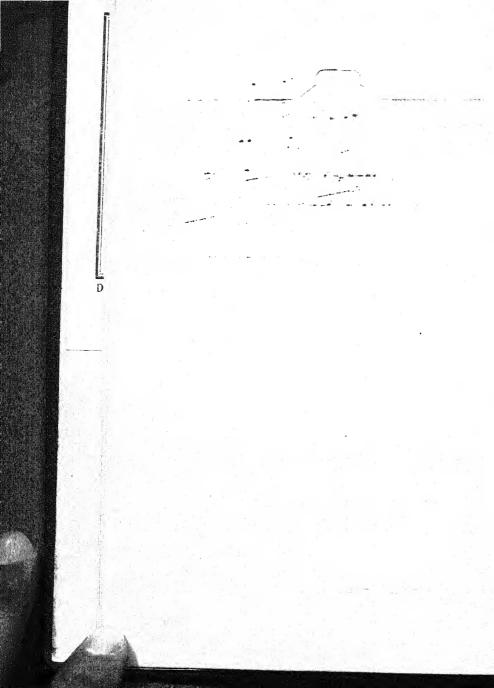
॥ श्रीगुरुप्यो नमस्य। ॥ द्वितीयावृत्तिसमर्पणम् ॥

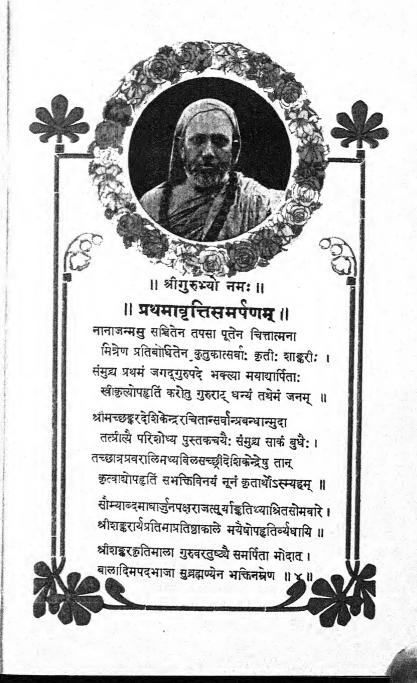
了のできると

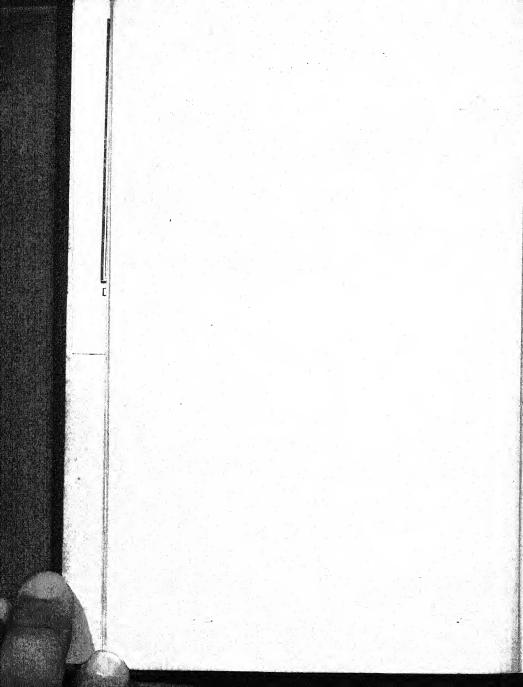
श्रीमच्छंकरदेशिकेन्द्रचितान ग्रन्थान् समस्तान् पुरा श्रीवाणीप्रविलासयन्त्रनिलये संमुद्र्य वालादिमः। सुब्रह्मण्यमह।शयो हि गुरुराट्कुम्भाभिषेकोत्सवे काल्ह्यां प्रथमं जगद्गुरुपदे द्त्वा कृतार्थोऽभवत्॥

तानेवाद्य पुनः सभाक्तिविनयं तत्रैव मुद्रालयं पुण्यं पछितमाव्दपृतिंसमयं श्रीचन्द्रचूडप्रभोः। संमुद्रय प्रकटीकृतान् गुरुवरः स्वीकृत्य कारण्यतः ब्रह्मात्मैक्यविवोधमार्गनिरतान् छात्रान् विद्ध्यात्सदा॥

> सुनन्दनाश्वयुक्कृष्णमस्क्षेंकादशीदिने । प्रन्थावितः शाङ्करीयमर्पिता स्याद्गुरोर्भुदं ॥३॥

॥ श्रीः ॥ ॥ स्तोत्राणि ॥ श्री**मच्छंकरभगवत्पूज्यपादैः** विराचितानि ।

MS Melachen

॥ श्रीः ॥

॥ विषयानुक्रमणिका ॥

-6.3/4 for

			पृष्टम्
गणेशपञ्चरत्नम्			9
गणेशसुजंगम्	• • •	• • •	3
सुत्र सण्यमु तंगम्		• • •	ક
शिव भु जंगम्	• • •		१५
शिवान-द्लहरी		• • •	२६
शिवपादादिकेशान्यवर्णनस्तोत्रम्		• • •	५२
शिवकेशादिपादान्तवर्णनस्तोत्रम्			६३
वेदसारशिवस्तोत्रम्	• 2 •		७१
शिवापराधश्रमापणस्तोत्रम्			હ
सुवर्णमालास्तुतिः			७९
दशक्रोकीस्तुति:	• • •	• • •	९२
दक्षिणामृतिवर्णमालास्तोत्रम्		• • •	94
श्रीदक्षिणामृत्येष्टकम्	• • •		१०२
श्रीमृत्युंजयमानसिकपूजास्तोत्रम्	•••	•••	१०५

			पृष्ठम्
शिवनामावल्यष्टक म्			११६
शिवपञ्चाक्षरस्तोत्रम्		* * *	११९.
उ मामहेश्वरस्तोत्रम्			१२१
सौन्दर्यछह्री	• • •	• • •	१२५
देवीभुजङ्गस्तोत्रम्			१५१
आनन्दलहरी	• • •		१५९
त्रिपुरसुन्दरीवेदपाद स्तोत्रम्	•••	• • •	१६५
त्रिपुरसुन्द्रीमानसपूजास्तोत्र म्	• • •		१८६
देवीचतुःषष्ट्यपचारपूजास्तोत्रम्	• • •		286
त्रिपुरसुन्दर्यष्टक म्	• • •	• • •	२३६
ल्लितापञ्चरत्नम्	• • •	• • •	२३९:
कल्याणवृष्टिस्तवः	• • •		२४१
नवरत्नमाछिका		• • •	२४६
मन्त्रमातृकापुष्पमालास्तवः			२४९
गौरीदशकम		• • •	248
भवानीमुजंगम्	****	****	२५७:
शारदा सुजङ्गपयाताष्ट्रकम्	2000	• • •	२६२
अन्नपूर्णांस्तुतिः	200	1005	२६५:
मीनाक्षीपञ्चरत्नम्			२६८

			मृष्टम्
मीनाञ्चीस्तोत्रम्			२७०
अमराम्बाष्टकम्		***	२७३
कनकधारास्तोत्रम्			२७६
गङ्गाष्ट्रकम्		• • •	२८१
मणिकाणिकाष्टकम्	****		268
यमुनाष्टकम्	****	****	२८७
यमुनाष्टकम्	• • •		२९०
नर्भदाष्टकम्	•••		२९३
काशीपञ्चकम्			२९६
कालभैरवाष्ट्रकम्	•••	• • •	२९८
दक्षिणामूर्तिस्तोत्रम्		•••	३०१
शिवपञ्चाक्षरनक्षत्रमालां स्तो त्र	म्		३ ०६
द्वादशलिङ्गस्तोत्रम्	•••	• • •	े ` ` ३१४
अर्धनारीश्वरस्तोत्रम्	400		३१८
गुर्वष्टकम्			3 9 9
शात:सारणस्तोत्तम्			328
षट्पदीस्तोत्रम्			३२५
मोहमुद्ररः			३२७
इरिस्तुति:			. 339
6.1.2.4	****	• • •	441

			प्र ष्टम्
छक्षीनृ।सिंहपञ्चरत्नम्	• • •	/ • -	३४६
छ क्ष्मीनृ सिंहकरुणारसस्तोलम्	* * *		386
श्रीविष्णुभुजंगप्रयातस्तोत्रम्		± .	
विष्णुपादादिकेशान्तस्तोत्रम्			३५३
पाण्डुरंगाष्ट्रकम्	****		३५७
श्रीरामभुजंगप्रयातस्तोत्रम्	***	•••	३७१
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		****	308
हनुमत्पञ्चरत्नम्		****	३८२
जगन्नाथाष्ट्रकम्	••••		३८३
अच्युताष्ट्रकम्			३८६
कृष्णाष्ट्रकम्	• • •	• • •	368
गोविन्दाष्टकम्	* • •	• • •	392
भगवन्मानसपूजा			
निर्पुणमानसपूजा		• 8 •	३९५
अद्वैतपञ्चरत्नम्	***	•••	३९८
अंद्वेतानुभृतिः		•••	४०३
अनात्मश्री।विगर्हणम्			४०५
	***	• • •	४१६
उपदेशपञ्चकम्	•••	• • •	४२१
एकश्लोकी	• • •		४२३
जीवन्मुक्तानन्द्लहरी	• • •		
	-	• • •	858

				पृष्ठम्
तत्त्वोपदेशः			* • 1	४३९
दशक्रोकी			• • •	888
धन्याष्ट कम्		• • •		888
निर्वाणमञ्जरी		***	• • •	880
निर्वाणषट्कम्			• • •	४५१
प्रश्नोत्तरस्त्रमालिका	•	• • •	****	४५३
शौढानुभूति:		•••		४६ २
ब्रह्मज्ञानाव की माला		•••	• • •	४६७ :
ब्रह्मानुचिन्तनम्		•••		800
मनीषापञ्चकम्		• • •		४७४
मायापञ्चकम्		****		४७६.
यतिपञ्चकम्		****		866.
योगतारावली			••••	860
छ घुवाक्यवृत्तिः			7	866
वाक्यवृत्तिः				899
सदाचारानुसन्धानम्		***		886
खरूपानुसन्धानाष्ट्रकम्		• • •		५०६
स्वात्मप्रकाशिका				409.

90-00-00-0C ॥ श्रीमच्छंकरभगवत्पूज्यपादाः॥

॥ आः ॥

" गणेशपञ्चरतम् "

मुदा करात्तमोदकं बदा विमुक्तिसाधकं कलाधरावतंनकं विलासिलोकरक्षकम् । अनायकैकनायकं विनाशितेमदेत्यकं नताशुभाशुनाशकं नमामि तं विनायकम् ॥ १ म

नतेतरातिभीकरं नवोदितार्कभास्वरं नमत्सुरारिनिर्जरं नताधिकापदुद्धरम् । सुरेश्वरं निधीश्वरं गजेश्वरं गणेश्वरं महेश्वरं तमाश्रये परात्परं निरन्तरम् ॥ २ ॥

समस्तलोकशंकरं निरस्तदेख कु आरं दरेतरोदरं वरं वरेमवक्त्रमक्षरम् । कुपाकरं क्षमाकरं मुदाकरं यशस्करं मनस्करं नमस्कृतां नमस्करोमि भास्वरम् ॥ ३ ॥ s. s. 1 श्रिक्तिनार्तिमार्जनं चिरंतनोक्तिभाजनं
पुरारिपूर्वनन्दनं सुरारिगर्वचर्वणम् ।
श्रवश्वनाद्यभीषणं धनंजयादिम्पणं
कपोळदानवारणं भजे पुराणवारणम् ॥ ४ ॥

वितान्तकान्तद्न्तकान्तिमन्तकान्तकात्मजं

अचिन्त्यक्रपमन्तहीनमन्तरायक्रन्तनम् ।

हदन्तरे निरन्तरं वसन्तमेव योगिनां

तमेकद्न्तमेव तं विचिन्तयामि संततम् ॥ ५ ॥

महागणेशपद्धरत्नमादरेण योऽन्बहं
प्रजल्पति प्रभातके हृदि स्मरन्गणेश्वरम् ।
अरोगतामदोषतां सुसाहितीं सुपुत्रतां
समाहितायुरष्टभूतिमभ्युपैति सोऽचिरात् ॥ ६ ॥

॥ श्रीः॥

" गणेश्युजंगम् "

रणत्स्रुद्रघण्टानिनादाभिरामं चळत्ताण्डवोदण्डवत्पद्मताळम् । उपत्तुन्दिलाङ्गोपरिन्यालहारं गणाधीशमीशानसूनुं तमीडे ॥ १ ॥

ध्वनिध्वंसवीणाळयोह्यासिवक्तं रफुरच्छुण्डदण्डोह्यसद्वीजपूरम् । राखद्रपेसौगन्ध्यलेखालिमालं राणाधीशमीशानसूनुं तमीहे ॥ २ ॥

त्रकाशज्जपारकः त्रप्रसून-प्रवालप्रभातारुणच्योतिरेकम् । श्रद्धम्बोद्रं वऋतुण्डैकदन्तं गणाधीशमीशानसूर्तुं तमीदे ॥ ३ ॥ विचित्रःफुरद्रत्नमालाकिरीटं किरीटोलसचन्द्ररेखाविभूषम् । विभूषकभूषं भवध्वंसहेतुं गणाधीशभीशानसूतुं तमीडे ॥ ४ ॥

ख्दऋदुजाबछरीहर्यमृछोः ब्रुट्यताविभ्रमभ्राजदक्षम् । महत्सुन्दरीचामरैः सेव्यमानं गणाधीशमीशानसूतुं तमीडे ॥ ५ ॥

स्फुरित्रष्टुरालोलिपिङ्गाक्षितारं कृपाकोमलोदारलीलावतारम् । कलाबिन्दुगं गीयते योगिवर्येः र्गणाथीशभीशानसूतुं तमीडे ॥ ६ ॥

यमेकाक्षरं निर्मेलं निर्विकल्पं गुणातीतमानन्दमाकारशून्यम् । परं पारमोंकारमाम्नायगर्भं वदन्ति प्रगल्मं पुराणं तमीहे ॥ ७ ॥

गणेशभुजंगम्।

चिदानन्दसान्द्राय शान्ताय तुभ्यं नमो विश्वकर्त्रे च हर्त्रे च तुभ्यम् । नमोऽनन्तकीलाय कैवल्यभासे नमो विश्वबीज प्रसीदेशसूनो ॥ ८॥

इमं सुस्तवं प्रातकत्थाय भक्त्या पठेचस्तु मर्खो छमेत्सर्वकामान् । गणेशप्रसादेन सिध्यन्ति वाची गणेशे विभौ दुर्छभं कि प्रसन्ने ॥ ९ ॥

॥ आः॥

॥ सुब्रह्मण्यभुजंगम ॥

सदा बालक्पापि विद्यादिहन्त्री
महादन्तिवक्त्रापि पञ्चास्यमान्या ।
विधीनद्रादिमृग्या गणेशाभिधा मे
विधत्तां श्रियं कापि कल्याणमृतिः ॥ १ ॥

न जानामि शब्दं न जालामि चार्थं न जानामि पद्यं न जानामि गद्यम् । चिदेका पडास्या हृदि द्योतते मे मुखान्निः धरन्ते गिरश्चापि चित्रम् ॥ २ ॥

मयूराधिकढं महावाक्यगूढं मनोहारिदेहं महिकत्तगेहम । बहीदेबदेवं महाबेदमावं महादेवबाढं भजे छोक्रपाछम् ॥ ३ ॥ बदा ब्रंनिधानं गता मानवा मे
भवाम्भोधिपारं गतास्ते तदेव ।
इति व्यञ्जयन्सिन्धुतीरे य आस्ते
तमीडे पवित्रं पराशक्तिपुत्रम् ॥ ४ ॥

यथार्ड्यस्तरङ्गा छयं यान्ति तुङ्गास्तथैवापदः संनिधी सेवतां मे।
इतीवोर्मिपङ्कीर्नुणां दर्शयन्तं
सदा भावये हृत्सरोजे गुहं तम् ॥ ५ ॥

गिरौ मित्रवासे नरा येऽधिक्टास्तदा पर्वते राजते तेऽधिक्टाः।
इतीव त्रुवन्गन्यशैद्धाधिक्टः
स देवो मुदे मे सदा षण्मुखोऽस्तु ॥ ६ ॥

महाम्भोधितीरे महापापचीरे
मुनीन्द्रानुकूछे सुगन्धास्यशैछे ।
गुहायां वसन्तं स्वभासा छसन्तं
जनार्ति हरन्तं श्रयामो गुहं तम् ॥ ७॥

सुब्रह्मण्यभुजंगम् ।

लबत्स्वर्णगेहे नृणां कामदोहे सुमस्तोमसं छन्नमाणिक्यमञ्जे । समुचत्सहस्रा केतुल्यप्रकाशं सदा भावये कार्तिकेयं सुरेशम् ॥ ८॥

रणद्धंसके मञ्जुलेऽत्यन्तशोणे मनोहारिलावण्यपीयूषपूर्णे । मनःषट्पदो मे मवक्केशतप्तः बदा मोदतां स्कन्द ते पादपद्धे ॥ ९ ॥

सुवर्णाभिद्ञ्याम्बरैभीसमानां क्वणिकिङ्किणीमेखलाशोभमानाम् । लस्खेमपट्टेन विद्योतमानां कटि भावये स्कन्द् ते दीप्यमानाम् ॥ १०॥

पुळिन्देशकन्याघनाभोगतुङ्ग-स्तनाळिङ्गनासक्तकाइमीररागम् । नमस्यान्यहं तारकारे तनोरः स्वभक्तावने सर्वदा सानुरागम् ॥ ११॥ विधो कल्कप्तद्ण्डान्ह्वलील।धृताण्डा-न्निरस्तेभशुण्डान्द्विषरकालदण्डान् । इतेन्द्रारिषण्डाञ्जगत्राणशोण्डा-न्सदा ते प्रचण्डाव्यथे बाहुद्ण्डान् ॥ १२ ॥

सदा शारदाः षणमृगाङ्का यदि स्युः ससुदान्त एव स्थिताश्चेत्समन्तात् । सदा पूर्णविन्वाः कलङ्केश्च हीनाः स्तदा त्वन्मुखानां ब्रुवे स्कन्द साम्यम् ॥ १३॥

स्फुरन्मन्द्रासैः सहंसानि चन्न-त्कटाक्षावलीभृङ्गसंघोज्यवलानि । सुधास्यन्दिविम्बाधराणीशसूनो तवालोकये षण्युखाम्भोकहाणि ॥ १४॥

बिशालेषु कणीन्तदीवेष्वजस्रं दयास्यान्दिषु द्वादशस्वीक्षणेषु । मयीषत्कटाक्षः सक्रत्पातितश्चे-द्ववेत्ते दयाशील का नाम हानिः ॥ १५॥ सुताङ्गोद्भवो मेऽिं जीवाति षड्धा जपन्मन्त्रमीशो मुदा जिन्नते यान् । जगद्भारसृद्भयो जगन्नाथ तेश्यः किरीढोंन्डवलेश्यो नमो मस्तकेश्यः ॥ १६ ॥

स्फुरद्रव्यकेयूरहाराभिगम-श्रव्यक्षण्डलश्रीलसद्रण्डभागः । कटौ पीतवासाः करे चाहशक्तिः पुरस्तान्ममास्तां पुरारेस्तनूजः ॥ १७॥

इहायादि वत्सेति हस्तान्प्रसायी-ह्वयद्यादराच्छंकरे मातुरङ्कात् । समुत्पत्य तातं श्रयन्तं कुमारं हराश्चिष्टगात्रं भन्ने बास्तमृतिम् ॥ १८॥

कुमारेशसूनो गुह स्कन्द सेना-पते शक्तिपाणे मयूराधिक्द । पुखिन्दात्मजाकान्त भक्तार्तिहारिन् प्रभो तारकारे सदा रक्ष मां त्वम् ॥ १९ ॥ प्रशान्तेन्द्रिये नष्टसंज्ञे विचेष्टे
कफोद्गारिवक्के भयोत्किम्पगात्रे।
प्रयाणोन्सुखे मध्यनाथे तदानीं
दुतं मे दयाछो भवाप्रे गुह त्वम् ॥ २०॥

कृतान्तस्य दूतेषु चण्डेषु कोपा-इह च्छिन्छि भिन्छीति मां तर्जयत्सु । मयूरं समारुश मा भैरिति त्वं पुरः शक्तिपाणिर्ममायाहि शीव्रम् ॥ २१ ॥

प्रणम्यासकुत्पादयोस्ते पतित्वा प्रसाद्य प्रभो प्रार्थयेऽनेकवारम् । न वक्तुं श्वमोऽहं तदानीं कृपाद्ये न कार्योन्तकाळे मनागप्युपेक्षा ॥ २२ ॥

सहसाण्डभोक्ता त्वया शूरनामा हतस्तारकः सिंहनक्त्रश्च देखः । समान्तहंदिस्यं मनः छेशमेकं न हंकि प्रभो किं करोगि क यामि ॥ २३ ॥ अहं सर्वदा दुःखभारावसत्तो भवान्दीनवन्धुस्त्वदन्यं न याचे । भवद्भक्तिरोधं सदा क्षप्तवाधं ममाधिं दुर्वं नाशयोमासुत त्वम् ॥ २४॥

अपस्मारकुष्ठक्षयार्शः श्रमेहः
चवरोन्मादगुल्मादिरोगा महान्तः ।
पिशाचाश्च सर्वे भवत्पत्रमूर्ति
विलोक्य क्षणात्तारकारे द्रवन्ते ॥ २५ ॥

हशि स्कन्दम्तिः श्रुतौ स्कन्दकीर्ति-र्मुखे मे पवित्रं सदा तश्वरित्रम् । करे तस्य कृत्यं वपुस्तस्य भृत्यं गुहे सन्तु छीना ममाशेषभावाः॥ २६॥

मुनीनामुताहो नृणां भक्तिभाजा-मभीष्टप्रदाः सन्ति सर्वत्र देवाः। नृणामन्यजानामि स्वार्थदाने गुहाहेवमन्यं न जाने न जाने॥ २७॥ कलतं सुता बन्धुवर्गः पशुर्वा नरो वाथ नारी गृहे ये मदीयाः। यजन्तो नमन्तः स्तुवन्तो भवन्तं स्मरन्तश्च ते सन्तु सर्वे कुमार ॥ २८॥

सृगाः पक्षिणो दंशका ये च दुष्टा-स्तथा व्याधयो बाधका ये मदक्षे । भवच्छक्तितीक्ष्णात्राभिन्नाः सुदूरे विनश्यन्तु ते चूर्णितक्रीख़शैल ॥ २९ ॥

जिनित्री पिता च स्वपुत्रापराधं सहेते न कि देव बेनाधिनाथ । अहं चातिबालो भवान् लोकतातः अमस्तं महेश ॥ ३० ॥

नमः केकिने शक्तये चापि तुभ्यं नमद्रञ्जाग तुभ्यं नमः कुदकुटाय। नमः सिन्धवे सिन्धुदेशाय तुभ्यं पुनः स्कन्दमूर्ते नमस्ते नमोऽस्तु ॥ ३१॥ जयानन्दभूमञ्जयापारधाम-ञ्जयामोघकीर्ते जयानन्दमूर्ते । जयानन्द्रिक्षो जयाशेषवन्धो जय त्वं सदा मुक्तिदानेशसूनो ॥ ३२ ॥

भुजङ्गाख्यवृत्तेन क्लमं स्तवं यः पठेक्कियुक्तो गुहं संप्रणम्य । स पुत्रान्कलत्रं धनं दीर्घमायु-रूभेत्स्कन्दसायुज्यमन्ते नरः सः ॥ ३३ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ श्रीसुब्रह्मण्यभुजंगं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

" शिवयुजंगम् "

गढदानगण्डं भिलद्भृङ्गवण्डं चलचारुगुण्डं जगङ्गाणशोण्डम् । कनदन्तकाण्डं विपद्भृष्णचण्डं शिवप्रेमापिण्डं भजे वक्षतुण्डम् ॥ १ ॥

अनाद्यन्तमाद्यं परं तत्त्वमर्थं चिदाकारमेकं तुरीयं त्वमेयम् । हरिब्रह्ममृग्यं परब्रह्मरूपं मनोवागतीतं महः शैवमीडे ॥ २ ॥

स्वशक्यादिशक्यन्तिसिहासनस्यं मनोहारिसर्वोङ्गरत्नोरुभूषम् । खटाहीन्दुगङ्गास्थिशन्याकमौद्धिं पराक्षकिमित्रं नुमः पञ्जवक्त्रम् ॥ ३ ॥ शिवेशानतत्पृक्षाघोरवामाः दिभिः पञ्चभिर्ह्हन्मुखेः षड्भिरङ्गैः । अनोपम्य षट्त्रिंशतं तत्त्वविद्याः मतीतं परं त्वां कथं वेत्ति को वा ॥ ४ ॥

प्रवालप्रवाहप्रभाशोणमधै महत्वन्मणिश्रीमहः श्याममधेम् । गुजस्यूतमेतद्वपुः शैवमन्तः समरामि समरापत्ति संपत्तिहेतोः ॥ ५ ॥

स्वसेवासमायातदेवासुरेन्द्राः नमन्मौछिमन्दारमाछाभिषकम् । नमस्यामि शंभो पदानभोरुहं ते भवानभोविषोतं भवानीविभाव्यम् ॥ ६ ॥

जगन्नाथ मन्नाथ गौरीसनाथ प्रपन्नानुकिन्पिन्वपन्नार्तिहारिन् । महःस्त्रोममूर्ते समस्तेकवन्धो नमस्ते नमस्ते पुनस्ते नमोऽस्तु ॥ ७ ॥ विरूपाक्ष विश्वेश विश्वादिदेव त्रयीमूळ शंभो शिव त्रयम्बक त्वम् । प्रसीद स्मर बाहि पद्मयावमुक्टी क्षमां प्राप्तुहि त्रयक्ष मां रक्ष मोदात् ॥ ८॥

महादेथ देवेश देवादिदेव स्मरारे पुरारे यमारे हरेति । बुवाणः स्मरिष्यामि भक्त्या भवन्तं ततो मे दयाशील देव प्रसीद ॥ ९॥

स्वदन्यः शरण्यः प्रपन्नस्य नेति
प्रधीद स्मरन्नेव इन्यास्तु दैन्यम् ।
न चेते भवेद्भक्तवात्सरुयहानिस्ततो मे द्याछो सदा संनिधेहि ॥ १०॥

अयं दानकालस्त्वहं दानपात्रं भवानेव दाता त्वद्न्यं न याचे । भवद्गक्तिमेव स्थिरां देहि महां कुपाशील शंभो कृतार्थोऽस्मि तस्मात्॥ ११॥

s. s. 2

पशुं नेत्स चेन्मां तमेवाधिक्दः
कछड्डीति वा मूर्जि धत्से तमेव।
द्विजिह्वः पुनः सोऽपि ते कण्ठभूषा
त्वदङ्गीकृताः शर्व सर्वेऽपि धन्याः ॥ १२॥

न शकोमि कर्तुं परद्रोहलेशं कथं प्रीयमे त्वं न जाने गिरीश। तथाहि प्रसन्नोऽसि कस्यापि कान्ता-सुतद्रोहिणो वा पितृद्रोहिणो वा ॥ १३॥

स्तुति ध्यानमर्चा यथावद्धिघातुं भजन्नप्यजानन्महेशावलम्बे । त्रसन्तं सुतं त्रातुमन्ने मृकण्डो-र्यमप्राणनिर्वापणं स्वत्पदाब्जम् ॥ १४ ॥

शिरोदृष्टिहृद्रोगशूळप्रमेह-ब्वराशोजरायक्ष्महिक्काविषार्तान् । त्वमाद्यो भिषरभेषजं भस्म शंभो त्वमुक्षाघयास्मान्तपुर्लोघवाय ॥ १५ ॥ दरिद्रोऽस्म्यभद्रोऽस्मि भम्नोऽस्मि दूरे विषण्णोऽस्मि सन्नोऽस्मि खिन्नोऽस्मि चाहम् । भवान्त्राणिनामन्तरात्मासि शंभो समाधि न वेत्सि प्रभो रक्ष मां त्वम् ॥ १६॥

त्वदक्ष्णोः कटाक्षः पतेत्त्रयक्ष यत्र क्षणं क्ष्मा च लक्ष्मीः स्वयं तं वृणाते । किरीट-फुरचामरच्छत्रमाला-कलाचीगजक्षौमभूषाविशेषेः ॥ १७॥

अवान्ये भवायापि मात्रे च पित्रे
मुडान्ये मुडायाण्यघहन्ये मखन्ने ।
शिवाङ्गये शिवाङ्गाय कुर्मः शिवाये
शिवायान्विकाये नमस्त्रयम्बकाय ॥ १८ ॥

भवद्गीरवं मङ्गपुत्वं विदित्वा प्रभो रक्ष कारुण्यदृष्ट्यानुगं माम् । शिवात्मानुभावस्तुतावक्षमोऽहं स्वशक्या कृतं मेऽनराधं क्षमस्व ॥ १९ ॥ यदा कर्णरन्ध्रं ब्रजेत्कालवाह-द्विषरकण्ठघण्टाघणात्कारनादः । वृषाधीशमानह्य देवीपवाद्यं तदा वत्स मा भीरिति प्रीणय त्वम् ॥ २० ॥

यदा दारुणाभाषणा भीषणा मे
भविष्यन्त्युपान्ते कृतान्तस्य दूताः ।
तदा मन्मनस्त्वत्पदाम्भोरुहस्थं
कथं निश्चलं स्यान्नमस्ते ऽस्तु शंभो ॥ २१ ॥

यदा दुर्निवारव्यथोऽहं शयानी छुठितःश्वसित्रःसृताव्यक्तवाणिः। वदा जहुकन्याजलालंकृतं ते जटामण्डलं मन्मनोमिन्दरं स्यात्॥ २२॥

यदा पुत्रमित्रादयो मरसकाशे

ददन्यस्य हा कीहशीयं दशेति ।

तदा देवदेवेश गैरिश शंभो

नमस्ते शिवायेत्यजसं त्रवाणि ॥ २३ ॥

यदा पश्यतां मामसौ वेत्ति नास्मा-नयं श्वास एवेति वाचो भवेयुः । तदा भृतिभूषं भुजंगावनद्धं पुरारे भवन्तं स्फुटं भावयेयम् ॥ २८ ॥

यदा यातनादेहसंदेहवाही
भवेदात्मदेहे न मोहो महान्मे।
तदा काशशीतांशुसंकाशमीश
स्मरारे वपुस्ते नमस्ते स्मराणि॥ २५॥

यदापारमच्छायमस्थानमद्भि-जैनैवा विद्दीनं गमिष्यामि मार्गम् । तदा तं निष्ठन्धन्छतान्तस्य मार्गं महादेव मह्यं मनोज्ञं प्रयच्छ ॥ २६ ॥

यदा रौरवादि स्मरन्नेव भीत्या त्रजाम्यत्र मोई महादेव घोरम् । तदा मामहो नाथ कस्तारयिष्य-त्यनाथं पराधीनमधेंन्दुमौछे ॥ २७॥ यदा श्वेतपत्रायतालङ्ख्यशक्तेः

कृतान्ताद्भयं भक्तवात्सल्यभावात् ।

तदा पाहि मां पार्वतीवलभान्यं

न पश्यामि पातारमेतादृशं मे ॥ २८॥

इदानीमिदानीं मृतिमें भवित्री-त्यहों संततं चिन्तया पीडितोऽस्मि । कथं नाम मा भूनमृतौ भीतिरेषा-नमस्ते गतीनां गते नीछकण्ठ ॥ २९ ॥

अमर्थोद्मेबाह्माबाछवृद्धं हरन्तं कृतान्तं समीक्ष्यास्मि भीतः। मृतौ तावकाङ्ब्यव्जद्वित्यप्रसादाः कृवानीपते निर्भयोऽहं भवानि॥ ३०॥

जराजनमगर्भाधिवासादिदुःखा-न्यसद्यानि जह्यां जगन्नाथ देव । भवन्तं विना में गतिर्नेव शंभो दयास्त्रो न जागिते किं वा दया ते ॥ ३१ ॥ शिवायेति शब्दो नमः पूर्व एव स्मरन्युक्तिकन्यत्युद्दा तस्ववाची । महेशान मा गान्मनस्तो वचस्तः सदा मद्यमेतत्यदानं प्रयच्छ ॥ ३२ ॥

त्वमध्यम्ब मां पद्म्य शीतांशुमौिल-प्रिये भेषजं त्वं भवव्याधिशान्तौ । बहुक्केशभाजं पदाम्भोजपोते भवाव्यो निमग्नं नयस्याद्य पारम् ॥ ३३॥

अनु च छ छ। टाक्षिविह्न प्ररोहै-रवामस्फुर चारुवामो रुशोमैः। अनक्ष अमद्गोगिम् पानिशेषै-रचन्द्रार्थेचू छैर छंदै वतेनैः॥ ३४॥

अकण्ठेकलङ्कादनक्रेभुजङ्गा-दपाणौकपालादफालेनलाक्षात् । अमोळोशशाङ्कादवामेकलत्रा-दहं देवमन्यं न मन्ये न मन्ये ॥ ३५ ॥ महादेव शंभो गिरीश त्रिशुलि-स्त्वयीदं समस्तं विभानीति यस्मात् । शिवादन्यथा देवतं नाभिजाने शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहम् ॥ ३६॥

यतोऽजायतेदं प्रपद्धं विचित्रं स्थिति याति यस्मिन्यदेकान्तमन्ते । स कमीदिहीनः स्वयंत्र्योतिरात्मा शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहम् ॥ ३७॥

किरीट निशेशो छछाटे हुताशो भुजे भोगिराजो गुळे काछिमा च। तनौ कामिनी यस्य तत्तुल्यदेवं न जाने न जाने न जाने न जाने ॥ ३८॥

अनेन स्तवेनादराद्गिबकेशं
परां भक्तिमासाद्य यं ये नमन्ति ।
सृतौ निर्भणास्ते जनास्तं भजन्ते
हृद्दम्भोजमध्ये सदासीनमीशम् ॥ ३९ ॥

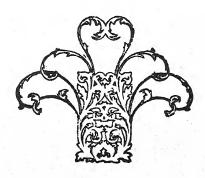
सुजंगित्रयाकस्य शंभो मयैवं

सुजंगित्रयातेन वृत्तेन क्लप्तम् ।

नरः स्तोत्रमेतस्यित्रशास्त्रयाः

सुपुत्रायुरारोग्यमैश्वर्यमेति ॥ ४० ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवतपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ शिवसुजंगं संपूर्णम् ॥

॥ शिवानन्दलहरी ॥

कलाभ्यां चूडालंकतशिकलाभ्यां निजतपः-फलाभ्यां भक्तेषु प्रकटितफलाभ्यां भवतु मे । शिवाभ्यामस्तोकात्रिभुवनशिवाभ्यां हृदि पुन-भेवाभ्यामानन्दस्फुरदनुभवाभ्यां नितिरियम् ॥ १ ॥

गलन्ती शंभो त्वचरितसरितः किल्विषरजो दलन्ती थीकुल्यासराणिषु पतन्ती विजयताम् । दिशन्ती संसारभ्रमणपरितापोपश्चमनं वसन्ती मचेतोह्वद्मुवि शिवानन्दलहरौ ॥ २ ॥

त्रयिवेद्यं हृद्यं त्रिपुरहरमाद्यं त्रिनयनं जटाभारोदारं चळदुरगहारं मृगधरम् । महादेवं देवं मिय सदयभावं पशुपति चिदालम्बं साम्बं शिवमतिविद्यम्बं हृदि भजे ॥ ३ ॥ सहस्रं वर्तन्ते जगित विबुधाः श्चुद्रफलदा न मन्ये स्वप्ने वा तद्नुसरणं तत्कृतफलम् । हरिब्रह्मादीनामपि निकटभाजामसुल्यं चिरं याचे शंभो शिव तव पदाम्भोजभजनम् ॥ ४ ॥

स्मृतौ शास्त्र वैद्ये शक्तनकितागानफाणितौ
पुराणे मन्त्रे वा स्तुतिनटनहास्येष्टवचतुरः ।
कथं राज्ञां प्रीतिभेवति मिये कोऽहं पशुपते
पशुं मां सर्वज्ञ प्रथितकृपया पालय विभो ॥ ५ ॥

घटो वा मृत्पिण्डोऽप्यणुरिं च घूमोऽग्निरचलः पटो वा तन्तुवी परिहरित किं घोरशमनम् । बृथा कण्ठक्षोभं वहित तरसा तर्कवचसा पदाम्भोजं शंभोभेज परमसीख्यं ब्रज सुधीः ॥ ६ ॥

मनस्ते पादाब्जे निवसतु वचः स्तोत्रफणितौ करौ चाभ्यचीयां श्रुतिरिंप कथाकर्णनिविधौ। तव ध्याने बुद्धिनैयलयुगळं मूर्तिविभवे परमन्थान्केवी परमशिव जाने परमतः॥ ७॥ यथा बुद्धिः शुक्तौ रजतामिति काचाइमिन माण-जैले पेष्टे श्वीरं भवति मृगतृष्णासु सिल्लिम् । तथा देवश्रान्या भजति भवदन्यं जडजनो महादेवेशं त्वां मनसि च नं मत्वा पशुपते ॥ ८ ॥

गभीरे काबारे विश्वित विजने घोरविपिने विश्वाले शैले च श्रमति कुमुमार्थ जडमति: । समप्यैंकं चेतःसरिक्षित्रमानाथ भवते सुखेनावस्थातुं जन इह न जानाति किमहो ॥ ९॥

नरत्वं देवत्वं नगवनमृगत्वं मशकता पशुत्वं कीटत्वं भवतु विहगत्वादिजननम् । सदा त्वत्पादाब्जस्मरणपरमानन्द्छहरी-विहारासक्तं चेद्भृदयामेह किं तेन वपुषा ॥ १०॥

बहुर्वा गेही वा यतिरिष जटी वा तिदतरो नरो वा यः कश्चिद्भवतु भव किं तेन भवति । यदीयं हत्पद्मं यदि भवदधीनं पशुपते तदीयस्तवं शंभो भवस्रि भवभारं च वहस्रि ॥ ११॥ गुहायां गेहे वा बहिरिप वने वादिशिखरे जले वा वहाँ वा वसतु वसतेः किं वद फल्णम् । सहा यस्यैवान्तः करणमि शंभो तव परे स्थितं चेद्योगोऽसौ स च परमयोगी स च सुखी ॥

असारे संसारे निजभजनदूरे जडाधिया
भ्रमन्तं मामन्धं परमञ्जपया पातुमुचितम् ।
मदन्यः को दीनस्तव ऋपणरक्षातिनियुणः
स्वदन्यः को वा मे त्रिजगित शरण्यः पशुपते ॥ १३॥

प्रभुक्तं दीनानां खलु परमवन्धुः पशुपते
प्रमुख्योऽहं तेषामि किमुत बन्धुत्वमनयोः ।
त्वयैव श्वन्तव्याः शिव मदपराधाश्च सकलाः
प्रयत्नात्कर्तव्यं मदवनामियं बन्धुबरणिः ॥ १४ ॥

ष्ठपेक्षा नो चेत्किं न हरिस भवद्धयानिवसुखां दुराशाभूयिष्ठां विधिलिपिमशक्तो यदि भवान् । शिरस्बद्धैधात्रं न न खलु सुवृत्तं पशुपते कथं वा निर्यतनं करनखसुखेनैव लुलितम् ॥ १५॥ विरिश्चिदीघोयुर्भवतु भवता तत्परिशर-श्चतुष्कं संरक्ष्यं स खलु भुवि दैन्यं लिखितवान् । विचारः की वा मां विशद्क्षपया पाति शिव ते कटाक्षच्यापारः स्वयमि च दीनावनपरः ॥ १६ ॥

फलाद्वा पुण्यानां मिय करणया वा त्वयि विभो प्रसन्ने ऽपि स्वामिन् भवद्मलपादा ज्वयुगलम् । कथं परयेयं मां स्थायति नमः संभ्रमजुषां निलिम्पानां श्रेणिनिजकनकमाणिक्यम कुटैः ॥ १७॥

स्वमेको लोकानां परमफलदो दिन्थपद्वीं बहन्तस्वनमूलां पुनरिष भजन्ते हिरमुखाः । कियद्वा दाक्षिण्यं तव शिव मदाशा च कियती कदा वा मद्रक्षां वहिं करुणापृरितहशा ॥ १८॥

दुराशाभ्यिष्ठे दुरिधपगृहद्वारघटके दुरन्ते संसारे दुरितनिलये दुःखजनके। मदायासं किं न व्यपनयसि कस्योपकृतये वदेयं शीतिश्चेत्तव शिव कृतार्थाः खळु वयम् ॥ १९॥ सदा मोहाटन्यां चरति युवतीनां कुचिगरों नटत्याशाशास्त्रदृति झीटिति स्वैरमिमतः । कपाछिन् भिक्षो भे हृद्यकिपमयन्तचपछं हढं भक्त्या बद्धा शिव भवद्धीनं कुरु विभो ॥ २०॥

श्रुतिस्तम्भाधारां इत्गुणिनिवद्धां सगमनां विचित्रां पद्माद्ध्यां प्रतिदिवससन्मार्गघटिताम् । स्मरारे मचेतःस्फुटपटअटीं प्राप्य विश्वदां जय स्वामिन् शक्या सह शिवगणः सेवित विभी ॥

प्रकोभाद्यैरथांहरणपरतन्त्रो धानिगृहे
प्रवेशोद्युक्तः धन् भ्रमति बहुधा तस्करपते।
इसं चेतश्चोरं कथांमह सहे शंकरिवभो
तवाधीनं कृत्वा मीय निरपराधे कुठ कृपाम्।। २२॥

करोमि स्वस्पूजां सपदि सुखदो मे भव विभो विधित्वं विष्णुत्वं दिशिस खलु तस्याः फल्लमिति । पुनश्च त्वां द्रष्टुं दिवि भुवि बहन् पक्षिमृगताः मदृष्ट्वा तत्स्वेदं कथिमह सहे शंकरविभो ॥ २३॥ कदा वा केळासे कनकमणिसीधे सह गणै-वैसन् शंभोरत्रे स्फुटघटितमूर्घाञ्चाळपुटः । विभो साम्ब स्वामिन् परमाशिव पाहीति निगद-न्विधातूणां कल्पान् क्षणामिव विनेष्यामि सुखतः ॥२४॥

स्तवैक्रीह्मादीनां जयजयवचोभिनियामिनां गणानां केळीभिर्मदकळमहोक्षस्य ककुादे । स्थितं नीळप्रीवं त्रिनयन ग्रुमाश्लिष्टवपुषं कदा त्वां पद्येयं करधृतमृगं खण्डपरशुम् ॥ २५॥

कदा वा त्वां दृष्ट्वा गिरिश तव भव्याङ् वियुगलं गृहीत्वा हस्ताभ्यां शिरिस नयने वश्वसि वहन् । समाश्किष्यात्राय स्फुटजलजगन्धान् परिमलाः नलभ्यां ब्रह्माचे भुदमनुभविष्यामि हृद्ये ॥ २६॥

करस्थे हेमाद्रो गिरिश निकटस्थे घनपती
गृहस्थे स्वभूजामरसुरिभाचिन्तामणिगणे ।
शिरस्थे शीतांशो चरणयुगलस्थेऽखिलशुभे
कमर्थे दास्येऽहं भवतु भवदर्थं मम मनः ॥ २०॥

सारूप्यं तव पूजने शिव महादेवेति संकीतेने सामीष्यं शिवभाकिधुर्यजनतासांगत्यसंभाषणे । साछोक्यं च चराचरात्मकतनुष्याने भवानीपते सायुष्यं मम सिद्धमत्र भवति स्वामिन्कृतार्थोऽस्म्यहम्॥

त्वत्पादाम्बुजमर्चयामि परमं त्वां चिन्तयाम्यन्वहं
त्वामीशं शरणं त्रजामि वचसा त्थामेव याचे विभो।
वीक्षां मे दिश चाक्षुषीं सकरूणां दिव्येक्षिरं प्रार्थितां
शंभी लोकगुरो मदीयमनसः सौख्योपदेशं कुरु ॥ २९॥

बस्रोद्भूतिवधी सहस्रकरता पुष्पार्चने विष्णुता गन्धे गन्धवहात्मतान्नपचने वर्हिर्मुखाध्यक्षता । पात्रे काञ्चनगर्भतास्ति मयि चेद्वालेन्दुचूडामणे शुश्रूषां करवाणि ते पशुपते स्वाभिस्तिलोकीगुरो ॥३०॥

नालं वा परमोपकारकिमदं त्वेकं पश्चां पते
पश्चन्कुक्षिगतांश्चराचरगणान्वाह्मिश्चानरिश्चितुम्।
सर्वामर्थपलायनौषधमातिज्वालाकरं भीकरं
निक्षिप्तं गरलं गले न गिलितं नोद्गीर्णमेव त्वया ॥

ब्बालोमः सकलामरातिमयदः क्ष्वेलः कथं वा त्वया दृष्टः किं च करे भृतः करतले किं पक्क जम्बूफ क्ष्मः। जिह्नायां निहितश्च सिद्धपुटिका वा कण्ठदेशे भृतः किं ते नीलमणिर्विभूषणमयं शंभो महात्मन्वद्॥ ३२॥

नाळं वा सक्कदेव देव भवतः चेवा नतिवी नृतिः
पूजा वा स्मरणं कथाश्रवणमध्यालोकनं माहशाम्।
स्वामिन्नस्थिरदेवतानुसरणायासेन किं लक्ष्यते
का वा मुक्तिरितः कुतो भवति चेहिंक प्रार्थनीयं तदा॥

किं त्रुमस्तव साहसं पशुपते कखाास्ति शंभो भव-देश चेद्दशमात्मनः स्थितिरियं चान्यैः कथं छभ्यते । श्रद्भवदेवगणं त्रसन्मितिगणं नद्द्यस्प्रपश्चं छयं पद्द्यानिभय एक एव विहरत्यानन्द्तान्द्रो भवान् ॥

योगक्षेमधुरंघरस्य सकलश्रेयः प्रदोद्योगिनो दृशदृष्टमतोपदेशक्वितनो बाह्यान्तर्ज्यापिनः । सर्वेज्ञस्य द्याकरस्य भवतः किं वेदितन्यं मया शंभो त्वं परमान्तरङ्ग इति मे चित्ते स्मराम्यन्वहम् ॥ अक्तो भक्तिगुणावृते मुद्मृतापूर्णे प्रसन्ने मनः-कुम्भे साम्य तवाङ्किपछत्रयुगं संस्थाप्य संवित्फलम् । सन्तं मन्त्रमुद्दीरयान्निजशरीरागारश्चाद्धं वह-न्पुण्याहं प्रकटीकरोमि रुचिरं कल्याणमापाद्यन् ॥

आम्नायाम्बुधिमादरेण सुमनः मंघाः समुद्यन्मनो मन्थानं दृढभक्तिरञ्जुसहितं कृत्वा मथित्वा ततः। स्रोमं करुपतरुं सुपर्वेसुर्गि चिन्तामणि धीमतां निस्रानन्दसुधां निरन्तररमासीभाग्यमातन्वते॥ ३७॥

प्राक्षपुण्या बलामां दर्शितसुधामृतिः प्रसन्नः शिवः स्रोमः सद्गणसे वितो सृगधरः पूर्णस्तमोमोचकः । चेतः पुष्करलक्षितो सवति चेदानन्द्रपाथो निधिः प्रागलभ्येन विजृम्मते सुमनसां वृत्तिस्तदा जायते ॥

धर्मों मे चतुरिङ्घकः सुचरितः पापं विनाशं गतं कामकोधमदादयो विगलिताः कालाः सुलाविष्कृतः । झानान-दमहौषधिः सुफलिता कैवल्यनाथे सदा मान्ये मानसपुण्डरीकनगरे राजावतंसे स्थिते ॥ ३९ ॥ धीयन्त्रेण वचोघटेन कविताकुल्योपकुल्याक्रमे ।
रानीतेश्च सदाशिवस्य चिताम्भोराशिदिव्यामृतैः ।
हृत्केदारयुताश्च भक्तिकलमाः साफल्यमातन्वते
दुर्भिक्षान्मम सेवकस्य भगवन्विश्वश भीतिः कृतः ॥

पापोत्पातिवमोचनाय रुचिरैश्वर्याय मृत्युंजय स्तोत्रध्याननातिश्चिक्षणसपर्याळोकनाकर्णने । जिह्वाचित्तिशरोङ्ग्रिहस्तनयनश्रोत्रैरहं प्रार्थितो मामाज्ञापय तन्निरूपय मुहुमीमेव मा मेऽवचः ॥४१॥

गाम्भीर्थं परिखापदं घनधृतिः प्राकार उद्युण-स्तोमश्चाप्तवछं घनेन्द्रियवयो द्वाराणि देहे स्थितः । विद्या वस्तुसमृद्धिरित्याखिलसामग्रीसमेते सदा दुर्गातिप्रियदेव मामकमनोदुर्गे निवासं कुरु ॥ ४२ ॥

मा गच्छ त्विमतस्ततो गिरिश भो मच्येव वार्ध कुछ स्वामिन्नादिकिरात मामकमनःकान्तारसीमान्तरे । वर्तन्ते बहुशो मृगा मद्जुषो मात्सर्यमोहाद्य-स्तान्हत्वा मृगयाविनोद्रुष्वितालाभं च संप्राप्स्यसि ॥ करलग्रमृगः करीन्द्रभङ्गो घनशार्द्छविखण्डनोऽस्तजनतुः । गिरिशो विशद्धितिश्च वेतः-कुहरे पश्चमुखोऽस्ति मे कुतो भीः ॥ ४४॥

छन्दःशाखिशिखान्वितै द्विजवरैः संसेविते शाश्वते सौख्यापादिनि खेदभेदिनि सुधासाँरैः फलैदीपिते । चेतःपक्षिशिखामणे स्रज वृथासंचारमन्येरलं निसं शंकरपादपद्मयुगलीनीडे विदारं कुरु ॥ ४५ ॥

आकीर्णे नखराजिकान्तिविभवैष्यस्य धावैभवै राधौतेऽपि च पद्मरागलिलेते हंसब्रजैराश्रिते। नित्यं भक्तिवधूगणैश्च रहसि स्वेच्छाविहारं कुरु स्थित्वा मानसराजहंस गिरिजानाथा क्विसीधान्तरे॥

शंभुध्यानवसन्तसङ्गिनि हदारामेऽवजीर्णच्छदाः स्रस्ता भक्तिउताच्छटा विखसिताः पुण्यप्रवाखिताः। दीप्यन्ते गुणकोरका जपवचःपुष्पाणि सद्वासना ज्ञानानन्दसुथामरन्दछहरी संवित्फडाभ्युत्रातिः॥ ८७॥ नित्यानन्दरधाल यं सुरसुनिस्वान्ताम्बुजाताश्रयं खच्छं सिंहुजसेवितं कलुषहृत्यद्वासनाविष्कृतम् । शुंशुश्यानसरोवरं त्रज मनोहंसावतंस स्थिरं किं क्षुद्राश्रयपरवल्धभ्रमणसंजातश्रमं प्राप्स्यसि ॥ ४८॥

आनन्दामृतपूरिता हरपदाम्भोजाळवाळोदाता
स्थैयोपिनमुपेस भक्तिळातिका शाखोपशाखान्विता ।
स्वैमोनसकायमानपटळीमाक्रम्य निष्कसमया
निस्माभीष्टफळप्रदा भवतु मे सत्कर्मसंवर्धिता ॥ ४९ ॥

संध्यारम्भिवजृम्भितं श्रुतिशिरःस्थानान्तराधिष्ठितं सप्रेमश्रमराभिराममसक्रत्सद्वासनाशोभितम् । भोगीन्द्राभरणं समस्तसुमनःपूष्टंगं गुणाविष्कृतं सेवे श्रीगिरिमिक्किज्जेनमहालिङ्गं शिवालिङ्गितम्॥ ५०॥

शृङ्गीच्छानटनोत्कटः करिमद्माही स्फुरन्साधवा-हादो नाद्युतो महासितवपुः पञ्जेषुणा चाहतः । सत्पक्षः सुमनोवनेषु स पुनः साक्षान्मदीये मनो-राजीवे भ्रमराधिपो विहरतां श्रीशैळवासी विसुः ॥ कारण्यामृतवर्षिणं घनविपद्भीध्मिक्छिद् कर्मठं विद्यासस्यफ्र छोदयाय सुमनः संसेव्यमिक्छाकृतिम् । नृत्यक्क्कमयूरमद्भिनिल्यं चल्रस्टामण्डलं शंभो वाक्छिति भीलकंघर सदा त्वां मे मनश्चातकः ॥

आकाशेन शिखी समस्तफिणनां नेत्रा कलापी नता-नुप्राहिप्रणवीपदेशनिनदेः केकीति यो गीयते । श्यामां शैलसमुद्भवां घनकिं दृष्ट्वा नटन्तं मुदा वेदान्तोपवने विहाररसिकं तं नीलकण्ठं भन्ने ॥ ५३ ॥

संध्या घर्मदिनात्ययो हरिकराघातप्रभूतानकः ध्वानो वारिदगर्जितं दिविषदां दृष्टिच्छटा चक्रछा । भक्तानां परितोषवाध्यवित्ततिवृष्टिर्भषूरी शिवा यस्मिन्नुडच्वछताण्डवं विजयते तं नीलक्रण्ठं भजे ॥५४॥

आद्यायामितते जसे श्रुतिपदैनेंद्याय साध्याय ते विद्यानन्दमयात्मने त्रिजगतः संरक्षणोद्योगिने । ब्येयायाखिळयोगिभिः सुरगणैगेंदाय मायाविने सन्यक्ताण्डवसंभ्रमाय जटिने सेयं नतिः शंभवे ॥ निसाय त्रिगुणात्मने पुरिजते कात्यायनीश्रेयसे सत्यायादिकुदुम्बिने मुनिमनः त्रत्यक्षचिनमूर्तये मायासृष्टजगत्रयाय सकलान्नायान्तसंचारिणे सायंताण्डवसंश्रमाय जटिने सेयं नितः शंभवे ॥ ५६॥

नित्यं स्वोदरपूरणाय सकलानुहित्य विचाशया व्यर्थं पर्यटनं करोमि भवतः सेवां न जाने विभा । मज्जन्मान्तरपुण्यपाकवलतस्त्वं शर्वे सर्वान्तर-स्तिष्ठस्येव हि तेन वा पशुपते ते रक्षणीयोऽस्म्यहम् ॥

एको वारिजवान्धवः क्षितिनभोन्याप्तं तमोमण्डलं भित्त्वा लोचनगोचरोऽपि भवति त्वं कोटिसूर्यप्रभः। वेद्यः किं न भवस्यहो घनतरं कीट्यमवेन्मम-स्तत्सर्वे न्यपनीय मे पंशुपते साक्षात्प्रसन्नो भव॥ ५८॥

इंसः पद्मवनं समिच्छिति यथा नीलाम्बुदं चातकः कोकः कोकनद्प्रियं प्रतिदिनं चन्द्रं चकोरस्तथा। चेतो वाञ्छिति मामकं पशुपते चिन्मार्गमुग्यं विभी गौरीनाथ अवत्पदाञ्जयुगर्छं कैवस्यसौक्यप्रदम् ॥५९॥ रोधस्तोयहृतः श्रमेण पथिकद्रछायां तरोर्वृष्टितो भीतः स्वस्थगृहं गृहस्थमतिथिदीनः प्रभुं धार्मिकम् । दीपं धंतमसाकुलश्च शिखिनं शीतावृतस्त्वं तथा चेतः सर्वभयापहं त्रज सुखं शंभोः पदाम्भोग्रहम् ॥

ब्रह्मेलं निजवीजसंतातिरयस्कान्तोपलं सूचिका साध्वी नैजिविसुं लता क्षितिकहं सिन्धुः सरिद्वल्लभम् । प्राप्नोतीह यथा तथा पशुपतेः पादारविन्दद्वयं चेतोवृत्तिकपेत्य तिष्ठति सदा सा मक्तिरित्युच्यते॥६१॥

खानन्दाश्रुभिरातनोति पुलकं नैर्मेल्यतद्यादनं बाचाशङ्कमुखे स्थितश्च जठरापूर्तिं चरित्रामृतैः । बद्राक्षिभैसितेन देव वपुषो रक्षां भवद्भावना-पर्यक्के विनिवेदय भक्तिजननी भक्ताभैकं रक्षति ॥

मार्गावर्तितपादुका पशुपतेरङ्गस्य कृषीयते
गण्डूषाम्बुनिषेचनं पुरिएपोर्दिव्याभिषेकायते ।
किंचिद्रक्षितमांसञ्जेषकवस्रं नव्योपहारायते
भक्तिः किं न करोत्यहो वनचरो भक्तावतंसायते ॥

बक्षस्ताह्मनमन्तकस्य कठिनापस्मारसंमर्दनं भृभृत्पर्यटनं नमत्सुरिश्चरःकोटीरसंघर्षणम् । कर्मेदं मृदुळस्य तावकपदद्वन्द्वस्य किं वेश्वितं मचेतोमणिपादुकाविहरणं शंभो सदाङ्गीकुरु ॥ ६४ ॥

बक्षस्ताहनशङ्कया विचिछितो वैवस्वतो निर्जराः कोटीरोज्जवलरब्रदीपकालिकानीराजनं कुर्वते । दक्षा मुक्तिवधूस्तनोति निभृताश्लेषं भवानीपते यचेतस्तव पादपद्मभजनं तस्येह किं दुर्लभम् ॥ ६५॥

क्रीडार्थं सृजिस प्रपञ्चमित्रिलं क्रीडामृगास्ते जना यक्तमीचरितं मया च भवतः प्रीत्ये भवत्येव तत् । शंभो स्वस्य कुत्ह्लस्य करणं मश्रेष्टितं निश्चितं तस्मान्मामकरक्षणं पशुपते कर्तव्यमेव त्वया ॥ ६६ ॥

बहुविधपरितोषबाष्पपूरः
स्फुटपुलकाङ्कितचारुभोगभूमिम् ।
चिरपदफलकाङ्किसेव्यमानां
परमसदाशिवभावनां प्रपद्ये ॥ ६७ ॥

अमितसुदमृतं सुदुर्दुहन्तीं विमलभवत्पद्गोष्ठमावसन्तीम् । सदय पशुपते सुपुण्यपाकां मम परिपालय भक्तिधेनुमेकाम् ॥ ६८ ॥

जडता पशुता कलिङ्कता कुटिलचरत्वं च नास्ति मयि देव। अस्ति यदि राजमौले अवदाभरणस्य नास्मि किं पात्रम् ॥ ६९॥

अरहासि रहासि स्वतन्त्रबुद्धचा वरिवसितुं सुरुभः शसन्नमूर्तिः । अगणितफलदायकः प्रभुमें जगद्धिको हृदि राजशेखरोऽस्ति ॥ ७० ॥

आक्रुटभिक्तगुणकुञ्चितभावचाप-युक्तैः श्रिवस्मरणवाणगणैरमोघैः। निर्जित्य किल्बिषारेपून्विजयी सुधीन्द्रः सानन्दमावहति सुस्थिरराजळक्ष्मीम् ॥ ७१ ॥ ध्यानाञ्चनेन समवेक्ष्य तमःप्रदेशं भित्त्वा महाबल्लिभिरीश्वरनाममन्त्रेः। दिन्याश्रितं भुजगभूषणमुद्धहन्ति ये पादपद्ममिह ते शिव ते कृतार्थाः॥ ७२॥

मृदारतामुद्वहण्यद्वेश्वया श्रीभृदार एव किमत: सुमते लगस्व।
केदारमाकालितमुक्तिमहीषधीनां
पादारविन्द्भजनं परमेश्वरस्य॥ ७३॥

आशापाशक्केशदुर्वासनादि-भेदोशुक्तैदिंग्यगन्धेरमन्दैः। आशाशाटीकस्य पादारविन्दं चेतःपेटीं वासितां मे तनीतु॥ ७४॥

कर्याणिनं सरसवित्रगति सवेगं धर्वेङ्गितज्ञमनघं ध्रुवलक्षणाल्यम् । चेतरतुरङ्गमधिरुद्य चर स्मरारे नेतः समस्तजगतां वृषभाधिरूद ॥ ७५ ॥ भक्तिमहेशपदपुष्करमावसन्ती
कादिन्विनीव कुकते परितोषवर्षम् ।
संपूरितो भवति यस्य मनस्तटाकस्तजनमसस्यमिखलं सफलं च नान्यत् ॥ ७६ ॥

बुद्धिः स्थिरा भवितुभीश्वरपादपद्मसक्ता वधूर्विरहिणीव नदा स्मरन्ती ।
सद्भावनास्मरणदर्शनकितनादि
संगोहितेव शिवमन्त्रजपेन विन्ते ॥ ७७ ॥

सदुपचारविधिष्वतुवीधितां सविनयां सुहृदं समुपाश्रिताम् । मम समुद्धर सुद्धिमिमां प्रभो वर्गुणेन नवोढवयूमिव ॥ ७८ ॥

नित्यं योगिमनःसरोजदलमं चारक्षमस्त्वत्क्रमः गंभो तेन कथं कठोरयमराडुक्षःकवाटश्वतिः । अत्यन्तं मृदुलं त्वदङ्कियुगलं हा मे मनश्चिन्तय-त्येतल्लोचनगोवरं कुठ विभो हस्तेन संवाहये ॥ ७९ ॥ एव्यत्येष जिन मनोऽस्य कठिनं तस्मिश्रटानीति मद्रक्षाये गिरिसीन्नि कोमलपदन्यासः पुराभ्यासितः ।
नो चेद्दिन्यगृहान्तरेषु सुमनस्तल्पेषु वेद्यादिषु
प्रायः सत्सु शिलातलेषु नटनं शंभी किमर्थं तव ॥

कंचित्कालमुमामहेश भवतः पाद्रारविन्दार्थनैः कंचिद्धयानसमाधिभिश्च नितिभः कंचित्कथाकर्णनैः। कंचित्कंचिदवेक्ष्णैश्च नुतिभिः कंचिद्दशामिद्दशीं वः प्राप्नोति मुदा त्वदर्षितमना जीवन्ध मुक्तः खळु॥

बाणत्वं वृषभत्वमधेवपुषा भायीत्वमार्यापते घोणित्वं सखिता मृद्क्कवहता चेत्यादि रूपं द्धौ। त्वत्पादे नयनार्पणं च क्रतवास्त्वह्हेसागो हरिः पूज्यात्पूज्यतरः स एव हि न चेत्को वा तदन्योऽधिकः॥

जननमृतियुतानां सेवया देवतानां न भवति सुखलेशः संशया नास्ति तत्र । अजनिममृतक्तवं साम्बमीशं भजन्ते य इह परमसीख्यं ते हि धन्या लगन्ते ॥ ८३ ॥ शिव तव परिचर्यासंनिधानाय गौर्या भव मम गुणधुर्या बुद्धिकन्यां प्रदास्ये । सक्छभुवनबन्धो साचिदानन्दिसन्यो सदय हृदयगेहे सर्वदा संवस त्वम् ॥ ८४॥

जलियमयनदक्षी नैव पातालभेरी न च वनमृगयायां नैव लब्बः प्रवीणः । अशनकुसुमभूषावस्त्रमुख्यां सपर्यां कथय कथमहं ते कल्पयानीन्दुमौले ॥ ८५ ॥

पूजाद्रव्यसमृद्धयो विरचिताः पूजां कथं कुर्महे
पक्षित्वं न च वा किटिस्त्रमपि न प्राप्तं मया दुर्लभम् ।
जाने मस्तकमङ्ख्रिपञ्च रमुमाजाने न तेऽहं विभो
न ज्ञातं हि पितामहेन हरिणा तत्त्वेन तद्व्षिणा ॥

अशनं गरछं फणी कछापो

वसनं चमे च बाहनं महोक्षः ।

मम दास्यसि किं किमस्ति शंभो

तब पादाम्बुजमिकिनेव देहि ॥ ८७ ॥

यदा कृताम्भोनिधिसेतुबन्धनः करस्थलाधःकृतपर्वताधिपः । भवानि ते लङ्कितपद्मसंभव-स्तदा शिवाबीस्तवभावनक्षमः ॥ ८८॥

नितिभिर्नुतिभिस्त्वमीश पूजा-विविभिन्धीनसमाधिभिर्न तुष्टः । धनुषा मुसलेन चाश्मभिनी वद् वे श्रीतिकरं तथा करोमि ॥ ८९ ॥

वचसा चरितं वदामि शंभो-रहमुद्योगविवासु तेऽत्रसक्तः। मनसाकृतिमीश्वरस्य सेवे शिरसा चैव सदाशिवं नमामि॥ ९०॥

आद्याविद्या हृद्रता निर्गतासी हिद्या हृद्या हृद्रता त्वत्प्रवादात ।
सेवे निर्द्य श्रीकरं त्वत्पदाब्जं
भावे मुक्तेभीजनं राजमीछे ॥ ९१ ॥

दूरीकृतानि दुरितानि दुरक्षराणि दौर्भाग्यदुःखदुर्रहंकृतिदुर्वचांसि । सारं त्वश्रीयचरितं नितरां पिबन्तं गौरीश मामिह समुद्धर सत्कटाक्षैः ॥ ९२ ॥

स्रोमकलायरमौली कोमल्यनकंषरे महामहिस । स्वामिति गिरिजानाथे मामकहृद्यं निरन्तरं रमताम् ॥ ९३ ॥

सा रसना ते नयने तावेव करों स एव कुतकृतः। या ये यो यो भर्गे वदतीक्षेते सदार्चतः स्मरति ॥ ९४॥

अतिमृदुर्छो मम चरणा-बतिकठिनं ते मनो भवानीश । इति विचिकित्वां बंद्यज शिव कथमासीद्भिरो तथा वेशः ॥ ९५॥ धैर्याङ्करोन निभृतं
रभसादाकृष्य भक्तिग्रङ्खलया ।
पुरहर चरणालाने
हदयमदेभं वधान चिद्यन्तेः ॥ ९६ ॥

भचरत्यभितः प्रगल्भवृत्त्या

मदवानेष मनःकरी गरीयान् ।

परिगृह्य नथेन भक्तिरज्ञ्बा

परम स्थाणु पदं दृढं नथामुम् ॥ ९७॥

सर्वा छंकारयुक्तां सकलपद्युतां साधुवृत्तां सुवर्णां सिक्त्याम् । सिद्धः संस्तूयमानां सरसगुणयुनां लक्षितां लक्षणाल्याम् । स्यद्भषाविश्वेषासुपगतविनयां द्योतमानाथरेखां कस्याणीं देव गौरीप्रिय मम कविवाकन्यकां त्वं गृहाण ॥

इदं ते युक्तं वा परमशिव कारण्यज्ञछधे
गतो तिर्यपूर्व तव पदिशरोदर्शनाधिया ।
हरित्रद्वाणो तो दिवि भुवि चरन्तो श्रमयुतो
कथं शंभो स्वामिनकथय मम वेद्योऽधि पुरतः ॥ ९९ ॥

शिवानन्दछ हरी।

स्तोत्रेणालमहं प्रविच्या न तृषा देवा विरिक्चाद्यः स्तुत्यानां गणनाप्रसङ्गसमये त्वामप्रगण्यं विदुः । माहात्म्याप्रविचारणप्रकरणे धानातुषस्तोमव-द्भृतास्त्वां विदुकत्तमोत्तमफलं शंभो भवत्सेवकाः ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दमगवत्पुज्यपादाशिष्यस्य श्रीमच्छंकरमगवतः कृतौ शिवानन्दछह्री संपूर्णा ॥

शिवपादादिकेशान्त-वर्णनस्तोत्रम् ॥

कर्याणं नो विधत्तां कटकतटळसःकरुपवाटीनिकुः । क्रीडामंसक्तविद्याधरनिकरवधूगीतरुद्रापदानः । तारैहेरिन्बनादैस्तराळितानिनदत्तारकारातिकेकी कैळासः शर्वानिवृदेयाभेजनकपदः सर्वदा पर्वतेन्द्रः॥ १॥

यस्य प्राहुः स्वरूपं सकलिदिविषदां सारसर्वस्वयोगं यस्येषुः शार्क्षवन्वा समजित जगतां रक्षणे जागरूकः। मौर्वी दर्वीकराणामि च परिबृद्धः पूस्त्रयी सा च लक्ष्यं सोऽन्यादन्याजमस्मानाशिवाभिदानिशं नाकिनां श्रीपिनाकः॥ आतङ्कावेगहारी सकलदिनिषदामिङ्ग्रिपद्याश्रयणां मातङ्गाग्रुप्रदेलप्रकरतनुगलद्रक्तधाराक्तधारः । कूरः स्रायुतानामिष च परिभवं स्वीयभासा वितन्व-न्घोराकारः कुठारो हदतरदुरिताख्यादवीं पाटयेशः ॥

कालारातेः करामे कृतवस्तिकरःशाणशातो रिपूणां काले काले कुलाद्रिप्रवरतनयया कल्पितस्तेहलेपः। पायात्रः पावकार्चिः प्रसरसलसुखः पापहन्ता नितान्तं शूलः श्रीपादसेवामजनरमजुषां पालनेकान्तशीलः॥ ४॥

देवस्याङ्काश्रयायाः कुलगिरिद्विहितुर्नेत्रकोणप्रचार-प्रस्तारानत्युदारान्पिपाठेषुरिव यो नित्यमत्यादरेण । आधत्ते भङ्गितुङ्गैरनिश्चमवयवरन्तरङ्गं समोदं सोमापीडस्य सोऽयं प्रदिशतु कुशलं पाणिरङ्गः कुरङ्गः ॥

कण्ठप्रान्तावसज्जत्कनकमयमहाघण्टिकाघोरघोषैः कण्ठारावेरकुण्डेरपि भरितजगचकवास्त्रान्तरातः। चण्डः प्रोद्दण्डशृक्षः कक्रदकवस्त्रितोत्तुङ्गकेलासशृकः कण्ठेकास्त्रयं वादः शमयतु शमस्त्रं शाक्करेन्द्रः॥ निर्वेद्दानाम्बुधारापरिमलतरली भृतरोलम्बपाली क्रंकारेः शंकराद्रेः शिखरशतदरीः पूरयन्भूरिघोषैः । श्रावेः सीवर्णशैलप्रतिमपृशुवपुः सर्वविद्यापहती शर्वोण्याः पूर्वसूनुः स भवतु भवतां स्वस्तिदो हस्तिवक्तः ॥

यः पुण्येदेततानां समजीन शिवयोः ऋाष्यवीर्येकमत्या-बन्नान्त्र श्रूयमाणे दितिजभटघटा भीतिमारं भजनेत । श्रूयात्सोऽयं निभूत्ये निशितशरशिखापाटिनक्रोञ्जशेलः संसारागाधकूपोद्रपतितसमुत्तारकस्तारकारिः ॥ ८ ॥

बारूदः प्रौदवेगप्रविज्ञितवननं तुक्रतुक्तं तुरक्तं चेडं नीछं वसानः करतलविल्यस्काण्डकोद्ण्डदण्डः । रागद्वेषादिनानाविधमृगपटलीभीतिकृद्भूतभर्ता कुर्वक्राखेटलीलां परिलसतु मनःकानने मामकीने ॥ ९ ॥

बन्भोजाभ्यां च रम्भारथचरणस्ताद्वनद्वकुम्भीनद्वकुम्भे-विम्बेनेन्दोश्च कम्बोद्दपरि विद्यसता विद्वुमेणोश्पर्काभ्याम् । बन्भोदेनापि संभावितमुपजनितासम्बरं शम्बरारेः संभोः संभोगयोग्यं दिमपि भनमिदं संभवेतसंपदे नः ॥ व णीसीभाग्यितसापिततपनसुताचारुवेणीविलासाः न्वाणीनिधूतवाणीकरतलिवधृतोदारवीणाविरावान् । रणीनेसान्तभङ्गीनिरसनिवपुणापाङ्गकोणानुपासे कोणान्त्राणानुदूदप्रतिनवसुषमाकन्दलानिन्दुमोलेः ॥

नृत्तारम्भेषु इस्ताहतमुरजाधिमिद्धिकृते रत्युदारै-श्चित्तानन्दं विधत्ते सद्धि भगवतः संततं यः स नन्दी । वण्डीशाद्यास्तथान्ये चतुरगुणगणशीणितस्वामिस्रत्का-रोत्कर्षोद्यस्प्रधादाः प्रमथपरिवृद्याः पान्तु संतोषिणो नः ॥

सुक्तामाणिक्यजालैः परिकलितमहासालमालोकनीयं प्रत्युप्तानघरत्नेदिशि दिशि भवनैः कल्पितेदिकपतीनाम् चयानैरद्रिकन्यापरिजनवानितामाननीयैः परीतं इयं हयस्तु निसं मम भवनपतेषीम सोमार्थमाँलैः ॥

स्तम्भेर्जम्मारिरत्नप्रवरिवरिचितैः संभृतोपान्तभागं शुम्भरकोपानमार्गे शुचिमणिनिचयेर्गुम्भितानस्पशिस्पम् । श्रुष्भेः संपूर्णशोभं शिरसि सुचिटतैः शातकुम्भैरपद्धेः संभोः संभावनीयं सक्तस्मुनिजनैः स्वस्तिदं स्वास्सदो नः ॥ न्यस्तो मध्ये समायाः परिसर्गिकसत्पादपीठामिरामो ह्यः पादेश्वतुर्भिः कनकमणिमयै स्वकै स्वज्वलातमा । बास्रोरत्नेन केनाप्यधिकमृदुतरेणाम्तृतो विस्तृतश्रीः पीठः पीडामरं नः शमयतु शिवयोः स्वरसंवासयोग्यः ॥

आसीनस्याधिपीठं त्रिजगद्धिपतेराङ्क्रिपीठानुपक्तौ पाथोजामोगभाजौ परिभृदुल्लत लेखासिपद्मादिरेखौ । पातां पादानुभौ तौ नमदमराकरीटोल्लस्वादहीर श्रेणीशोणायमानोत्रतन खदशकोद्भासमानौ समानौ ॥

यन्नादो वेदवाचां निगदित निखिलं लक्षणं पक्षिकेतु-लंक्ष्मीसंभोगसीख्यं विरचयति ययोश्वापरे रूपभेदे। शंभोः संभावनीये पदकमलसमासङ्गतस्तुङ्गशोभे माङ्गरुयं नः समग्रं सकलसुखकरे न्धुरे पूरयेताम्॥

अक्ने श्रङ्गारयोनेः सपदि शलभतां नेतवहाँ प्रयाते शत्रोरुद्ध्य तस्मादिषुचियुगमधो न्यस्तमधे किमेतत् । शक्रामित्यं नतानाममरपरिषदामन्तरङ्क्र्रयस्त-रसंवातं चाह जङ्गायुगमखिलपतेरहसां संहरेत्रः ॥ जातुद्वन्द्वेत मीनध्वजनुवरसमुद्गोपमानेन साकं राजन्तौ राजरम्भाकरिकरकनकस्तम्भसंभावनीयौ । ऊरू गौरीकराम्भोरुह सरससमामर्दनानन्दभाजौ चारू दूरीकियाःतां दुरितमुपचितं जन्मजनमान्तरे नः ॥

आमुक्तानर्घरत्नप्रकरकरपरिष्वक्तकल्याणकाञ्ची-दाम्ना वद्धेन दुग्वधुतिनिचयमुषा चीनपट्टाम्बरेण । संवीते शैलकन्यासुचारितपरिपाकायमाणे नितम्बे नित्यं नर्नेतुं चित्तं मम निखिलजगरस्वामिन: सोममौलेः ॥

संध्याकालानुरज्याद्देनकरसकचा कालघौतेन गाढं व्यानद्धः क्षिग्धमुग्धः सरसमुद्रबन्धेन बीतोपमेन । द्वीप्रैः स्वप्रकाशैरुपचितमहिमा मन्मथोरेकदारी मध्यो मिथ्यार्थसः व्यद्धम दिशतु सदा संगति मङ्गलानाम् ॥

नाभीचकाळवाळात्रवनवसुषमादोहदश्रीपरीता दुद्रच्छन्ती पुरस्तादुद्रपथमतिकम्य वक्षः प्रयान्ती । श्यामा कामागमार्थप्रकथनिलेपिवद्भासते या निकामं सा मा सोमार्थमीलेः सुखयतु सततं रोमवलीमतली ॥ आक्रेषेव्वद्रिजायाः कठिनकुचतटी छिप्तकाश्मीरपङ्क-व्यासङ्गादुचदके चुिताभिकपाचितस्पर्धमुद्दामहृद्यम् । दश्चारातेकदूढप्रतिनवमणिमालावक्षीभासमानं वक्षो विक्षोभिताचं सततनतिजुषां रक्षतादक्षतं नः ॥२३॥

बामाङ्के विस्फुरन्या करतलविलसम्राक्र कोत्पलायाः कान्ताया वामवक्षोकतभरशिलरोनमर्दनन्यप्रमेकम् । अन्यां जीनप्युदारान्वरपरशुमृगालंकतानिन्दुमौले-बोहूनाबद्धहेमाङ्गदमणिकटकानन्तरालोकयामः ॥ २४ ॥

संभ्रान्तायाः शिवायाः पतिविलयभिया सर्वलोकोपतापा-त्वंविग्नन्यापि विष्णोः सरभसमुभयोवीरणप्रेरणाभ्याम् । मध्ये त्रैशक्कवीयामनुभवति दशां यत्र हालाहलोषमा सोऽयं सर्वापदां नः श्रामयतु निचयं नीलकण्ठस्य कण्ठः ॥

हचेरद्रीन्द्रकन्यामृदुद्शनपदेभेदितो विद्रुमश्री-बह् योतन्त्या नितान्तं धवलधवलया मिश्रितो दन्तकान्त्या अकामाणिक्य जालन्यतिकरसहशा तेजवा भावमानः सद्योजातस्य द्याद्षरमणिरसौ संपदां संचयं नः॥ ३६॥ कर्णां कारनानामणिनिकर हवां संचयेर ब्रितायां वण्यायां स्वर्णपद्मोदरपरिविल्लस्कर्णिकासंनिभायाम् । पद्धसां प्राणवायोः प्रणतजनहृदम्भोजवासस्य शंभो-निसं नश्चित्तमेविद्धरचयतु सुखेनािसकां नासिकायाम् ॥

अत्यन्तं भासमाने रुचिरतरहवां संगमात्सन्मणीना
मुद्यवण्डांशुधामप्रसरितरसनस्पष्टदृष्टापदाने ।

भूयास्तां भूतवे नः करिवरजयिनः कर्णपाशावलम्बे

भक्तालीभालधळळळिनमरणिखेषेः कुण्डले कुण्डले ते ॥

याभ्यां कालव्यवस्था भवति तनुमतां यो मुखं देवतानां येषामाहुः स्वरूपं जगित मुनिवरा देवतानां त्रयीं ताम् । बहाणीवकत्रपद्धेरुहसत्ततिवहारोत्सुकेन्दिन्दिरेभ्य-स्तेभ्यिक्षभ्यः प्रणामाञ्जलिमुपरचये त्रीक्षणस्येक्षणेभ्यः ॥

बामं वामाङ्गगाया वदनसरांसिजे न्यावलद्वस्त्रभाया न्यानम्रेष्वन्यद्न्यत्युनरलिकभवं वीतानिःशेषरीक्ष्यम् । भूयो भूयोऽपि मोदान्निपतदतिद्याशीतलं चूतवाणे दक्षारेरीक्षणानां त्रयमपहरतादाशु तापत्रयं नः ॥ ३० ॥ यसिन्दुमुग्धसुतिनिचयतिरस्कारिनस्तन्द्रकान्तौ काइसीरक्षोदसंकल्पितामेव धविरं चित्रकं भाति नेत्रम्। तसिन्तुक्षीलचिक्कीनटवरतक्रगीलास्यरङ्कायमाणे कालारे: फालदेशे विद्दतु हृद्यं वीतचिन्तान्तरं नः॥

स्वाभिन्गङ्गामिवाङ्गीकुर तव शिरमा मामपीत्यर्थयन्तीं धन्यां कन्यां खरांशोः शिरमि वहति किं न्वेष कारुण्यशाली इत्यं शङ्कां जनानां जनयद्गतिघनं कैशिकं कालमेघः च्छायं भ्यादुदारं त्रिपुरविज्ञायेनः श्रेयसे भ्यसे नः ॥६२॥

शृङ्गाराकरपये। ये: शिखरिवरसुतासःसवीहस्तळ्ने:
स्नैराबद्धमालाबिलपिरिविलसत्सीरमाकृष्टशृङ्गम् ।
तुङ्गं माणिक्यकान्त्या पारेहसितधुरावासशैलेन्द्रशृङ्गं
संघं नः संकटानां विघटयतु सदा काङ्कटीकं किरीटम् ॥

वकाकारः कलक्की जडतनुरहमध्यङ्घिसेवानुभावा-दुत्तंसरः प्रयातः सुलभतरष्टुगान्यन्दिनश्चन्द्रमौलेः । तत्सेवन्तां जनौषाः शिवमिति निजयावस्थयेव ब्रुवाणं बन्दे देवस्य शंभोर्भुकुटसुघटितं सुग्धपीयूषभानुम् ॥३४॥ कान्स्या संफुलम्लीकुसुमधवलया व्याप्य विश्वं विराज-न्वृत्ताकारो वितन्बन्मुहुरपि च परा निर्वृत्ति पादभाजाम्। सानन्दं निर्देशेष्णा मणिकटकवृता वाह्यमानः पुरारेः श्वेतच्छत्राख्यशीतद्युतिपहरतादापदस्तापदा नः॥ ३५॥

दिव्याकरपोष्डवलानां शिवगिरिसुतयोः पार्श्वयोराश्रितानां रुद्राणीसत्सखीनां मद्तरलकटाश्चाळ्ळेरिक्कितानाम् । उद्देखद्वाहुवक्कीविलयनसमये चामरान्दोलनीनाः मुद्भूतः कङ्कणाळीवलयकलकलो वारथेदापदो नः ॥

स्वर्गोकः सुन्दरीणां सुललितवपुषां स्वामिसेवापराणां वलगद्भूषाणि वकाम्बुजपरिविगलन्मुग्धगितामृतानि । नित्यं नृत्तान्युपासे भुजविधुतिपदन्यासभावावलेक- प्रत्युद्यत्वीतिमाद्यस्रमथनटनटीदत्तसंभावनानि ॥ ३७॥

स्थानप्राप्ता स्वराणां किमिप विश्वद्तां व्यञ्जयन्मञ्जवीणा-स्वानावच्छिन्नतालकमममृतमिवाग्वाद्यमानं शिवाभ्याम् । नानारागातिहृद्यं नवरसमधुरस्तोज्जातानुविद्धं गानं वीणामहर्षेः कञ्जमतिल्लितं कर्णपूरायतां नः ॥ चेतो जातप्रमोदं सपदि विद्धती प्राणिनां वाणिनीतां पाणिद्धम्द्वाप्रजाप्रत्सुलिलतराणितस्वर्णतालानुकूला । स्वीयारावेण पाथोधरस्वपदुना नाद्यन्ती मयूरीं मायूरी मन्दभावं माणिसुरजभवा मार्जना मार्जयेशः ॥

देवेभ्यो दानवेभ्यः पितृमुनिपरिषात्सद्धविद्याधरेभ्यः । साध्येभ्यश्चारणेभ्यो मनुजपशुपतज्ञातिकीटादिकेभ्यः । श्रीकेलासप्रकृढास्तृणविटिपमुखाश्चापि ये सन्ति तेभ्यः सर्वेभ्यो निर्विचारं नित्मुपरचये शर्वपादाश्रयेभ्यः ॥

भ्याय। जित्यं प्रभाते प्रतिदिवसामिदं स्तीत्रस्तं पठेशः किं वा त्रूमस्तद्यिं सुचरितमथवा कीर्तयामः समासात् । संपज्जातं समग्रं सद्देसि बहुमितं सर्वेछोकप्रियत्वं संप्राप्यायुः शतान्ते पदमयति परत्रक्षणो मन्मथारेः ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य भीगोविन्दमगवत्यूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ शिवपादादिकेशान्तवर्णमस्तोत्रम् संपूर्णम् ॥

शिवकेशादिपादान्त-वर्णनस्तोत्रम् ॥

देयासुर्मृष्टिं राजस्तरससुरस्रिरत्पारपर्यन्तिनर्यः त्यां सुस्तम्बाः पिशक्वास्तुलितपरिणतारक्तशाळीलता वः । दुर्वारापत्तिगर्वश्रितनिखिलजनोत्तारणे रज्जुभूता भोराघोर्वीदहालीदहनाशिखिशिखाः शर्म शावीः कपदीः॥

कुर्वत्रिर्वाणमार्गप्रगमपरिलसदूष्यसोपानराङ्कां शकारीणां पुराणां त्रयविजयकृतस्पष्टरेखायमाणम् । अव्यादव्याजमुचैरालिकहिमधराधित्यकान्तास्विधोद्य-ज्याह्वव्यामं मृडानीकिनतुरुद्धप्रकृपण्डरं विसपुण्ड्म् ॥ कुध्यद्गेरीप्रसादानितसमयपदाङ्गुष्ठसंक्रान्तलाखा-विन्दुस्पधि स्मरारेः स्फटिकमणिटवन्मग्नमाणिक्यशोभम् । मूध्यपुर्वादिन्याक्षेन्धोः पतितशफरिकाकारि वो मास्तकं स्ता-दस्तोकापितिकृत्ये हुतवहकणिकामोक्षरूक्षं सदाक्षि ॥

भूत्ये दरभूतयोः स्याद्यद्दिमहिमरुग्विम्वयोः स्निग्ववर्णी देंत्योधध्वंसर्ज्ञां भ्रमुट इव परिवेषावर्शवो विभाति । सर्गस्थित्यन्तवृत्तिर्माये समुपगतेतीव निर्वृत्तगर्वे शर्वाणीभर्तुरुविधुगळमथ द्धाद्वेश्रमं तद्भुवोवेः ॥ ४ ॥

युग्ने रुक्माब्जिपिङ्गे यह इव पिहिते द्राग्ययोः प्राग्दुहिता शैलस्य ध्वान्तनीलाम्बर्शिचनबृहत्कञ्चुकोऽमृत्प्रपन्नः । ते त्रैनेत्रे पवित्रे त्रिद्शवरघटामित्रजैत्रोप्रशस्त्रे नेत्रे नेत्रे भवेतां दुर्तामह भवतामिनिद्रयाश्वान्तियन्तुम् ॥

चण्डीवक्त्रापेणेच्छोस्तद्तु भगवतः पाण्डुरुक्पण्डुगण्ड-प्रोद्यत्रण्डूं विनेतुं वितनुत इव ये रत्नकोणेर्विघृष्टिम् । चण्डार्विभण्डलाभे सततनतजनध्वान्तखण्डातिशीण्डे चण्डीशे ते श्रिये स्तामधिकमवनताखण्डले कुण्डले वः ॥ खद्वाङ्गोदप्रपाणेः स्फुटिविकटपुटो वक्ररन्ध्रप्रवेश-प्रेप्सूदश्चत्फणोकश्वसदातिधवलाहीन्द्रशङ्कां द्धानः । युष्माकं कस्रवक्ताम्बुरुहपरिलसत्कर्णिकाकारशोभः शश्वत्वाणाय भूयाः स्वमतिविमलोत्तुङ्गकोणः स घोणः ॥

कुष्यसद्धा ययोः स्वां तनुमतिलसतोविन्वितां लक्षयन्ती भर्त्रे स्पर्धातिनिन्ना मुहुरितरवधूशङ्कया शैलकन्या। युष्मांस्तो शश्वदुचैरवहुलदशभीशर्वरीशातिशुश्चा-वन्यास्तां दिन्यसिन्धोः कमितुरवनमङ्कोकपालो कपोले॥

बो भाना भारयुगान्तस्थित इव निसृतं कौस्तुभो द्रष्टुमिच्छ-न्सोत्थस्त्रेद्दान्त्रितान्तं गलगतगरलं पत्युक्वैः पश्चनाम् । श्रोचत्प्रेम्णा यमाद्री पिर्वात गिरिसुता संपदः सातिरेका क्रिकाः शोणीकृतान्ता यदघरमदसा सोऽधरो वो विधन्ताम् ॥

अलर्थं राजते या वदनशशधरादुद्गलकारवाणीपीयूषाम्भः प्रवाहपसरपरिलसत्फेनिबन्द्रावलीव ।
देयात्सा दन्तपङ्किश्चिरमिह दनुदायाददोवारिकस्य
बुत्या दीप्तेन्दुकुन्दुच्छ। वरमळतरप्रोन्नतामा सुदं बः ॥

8.8.5

म्यक्कुर्वसुर्वराभृतिभवनसमयोद्धृष्टभेषीघघोषं स्फूर्जद्वार्थ्युत्थितोरुष्वनितमपि परब्रह्मभूतो गभीरः । सुरुवको स्यक्तमूर्तेः प्रकाटितकरणः प्राणनाथस्य सत्याः शीसा वः संविद्ध्यात्फलविककमलं जन्म नादः स नादः॥

भासा यस्य त्रिलोकी लसति परिलसत्फेनबिन्द्वर्णवान्त-व्योमभेवातिगौरस्तुलितसुरसरिद्वारिपूरप्रसारः । भीनात्मा दन्तमाभिर्श्वशमहहहकारातिभीमः सदेष्टां पुष्टां तुष्टिं कृषीष्ट स्फुटमिह भवतामट्टहा बोऽष्टमूर्तेः ॥

सचोजाताख्यमाप्यं यदुविमलमुद्ग्विति यद्वामदेवं नाम्ना हेम्ना सदृक्षं जलदिनममघोराद्वयं दक्षिणं यत् । यद्वालाकेप्रभं तत्पुरुषिनगदितं पूर्वमीशानसंद्यं यद्वित्यं तानि शंभोभैवद्भिलाषेतं पृष्य दसुर्मुखानि ॥

आत्मप्रेम्णो भवान्या स्वयामिव रचिताः सादरं श्रांवनन्या नच्या तिस्रः सुनीलाञ्जननिभगररेत्वाः समाभान्ति वस्याम् । आकस्यानस्यभामा सृत्रकविषतरा कम्बुकस्यान्विकायाः नत्युः सालन्तमन्तर्विकसतु सत्तर्व मन्यरा कंथरा वः ॥ बक्तेन्दोर्दन्तळक्ष्म्याश्चिरमधरमहाकौ ग्तुभस्याप्युपान्ते सोत्थानां प्रार्थयन्तः स्थितिमचलभुत्रे वारयन्त्ये निवेशम् । प्रायुक्केवाशिषो यः प्रतिपदममृतत्वे स्थितः कालश्चारेः कालं कुर्वन्गलं वो हृदयमयमलं क्षालयेत्कालकृटः ॥

श्रीढिप्रमाकुछाया दृढतरपरिरम्भेषु पर्वेन्दु मुख्याः पार्वत्याश्चारुचामीकरवछयपदैरङ्कितं कान्तिशाछि । रङ्गन्नागाङ्गदाङ्यं सततमविहितं कर्म निर्मूछयेत्त-दोर्मूछं निर्मेलं यद्घदि दुरितमपास्यार्जितं धूर्जंटेवेः ॥

कण्ठाश्लेषार्थमाप्ता दिव इव कमितुः स्वर्गसिन्धोः प्रवाहाः क्रान्स्ये संसारसिन्धोः स्काटिकमाणिमहासंक्रमाकारदीर्घाः। तिर्थग्विष्कम्भभूताश्चिभुवनव स्रतेर्भिन्नदैत्येभदेहा बाहा वस्ता हरस्य द्वुतिमह निवहानंहसां संहरन्तु ॥

बक्षो दक्षद्विषोऽतं स्मरभरविनमइक्षजाक्षीणवक्षो-जान्तर्निक्षिप्तशुम्भन्मलयजमिलितोद्धासि भस्मोक्षितं यत्। क्षिप्रं तद्वश्चचक्षुःश्रुतिगणफणरत्नीचभाभीक्ष्णशोमं युष्माकं सम्बदेनः स्फटिकमणिक्षिलामण्डलामं श्रिणोतु॥ मुक्तामुक्ते विचित्राकुळवळिळहरीजाळशाळिन्यवाख्य-नाभ्यावर्ते विळोळद्भुजगवरयुते काळशत्रोविशाळे । युदमिक्तित्रिधामा प्रतिनवरुचिरे मन्दिरे कान्तिळक्ष्म्याः शेतां शीतांशुगोरे चिरतरमुद्रस्थीरासिन्धौ मळीळम् ॥

वैयात्री यत्र कृतिः स्फुरित हिमगिरेर्विस्तृतोपत्यकान्तः सान्द्रावद्मयायमिश्रा परित इव वृता नीलजीमृतमाला । आवद्धाहीन्द्रकाञ्चीगुणमतिपृथुलं शैलजाकीडभूमि स्तद्धो निःश्रेयसे स्याज्ञधनमतिधनं बालशीतांशुमौलेः ॥

पुष्टावष्टमभभूतौ पृथुतरज्ञघनस्यापि नित्यं त्रिलोक्याः सम्यग्वृतौ सुरेन्द्राद्धरद्वरकरोदारकान्ति द्धानौ । सारावृक्त पुरारेः प्रसभमरिघटाघश्मरौ भश्मशुभौ भक्तरत्याद्वीचत्तैराधिकमवनतौ वाञ्छितं वो विधत्ताम् ॥

आनन्दायेन्दुकान्तोपलरचितसमुद्रायिते ये मुनीनां चित्तादर्शे निधातुं विद्धाति चरणे ताण्डवाकुक्रनानि । काक्रीभोगीन्द्रमूर्श्रो प्रतिमुद्दुरुपधानायमाने क्षणं ते कान्ते स्तामन्तकारेखेतिविजितसुधाभानुनी जानुनी वः ॥ मखीरीभूतभोगिप्रवरगणफणामण्डळान्तार्नितान्त-व्यादीर्घानघरत्नश्चितिकसळियते स्तूयमाने शुसद्भिः। विश्वत्यौ विश्वमं वः स्फटिकमणिबृहहण्डवद्भासिते ये जङ्के शङ्केन्द्रग्रुश्चे सृज्ञमिह भवतां मानसे शूळपाणेः॥

अस्तोकस्तामशक्केरपिचितिममलां मृरिमानोपहारैः कुर्नाद्भः सर्वदोचैः सततमभिवृतो ब्रह्मविदेवलाचैः। सम्यक्संपूज्यमानाविह हृदि सरसीवानिशं युज्मदीये शर्वस्य क्रीडतां तो प्रपद्वरबृह्त्कच्छपावच्छभासौ॥

याः स्वस्यैकांशपातादतिबह्छगछद्रक्तवक्त्रं प्रणुत्त-प्राणं प्राक्तोशयन्त्राक् निजमचछवरं चाछयन्तं दशास्यम् पादाङ्कुल्यो दिशन्तु दुतमयुगदृशः कल्मषप्रोषकल्याः कल्याणं फुछमाल्यप्रकरविछिता वः प्रणद्धादिवस्रयः॥

श्रह्मशाचीनविधः प्रमुखसुरवरप्रस्फुरन्मो छिसकः
ज्यायोरह्मोत्करो ह्मेरविरतमम् छ। भूरिनीराजिता या।
श्रीदमात्रा प्रदेयात्तिरिव कचिरा वारकाणां नितानं
नीलगीवस्य पादाम्बुक्हविलिसिता सा नखाळी सुखं वः ॥

खताः सत्याननेन्दाविष सविधगते ये विकासं द्धाते स्वान्ते स्वां ते लभन्ते श्रियमिह सरक्षीवामरा ये द्धानाः । लोलं लोलम्बकानां कुलमिव सुधियां सेवते ये सदा स्तां भूत्ये भूत्येणपाणेविमलतरुवस्ते पदाम्भोदहे वः ॥ २७॥

वेषां रागादिदोषाक्षतमति यवयो यान्ति मुक्ति प्रसादाः द्ये वा नम्नात्ममृर्तिद्युसद्दाषिपारेषनमृष्ट्रिं शेषायमाणाः । श्रीकण्ठस्यारुणोद्यञ्चरणसरसिजप्रोत्थितास्ते भावाख्या-त्पारावाराश्चरं वो दुरितद्दतिकृतस्तारयेयुः परागाः ॥

भूमा यस्यास्तिशिमा सुवनमनुसृतं यत्परं धाम धाम्नां साम्नामामायतत्त्वं यदिप च परमं यद्गुणातीतमाद्यम् । ववांहोहिनिरीहं गहनिमिति सुदुः प्राहुरुवैभेदान्तो माहेशं तन्महो मे महितमहरहमें हरोहं निहन्तु ॥ १९॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्युज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृती शिवकेशादिपादान्तवर्णनस्वोत्रम् संपूर्णम् ॥

।। आः ॥

॥ वेदसारशिवस्तोत्रम् ॥

पश्चनां पतिं पापनाशं परेशं
गजेन्द्रस्य कृत्तिं वसानं वरेण्यम् ।
जटाजूटमध्ये स्फुरद्राङ्गवारिं
महादेवमेकं स्मरामि स्मरारिम् ॥ १ ॥

महेशं सुरेशं सुरारातिनाशं विसुं विश्वनाथं विभूखङ्गभूषम् । विरूपाक्षमिन्द्वकंशिद्वित्रेनेत्रं सदानन्दमीहे प्रसुं पञ्जवक्त्रम् ॥ २ ॥

गिरीक्षं गणेक्षं गले नीलवर्णं गवेन्द्राधिरूढं गुणातीतरूपम् । भवं भास्तरं भस्मना भूषिताक्षं भवानीकलतं भक्षे पद्मवक्त्रम् ॥ ३ ॥ शिवाकान्त शंभो शशाहार्धमौले
महेशान श्लिखटाजूटधारिन ।
त्वमेको जगद्यापको विश्वरूपः
प्रसीद प्रसीद प्रभो पूर्णहूप ॥ ४ ॥

परात्मानमेकं जगद्वीजमाद्यं निरीहं निराकारमें कारवेद्यम् । यतो जायते पाल्यते येन विश्वं तमीशं भजे छीयते यत्र विश्वम् ॥ ५ ॥

न भूमिने चापो न विह्निन वायु-र्न चाकाशमास्ते न तन्द्रा न निद्रा । न चोष्णं न शीतं न देशो न वेषो न यस्यास्ति मृतिंश्विमृतिं तमीडे ॥ ६ ॥

अर्ज शाश्वतं कारणं कारणानां शिवं केवळं भासकं भासकानाम् । तुरीयं तमःवारमाचन्तद्दीनं प्रपद्ये परं पावनं द्वैतद्दीनम् ॥ ७ ॥ नमस्ते नमस्ते विभो विश्वमूर्ते

नमस्ते नमस्ते चिदानन्दमूर्ते ।

नमस्ते नमस्ते तपोयोगगम्य

नमस्ते नमस्ते श्रुतिज्ञानगम्य ॥ ८ ॥

प्रभो शुल्पाणे विभो विश्वनाथ

महादेव शंभो महेश त्रिनेत्र ।
शिवाकान्त शान्त स्मरारे पुरारे

त्वदन्यो वरेण्यो न मान्यो न गण्यः ॥ ९ ॥

शंभो महेश करणामय शूळपाणे गौरीपते पशुपते पशुपाशनाशिन्। काशीपते करणया जगदेतदेक-स्त्वं हंसि पासि विद्वासि महेश्वरोऽसि॥१०॥

त्वचो जगद्भवति देव भव स्मरारे त्वच्येव तिष्ठति जगन्मृड विश्वनाथ । त्वच्येव गच्छति लयं जगदेतदीश जिङ्गात्मके हर चराचरविश्वकृषिन् ॥ ११ ॥

शिवापराध-क्षमापणस्तोत्रम ॥

आदो कर्म प्रसङ्गात्कछयति कछुषं मातृकुक्षौ स्थितं मां विष्मृत्रामेष्यमध्ये कथयति नितरां जाठरो जातवेदाः । वयद्वे तत्र दुःखं व्यथयति नितरां शक्यते केन वकुं अन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव संभो ॥

बात्ये दुःखातिरेकान्मछ्छुछितवपुः स्तन्यपाने पिपासुः नो शक्तभोन्द्रयेभ्यो भव मछजनिता जन्तवो मां तुद्गि । नानारोगातिदुःखादुद्तिपरवक्षः शंकरं न सारामि बन्यस्यो मेऽपराभः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव संभी ॥ शौढो ऽहं यौवनस्थो विषयविषधरैः पश्चभिर्ममंसंघौ इष्टो नष्टो विवेकः सुतधनयुवतिस्वादसौख्ये निषण्णः । शैवे चिन्ताविद्दीनं मम हृद्यमहो मानगर्वाधिरूढं क्षन्तन्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

बार्धक्ये चेन्द्रियाणां विकल्पातिमतश्चाधिदैवादितापैः प्राप्ते रोगैर्वियोगैर्व्यसनक्षशतनोक्षेत्रिहीनं च दीनम् । मिथ्यामोहाभिलाषेश्रेभित मम मनो धूर्जटेर्ध्यानशून्यं क्षन्तब्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव सोः श्रीमहादेव शंभो ॥

स्नात्वा प्रत्यूषकाळे स्नपनिविधिविधौ नाहृतं गाङ्गतोयं पूजार्थं वा कदाचिद्वहुतरगह्नेऽखण्डविस्वीदळं वा। नानीता पद्ममाळा खराधि विकाधिता गन्धपुष्पस्त्वदर्थं क्षन्तव्यो मेऽषराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो॥

दुरविभेध्वाज्ययुक्तेंद्धिगुडसहितेः स्नापितं नैव छिक्नं बो छित्रं चन्दनाचैः कनकविरचितेः पृजितं न प्रस्तैः । भूपेः कपूरदीपैविविधरसयुतेर्नेव अध्योपहारैः भन्तस्यो भेऽपराधः सिवक्षित शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥ नो शक्यं स्मार्तकर्म प्रतिपदगहने प्रत्यवायाकुळाळ्ये श्रीते वार्ता कथं मे द्विजकुळिविहिते ब्रह्ममार्गानुसारे। तत्त्वेऽज्ञाते विचारे श्रवणमननयोः किं निदिध्यासितव्यं श्रन्तव्यो मेऽपराधःशिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो॥

श्यात्वा चित्ते शिवाख्यं ग्रचुरतरधनं नैव दत्तं द्विजेभ्यो हृट्यं ते लक्षसंख्येहुतवहवदने नार्षितं वीजमन्त्रेः । नो तप्तं गाङ्गतीरे व्रतजपनियमै रुद्रजाप्यं न जप्तं क्षन्तट्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

नम्रो निःसंगञ्जद्वश्चिगुणिवरहितो ध्वस्तमोहान्धकारो नासामन्यस्तदृष्टिर्विदितभवगुणो नैव दृष्टः कदावित् । उम्मन्यावस्थया त्वां विगतगतिमितिः शंकरं न स्मरामि अन्तन्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

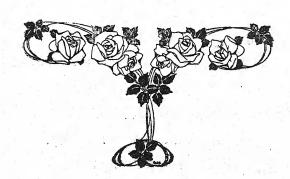
स्थित्वा स्थाने सरोंजे प्रणवमयमकत्कुरुम्भिते सूक्ष्ममार्गे शान्ते स्वान्ते प्रळीने प्रकटिताविभवे दिन्यरूपे शिवाख्ये । लिङ्गागे ब्रह्मवाक्ये सकलतनुगतं शंकरं न स्मरामि सन्तन्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥ हृद्यं वेदान्तवेद्यं हृदयसरासि ने दीप्तमुद्यत्प्रकाशं सत्यं शान्तस्वरूपं सकलमुनिमनः पद्मवण्डैकवेद्यम् । जाप्रत्स्वप्ने सुषुप्तौ त्रिगुणविरहितं शंकरं न स्मरामि क्षन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो॥

चन्द्रोद्धासितशेखरे स्मरहरे गङ्गाधरे शंकरे सर्पेर्भूषितकण्ठकणिविवरे नेत्रोत्थवैश्वानरे । दन्तित्वककृतसुन्दराम्बरधरे त्रैडोक्यसारे हरे मोक्षार्थ कुरु चित्त वृत्तिममलामन्येस्तु किं कर्मभि: ॥

किं यानेन धनेन वाजिकिरिभिः प्राप्तेन राज्येन किं किं वा पुत्रकलत्रमित्रपशुभिदेहेन गेहेन किम्। कात्वैतत्क्षणभङ्करं सपिद रे त्याज्यं मनो दूरतः स्वात्मार्थं गुरुवाक्यतो मज भज श्रीपार्वतीवस्त्रमम्।।

वौरोहिस्यं रजनिचरितं शामणीत्वं नियोगो माठापत्यं ह्यनृतवचनं साक्षिवादः परात्रम् । बद्यद्वेषः खल्जनरातिः शाणिनां निर्देश्यत्वं मा भृदेवं मम पशुपते जन्मजन्मान्तरेषु ॥ १४ ॥ आयुर्नेश्यति पश्यतां प्रतिदिनं याति क्षयं यौवनं प्रत्यायान्ति गताः पुनने दिवसाः कालो जगद्भक्षकः । लक्ष्मीस्तोयतरङ्गभङ्गचपला विद्युचलं जीवितं तस्मान्मां शरणागतं करुणाया त्वं रक्ष रक्षाधुना ॥

> इति श्रीमत्परमहं सपरित्राजका चार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पुज्यपादाशिष्यस्य श्रीमच्छेकरभगवतः कृतौ शिवापराधक्षमापणस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥ ॥ सुवर्णमालास्तुतिः॥

अव्य कथमीप मद्गसनां त्वद्भुण-लेके विकाधियामि विभा । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर क्षरणं मे तब चरणयुगम् ॥ १ ॥

आविष्डलमद्खण्डनपण्डित तण्डुप्रिय चण्डीश विभो। साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम्॥ २॥

इभचमीम्बर शम्बरियुवयु-रपहरणोज्ज्वछनयन विभो । साम्ब मदाशिव शभा शंकर श्ररणं मे तब बरणयुगम् ॥ ३ ॥ हैश गिरीश नरेश परेश म-हेश बिलेशयमूषण भो । साम्ब सदाशिव शंभी शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ४ ॥

उमया दिन्यसुमङ्गलाविग्रह-यालिङ्गितवामाङ्ग विभा । साम्ब सहाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ५ ॥

ऊरीकुर मामज्ञमनाथं दूरीकुर मे दुरितं भो। साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम्॥ ६॥

ऋषिवरमानसहंस चराचर-जननस्थितिलयकारण भो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणें मे तब चरणयुगम् ॥ ७ ॥ ऋश्वाधीशिकिरीट महोक्षाः रूढ विधृतरुद्राक्ष विभो । स्नाम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ८॥

स्टू अंगद्धन्द्धमग्रन्तसुकुसुमिन-वाङ्को तदार्पयामि विभो। साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरण मे तव चरणयुगम्॥ ९॥

एकं सदिति श्रुट्या त्वमेव सद्भीत्युपास्महे मृड भो। स्नाम्ब सदाशिव शंभी शंकर श्रूरणं मे तव चरणयुगम्॥ १०॥

ऐक्यं निजभक्तेभ्यो वितरिस विश्वंभरोऽत्र साक्षी भो । साम्ब सदाशिव शंभो शंहर शरणं मे तक चरणयुगम् ॥ ११ ॥ श्रोमिति तब निर्देश्ची माया-स्माकं मृडोपकर्त्री मो । साम्ब सदाशिव शंभी शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ १२ ॥

स्रोदास्यं स्फुटयति विषयेषु दि-गम्बरता च तवेव विभो। साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम्॥ १३॥

अन्तःकरणिवशुद्धिं भक्तिं च त्विये सर्ती प्रदेहि विभो । साम्ब मदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १४ ॥

श्रास्तोपाधिसमस्तव्यस्तै रूपैर्जगन्मयोऽिस विभो । साम्य सदाशिव शंभो शंकर सरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १५॥ करणावरणालय मिय दास उ-दासस्तवोचितो न हि भो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ।। १६ ॥

ख्बलसहवासं विघटय घटय स-तामेव सङ्गमानिशं भो । साम्ब सदाशिव शंभी शंकर शरणं भे तव चरणयुगम् ॥ १७॥

गरळं जगदु १ कतये गिलितं भवता समे। ऽस्ति को ऽत्र विभो। स्नाम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम्॥ १८॥

खनसारगौरगात्र प्रचुरज-टाजूटबद्धगङ्ग विभो । साम्ब सदाशिव शंभो झंकर श्वरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १९॥ ज्ञाप्तिः सर्वशरीरेष्वस्त्रिष्ट-ता या विभाति सा त्वं भो । साम्ब सदाशिव शंभी शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ २०॥

चपलं मम हृद्यकिष विषय-द्रुचरं दृढं बधान विभो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २१ ॥

छाया स्थाणोरिं तव तार्प नमतां हरत्यहो ज्ञित्र मो । साम्ब सदाजित शंभो शंकर कारणं मे तत्र चरणयुगम् ॥ २२ ॥

ज्ञय कैलासनिवास प्रमथगः

णाषीश भूसुरार्चित भो ।

साम्ब सदाशिव गंभो शंकर

शरणं मे तब चरगयुगम् ॥ २३ ॥

झाणुतकझाङ्कणुझणुतिकटतक-शब्दैनेटासि महानट भो । साम्ब खदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ २४ ॥

ज्ञानं विक्षेपावृतिराहितं कुरु मे गुरुस्त्वमेव विभो। स्नाम्ब सदाशिव शंभो शंकर कारणं मे तब चरणयुगम्॥ २५॥

टक्कारस्तव धनुषो दख्यति इद्यं द्विषामश्रानिदिव भो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ २६ ॥

ठाकृतिरिव तव माया बहिर-न्तः शून्यकापिणी खळु भो । साम्ब सदाशिव संभी शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ २७॥ हुम्बरमम्बुरुहामपि दलय-द्यनघं त्वदङ्कियुगलं भो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ २८ ॥

हुकाक्षसूत्रज्ञुल्हुहिणक रोटीसमुद्धसत्कर भो । साम्ब सदाशिव शंभी शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ २९॥

णाकारगर्भिणी चेच्छुभदा ते शरगातिर्नुणामिह भो। साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम्॥ ३०॥

त्तव मन्वतिसंजपतः बद्य-स्तरित नरो हि भवाव्धि भो । बाम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ ३१ ॥ श्रुत्कारस्तस्य मुखे भूया-चे नाम नास्ति यस्य विभो । स्नाम्ब सदाशिव शंभो शंकर श्ररणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३२॥

द्यनीयश्च द्याछः कोऽस्ति म-दन्यस्त्वदन्य इह वद भो। स्नाम्ब सदाञ्चिव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम्॥ ३३॥

श्वर्मस्थापनदक्ष त्रयक्ष गु-रो दक्षयज्ञशिक्षक भो । स्राम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३४॥

नतु ताडितोऽसि धतुषा छुव्धधि-या त्वं पुरा नरेण विभो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर श्ररणं मे तब चरणयुगम् ॥ ३५॥ परिमातुं तब मूर्ति नालम-जस्तरपरात्परोऽसि विभो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ ३६ ॥

फिडमिह नृतया जनुषस्वत्यद-सेवा सनातनेश विभो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ ३७ ॥

बलमारोग्यं चायुस्त्वद्भुण-रुचितां चिरं प्रदेहि बिभो । साम्ब सदान्निव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ १८॥

भगवन्भर्ग भयापह भूतप-ते भृतिभूषिताङ्ग विभो । बाम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३९ ॥ माहिमा तव न हि माति श्रुतिषु हि-मानीधरात्मजाधव भो । खाम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ ४०॥

श्वमिनयमादिभिरङ्गेर्थिमिनो हृद्ये भजन्ति स त्वं भो । स्नाम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं भे तव चरणयुगम् ॥ ४१ ॥

रजाबहिरिव शुक्ती रजतिम-व स्विय जगिन्त भान्ति विभी । साम्ब सदाशिव शंभी शंकर शरणं भे तव चरणयुगम् ॥ ४२ ॥

ख्रुक्वा भवत्त्रसादाश्वकं विधुरवति छोकमिल्छं भो । साम्ब सदाक्षिव शंभो शंकर शरणं मे तब चरणयुगम् ॥ ४३ ॥ वसुधातद्धरतच्छयरथमी । वींशर पराकृतासुर भो । साम्ब सदाशिव शंभी शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ४४ ॥

इश्वं देव सर्वोत्तम सर्वद दुर्वृत्तगर्वहरण विभो । साम्ब सदाक्षिव शंभो शंकर शरणं भे तब चरणयुगम् ॥ ४५ ॥

षाड्रिपुषड्रिमीषड्विकारहर सन्मुख षण्मुखजनक विभो । सान्व सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १६॥

स्रतं ज्ञानमनन्तं ब्रह्मे-व्येतस्रक्षणल्धित भो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ४७॥ हाहाहूहुमुखसुरगायक-गीतापदानपद्य विभो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ४८ ॥

छादिने हि त्रयोगम्तदन्त-मिह मङ्गळं सदास्तु विभो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ४९ ॥

क्षणिमव दिवसानेष्यति त्वत्पद् सेवाक्षणोत्सुकः शिव भो । साम्ब सदाशिव शंभो शंकर शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ५० ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छकरभगवतः छतौ सुवर्णमाछास्तुतिः संपूर्णो ॥

॥ श्रीः ॥

। दशश्लोकीस्तुतिः ।

साम्बो नः कुल्दैवतं पशुपते साम्ब त्वदीया वर्ष साम्बं स्तीमि सुरासुरोरगगणाः साम्बेन संतारिताः । साम्बायास्तु नमो मया विरचितं साम्बात्परं नो भजे साम्बस्यानुचरोऽसम्बहं मम रतिः साम्बे परब्रह्मणि ॥

विष्णवाद्याश्च पुरव्यं सुरगणा जेतं न शकाः स्वयं यं शंभुं भगवन्वयं तु पशवां ऽस्माकं त्वमेदेश्वरः । स्वस्वस्थाननियोजिताः सुमनसः स्वस्था वभूवुस्तत-स्तस्मिन्मे दृदयं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ १ ॥

श्रोणी यस्य रथो रथाङ्मयुगलं चन्द्राकिविन्वद्वयं कोदण्डः कनकाचलो हरिरभृद्वाणो विधिः सार्थिः । तृणीरो जलधिर्हयाः श्रुतिचयो मौर्वी सुजंगाधिपः स्तिस्मिन्मे हृदयं सुखेन रमतां साम्बे परत्रद्वाणि ॥ ३ ॥ येनापादितमङ्गजाङ्गमसितं दिन्याङ्गरागैः समं येन स्वीकृतमञ्जसंभविशरः सौवर्णपात्रैः समम् । येनाङ्गीकृतमच्युतस्य नयनं पूजारिवन्दैः समं तस्मिन्मे हृद्यं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्माणि ॥ ४ ॥

गोविन्दाद्धिकं न दैवतिमिति प्रोज्ञार्य हस्तानुभा-वुद्धृत्याथ शिवस्य संनिधिगतो व्यासो मुनीनां वरः । यस्य स्तिम्भितपाणिरानितकृता नन्दीश्वरेणाभव-त्तिस्मन्मे हृदयं मुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ ५ ॥

आकाशश्चिकुरायते दशिक्षाभोगो दुकूछायते शीतांशुः प्रमवायते स्थिरतरानन्दः स्वरूपायते । वेदान्तो निल्यायते सुविनयो यस्य स्वभावायते तस्मिनमे हृदयं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ ६ ॥

विष्णुर्थस्य सहस्रनामानियमादम्भोत्तहाण्यर्चय-भेकोनोपाचितेषु नेत्रकमळं नैजं पदाङजद्वये । संपृष्ट्यासुर संहति विदल्लयंकेळोक्यपाळोऽभव-त्तासिन्मे हृद्यं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्माणे ॥ ७ ॥ शोरि सत्यगिरं वराहवपुषं पादाम्बुजाइर्शने

चके यो दयया समस्तजगतां नाथं शिरोद्र्शने ।

मिध्याबाचमपूज्यमेव सतनं हंसस्बह्धपं त्रिधिं

तस्मिन्ने हृद्यं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ ८ ॥

यस्थासन्धरणीजलामिपवनन्योमार्कचन्द्रादयो विख्यातास्तनवोऽष्ट्रधा परिणता नान्यत्ततो वर्तते । ऑकागर्थविवेचनी श्रुतिरियं च। चष्ट तुर्ये शिवं तस्मिन्मे हृद्यं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ ९॥

विष्णुब्रह्मसुराधिपप्रभृतयः सर्वेऽिष देवा यदा संभूताज्ञलघेर्विषात्परिभवं प्राप्तास्तदा सत्वरम् । बानार्वाञ्वरणागतानिति सुरान्योऽरक्षद्धेक्षणा-चिस्रन्मे हृद्यं सुखेन रमतां सान्वे परब्रह्मणि ॥ १०॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य भीमच्छंकरभगवतः कृती दशस्त्रोकीस्तुतिः संपूर्णो ॥

दक्षिणामूर्ति-वर्णभालास्तोत्रम् ॥

अर्गिनत्येतद्यस्य बुधैर्नाम गृहीतं यद्भामेदं भाति समस्तं वियदादि । यस्याज्ञातः स्वस्वपदस्था विधिसुख्या-स्तं प्रस्त्रञ्जं दक्षिणवक्त्रं कल्यामि ॥ १ ॥

नमाङ्गाणां भक्तिमतां यः पुरुषार्थाः न्द्रत्वा क्षिप्रं हन्ति च तत्सर्वविपत्तीः । पादाम्भो जाधस्तनितापस्मृतिमीशं तं प्रस्यक्रं दक्षिणवक्तं कलयामि ॥ २ ॥

मोहन्वस्यै वैणिकवैयासिकिमुख्याः संविन्मुद्रापुम्तकवीणाश्चगुणान्यम् । इस्ताम्भोजैर्विश्चतमाराधितवन्त-स्तं प्रत्यक्चं दक्षिणबक्तं कलवामि ॥ ३ ॥ भद्रारूढं भद्रद्माराधयितॄणां भक्तिश्रद्धापूर्वकमीशं प्रणमनित । आदिखा यं बाञ्छितसिद्धये करुणाडिंध तं प्रसम्बं दक्षिणवक्त्रं करुयामि ॥ ४ ॥

गर्भान्तःस्थाः प्राणिन एते अवपाश-च्छेदे दक्षं निश्चितवन्तः शरणं यम् । आराध्याङ्किपस्फुरदम्भोद्दयुग्मं तं प्रसद्धं दक्षिणवक्तं कल्ल्यामि ॥ ५॥

वकं घन्याः संसृतिवाधेरितिमात्रा द्भीताः सन्तः पूर्णशशाङ्कद्युति यस्य । सेवन्तेऽध्यासीनमनन्तं वटमूछं तं त्रस्रक्षं दक्षिणवक्त्रं कल्यामि ॥ ६ ॥

तेजःस्तोमेरङ्गदसंघद्दितभास्तनमाणिक्योत्थेभीसितविश्वो क्विरेर्थः ।
केजोमूर्ति खानिलतेजः प्रमुखार्डिय
न प्रस्तकं दक्षिणवक्तं कल्यामि ॥ ७॥

द्ध्याज्यादिद्रव्यककर्माण्याखळानि त्यक्तवा काङ्क्षां कर्मफळेष्यत्र करोति । यजिज्ञासां क्ष्पफळार्थी क्षितिदेव-स्तं प्रत्यक्षं दक्षिणवकं कळ्यामि ॥ ८ ॥

श्चिमं छोके यं भजमानः पृथुपुण्यः

प्रध्वस्ताधिः प्रोक्झितसंसृत्याखिलार्तिः ।

प्रत्यम्त्रं ब्रह्म परं सन्तमते य
स्तं प्रत्यक्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ९ ॥

णानेत्येवं यन्मनुमध्यश्चितवर्णाः नगक्ताः काले वर्णगृहीत्ये प्रजपन्तः । मोदन्ते संप्राप्तसमस्तश्रुतितन्त्राः स्वं प्रस्रख्नं दक्षिणवन्त्रं कलयामि ॥ १०॥

मृर्तिश्छायानिर्जितमन्दाकिनिकुन्दप्रालेयानभोराशिसुधाभृतिसुरेभा ।
यस्याश्राभा दाविष्यो दक्षशिरोधिस्तं प्रस्तक्रां दक्षिणवक्त्रं कल्ल्यामि ॥ ११॥

त्मप्तकणेच्छायजटाजूटकटाह-प्रोचद्वीचीविद्विविराजत्सुरसिन्धुम् । वित्यं सुक्षं वित्यविरस्ताखिळदोषं तं प्रस्टक्षं दक्षिणवक्तं कळयामि ॥ १२ ॥

योन ज्ञातेनेच समस्तं विदितं स्या-यस्माद्न्यद्वस्तु जगत्यां शशश्कम् । यं प्राप्तानां नास्ति परं प्राप्यमनादिं तं प्रत्यश्वं दक्षिणवक्षतं कल्यामि ॥ १३ ॥

मत्तो मारो यस्य छछ।टाक्षिभवाग्निः
स्फूर्जेत्कीछप्रोषितभस्मीकृतदेहः ।
तद्भसासीचस्य सुजातः पटवासः
स्तं प्रस्थां दक्षिणवक्त्रं कढयामि ॥ १४ ॥

ह्यस्भोराशौ संसृतिक्षे खुठतां त-त्यारं गन्तुं यत्यद्भक्तिर्देदनौका । सर्वाराध्यं सर्वेगमानन्द्ययोधि तं त्रसम्भं दक्षिणयम्बं कख्यामि ॥ १५ ॥ भेषानी स्यादिन्दुवर्तसं घृतवीणं कर्पूरामं पुस्तकहस्तं कमलाक्षम् । चित्ते ध्यायन्यस्य वपुद्रीङ्निमिषाधै तं प्रस्तक्रं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १६॥

भारनां धाम प्रौढरुचीनां परमं य-त्सूर्योदीनां यस्य स हेतुर्जगदादेः। एतावान्यो यस्य न सर्वेश्वरमीड्यं तं प्रस्रक्षं दक्षिणवक्षं कल्लयामि॥ १७॥

प्रयाहारप्राणिनरोधादिसमर्थे-भेक्तेदीन्तेः मंयतिचत्त्रैयंतमानेः। स्वात्मत्वेन ज्ञायत एव त्वरया य-स्तं प्रयक्तं दक्षिणवक्त्रं कलयामि॥ १८॥

आंशीभूतान्त्राणिन एतान्फलदाता चित्तान्तःस्थः त्रेरयति स्वे सकलेऽपि । कृत्ये देवः प्राक्तनकमीनुसरः सं-स्तं प्रसम्बं दक्षिणवस्त्रं कलयामि॥ १९॥ प्रज्ञासात्रं प्रापित बंबित्रिजभक्तं प्राणाक्षादेः प्रेरियतारं प्रणवार्थम् । प्राहुः प्राज्ञा यं विदितानुश्रवतत्त्वा-स्तं प्रस्तव्यं दक्षिणवक्तं कल्यासि ॥ २०॥

यस्याज्ञानादेव नृणां संस्रुतिबोधो यस्य ज्ञानादेव विमेश्यो भवतीति । स्पष्टं त्रूते वेदशिरो देशिकमार्च तं प्रसम्बं दक्षिणवक्तं कलयामि ॥ २१॥

छन्नेऽविद्यारूपपटेनैव च विश्वं सत्राध्वस्तं जीवपरेशत्वमपीदम् । भानोभीनुष्वम्बुवदस्ताखिळभेदं तं प्रस्त्रखं दक्षिणवक्तं कळयामि ॥ १२ ॥

स्वापस्तः जात्रदवस्थापि न यत्र प्राणश्चेतः सर्वगतो यः सकछात्मा । कृटस्थो यः केवलसम्बित्सुलक्तपः स्तं प्रस्य चं दक्षिणवक्त्रं कल्यामि ॥ २३॥ हा हेत्येवं विस्मयमीयुर्मुनिमुख्या ज्ञाते यस्मिन्स्वात्मतयानात्मविमोहः। प्रत्यम्भूते ब्रह्मणि यातः कथमित्थं तं प्रत्यब्चं दक्षिणवक्त्रं कळयामि॥ २४॥

बेषा रम्बेभेत्तमयूराभिधवृत्तेरादो क्ला यन्मतुवर्णेर्धिनिभङ्गी ।
तामेवेतां दक्षिणवक्तः छपयासावूरीक्रयोदेशिकसम्राट् परमात्मा ॥ २५ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृते। श्रीदक्षिणामूर्तिवर्णमाछास्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीदक्षिणामूर्खष्टकम् ॥

विश्वं दर्पणदृदयमाननगरीतुल्यं निजान्तर्गतं पर्यत्रात्माने मायया बहिरिनोद्भृतं यथा निद्रया । वाः साक्षात्कुरुते प्रबोधसमये स्वात्मानमेवाद्भयं तस्मे श्रीगुरुमृतये नम इदं श्रीदक्षिणामृतये ॥ १॥

बीजस्यान्तरिवाङ्करो जगिददं प्राङ्निर्विकरुपं पुन-मीयाकरिपतदेशकालकलनावैचित्रयचित्रीकृतम् । बाबावीव विज्नम्भयत्यपि महायोगीव यः स्वेच्छवा तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ २ ॥

बस्येव स्फुरणं सदात्मकमसत्करपार्थगं भासते साक्षात्तरवमसीति वेदवचसा यो वोधयस्याश्रितान् । बत्साक्षात्करणाद्भवेश पुनराष्ट्रतिभंवाम्भोनियी बस्मे शीगुरमूर्वये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्वये ॥ ३ % नानाच्छद्रघटोदरस्थितमहादीपप्रभाभास्तरं ज्ञानं वस्य तु चक्षुरादिकरणद्वारा विहः स्वन्दते । जानामीति तमेव भान्तमनुभास्येतस्यमस्तं जग-त्तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ४ ॥

देहं श्राणमपीनिद्रयाण्यपि चलां बुद्धि च शून्यं बिदुः स्त्रीवालान्धजडोपमास्त्वहमिति आन्ता भृशं वादिनः। मायाशक्तिविलासकिष्यतमहाव्यामोहसंहारिणे तस्मे श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये॥ ५॥

राहुमस्तिद्वाकरेन्दुसहशो मायाममाच्छादना-त्यन्मात्रः करणोपसंहरणतो योऽभूत्सुषुप्तः पुमान् । त्रागस्वाप्सिमिति प्रबोधसमये यः प्रसाभिक्षायते तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ६ ॥

बाल्यादिष्वपि जाप्रदादिषु तथा सर्वास्ववस्थास्वपि व्यावृत्तास्वजुवर्तमानमहामित्यन्तः स्फुरन्तं खदा । स्वात्मानं प्रकटीकरोति भजतां यो मुद्रया भद्रया दस्मै श्रीगुद्दमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तवे ॥ ७ ॥ विश्वं पश्यित कार्यकारणतया स्वस्वामिसंबन्धतः शिष्याचार्यतया तथेव पितृपुताद्यात्मना भेदतः। स्वप्ने जाप्रति वा य एष पुरुषो मायापरिश्रामित-स्तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणासूर्तये॥ ८॥

भूरम्भांस्यनछोऽनिले। इन्बरमहनीथे। हिमां शुः पुना-नित्याभाति चराचरात्मकमिदं यस्येव मूर्वेष्टकम् । नान्यत्किचन विद्यते विमृशतां यस्मात्परसाद्विभो स्तस्मे श्रीगुरुमूर्वये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्वये ॥ ९ ॥

सर्वात्मत्विमिति स्फुटीकृतमिदं यसाद्मुधिवस्तवे तेनास्य श्रवणात्तदर्थमननाद्धयानाः संकीर्तनात् । सर्वात्मत्वमहाविभृतिसहितं स्यादीश्वरत्वं स्वतः सिष्टयेत्तत्पुनरष्ट्रधा परिणतं चैश्वर्यमञ्याहतम् ॥ १०॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरमगवतः कृतौ श्रीदक्षिणामूर्यष्टकम् संपूर्णम् ॥

।। आः ॥

श्रीमृत्युंजयमानसिक-पूजास्तोत्रम् ॥

कैलासे कमनीयरत्नस्विचिते करपदुम्ले स्थितं कर्पूरम्फिटिकेन्दुसुन्द्रतनुं कात्यायनीसेवितम् । गङ्गातुङ्गतरङ्गरिञ्जतज्ञटाभारं छपासागरं कण्ठालंकृतशेषभूषणमसुं सृत्युंजयं भावये ॥ १ ॥

> आगत्य मृत्युंजय चन्द्रमौळे व्याद्याजिनालंकृत शूलपाणे। स्वभक्तसंरक्षणकामधेनो प्रसीद विश्वेश्वर पार्वतीश ॥ २ ॥

आत्वन्मौकिकतोरणे मरकतस्तम्भायुताळंकृते सौधे धूपसुवासिते मणिमये माणिक्यदीपाठिचते । त्रकेन्द्रामरयोगिपुंगवगणैर्युक्ते च कल्पद्वमै: श्रीमृत्युंजय सुस्थिरो भव विभो माणिक्यसिंहासने ॥

> मन्दारमञ्जीकरवीरमाधवी-पुंनागनीछोत्पलचम्पकान्वितै:। कर्पूरपाटीरसुवासितैर्ज्ञछे-राधत्स्व मृत्युंजय पाद्यमुत्तमम्॥ ४॥

सुगन्यपुष्पप्रकरै: सुनासितै-नियन्नदीशीतलनारिभि: ग्रुभै:। निलोकनाथार्तिहराध्येमादरा-दृहाण मृत्युंजय सर्वनन्दित ॥ ५ ॥

हिमाम्बुवासितैस्तोयैः शीतछैरतिपावनैः। मृत्युंजय महादेव शुद्धाचमनमाचर ॥ ६ ॥

गुढदाधियहितं मधुप्रकीर्णं सुष्टुतसमन्वितधेनुदुग्धयुक्तम् । गुभकर मधुपर्कमाहर त्वं त्रिनयन मृत्युहर त्रिखोकबन्धः ॥ ७ ॥ पञ्चास शान्त पञ्चास्य पञ्चपातकसंहर । पञ्चामृतस्तानमिदं कुरु मृत्युंजय प्रभी ॥ ८॥

> जगन्नयीक्यात समस्ततीर्थ-समाहतैः कलमषहारिभिश्च। स्नानं सुतोयैः समुदाचर त्वं मृत्युंजयानन्तगुणाभिराम ॥ ९॥

आनीतेनातिशुश्रेण कौशेयेनामरद्रुमात्। मार्जियामि जटाभारं शिव सृत्युंजय प्रभो॥ १०॥

बानाहेमविचित्राणि चीरचीनाम्बराणि च । बिविधानि च दिन्यानि मृत्युंजय सुधारय ॥ ११ ॥

विशुद्धमुक्ताफलजालरम्यं

मनोहरं काञ्चनहेमसूत्रम् ।

यज्ञोषवीतं परमं पवित्र
माधस्तव मृत्युंजय भक्तिगम्य ॥ १२ ॥

शीगन्धं वनसारकुङ्कमयुतं कस्तूरिकापृरितं कालेयेन हिमान्बुना बिरचितं मन्दारसंवासितम् । दिन्यं देवमनोहरं मणिमये पात्रे समारोपितं सर्वाङ्गेषु विलेपयामि सततं मृत्युंजय श्रीविभो ॥

अक्षतिर्धवलेदिं व्येः सम्यक्तिलसमिनवतेः। सत्युंजय महादेव पूज्यामि वृषद्वज ॥ १४॥

> चम्पकपङ्कजकुरवक-कुन्दैः करवीरमाञ्जकाकुमुमैः । विस्तारय निजमकुटं मृत्युंजय पुण्डरीकनयनाप्त ॥ १५ ॥

माणिक्यपादुकाद्वन्द्वे मोनिहृत्यद्यमान्दिरे । पादौ सत्यद्यसहरों मृत्युंजय निवेशय ॥ १६ ॥

> माणिक्यकेयूरिकरीटहारैः काटचीमणिस्थापितकुण्डलेख्य । मञ्जीरमुख्याभरणैर्भनोज्ञै-रङ्गानि मृत्युंजय भूषयामि ॥ १७॥

गजवदनस्कन्दधृते-नातिस्वच्छेन चामरयुगेन । गलद्खकाननपद्मं मृत्युंजय भावयामि हृत्पद्मे ॥ १८॥

युक्तातपत्रं शशिकोटिशुश्रं शुभप्रदं काञ्चनदण्डयुक्तम् । साणिक्यसंस्थापितहेमकुम्भं सुरेश मृत्युंजय तेऽपैयामि ॥ १९ ॥

मणिमुकुरे निष्पटले ंत्रिजगद्गाढान्धकारसप्ताश्वे । कंदर्पकोटिसदृशं मृत्युंजय पश्य वदनमात्मीयम् ॥ २० ॥

कर्पूरचूर्णे कापिछाज्यपूतं दास्यामि काळेयसमन्त्रिते । समुद्भवं पावनगन्धधूपितं मृत्युंजयाङ्गं परिकल्पयामि ॥ २१॥

वर्तिवयोपेतमखण्डदीप्या तमोहरं वाह्यमथान्तरं च । स्राज्यं समस्तामरवर्गेहृद्यं सुरेश मृत्युंजय वंश्चदीपम् ॥ २२ ॥

राजात्रं मधुरान्वितं च मृदुर्छं माणिक्यपात्रे स्थितं हिङ्गूजीरकनन्मरीचिमिछितैः शाकरनेकैः शुभैः। शाकं सम्यगपूपस्पसहितं सद्योष्ट्रतेनाप्छतं श्रीमृत्युंजय पार्वतीपिय विभो सापोशनं सुज्यताम्॥

> क्रमाण्डवातीकपटोछिकानां फलानि रम्याणि च कारवल्ल्या । सुपाकयुक्तानि ससीरभाणि श्रीकण्ठ मृत्युंजय मक्ष्येश ॥ २४ ॥

शीवलं मधुरं स्वच्छं पावनं वासितं लघु । मध्ये स्वीकुरु पानीयं शिव मृत्युंजय प्रभो ॥ २५॥

सर्करामिछितं श्निग्धं दुग्धात्रं गोघृतान्बितम् । कदलीफलसंमिश्रं भुज्यतां मृत्युसंहर ॥ २६ ॥

केषलमतिमाधुर्य दुग्धैः स्निग्धेश शर्करामिलितैः। एलामरीचिमिलितं मृत्युंजय देव सुक्क्व परमान्नम् ॥ २७ ॥

रम्भाचृतकपित्थकण्टकफछेद्रीक्षारसस्वादुम-त्खर्जूरैमेधुरेक्षुखण्डशकछैः सन्नारिकेलाम्बुभिः। कर्णूरेण सुवासितेर्गुडजलेमीधुर्ययुक्तैर्विभो श्रीमृत्युंजय पूरय त्रिसुवनाधारं विशालोदरम्॥

> मनोज्ञरम्भावनम्बण्डखण्डिता-न्हाचिप्रदान्सर्षपजीरकांश्च । ससौरभान्सैन्धवसेवितांश्च गृहाण मृत्युंजय लोकवन्य ॥ २९ ॥

हिङ्गूजीरकसहितं
विमलामलकं किपत्थमातिमधुरम् ।
विसलण्डां ह्ववणयुतान्मृत्युंजय तेऽपैयामि जगदीश ॥ ३०॥

रबाशुण्ठीसहितं दम्यनं चारहेमपात्रस्थत्। अमृतप्रतिनिधिमाट्यं सृत्युंजय सुज्यतां त्रिलोकेश ॥ ३१॥

जम्बीरनीराश्चितशृङ्गवेरं
मनोहरानम्ब्रश्राखादुखण्डान् ।
मृदूपदंशान्यहस्रोपसुङ्क्व
मृत्युंजय श्रीकरुणाससुद्र ॥ ३२ ॥

नागररामठयुक्तं सुलान्जितजम्बीरनीरसंपूर्णम् । मथितं सैन्धवसहितं पिव हर मृत्युंजय ऋतुध्वंसिन् ॥ ३३॥

मन्दारहेमाम्बुजगन्धयुक्तै-र्मन्दाकिनीनिर्मेळपुण्यतायैः। गृहाण मृत्युंजय पूर्णकाम श्रीमत्परापोशनमञ्जकेश ॥ ३४॥

गगनधुनीविमलज्ञलै-सृत्युंजय पद्मरागपात्रगतै: । मृगमद् चन्द्नपूर्णं प्रक्षालय चारु हस्तपद्युग्मम् ॥ ३५ ॥

पुंनागमछिकाकुन्दवासितैआहिबीजछै:। मृत्युंजय महादेव पुनराचमनं कुरु ॥ ३६॥

मौक्तिकचूर्णसमेतै-मृगमद्घनसारवासितैः पूर्गैः। षणैः खर्णसमानै-र्भृत्युंजय तेऽर्भयामि ताम्बूछम् ॥ ३७॥

नीराजनं निर्मलदीप्तिमद्भि-दीपाहुरे कज्जवलमु चिल्रतेश्च । घण्टानिनादेन समर्पयामि मृत्युंजयाय त्रिपुरान्तकाय ॥ ३८ ॥

बिरिक्रिमुख्यामरबृन्दवन्दिते सरोजमत्स्याङ्कितचक्राचिहिते। ददामि मृत्युंजय पादपङ्कजे फणीनद्रभूवे पुनरध्यमीश्वर ॥ ३९ ॥ पुंनागनीछोत्पळकुन्दजाजी-मन्दारमळीकरवीरपङ्कजैः । पुष्पाञ्जळि विस्वद्छैस्तुळस्या मृत्युंजयाङ्घौ विनिवेशयामि ॥ ४०॥

पदे पदे सर्वतमोनिक्ठन्तनं
पदे पदे सर्वज्ञभप्रदायकम् ।
प्रदंक्षिणं भक्तियुतेन चेतसा
करोमि मृत्युंजय रक्ष रक्ष माम् ॥ ४१ ॥

नमा गौरीशायं स्फटिकधवलाङ्गाय च नमो नमो लोकेशाय स्तुतिवृद्धिलोकाय च नमः। नमः श्रीकण्ठाय क्षपितपुरदेत्याय च नमो नमः फालाक्षाय,स्मरमद्विनाशाय च नमः॥

संसारे जानेतापरोगसाहिते तापत्रयाक्रान्दिते नित्यं पुत्रकलत्रावित्तविल्यस्पाशैर्निवद्धं दृढम् । गर्वान्धं बहुपापवर्गसाहितं कारुण्यदृष्ट्या विभो श्रीमृत्युंजय पार्वतीप्रिय सदा मां पाहि सर्वेश्वर ॥ सौधे रत्नमये नवोत्पळद्छाकीर्णे च तल्पान्तरे कौशेयेन मनोहरेण धवलेनाच्छादिते सर्वशः। कर्पूराश्वितदीपदीप्तिमिछिते रम्योपधानद्वये पार्वत्या करपदाळाळितपदं मृत्युं जयं भावये॥ ४४॥

चतुश्चत्वारिंशद्विलसदुपचारेरिभमते-भनःपद्मे भक्त्या बहिरिष च पूजां शुभकरीम् । करोति प्रत्यूषे निश्चि दिवसमध्येऽपि च पुमा-न्प्रयाति श्रीमृत्युंजयपद्मनेकाद्भुतपद्म् ॥ ४५॥

आति जिल्लामुमापतेरहरहः संदर्शनात्स्वर्गदं मध्याहे हयमेधतुल्यफलदं सायंतने मोश्चदम् । भानोरस्तमये प्रदोषसमये पञ्चाश्चराराधनं तत्कालत्रयतुल्यामिष्ठफलदं सद्योऽनवद्यं दृढम् ॥ ४६ ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्यूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ श्रीमृत्युंजयमानासिकपूजास्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥

॥ शिवनामावल्यष्टकम् ॥

हे चन्द्रचूड मदनान्तक शूलपाणे स्थाणो गिरीश गिरिजेश महेश शंभो। भूतेश भीतभयसुदन मामनाथं संसारदुःस्वगहनाज्ञगदीश रक्ष॥ १ ।

हे पार्वतीहृद्यवस्थम चन्द्रमौले भूताधिप प्रमथनाथ गिरीशचाप । हे वामदेव भव रुद्र पिनाकपाणे संसारदुःस्मगहनाज्ञगदीश रक्ष ॥ २ ॥

हे नीलकण्ठ वृषभध्वज पञ्चवकत्र लोकेश शेषवलय प्रमथेश शर्व । हे भूजेटे पशुपते गिरिजापते मां संसारदुःखगहनाजगदीश रक्ष ॥ ३॥ हे विश्वनाथ शिव कंकर देवदेव गङ्गाधर प्रमथनायक निद्केश । बाणेश्वरान्धकरिपो हर छोकनाथ संसारदुःखगहनाज्ञगदीश रक्ष ॥ ४ ॥

वाराणसीपुरपते मणिकाणिकेश वीरेश दक्षमखकाल विभा गणेश। सर्वेज्ञ सर्वेह्रदयैकनिवास नाथ संसारदुःखगहनाज्ञगदीश रक्ष।। ५॥

श्रीमन्महेश्वर क्रपामय हे द्याली हे व्योमकेश शितिकण्ठ गणाधिनाथ। भस्माङ्गराग नृकपालकलापमाछ संसारदुःखगहनाज्जगदीका रक्ष ॥ ६॥

केलासकैलविनिवास वृषाकपे हे मृत्युंजय त्रिनयन त्रिजगित्रवास । मारायणप्रिय मदापह शक्तिनाथ संसारदुःखगहनाज्यगदीश रक्ष ॥ ७ ॥ 836 0

विश्वेश विश्वभवनाशक विश्वरूप विश्वात्मक त्रिभुवनैकगुणाधिकेश । है विश्वनाथ करणामय दीनबन्धो संसारदुःखगहनाज्जगदीश रक्ष ॥ ८ ॥

गौरीविछासभवनाय महेश्वराय पद्माननाय शरणागतकल्पकाय । शानीय सर्वजगतामाधिपाय तस्मै दारिद्यदुः खदहनाय नमः शिवाय ।। ९ ।।

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ शिवनामावल्यष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ शिवपञ्चाक्षरस्तोत्रम् ॥

नागेन्द्रहाराय विलोचनाय

सस्माङ्गरागाय महेश्वराय ।

नित्याय शुद्धाय दिगम्बराय

तस्मै नकाराय नमः शिवाय ॥ १ ॥

मन्दाकिनीसछिकचन्दनचर्चिताय नन्दीयरप्रमथनाथमहेश्वराय । मन्दारमुख्यबहुपुष्पसुपूजिताय तस्में मकारमहिताय नमः शिवाय ॥ २ ॥

श्चिवाय गौरीवदनाब्जबृन्द-सूर्याय दक्षाध्वरनाशकाय । श्रीनीबकण्ठाय वृषध्वजाय वस्म शिकाराय नमः शिवाय ॥ ३ ॥ बिखकुम्भोद्भवगौतमार्थ-मुनीन्द्रदेवार्चितश्चेखराय । चन्द्रार्कवेश्वानरलोचनाय तस्मै वकाराय नमः शिवाय ॥ ४ ॥

पश्चस्वरूपाय जटाघराय विनाकहस्ताय सनातनाय। दिक्याय देवाय दिगम्बराय तस्मै यकाराय ननः शिवाय॥ ३॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृती शिवपञ्चाक्षरस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ आः॥

" उमामहेश्वरस्तोतम "

नमः शिवाभ्यां नवयौवनाभ्यां परस्पराश्चिष्टवपुर्धराभ्याम् । नगेन्द्रकन्यावृषकेतनाभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ १ ॥

नमः शिवाभ्यां सरसोत्सवाभ्यां नमस्क्रताभीष्टवरप्रदाभ्याम् । नारायणेनार्चितपादुकाभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ २ ॥

नमः शिवाभ्यां वृषवाहनाभ्यां विरिक्किविष्ण्वन्द्रसुपूजिताभ्याम् । विभूतिपाटीरविक्षेपनाभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ३ ॥ नमः शिवाभ्यां जगदिश्वराभ्यां जगत्पतिभ्यां जयविष्रहाभ्याम् । जन्भारिमुख्यैरभिवन्दिताभ्यां नभो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ॥ ॥

नमः शिवाभ्यां परमौषधाभ्यां पञ्चाक्षरीपञ्चररिकताभ्याम् । प्रपञ्चसृष्टिस्थितिसंहताभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ५ ॥

नमः शिवाभ्यामितसुन्दराभ्या-मत्यन्तमासक्तहृद्ग्बुजाभ्याम् । अशेषलोकैकहितंकराभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ६ ॥

नमः शिवाभ्यां किलनाशनाभ्यां कङ्कालकल्याणवपुर्धराभ्याम् । कैलासशैलस्थितदेवताभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ७ ॥ नमः शिवाभ्यामशुभाषहाभ्या-मशेषलेकिकविशेषिताभ्याम् । अकुण्ठिताभ्यां स्मृतिसंभृताभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ८॥

नमः शिवाभ्यां रथवाहनाभ्यां रबीन्दुवेश्वानरलेखनाभ्याम् । राकाशशाङ्काभमुखाम्बुजाभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ९ ॥

नमः शिवाभ्यां जटिलंघराभ्यां जरामृतिभ्यां च विवर्जिताभ्याम् । जनार्देनाब्जोद्भवपूजिताभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ १०॥

नमः शिवाभ्यां विषमेक्षणाभ्यां विल्वच्छदामक्षिकदामश्रक्षाम् । श्रोभावतीशान्तवतीश्वराभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ११॥ तमः शिवाभ्यां पशुपाछकाभ्यां जगन्नयीरक्षणबद्धहृद्भयाम् । समस्तदेवासुरपूजिताभ्यां नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ १२ ॥

स्तोत्रं त्रिसंध्यं शिवपार्वती भ्यां भक्त्या पठेहु दशकं नरो यः । स सर्वसीभाग्यफढानि मुक्के शतायुरन्ते शिवलोकमेति ॥ १३ ॥

> इति श्रीमत्परमहं सपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादाशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः क्रतौ उमामहेश्वरस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ सौन्दर्यलहरी ॥

श्चिवः शक्या युक्तो यदि भवति शक्तः प्रभवितुं न चेदेवं देवो न खळु कुशळः स्पन्दितुमपि। अतस्त्वामाराध्यां हरिहरविरिज्ञादिभिर्प प्रणन्तुं स्तोतुं वा कथमकृतपुण्यः प्रभवति॥ १॥

तनीयांसं पांसुं तन चरणपङ्केरहभवं विरिक्षिः संचिन्वन्विरचयति लोकानविकलम् । बहत्येनं शौरिः कथमपि सहस्रेण शिरसां हरः संक्षुयैनं भजति भसितोद्भुत्वनाविधिम् ॥ २ ॥

अविद्यानामन्तिस्तिमिरिमहिरद्वीपनगरी जडानां चैतन्यस्तवकमकरन्द्ख्युतिझरी । दरिद्राणां चिन्तामणिगुणनिका जन्मजलघौ निमम्रानां दंष्ट्रा सुररिपुवराहस्य भवति ॥ ३ ॥ त्वदन्यः पाणिभ्यामसयवरदो दैवतगण-स्त्वमेका नैवासि प्रकाटितवरासीत्याभिनया । भयाञ्चातुं दातुं फल्रमपि च वाञ्छासमधिकं शरण्ये लोकानां तव हि चरणावेव निपुणौ ॥ ४ ॥

हरिस्त्वामाराज्य प्रणतजनसाँभाग्यजननीं
पुरा नारी भूत्वा पुरिपुमिष क्षोभमनयत् ।
स्मरोऽपि त्वां नत्वा रितनयनछेह्यन वपुषा
सुनीनामप्यन्तः प्रभवित हि मोहाय महनाम् ॥ ५॥

भनुः पौष्पं मौर्वी मधुकरमथी पञ्च विशिखा वसन्तः सामन्तो मलयमरुदायोधनरथः । बथाप्येकः सर्वे हिमगिरिसुते कामिष कृपा-मपाङ्गाने लडण्या जगदिदमनङ्गो विजयते ॥ ६ ॥

कणत्काञ्चीदामा करिकलभकुम्भस्तनभता परिक्षीणा मध्ये परिणतशरचन्द्रवद्ना । धनुकीणान्पाशं स्राणिमपि द्धाना करतले: पुरस्तादास्तां नः पुरमाथितुराहोपुक्षिका ॥ ७ ॥ सुधासिन्धोर्मध्ये सुरिबदिपिवादीपरिवृते

मणिद्वीपे नीपोपवनवित चिन्तामणिगृहे ।

शिवाकारे मञ्जे परमिशवपर्यञ्जानिल्यां

भजन्ति त्वां धन्याः कृतिचन चिदानन्दलहरीम् ॥ ८॥

महीं मूलाधारे कमि मणिपूरे हुतवहं स्थितं स्वाधिष्ठाने हृदि मरुतमाकाशसुपरि। मनोऽपि श्रूमध्ये सकलमि भिन्ता कुलपथं सहस्रोरे पद्मे सह रहसि पत्मा विहरसे॥ ९॥

सुधाधारासाँरैश्चरणयुगलान्तर्विगलितैः
प्रपद्धं सिश्चन्ती पुनरपि रवाम्रायमहसः ।
अवाप्य स्वां भूमिं सुजगनिममध्युष्टबलयं
स्वमात्मानं कृत्वा स्विपिषि कुलकुण्डे कुहरिणि ॥ १०॥

चतुर्भिः श्रीकण्ठैः शिवयुवतिभिः पद्धिभरिष प्रभिन्नाभिः शंभोनेवभिरिष मूलप्रकृतिभिः । चतुश्चत्वारिशद्वसुद्लकलाश्रात्रेवलय-त्रिरेखाभिः सार्धे तव शरणकोणाः परिणताः ॥ ११ ॥ त्वदीयं सौन्द्र्यं तुहिनिगिरिकन्यं तुलियतुं कवीन्द्राः कल्पन्ते कथमपि विशिश्चिप्रसृतयः । यदालोकौत्सुक्याद्मरल्लना यान्ति मनसा तपोभिद्वेष्प्रापानपि गिरिशसायुष्यपदवीम् ॥ १२ ॥

नरं वर्षीयांसं नयनविरसं नर्मसु जहं तबापाङ्गालोके पतितमनुधावन्ति शतशः । गलद्वेणीवन्धाः कुचकलशाविसस्तासिचया इठात्त्रुट्यत्काळ्च्यो विगालितदुक्ला युवतयः ॥ १३॥

श्वितौ षट्पञ्चाशिद्धसमिधकपञ्चाशदुरके
हुताशे द्वाषष्टिश्चतुराधिकपञ्चाशदानिले।
दिवि द्विःषट्त्रिंशन्मनिष्ठ च चतुःषष्टिरिति ये
सयूखास्तेषामप्युपरि तव पाराम्बुजयुगम् ॥ १४ ॥

शर्षस्योत्साशुद्धां शशियुतजटाजूटमकुटां वरत्राधवाणस्फार्टकघरिकापुस्तककराम् । सङ्ग्रात्वा नत्वा कथिमव सतां संनिद्धते मधुश्रीरद्राक्षामधुरिमधुरीणाः फणितयः ॥ १५॥ कवीन्द्राणां चेतःकमलवनवालातपरुचिं
भजन्ते ये सन्तः कतिचिद्रुणामेव भवतीम्।
विशिचित्रेयस्यास्तरुणतरश्रङ्गारलहरीगभीरामिशीन्भविद्यति सतां रञ्जनममी ॥ १६॥

सिविशीभिर्वाचां शशिमणिशिलामङ्गरुचिभि-विशिन्याद्याभिस्त्वां सह जनि संचिन्तयित यः । स कर्तो काव्यानां भवित महतां भङ्गिरुचिभि-वेचोभिर्वोग्देवीवदनकमलामोदमधुरैः ॥ १७॥

तनुच्छायाभिस्ते तरुणतरिणश्रीसराणाभि-दिंवं सर्वामुर्वीमरुणिमाने मग्नां स्मरति यः । भवन्त्यस्य त्रस्यद्वनहरिणशास्त्रीननयनाः सहोवेदया वद्याः कति कति न गीर्वाणगणिकाः ॥१८॥

हुतं विन्दुं कृत्वा कुचयुगमधस्तस्य तद्धो हरार्धं ध्यायेद्यो हरमिहिषि ते मन्मथकलाम् । स सद्यः संक्षोमं नयति वनिता इत्यतिलघु त्रिलोकीमण्याशु भ्रमयति रवीन्दुस्तनयुगाम् ॥ १९॥ किरन्तीमक्नेभ्यः किरणिनकुरुम्वामृत्रसं हिद त्वामाधत्ते हिमकरिशकामृितिमेव यः । स सर्पणां दर्षे शमयति शक्चन्ताधिप इव व्वरप्रुष्टान्दृष्ट्या सुखयति सुधाधारसिरया ॥ २० ॥

विटिल्लेखातन्वीं तपनशिवैश्वानरमधीं
निषण्णां षण्णामप्युपरि कमलानां तव कलाम् ।
महापद्माटन्यां मृदितमलमायेन सनसा
महान्तः पद्यक्तो द्वति परमाह्वादलहरीम् ॥ २१॥

भवानि त्वं दासे मिय वितर दृष्टिं सकरुणा-मिति स्ते।तुं वान्छन्कथयित भवानि त्वमिति यः । बदैव त्वं तस्मे दिशासि निजसायुष्यपद्वीं सुकुन्दनकोन्द्रस्फुटमकुटनीराजितपदाम् ॥ २२ ॥

त्वया हत्वा वामं वपुरपरितृप्तेन मनवा शरीरार्घं शंभोरपरमपि शक्के हतमभूत् । यदेवस्वदूपं सक्डमदणामं त्रिनयनं कुचाभ्यामानम्रं कुटिलशक्षिचूदालमकुटम् ॥ २३ ॥ जगत्स्ते धाता हरिरबति रुद्रः श्वपयते
तिरस्क्रवंश्वेतत्स्वमिष बपुरीशस्तिरयति ।
सदापूर्वः सर्वे तदिदमनुगृह्वाति च श्विवस्तवाज्ञामाखम्बय क्षणचितयोर्भूळितिकयोः ॥ २४ ॥

त्रयाणां देवानां त्रिगुणजनितानां तव शिवे भवेत्रूजा पूजा तव चरणयोर्या विराचिता। तथाहि त्वत्पादोद्वहनमणिपीठस्य निकटे स्थिता होते शश्वनमुकुछितकरोत्तंसमकुटाः ॥ २५॥

विशिक्धः पश्चरवं व्रजिति हरिराप्नोति विरितिं । विनाशं कीनाशो भजति धनदो याति निधनम् । वितन्द्री माहेन्द्री विततिरिप संमीजितहशा महासंहरिऽस्मिन्बिहरित स्रति त्वत्पतिरसी ॥ २६ ॥

जयो जल्पः शिल्पं सकलमपि मुद्राविरचना
गितः प्रादक्षिण्यकमणमञ्जनाद्याहुतिविधिः ।
जणामः संवेशः सुखमितिलमात्मापणहशा
सपर्यापर्यायस्तव भवतु यन्मे विकसितम् ॥ २७॥

सुधामप्यास्वाद्य प्रतिभव जरामृत्युहरिणीं
विषद्यन्ते विश्वे विधिशतमस्त्राद्या दिविषदः ।
कराडं यरहवेलं कवडितवतः कालकलना
न शंभोस्तम्मू इं तव जननि ताटक्कमहिमा ॥ २८ ॥

किरीटं बैरिष्यं परिहर पुरः कैटभभिदः कटोरे कोटीरे स्वछासे जहि जम्भारिमकुटम् । अणक्रेडवेतेषु प्रसमसुप्यातस्य भवनं भवस्याभ्युत्थाने तद परिजनोक्तिर्विजयते ॥ २९ ॥

स्वदेहोद्भूताभिर्शृणिभिरणिमाद्याभिरभितो निषेठेषे नित्ये त्वामहमिति प्रदा भावयति यः । किमाश्चर्षं तस्य त्रिनयनमसुद्धिं तृणयतो महासंवर्ताभिर्षिरचवति नीराजनविधिम् ॥ ३०॥

चतुःषष्टा तन्त्रैः सकस्मितिसंधाय भुवनं स्थिवस्तत्तिसिद्धिप्रस्वपरतन्त्रैः पशुपितः । पुनस्त्वित्रवन्धादसिळपुरुषार्थैकघटना-स्वतन्त्रं ते तन्त्रं क्षितित्रलभवातीतरादिदम् ॥ ३१॥ शिवः शाकिः कामः श्चितिरथ रविः शीतिकरणः
स्मरो हंतः शकस्तद्तु च परामारहरयः ।
अमी हक्षेत्वाभिरितस्मिरवत्नानेषु घटिता
भजन्ते वर्णास्ते तव जननि नामावबबताम् ॥ ३२ ॥

स्मरं योनि लक्ष्मीं वितयमिदमादौ तव मनो-निंघायके नित्ये निरविधमहाभागरासिकाः। भजन्ति त्वां चिन्तामणिगुणनिवद्धाक्षवल्याः शिवामी जुद्धन्तः सुरभिष्टृतधाराहृतिक्षतेः॥ ३३॥

श्वरीरं त्वं श्वंभोः शशिभिहिरवक्षोरुहयुगं तवात्मानं मन्ये भगविति नवात्मानमनघम् । अतः शेषः श्वेषीत्यसुमयसाधारणतया स्थितः संबन्धो वां समरसपरानन्दपरयोः ॥ ३४॥

मनस्त्वं व्योम त्वं मरुद्धि मरुद्धारियरिस त्वमाषस्त्वं भूमिस्त्विय परिणतायां न हि परम् । त्वमेव स्वात्मानं परिणमितितुं विश्ववपुषा चिदानन्दाकारं शिवयुवित भावेन विश्ववे ॥ ३५ ॥ तवाज्ञाचकस्थं तपनशशिकोटिश्वतिथरं
परं अंभुं वन्दे परिमिछितपार्श्वं परिचता ।
बमाराध्यनभक्ता रिवशिशुचीनामविषये
निराछोकेऽछोके निवसित हि भाछोकभुवने ॥ ३६ ॥

विशुद्धो ते शुद्धस्फिटिकविशदं व्योमजनकं शिवं सेवे देवीमिष शिवसमानव्यवसिताम् । वयोः कान्या यान्याः ज्ञशिकरणसारूष्यसरणे-विभूतान्तर्थान्ता विलस्राते चकोशिव जगती ॥ ३ ७ ॥

समुन्मी छत्सं बित्क मल मकर न्देकरा विकं भजे ईसद्वन्द्रं किमिप महतां मानस चरम्। यदालापाद ष्टादशगुणित विद्यापरिणति-यदाद से दोषाद्वुणमा जिलम द्वयः पय इव ॥ ३८॥

तव स्वाधिष्ठाने हुतवहमधिष्ठाय निरवं तमीडे संवर्तं जनि महतीं तां च समयाम् । बदालोके लोकान्दहीते महति क्रोधकिते दयाह्रों वा दृष्टिः शिशिरमुपचारं रचयित ॥ ३९॥ सिवन्तं शक्ता तिमिरपरिपान्थस्फुरणया
स्फुरमानारत्नाभरणपरिणद्धेनद्रधनुषम् ।
तव दयामं मेघं कमपि मणिपूरैकशरणं
निषेवे वर्षन्तं हरमिहिरतप्तं त्रिभुवनम् ॥ ४०॥

तवाधारे मूळे सह समयया छास्यपरया नवात्मानं मन्ये नवरसमहाताण्डवनटम् । हभाभ्यामेताभ्यामुद्यविधिमुह्दिय द्यया सनाथाभ्यां जझे जनकजननीमज्जगदिदम् ॥ ४१॥

गतैर्माणिक्यत्वं गगनमाणिभिः सान्द्रघटितं किरीटं ते हैमं हिमगिरिसुते कीर्तयति यः । स नीडेयच्छायाच्छुरणशबळं चन्द्रशकळं घतुः शौनासीरं किमिति न निबन्नाति धिषणाम् ॥४२॥

धुनोतु श्वान्तं नस्तुलितद्शितेन्दीवरवनं भनिश्नग्धश्रक्षणं चिकुरानिकुरुन्यं तव शिवे । बदीयं स्रोरभ्यं सहज्ञमुपलब्धुं सुमनसो वसन्तिस्मनम्ये वसमथनवाटीविटिपनाम् ॥ ॥३॥ बनोतु क्षेमं नस्तव वदनसौन्द्र्येछहरीपरीवाहः स्रोतःसराणिरिव सीमन्तसरिणः ।
बहन्ती सिन्दूरं प्रबळकबरीभारितिमरद्विषां बुन्दैर्बन्दीकृतमिव नवीनार्केकिरणम् ॥ ४४ ॥

अरालैः स्वाभाव्याद्विकल्यममश्रीभिरलकैः परीतं ते वक्त्रं परिहस्ति पङ्केरुहरुचिम् । दरस्मेरे यासिन्दशनरुचिकिञ्चल्करुचिरे सुगन्धौ माद्यन्ति समर्दहनचक्षुर्मधुलिहः ॥ ४५ ॥

खलाटं लावण्यद्युतिविमलमाभाति तव यः हितीयं तन्मन्ये मकुटघटितं चन्द्रशकलम् । विषयोधन्यासादुभयमपि संभूय च मिथः सुधालेषस्यूतिः परिणमति राकाहिमकरः ॥ १६॥

श्रुवौ सुप्ते किंचिद्भुवनभयभङ्गव्यसनिनि त्वदीये नेत्राभ्यां मधुकररुचिभ्यां घृतगुणम् । भनुर्भन्ये सव्येतरकरगृहीतं रितपतेः प्रकोष्ठे सुष्टी च स्थगयति निगृहान्तरसुमे ॥ ४७॥ आहः सूते सन्यं तब नयनमर्कात्मकतया त्रिबामां बामं ते सृजति रजनीनायकतया । तृतीया ते दृष्टिर्दरदिलतहेमाम्बुनकाचिः समाधत्ते सम्बयां दिवसनिश्चयोरन्तरवरीम् ॥ ४८॥

विश्वाला कल्याणी स्कुटकचिरयोध्या कुवलयैः कुपाधाराचारा किमपि मधुराभोगवतिका । अवन्ती दृष्टिस्ते बहुनगरविस्तारविजया ध्रुवं तत्तन्नामन्यवहरणयोग्या विजयते ॥ ४९॥

कवीनां संदर्भन्तवकमकरन्दें करसिकं कटाक्ष्वयाक्षेपभ्रमरकलभौ कर्णयुगलम् । अमुख्यन्तौ हृष्ट्वा तव नवरसान्वादतरला-वसुयासंसगीदालिकनयनं किंचिदकणम् ॥ ५०॥

श्चिवे शृङ्गाराद्वी तदितरजने कुत्सनपरा सरोषा गङ्गायां गिरिशचरिते विस्मयवती । इराहिश्यो भीता सरसिष्ठहसौंभाग्यजननी सखीषु स्मेरा ते मिये जननि दृष्टिः सक्रकणा ॥ ५१ ॥ गते कर्णाभ्यर्ण गरत इव पक्ष्माणि द्धती
पुरां भेतुश्चित्तप्रश्चमरसविद्वावणफले।
इमे नेत्रे गोत्राषरपितकुळोत्तंसकालेके
तवाकणांकुष्टस्मरशरविद्धासं कलयतः ॥ ५२॥

विभक्तत्रेवण्यं व्यविकारितळीलाञ्जनतया विभाति त्वन्नेवित्रतयमिद्मीशानद्यिते । पुनः स्नष्टुं देबानद्वृहिणहरिष्ठद्रातुपरता-नरजः सत्त्वं विभ्रत्तम इति गुणानां त्रयमिव ॥ ५३ ॥

पवित्रीकर्तुं नः पशुपतिपराचीनहृद्ये द्यामित्रैनेत्रेरेरुणधवलक्ष्यामरु चिभिः । नदः शोणो गङ्गा तपनत्तनयेति ध्रुवममुं त्रयाणां तीर्थानामुपनयसि संभेदमनधम् ॥ ५४ ॥

निमेषोन्मेषाभ्यां प्रख्यमुद्यं याति जगती तवेत्याहुः सन्तो घरणिघरराजन्यतनवे । त्वदुन्मेषाज्ञातं जगदिद्मक्षेषं प्रख्यतः परित्रातुं शक्के परिद्वतिमेषास्तव दक्षः ॥ ५५ ॥ तवावर्णे कर्णेजपनयनपैशुन्यचिकता निलीयन्ते तोये नियतमिनेषाः श्वफरिकाः । इयं च श्रीवेद्धच्छदपुटकवाटं कुवलयं जहाति प्रत्यूषे निशि च विघटय्य प्रविशति ॥ ५६॥

हशा द्राघीयस्या दरदिकतनीकोत्पळक्षचा द्वीयांसं दीनं स्नपय क्रपया मामपि शिवे । अनेनायं धन्यो भवति न च ते हानिरियता वने वा हम्ये वा समकरिन गतो हिमकरः ॥ ॥ ५७॥

अराह्यं ते पार्ह्णीयुगलमगराजन्यतनये न केषामाधने कुसुमशरकोदण्डकुतुकम् । तिरश्चीनो यत्र श्रवणपथमुल्लङ्घय विलसः सपाङ्गव्यासङ्गो दिशति शरसंधानधिषणाम् ॥ ५८॥

स्फुरद्गण्डाभोगप्रतिकाळितताटक्कयुगळं चतुश्चकं मन्ये तव सुखिमदं मन्मथरथम् । बमारह्म दुह्मत्यवनिरथमकेन्दुचरणं महावीरो मारः प्रमथपतये सिज्जसवते ॥ ५९॥ सरस्वताः स्कीरमृतछहरीकोशलहरीः पिवन्ताः अर्वाणि श्रवणचुळुकाभ्यामविरलम् । चमत्कारश्राघाचिताशिरसः कुण्डलगणी झणस्कारेस्तारेः प्रतिवचनमाचष्ट इव ते ॥ ६० ॥

अधों नाखावंशस्तुहिनांगिरिवंशध्य जपिट त्वदीयो नेदीयः फलतु फलमस्माकमुचितम् । वहत्यन्तर्भुक्ताः शिशिरकरनिश्वासगिलतं समृद्धया यत्तासां बहिरपि च मुक्तामणिधरः ॥ ६१॥

प्रकृता रक्तायास्तव सुद्धि दन्तच्छद्द्वेः
प्रवक्ष्ये सादृश्यं जनयतु फलं विद्रुभलता ।
न विम्बं तद्भिम्बप्रतिफलनरागाद्द्वाणतं
तुलामध्यारोढुं कथमित्र विल्ज्जेत कलया ॥ ६२ ॥

स्मितच्योत्स्नाजालं तव वद्नचन्द्रस्य पिवतां चकोराणामासीदातिरसतया चञ्चजिलमा । अतस्ते श्रीतांशोरमृतलहरीमाम्लकचयः पिवन्ति स्वच्छन्दं निशिनिशि भृशं काश्विकिधया ॥ अविश्रान्तं पत्युर्गुणगणकथाम्रेडनजपा जपापुष्पच्छाया तव जनि जिह्वा जयति सा । यद्त्रासीनायाः स्फटिकदृषद्च्छच्छिनम्बी सरस्वत्या मूर्तिः परिणमति माणिक्यवपुषा ॥ ६४ ॥

रणे जित्वा दैत्यानपहति । क्वाचिमि-निवृत्ते अण्डां शिपुरहरिन मील्यावि मुखैः । विकाखेन्द्रोपेन्द्रैः शशिविश्वदकर्षृरञ्जकला विलीयन्ते मातस्तव वदनताम्यूलकव्याः ॥ ६५॥

विपठ्च्या गायन्ती विविधमपदानं पशुपते-स्त्वयार्ड्धे वक्तुं चलितां झरसा साधुवचने । तदीचें मीधुचेंरपलपिततन्त्रीकलरबां निजां बीणां बाणी निचुलयित चोलेन निभृतम् ॥६६॥

करात्रेण स्पृष्टं तुहिनगिरिणा वत्स्वस्तया गिरीक्षेनोद्स्तं मुहुरश्वरपानाङ्गस्तवा । करमाझं शंभोर्मुखमुक्करवृन्तं गिरिसुते कथंकारं त्रूमस्तव चुबुकमोपम्यरहितम् ॥ ६७॥ अुजाऋषात्रित्यं पुरदमयितुः कण्टकवती

तव मीवा घत्ते मुखकमलनालिश्रयामयम् ।

स्वतः श्वेता कालागुरुबहुल अम्बालमालिना

मृणालीलालित्यं बहुति यद्यो हारलिका ॥ ६८ ॥

गले रेखास्तिहो गतिगमकगीतैकानिपुणे विवाहव्यानद्धप्रगुणगुणसंख्याप्रतिभुवः । विराजनते नानाविधमधुररागाकरभुवां त्रयाणां प्रामाणां स्थितिनियमसीमिनि इव ते ॥ ६९ ॥

मृणाळीमृद्वीनां तत्र भुजळतानां चतस्यां चतुर्भिः सौन्दर्यं सरसिजभनः स्तौति वद्नैः । नस्तेश्यः संत्रस्यन्त्रथममथनादन्यकारिपो-अतुर्णो शीर्षाणां समममयहस्तार्पगविया ॥ ७० ॥

मसानामुद्योतैर्नेवनालिनरागं विहसतां कराणां ते कान्ति कथय कथयामः कथमुमे । कथाचिद्वा साम्यं भजतु कलया हन्त कमलं बदि कोडह्यस्मीवरणतल्लासारस्वणम् ॥ ७१ ॥ समं देवि स्कन्दद्विपवदनपीतं स्तनयुगं तथेदं नः खेदं हरतु सततं प्रस्तुतमुखम् । यदाळोक्याशङ्काञ्चाळेतहृदयो हासजनकः स्वकुम्मो हेरम्बः पारेमृशति हस्तेन झाडाति ॥ ७२ ॥

अम् ते वक्षोजाबमृतरसमाणिक्यकुतुपौ न संदेहस्पन्दो नगपतिपताके मनसि नः। पिवन्तो तौ यस्माद्विदितबधूसङ्गरसिकौ कुमारावद्यापि द्विरद्वदनकौद्धद्वत्वनौ ॥ ७३॥

वह्यम्ब स्तम्बेरमद्तु जकुम्भप्रकाति। भेः समारब्धां सुक्तामाणिभिरमलां हारलतिकाम् । कुचाभोगो विम्बाधरक्षचिभिरम्तः शबल्जां प्रतापव्यामिश्रां पुरदम्यितुः कीर्तिमिव ते ॥ ७४ ॥

तव स्तन्यं मन्ये घरणिघरकन्ये हृदयतः
पयःपारावारः परिवहति सारस्वतिमव ।
ह्यावत्या दत्तं द्रविद्यशिशुरास्त्राद्य तव यत्कवीनां प्रौढानामजनि कमनीयः कवयिता ॥ ७५ ।

हरक्रोधक्वाछाबिछिभिरवछीढेन वपुषा गमीरे ते नामीसरिस क्रतसङ्गो मनसिजः। समुत्तस्थौ तस्माद्वलतनये धूमलिका जनस्वां जानीने तव जनिन रोमाविलिरिति ॥ ७६॥

बदेतत्कालिन्दीतनुतरतरङ्गाकृति शिवे कृशे मध्ये किंचिज्ञननि तव यद्भाति शुधिबाम् । विभदीदन्योन्यं कुचकलक्षयोरन्तरगतं तत्भूतं व्योम प्रविशदिव नाभि कुहरिणीम् ॥ ७७ ॥

श्चिरो गङ्गावर्तः स्तनमुक्करोमाविक्वता-कलावार्कं कुण्डं कुमुमश्रतेजोहुतसुजः । रतेर्कीलागारं किमपि तव जाभिर्गिरिसुने विल्हारं सिद्धेर्गिरिस्ननयनानां विजयते ॥ ७८ ॥

निसर्गक्षीणस्य स्तनतटभरेण क्रमजुषो नमन्मूर्तेनारीतिलक शनकेस्त्रुट्यत इत्र । चिरं ते मध्यस्य त्रुटिततटिनीतीरतरुणा समावस्थास्येस्रो भवतु कुशलं शैल्डनये ॥ ७९ ॥ कुचो सद्यः स्विधत्तटघटितकूपींसभिदुरी
कषन्तौ दोर्मूछे कनककछशामी कछयता।
तव बातुं भङ्गादछमिति बछग्नं तमुभुवा
तिथा नद्धं देवि त्रिवछि छयछीबिहाभिरिव ॥ ८०॥

गुरुत्वं विस्तारं श्चितिधरपतिः पार्वति निजा-नितम्बादाण्डिख्य त्विय हरणरूपेण निद्धे । अतस्ते विस्तीर्णो गुरुरयमशेषां वसुमतीं नितम्बनारमारः स्थायति छघुत्वं नयति च ॥ ८१ ॥

करीन्द्राणां ग्रुण्डानकनककद्शीकाण्डपट्रशीन मुभाभ्यामूबभ्यामुभयभाषि निर्जित्य सवति । सुवृत्ताभ्यां षत्युः प्रणतिकाठिनाभ्यां गिरिसुते विधिन्ने जानुभ्यां विश्वधकरिक्षम्मद्वयमसि ॥ ८२ ॥

पराजेतुं हदं द्विगुणश्चरगर्भौ गिरिसुते निषङ्गौ जङ्के ते विषमितिशिखो बादमञ्चत । यद्मे दश्यन्ते दशशरफळाः पादयुगळी-नखामच्छदातः सुरमञ्जटशाणकिनिश्चिताः ॥ ८३ ॥

s. s. 10

श्रुतीनां मूर्घाको द्वति तय यो श्रेखरतय।

समाप्येतौ सातः श्रिरसि द्यया घेहि चरणौ।

बनोः पाषां पाषाः पश्चपिक्षतटाजूटतिटनी

ययोर्छाश्रान्यक्षीरहणहरिचूहामणिहाचिः ॥ ८४॥

नमोवाकं त्रुमो नवनरमणीयाय पदयो-स्त्रवास्मै हुन्द्वाय स्फुटकिचरसालक्तकवते । असूबस्यसम्बं यद्भिहननाय स्पृह्यते पश्चामीक्वानः प्रमद्वनकक्केलित्रवे ॥ ८५ ॥

मुषा छत्वा गोत्रस्वसमस्य चैकक्ष्यनितं

छछाटे भर्तारं चरणकमछे ताढवति ते ।

चिराद्-तःशस्यं दहनकृतसुम्मृछितवता

तुस्राकोटिकाणैः किलिकिछितमीशानरिपुणा ॥ ८६ ॥

हिमानीहन्तरुषं हिमागिरिनियासक चतुरी निशायां निष्टाणं निशि चरमभागे च विशादी । बरं छक्ष्मीपात्रं श्रियमतिसृजन्तौं समायनां सरोजं त्वत्यादी जननि जयतश्चित्रमिह किन् ॥ ८७॥ पदं ते की शीनां प्रपदमपदं देवि विपदां कथं नीतं सद्भिः कठिनकमठीक परितुळाम्। कथं वा बाहुभ्यामुपयमनकाळे पुरिभदा यदादाय न्यस्तं द्वपदि द्यमानेन मनसा॥ ८८॥

नस्वैर्नाकस्त्रीणां करकमलसंकोचशिशिमस्त्ररूणां दिव्यानां इसत इव ते चण्डि चरणौ।
फल्लानि स्वःस्थेभ्यः किसलयकराश्रेण ददतां'
दिरहेभ्यो भद्रां श्रियमनिश्रमहाय ददतौ॥ ८९॥

ददाने दीनेभ्यः श्रियमनिश्चमाञ्चानुसहशी
ममन्दं सौन्दर्भप्रकरमकरन्दं विकिरति ।

तवास्मिन्मन्दारस्तबकशुभगे यातु चरणे

निमज्जन्मजीवः करणचरणः षट्चरणताम् ॥ ९० ॥

पदन्यासक्रीडापरिचयामेवारब्धुमनसः
स्वळन्तस्ते खेळं भवनकळहंसा न जहति ।
अतस्तेषां शिक्षां सुभगमणिमञ्जीररणितच्छलादाचक्षाणं चरणकमळं चारुचरिते ॥ ९१॥

गतास्ते मञ्चत्वं दुिह्णहरिकद्रेश्वरभृतः शिवः स्वच्छच्छायाघटितकपटप्रच्छद्पटः । त्वदीयानां भासां प्रतिफलतरागारुणतया शरीरी शृङ्कारो रस इव दशां दोगिव कुतुकम् ॥ ९२ ॥

अराला केशेषु प्रकृतिसरला मन्दहसिते शिरीषाभा चित्ते दृषदुपळशोभा कुचतटे। भृशं तन्त्री मध्ये पृथुहरसिजारोहिवषये जगन्नातुं शंभोजयति कहणा काविदहणा॥ ९३॥

कलकुः कस्तूरी रज्ञनिकरिबन्धं जलमयं कलाभिः कर्न्द्रैकरकवकरण्डं निबिडितम् । अतस्त्वद्भोगेन प्रतिदिनमिदं रिककुहरं विधिभूयो भूयो निबिडयित नूनं तव कृते ॥ ९४ ॥

षुरारातेरन्तः पुरमधि ततस्त्वश्वरणयोः
सवर्थामयीदा तरस्रकरणानाम सुलभा ।
तथा सेते नीताः शतमखमुखाः सिद्धिमतुलां
तव द्वारोषान्तास्थितिभिराणिमाद्याभिरमराः ॥ ९५ ।

कल्प्त्रं बेंबात्रं कातिकति भजन्ते न कवयः श्रियो देव्याः को वा न भवति पतिः कैरिप धनैः। महादेवं हित्बा तव सति सतीनामचरमे कुचाभ्यामासङ्गः कुरवकतरोरप्यसुलभः॥ ९६॥

गिरामाहुर्देवीं द्रुहिणगृहिणीमागमविदो हरेः पत्नीं पद्मां हर सहचरीमद्रितनयाम् । तुरीया कापि त्वं दुरिधगमितःसीममिहिमा महामाया विश्वं श्रमयासे परब्रह्ममिहिषि ॥ ९७॥

कदा काले मातः कथय कलितालक्तकरसं पिवेयं विद्यार्थी तव चरणनिर्णेजनजलम् । प्रक्रत्या मूकानामपि च कविताकारणतया कदा धत्ते वाणीमुखकमलताम्बूलरसताम् ॥ ९८ ॥

सरस्वत्या छक्ष्म्या विधिहरिसपन्नो विहरते रतेः पातित्रत्यं शिथिछयति रम्येण वपुषा। चिरं जीवन्नेव श्वपितपशुपाशव्यतिकरः परानन्दाभिस्यं रसयति रसं त्वद्वजनवान्॥ ९९॥ त्रदीपच्वालाभिदिवसकरनीराजनाविधिः सुधास्तेश्चनद्रोपलजललवैरव्यरचना । स्वकावैरम्भोभिः सल्लिलनिधिसौदिल्यकरणं स्वदीयाभिवीग्भिस्तव जननि वाचां स्तुतिरियम् ॥१००॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पुज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ सौन्दर्यल्हरी संपूर्णा ॥

॥ औः॥

॥ देवीसुजंगस्तोत्रम् ॥

बिरिब्ज्यादिभिः पद्धभिलीकपालैः समृदे महानन्दपीठे निषण्णम् । भनुबीणपाञ्चाङ्कश्रप्तोतहस्तं महस्रेपुरं शंकराद्वेतमब्यात् ॥ १ ॥

यदन्नादिभिः पद्धाभिः कोश्वाजालैः शिरःपश्चपुच्छात्मकैरन्तरन्तः । निगृढे महायोगपीठे निषण्णं पुरारेरथान्तःपुरं नौभि नित्यम् ॥ २ ॥

विरिक्रादिरूपैः प्रपक्के विहृत्य
स्वतन्ता यदा स्वात्मविश्रान्तिरेषा ।
बदा मानमातृप्रमेयातिरिक्तं
परानन्दमीढे भवानि त्वदीयम् ॥ ३ ॥

बिनोदाय जैतन्यमेकं विभन्न द्विधा देवि जीवः शिवश्चेति नाम्ना। शिवस्यापि जीवस्वमापादयन्ती युनर्जीबमेनं शिवं वा करोषि॥ ४॥

समाकुरूच्य मूलं हृदि न्यस्य वायुं मनो श्रृविकं प्राथित्वा निष्टताः । सतः सिवदानन्द्रूपे पदे ते भवन्त्यम्ब जीवाः शिवत्वेन केचित् ॥ ५ ॥

शरीरेऽतिकष्टे रिपौ पुलवरों सदाभीतिमुळे कळते धने वा । न कश्चिद्धिरच्यत्यहो देवि वित्रं कथं त्वत्कदाक्षं विना तत्त्वबोधः ॥ ६ ॥

बरीरे धनेऽपद्मवर्गे कछत्रे विरक्तस्य सहेशिकादिष्टबुद्धेः । बदाकस्मिकं क्योतिरानन्द्क्रपं समाधी भवेत्रस्यमस्यम्ब सद्यम् ॥ ७ ॥ मृषान्यो मृषान्यः परो मिश्रमेनं
परः शक्कतं चापरो बुद्धिमालम् ।
प्रषद्धं मिसीते मुनीनां गणोऽयं
तदेतत्त्वमेनेति न त्वां जहीनः ॥ ८ ॥

निवृत्तिः प्रतिष्ठा च विद्या च शान्ति-स्तथा आन्त्यतीतेति पञ्जीकृताभिः। फलाभिः परे पश्चविशास्मिकाभि-स्त्वभेकैव सेन्या शिवाभिन्नकृत्या। ९॥

अगाधिऽत संसारपङ्के निमग्नं कलत्रादिभारेण खिन्नं नितान्तम् । । महामोहपाशौधबद्धं चिरान्मां समुद्धर्तुमम्ब त्वभेकेव शक्ता ॥ १०॥

समारभ्य मूळं गतो ब्रह्मचकं भविद्वन्यचकेश्वरीभामभाजः । महासिद्धिसंघातकल्पद्रमाभा-नवाष्याम्ब नादानुपास्ते च योगी ॥ ११॥ गगेशेर्पहरम्ब नक्षत्रपङ्क्या तथा योगिनीराशिपीठैरभिन्नम् । महाकालमात्मानमासुत्रय लोकं विधरसे कृति वा स्थिति वा महेशि ॥ १२ ॥

छसत्तारहारामितस्वच्छचेळां वहन्तीं करे पुस्तकं चाक्षमालाम् । शरचन्द्रकोटिप्रभामासुरां त्वां सक्रद्भावयनभारतीवल्लभः स्यान् ॥ १३ ॥

समुद्यत्सहस्राकेविस्वाभवकां स्वभासैव सिन्द्रिताजाण्डकोटिम् । अनुवीणपाशाङ्कशान्धारयन्तीं स्मरन्तः स्मरं वापि संमोहयेयुः ॥ १९॥

भणिस्यूतताटङ्कशोणास्य विम्बां हरित्पट्टवस्नां त्वगुलामिभूषाम् । इदा भावयंस्तप्तहेमप्रभां त्वां श्रियो नाशयसम्ब चाञ्चल्यभावम् । १५ ॥ महामन्त्रराजान्तवीजं पराच्यं स्वतो न्यस्तविन्दु स्वयं न्यस्तहार्देम् । सबद्धक्तत्रवक्षोजगुद्धाभिधानं स्वरूपं सक्तद्भावयेत्स त्वभेव ॥ १६॥

तथान्ये विकल्पेषु निर्विण्णिचित्तास्तदेकं समाधाय बिन्दुत्रयं ने ।
परानन्दसंधानिधन्धौ निमग्नाः
पुनर्गर्भरन्ध्रं न पश्यन्ति धीराः ॥ १७॥

त्बदुन्मेषळीळातुबन्धाधिकारा-न्विरिकच्यादिकांस्त्बद्धुणाम्भोधिबिन्दून् । भजन्तस्तितीर्षन्ति संसारसिन्धुं शिवे तावकीना सुसंभावनेयम् ॥ १८॥

कदा वा भवत्पादपोतेन तूर्णं भवाम्भोधिमुत्तीर्थे पूर्णान्तरङ्गः । निमज्जन्तमेनं दुराशाविषाब्धौ समाछोक्य छोकं कथं पर्युदास्से ॥ १९॥ कदा वा ह्वीकाणि साम्यं भजेयुः कदा वा न शत्रुर्न मित्रं भवानि । कदा वा दुराशाविष्ट्वीविकोषः कदा वा मनो मे समूछं तिनद्वयेत् ॥ २०॥

नमोनाकमाशास्महे देनि युष्म्त्वदाम्भोनयुग्माय तिग्माय गौरि ।
विदिब्द्यादिभास्वत्किरीटप्रतोलीः
प्रदीपायमानप्रभाभास्वराय ॥ २१ ॥

कचे चन्द्ररेखं कुचे तारहारं करे स्वादुचापं शरे षट्पदौघम् । स्मरामि स्मरारेराभिप्रायमेकं मदाघूणेंनेत्रं मदीयं निधानम् ॥ २२ ॥

शरेष्वेव नासा धनुष्वेव जिह्ना जपापाटले लोचने ते स्वरूपे। त्वगेषा भवश्वन्द्रखण्डे श्रवो मे गुणे ते मनोवृत्तिरम्ब त्विय स्यात् ॥ २३॥

देवीभुजंगस्तोत्रम् ।

जगत्कर्मधीरान्वचोधूतकीरान् कुचन्यस्तहारान्क्रपाधिनधुपूरान् । भवान्भोधिपारान्महाषापदूरान भजे वेदधाराज्ञिशवप्रेमदारान् ॥ २४ ॥

सुधासिन्धुसारे चिदानन्दनीरे समुत्फुहनीपे सुरह्मान्तरीपे । मणिन्यूहसाले स्थिते हैमशाले मनोजारिवामे निषण्णं मनो मे ॥ २५ ॥

हगन्ते विखोला सुगन्धीषुमाला प्रपञ्चेन्द्रजाला विपत्तिनधुकूला । सुनिस्वान्तञ्चाला नमझोकपाला हदि पेमलोलास्तस्वादुलीला ॥ २६ ॥

जगजालमेतस्वयैषाम्ब सृष्टं त्वमेवाच यासीन्द्रियेरर्थजालम् । त्वमेकैव कर्जी त्वमेकैव मोक्त्री न मे पुण्यपापे न मे बन्यमोक्षौ ॥ २०॥ इति प्रेमभारेण किञ्चिन्मयोक्तं न बुध्वैव तत्त्वं मदीयं त्वदीयम् । विमोदाय बाङ्ग्य मौर्ख्यं हि मात-सादेतत्प्रकापस्तुनि भे गृहाण ॥ २८॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्प्ज्यपादादीष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ देवीसुजंगस्तोत्रम् संपूर्णम् ॥

॥ आनन्दलहरी ॥

भवानि स्तोतुं स्वां प्रभवति चतुर्भिने वद्नैः प्रजानाभीशानश्चिपुरमथनः पद्धभिरिप । न षड्भिः सेनानीद्वाशतसुक्षैरप्यदिपति । स्तद्दिष्येषां केषां कथय कथमस्त्रिष्णवसरः ॥ १ ॥

मृतश्चीरद्राक्षामधुमधुरिमा कैरिव परें-विशिष्यानाक्ष्येयो समित रसनामात्रविषयः । तथा ते सौन्दर्थे परमशिबद्दञ्जात्रविषयः कथंकारं त्रूमः सकलनिगमागोचरगुणे ॥ २ ॥

मुखे ते ताम्त्र्छं नयनयुगछे कज्जछकछ।

छटाटे काइमीरं विलसति गछे मौक्तिकछता ।

स्फुरत्काद्धी शाटी पृथुकटितटे हाटकपयी

भजामि त्वां गौरीं नगपतिकिशोरीमविरतम् ॥ ३ ॥

विराजम्मन्दारद्वुमञ्जसुमहारस्तनतटीनरद्वीणानादश्रवणविलयदकुण्डलगुणा ।
नताङ्गी मातङ्गी रुविरगतिसङ्गी सगवती
सती शंभोरम्भोरहचुळचक्कुर्विजयते ॥ ४ ॥

नवीनार्कश्राजनमणिकनकभृषापरिकरै-र्वृताङ्गी सारङ्गीकाचिरनयनाङ्गीकृतशिवा । तिहरपीता पीताम्बरललितमञ्जीरसुभगा ममापणी पूणी निरवधिसुखैरस्तु सुसुखी ॥ ५ ॥

हिमाद्रेः संभूता सुरुठितकरैः पहनयुता
सुपुष्पा मुक्ताभिश्रेमरकछिता चाडकभरैः ।
कृतस्थाणुस्थाना कुचफडनता सुक्तिसरमा
कृतां हन्त्री गन्त्री विख्यति चिदानन्द्छतिका ॥ ६ ॥

सवर्णामाकीणाँ कितपयगुणैः सादरमिह अयन्त्यम्ये वहीं मम तु मितरेवं विल्खति। सवर्णैका सेन्या जगित सकलैर्यत्परिवृतः पुराणोऽपि स्थाणुः फलित किल कैवल्यपदवीम्॥ ७॥ विधावी धर्माणां त्वमिस सकलाम्नायजननी
त्वमर्थानां मूळं धनदनमनीयाङ्किमले ।
स्वमादिः कामानां जननि कृतकन्दपेनिजये
सतां मुक्तेबींजं त्वमिस परमन्नसमहिषी ॥ ८॥

त्रभृता भक्तिस्ते यदिष न ममाछोळमनसः स्त्वया तु श्रीमत्या सदयमवछोक्योऽहमधुना । पत्रोदः पानीयं दिशति मधुरं चातकमुखे यृशं शक्के केवी विधिभरनुनीता मम मितः ॥ ९॥

क्रपापाङ्गालोकं विवर तरमा साधुचरिते न ते युक्तोपेक्षा मधि शरणदीक्षामुपगते । न चेदिष्टं दद्यादनुपदमहो करपलिका विशेष: सामान्यै: कथमितरवल्लीपरिकरै: ॥ १०॥

महान्तं विश्वासं तव चरणपङ्करहयुगे निधायान्यनेवाश्रितिमह सया दैवतसुमे । बथापि त्वचेतो यदि मयि न जायेत सदयं निरालम्बो लम्बोदरजनि कं यामि शरणम् ॥ ११॥ s. s. 11 अवः स्पर्धे छग्नं सपि छभते हेमपदवीं

बचा रध्यापाथः शुचि भवति गङ्गोधिमिछितम् ।

बचा तपालापरेतिमिछितमन्तमंम यहि

स्ववि प्रेमणा सक्तं कथिमिब न जामेत विमस्तम् ॥ १२॥

रषद्ग्यस्मादिष्णाविषयक्षरुष्ठामे न नियम-स्वम्बानामिष्णाधिकमपि समर्था विषये । इति ब्राह्वः प्राष्ट्रः कम्ब्यभवनाचास्त्वयि मन-स्त्यदासकं नकंदिवधुचितमीशानि कृष बत् ॥ १३ ॥

स्कृत्कानारमस्प्रिकमयाभितिप्रतिष्यक-स्वदाकारं चन्नाच्छशघरकछास्रोधिकारत् । सुकुन्द्रमक्केन्द्रप्रशृतिपरिवारं विजयते ववागारं रम्पं त्रिभुवनमहाराजगृहिकि ॥ १४ ॥

विश्वाकः केळासे विधित्ततमकाखाः स्तुविकराः इद्धम्यं त्रैळोक्यं कृतकरपुटः सिद्धिनिकरः । बहेकः त्राणेशस्तद्वानिधराधीशतनवे न से कोभाग्यस्य कविद्वि मनागस्ति तुळ्ना ॥ १५ ॥ ष्टुको हुद्धो नानं विषमशतमाशा निवसनं इसशानं ऋडि।भूर्भुजगानिवहो भूषणविधिः। समका सामग्री जगति विदित्तैव स्मर्गिपो-वेदेवस्मेश्वर्यं तव जनति सौभाग्यमहिमा ॥ १६॥

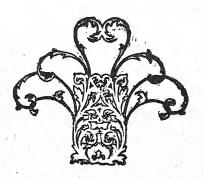
अन्नेष्वद्याण्डप्रलयविधिनेसिनिकमितः इसक्षानेष्वासीनः कृतभित्तलेषः पश्चपतिः । दवी कण्ठं हालाइलमिललभूगोलकृपथा अवस्थाः संगलाः फलमिति च कह्याणि कक्षपे ॥ १७ ॥

त्यव्यं बौन्दर्भ निरतिशयमाक्कोक्य परना त्रिकेबाकीद्रक्षा जलमयततुः क्षेत्रतनके । त्रेद्रवस्थास्त्रसमाद्रद्रतकमलं वीक्ष्य अपया अविद्यामातन्वज्ञिजाशेरामि वाक्षव गिरिकाः ॥ १८॥

विकारकोशकण्डहवस्यामदाकीर्णयुस्य
क्रमूनव्यासिश्रं भगवति तबाध्यक्तसिकम् ।
समादाव क्रम्या चित्रपद्यांस्किनकरैः
समाय के स्टि विश्वपद्रपद्वस्थाम् ॥ १९ ॥

वसन्ते सानन्दे कुमुामेतलतामिः परिवृते
स्कुरन्नानापद्मे सरसि कलहं सालिसुमगे ।
ससीमिः खेलन्तीं मलयपवनान्देशलितजले
स्मरेशस्त्वां तस्य व्वरजनितपीडाप नरति ॥ २०॥

इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पुज्यपादाशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ आनन्द्रह्रहरी संपूर्णा ॥

॥ त्रिपुरसुन्दरीवेदपादस्तोत्रम् ॥

बेद्पाद्स्तवं बक्ष्ये देव्याः प्रियानिको पैया । वयामति मति देवस्तन्नो वन्तिः प्रचोद्यात् ॥ १॥

अर्किचित्करकर्भभ्यः प्रत्याहृत्य कृपाबशात् । सुत्रसण्यः स्तुतावस्यां तन्नः षण्मुखः प्रचोदयात् ॥ २ ॥

अकारादिक्षकाराम्तवणिवयत्रज्ञालिनी । वीणापुस्तकहस्ताऽब्यात्प्रणो देवी सरस्वती ॥ ३ ॥

या वर्णपद्वाक्यार्थगद्यपद्यस्व शिणी । बाचि नर्तेयतु श्विप्रं मेधां देवी सरस्वती ॥ ४ ॥

खपास्यमाना विशेन्द्रैः बन्ध्यासु च तिसृष्विष । सवः प्रसीद मे मातः सन्ध्याविद्ये सरस्वती ॥ ५ ॥ अन्दा निन्दाकोलुपाऽहं स्वभावा-देवत्स्तोत्रं पूर्वते किं मचेति । आ वे भीतिहें मते त्वादृशाना-वेषा नेत्री राधसा सुनृतानाम् ॥ ६ ॥

बरङ्ग भुकुटीकोटिभङ्गवा तर्जयने जराम । कुषामयाय शुभाय सिन्धूनां पत्ये नमः ॥ ७ ॥

बश्व मध्ये मणिद्वीपः कल्पकारामभृषितः। अस्तु मे ब्रिटिनाबासः स्वस्तिदः अभयंकरः॥ ८ ॥

कर्ण्यमञ्जरीतिर्वद्वादणीपारणीनमदैः । विरेक्तेर्वर्णनीयाय बनानां पत्रये नमः ॥ ९ ॥

कत्र वत्रावलीकीलागगनोलाङ्किगोपुरम् । काबः कौतृह्लं द्यात्सप्हार्थं नगरं तव ॥ १० ॥

जबरन्द्रज्ञरीमज्जन्मिछिन्द्रज्ञुळसंकुळाम् । जहारद्याटची बन्दे यशमा संपरीवृताम् ॥ ११ ॥

बंत्रेन चिन्तामणियोरणाचिमिन विनिर्मितं रोपितरत्र मुक्का । मजे सबानीभवनावतंस-

मादिलवर्ण तमसः परस्तात् ॥ १२ ॥

क्रुनिजि: स्वात्मकाभाव पदकं हृदि सेव्यते । बज दश्वामि बुद्धमा तद्धरे परमे व्योमन् ॥ १३ ॥

चन्द्रमध्यमनो मन्त्रक्षत्र नो निन्दुमध्यगः। यन कानेश्चि नासोऽयमायुष्मन्तं करोतु माम्॥ १४॥

बानार**त्रगुकुण्डाबीका**न्तिकिम्नीखितोद्रम् । विस्ञानि विवानं तेऽतिऋक्ष्णमीबछोमशम् ॥ १५ ॥

यर्थकुदरपोपरि दर्शनीयं स्वाणकाषाङ्कराषाशपाणिम् । अभेषभूषारमणीयमीहे त्रिकोचनं नीककण्ठं प्रशान्तम् ॥ १६ ॥

जटारकं चन्द्रकलालकामं पहेललावण्यकलाभिरामम् । कामेश्वरं कामश्रासनाहुं समस्त्रकाश्चितमसः परस्वात् ॥ १७॥ **वत्र का**मेशनामाङ्के खेळन्तीमाळिकुन्तळाम् । **बाबिदानन्द**ळहरीं महाळक्ष्मीसुपारमहे ॥ १८ ॥

चाडगोरोचनापङ्कजम्बालितघनस्तनीम् । ननामि त्वामहं लोकमातरं पद्ममालिनीम् ॥ १९॥

शिवे नमिन्नेजरकुञ्जरासुर-त्रतोछिकामौछिमरीचिवीचिभिः। इदं तव क्षालनजातसौभगं चरणं नो लोके सुधितां द्यातु॥ २०॥

कर्षस्यादौ कारणेशानिप त्री-न्स्रष्टुं देवि त्रीन्गुणानादधानाम् । सेवे नित्यं श्रेयसे मूयसे त्वा-मजामेकां लोहितशुक्करुणाम् ॥ २१ ॥

केशो द्भूतैरद्भुतामो दपूरै राशावुन्दं धान्द्रमापृरयन्तीम् ।
त्वानानम्य त्वत्प्रसादास्त्वयं मृरस्तान्मावी सृजते विश्वमेतत् ॥ २२ ॥

अधीन्मी खरीव नो हामद्र्यां हिञ्चाकल्पैरर्पयन्तीं मसूखान्। देवि ध्यात्वा त्वां पुरा केटभारि-विश्वं विभत्तिं भुवनस्य नाभिः॥ २३॥

करहारश्रीमखरीपुखरीतिं धिककुर्वन्तीमम्ब ते पाटालिश्रा। मृतिं ध्यात्वा शाश्वतीं भृतिमाय-श्निन्द्रो राजा जगतो य ईशे॥ २४॥

देवबान्तरमन्त्रीघजपश्रीफलभूतया । स्नादकस्तव देव्यन्ते विद्यया विन्दतेऽमृतम् ॥ २५ ॥

कुंकोकिलकलकाणकीमलालापशास्त्रिन । अद्राणि कुरु मे मावदुरितानि परासुव ॥ २६ ॥

अन्तेबासिन्नास्त चेते सुमुक्षा बक्ष्ये युक्तिं सुक्तसर्वेषणः सन् । सद्भः साक्षात्सुन्द्रीं ज्ञप्तिक्षपां श्रद्धामक्तिध्यानयोगादवेहि ॥ २७॥ भोडान्यासाहिदेवेश सेविता चक्रमध्यमा । कानेकनहिया भूवः योडशी शर्म यच्छतु ॥ २८ ॥

कान्यो दान्यो देशिकेन्द्रं प्रवस्य बश्यादेशात्तारकं मन्त्रतश्वम् । जानीवे चेद्म्ब भन्यः समानं नातः परं वेदिवन्यं हि किंचिन् ॥ २९॥

त्यमेव कारणं कार्यं किया झानं त्वसेव च । त्थासम्ब न विना किंचित्त्वयि सर्वं प्रतिष्ठितम् ॥ ३० ॥

बरागसद्भीनद्वसुते तबाङ्ग्रि-धरोजयोरम्ब द्धामि मृष्ट्रो । अबंकृतं बेद्वधूशिरोभि-र्थता जातो भुवनानि विश्वा ॥ ३१॥

दुष्टान्देत्यान्हन्तुकामां महर्षी-निश्चष्टानन्यान्पातुकामां कराक्तैः । अष्टाभिस्त्वां सायुधैभीसमानां दुर्गो देवी १ अरणमहं अवद्ये ॥ ३२ ॥ देवि सर्वानवद्याङ्गि त्वामनादृत्य वे क्रियाः। कुर्वन्ति निष्फलास्तेषामदुग्धा इब धेनवः॥ ३३॥

नाइं मन्थे देवतं यान्यमन्यक्वत्पादाब्जादिक्वके कुम्भजाद्याः ।
वे ध्यातारो भक्तिसंशुद्धाचित्ताः
परामृतात्परिमुच्यान्ति सर्वे ॥ ३४ ॥

कुर्वाणोऽपि दुरारम्भांस्तव नामानि शांभवि । प्रजयन्नेति मायान्तमति मृत्युं तराम्यहम् ॥ ३५ ॥

कल्याणि त्वं कुन्दहासप्रकाशै-रन्तध्वीन्तं नाशयन्ती क्षणेन । हन्तास्माकं ध्यायतां त्वत्पदाब्ब-मुखतिष्ठ महते सीभगाय ॥ ३६॥

ातितीर्षया भवामभोधेई थमीवादयः पुरा। अप्रमत्ता भवत्पृजां सुविद्वाँसो वितेनिरे॥ ३७ ॥

मद्भवया ये दुराचारा ये च सन्मार्गगामिनः। अवत्याः कृपया सर्वे सुवर्यन्तु वजमानाः॥ १८॥

त्रिपुरसुन्दरीवेदपादस्तोत्रम् ।

श्रीचक्रत्थां शाश्वतैश्वर्यदात्रीं पौण्ड्रं चापं पुष्पबाणान्दधानाम् । बन्धुकामां भावयामि त्रिनेत्रां तामग्निवर्णां तपमा उन्छन्तीम् ॥ ३९ ॥

भवानि तव पादाब्जानिर्णेजनपाबित्रताः । भवामयप्रशान्त्यै त्वामयो याचामि भेषजम् ॥ ४० ॥

चिदानन्दसुधामभोधेस्तवानन्दस्त्वोऽस्ति यः। कारणेशैक्षिभिः साकं तद्विश्वसुपजीवति ॥ ४१॥

नो बा यागैनैंव प्रांदिक्तयै-नों वा जप्यैनों महद्भिस्तपोभिः। नो बा योगैः क्षेत्रकाद्भिः सुमेधा निचाय्येमां शान्तिमत्यन्तमेति ॥ ४२ ॥

त्रातः पाहि महाविद्ये मध्याहे तु मृडिप्रिये । सार्व पाहि जगद्वन्द्ये पुनर्नः पाहि विश्वतः ॥ ४३ ॥

बन्धूकाभैभोनुभिभो सयन्ती विश्वं शश्वनुङ्गपीनस्तनार्धा । लावण्याब्धेः सुन्दारं त्वं प्रसादाः दायुः प्रजाथ रियमस्मासु धेहि ॥ ४% ॥

कर्णाकर्णय से तस्वं या चिच्छक्तिरितीर्यते । त्रिवेदामि सुमुक्षूणां मा काष्टा सा परा गतिः ॥ ४५ ॥

वाग्देवीत त्वां वदन्त्यम्ब केचि छक्ष्मीगौरीत्येवमन्येऽप्युशन्ति । श्रश्चन्मातः प्रत्यगद्वैतस्त्रणां श्रंसन्ति केचिन्निनिदो जनाः ॥ ४६ ॥

छितेति सुधापूरमाधुरीचोरमम्बिके। तथ नामान्ति यत्तेन जिह्वा मे मधुमत्तमा ॥ ४७॥

ये संपन्नाः साधनैस्तैश्चतुर्भिः

शुश्रूषाभिदेशिकं श्रीणयन्ति ।
सम्याग्वद्वाञ्शुद्धसत्त्वान्तराणां
तेषाभेवैतां ब्रह्मविद्यां वदेत ॥ १८॥

श्रामित्रारादिभिः कुलां यः प्रेरयति मय्युमे । विकास व

जनात्विश्वि मासिकामपाहराशु दुर्जराम् । प्रक्षीर् मे द्याञ्चने प्रकास्तिसम्ब नः स्कृषि ॥ ५० ॥

कद्क्बारुणसम्बाया रूपं चिन्तय चित्त मे । बुक्क भाषीयसीं निष्ठां मा गृथः कस्य स्विद्धतम् ॥२१॥

अण्डसण्डतलीलायां रक्तवन्दनपङ्कितः। अक्टूसकाव तं हत्याद्यक्ष नो द्वेपने जनः॥ ५२॥

रे रे चित्त त्वं द्रधा शोकासिन्दी सस्त्रस्यनवर्षच्यस्य विसुक्तस्य । हेन्दाः पादी पूत्रयेकाक्षरण दस्ते पदं संग्रहेण स्वीम्योम् ॥ ३१ ॥

क्ष्महाकः तपस्योत्का कलामण्डलगालिने । देश्ववाय नमो माववीहुभ्यां वन भन्दने ॥ ५४ ॥

बानेबाद्यां ब्रह्मविद्यामुपासे मूर्वेबेदैः स्तूयमानां भवानीम् । इन्ब स्वात्मत्त्रेन गां सुक्तिकाभो मत्वा बीरो इर्वक्षोको चदावि ॥ ५५ ॥ क्षरणं करवाण्यस्य चरणं तत्र सुन्दारे । क्षणं त्यत्यादुकाभ्यां से नान्यः बन्धा अवनाव ॥ ५६॥

स्त्रकछतें श्रामरेर्दे भेणाये-श्रक्रेशानीं सर्वदे । कोगिन्यो ऽन्याः श्रक्तयश्राणिमाद्या बूगं पात स्विध्विभिः सदा नः ॥ ५७ ॥

दौं मां विजानीहि सर्वज्ञाऽभि वतः शिवे । दुरोक्कसाग्र दुरितमथा नो वर्षवा रविम ॥ ५८ ॥

सहित्रारे महामन्त्रक्टत्रयकलेकरे । कादिविद्याक्षरभणिमुझन्तस्त्वा इवासदे ॥ ५९ ॥

मूकाधारादूर्धमन्त्रश्चरन्दीं
भित्तवा प्रत्थीनमूर्त्भि निर्यत्युषादीम् ।
पद्यन्तस्त्वां ये च द्विं द्यनन्त्वे
वेगां ज्ञान्तिः आखनी नेवरेषाम् ॥ ६० ॥

सत्ते हुक्कान्ति ये मातस्त्वस्थामासक्थेतसे । सातन्त्र सामकेरोभिर्य मककियो सकि ॥ ६१ ॥ त्बद्धकानामम्ब शान्तैषणानां

ब्रह्मिष्ठानां दृष्टिपातेन पृतः ।

बापीयानप्यावृतः स्ववध्यभिः

शोकातिगो मोदते स्वर्गलोके ॥ ६२ ॥

सन्तु विद्या जगत्यस्मिनसंसारश्रमहेतनः । मनेऽहं त्वां यया विद्वान्विद्यसामृतमञ्जूते ॥ ६३ ॥

विद्वन्मुक्येविद्रुमाभं विशाल-श्रोणीशिञ्जनमेखलाकिक्ट्रिणीकम । चन्द्रोत्तंमं चिन्मयं वस्तु किंचि-द्विद्धि त्वमेतिन्निहितं गुहायाम ॥ ६ ॥ ॥

व विकारामि चिन्मूर्तिमिक्षुकोदण्डशालिनीम्। इववः सनकप्रेष्टास्तामाहुः परमां गतिम्।। ६५ ॥

चक्षुःभेक्करभेमकारुण्यथारां हंसक्योत्स्नापूरहृष्यचकोराम् । यामाश्चिष्यन्मोदेते देवदेव: सा नो देवी सुद्दवा क्रम यच्छतु ॥ ६६ ॥ सुद्ध बद्धकतां चित्त पामरं चापि दैवतम् । गृहाण पदमम्बाया एतदालम्बनं परम् ॥ ६७ ॥

का मे भीतिः का क्षतिः किं दुरापं कामेशाङ्कोत्तुङ्ग नर्यङ्क संस्थाम् । सन्धातीतामच्युतानन्ददात्रीं देवीमहं निर्ऋतिं वन्दमानः ॥ ६८॥

चिन्तामणिमयोत्तंसकान्तिकञ्चुकितानने । छिलेते त्वां सकुन्नत्वा न विभेति कुतश्चन ॥ ६९ ॥

तारण्योतुङ्गितकुचे लावण्योङ्णासितेश्वणे । तवाज्ञयैव कामाद्या मास्मान्त्रापन्नरातयः ॥ ७० ॥

आकर्णाकुष्टकामास्त्रसंजातं तापमम्ब मे । आचामतु कटाक्षस्ते पर्जन्यो वृष्टिमानिव ॥ ७१ ॥

कुर्वे गर्वेणापचारानपारा-न्यद्यप्यम्ब त्वत्पदाब्जं तथापि । मन्ये धन्ये देवि विद्यावलम्बं मातेब पुत्रं विश्वतास्वेनम् ॥ ७२ ॥

s. s. 12

यथोपास्तिक्षतिर्न स्थात्तव चऋस्य सुन्द्रि । कृपया कुरु ऋल्याणि तथा मे स्वस्तिरायुषी ॥ ७३ ॥

चक्रं सेवे तारकं सर्वासिद्धचैं श्रीमन्मातः सिद्धयश्चाणिमाचाः । नित्या मुद्रा शक्तयश्चाङ्गदेन्यो यस्मिन्देवा अधि विश्वे निषेदुः ॥ ७४ ॥

सुकुमारे सुखाकारे सुनेत्रे सूक्ष्ममध्यमे । सुत्रसन्ना भव शिवे सुमृडीका सरस्वती ॥ ७५ ॥

निशुद्रहीकन्द्भां कलायन्दीं
मूर्ति स्फूर्त्या पङ्कजं धारयन्तीम् ।
ध्यायन्हि त्वां जायते सार्वभौमो
विश्वा आशाः प्रतनाः संजयञ्जयन् ॥ ७६ ॥

अविद्याय परां शक्तिमात्मभूतां महेन्द्ररीन् । अहो पतन्ति निरयेष्वेके चात्महनो जनाः ॥ ७७ ॥

सिन्दूराभैः सुन्द्रैरांगुवृन्दै-र्लाक्षालक्ष्म्यां मज्जयन्तीं जगन्ति । हेरम्बाम्ब त्वां हृदा लम्बते य-स्तस्मै विशः स्वयमेवानमन्ते ॥ ७८ ॥

तव तत्त्वं विसृशतां प्रत्यगद्धैतलक्षणम् । चिदानन्द्घनादन्यन्नेह नानास्ति किंचन ॥ ७९ ॥

कण्ठात्कुण्डिनीं नीत्वा सहस्रारं शिवे तव । न पुनर्जायते गर्भे सुमेधा अमृतोक्षितः ॥ ८० ॥

त्वत्पादुकानुसंधानत्राप्तसर्वात्मतादृशि । पूर्णाहं द्वतिमत्यस्मिन्न कर्म लिप्यते नरे ॥ ८१ ॥

तवानुमहनिर्भित्रहृदयप्रन्थिरहित्रे । स्वात्मत्वेन जगन्मत्वा ततो न विजुगुप्सते ॥ ८२ ॥

कदा वसुद्छोपेते त्रिकोणनवकान्विते । आवाह्यामि चके त्वां सूर्योभां श्रियमैश्वरीम् ॥ ८३ ॥

ह्वीिमित्येकं तात्रकं वाचकार्णं यिज्ञहाप्रे देवि जागितं किंचित्। को वार्यं स्यात्कामकामित्रछोक्यां सर्वेऽस्मे देवा बिक्षमावहन्ति ॥ ८४ ॥ नाकस्त्रीणां किन्नरीणां नुपाणा-मण्याकर्षी चेतसा चिन्तनीयम् । स्वत्पाणिस्थं कुङ्कुमासं शिवे यं द्विष्मस्तस्मिन्प्रति मुख्यामि पाशम् ॥ ८५ ॥

नूनं सिंहासनेश्वर्यास्तवाज्ञां शिरसा वहन् । भयेन पवसानोऽयं सर्वो दिशोऽनुचिधावति ॥ ८६ ॥

विकलाढ्यां त्रिहहेखां द्विहंसस्वरम् विताम् । यो जपत्यम्व ते विद्यां सोऽश्वरः परमः स्वराट् ॥८७॥

दारिद्याब्धी देवि मम्रोऽपि शन्द-द्वाचा याचे नाहमम्ब त्वद्न्यम् । तस्मादसमद्याञ्छितं पूर्यत-दुषा सा नक्ता सुदुषेव धेतुः ॥ ८८ ॥

यो वा यद्यत्कामनाकृष्टाचित्तः
स्तुत्तोपास्ते देवि ते चक्रविद्याम् ।
कर्याणानामालयः कालयोगातं तं लोकं जयते तांश्र कामान् ॥ ८९ ॥

साधकः सततं कुर्योदैक्यं श्रीचऋदेहयोः । तथा देव्यात्मनोरैक्यमेतावदनुशासनम् ॥ ९० ॥

हस्ताम्भोजप्रोक्कसचामराभ्यां श्रीवाणीभ्यां पार्श्वयोर्वोज्यमानाम् । श्रीसन्नाज्ञि त्वां सदाऽऽलोकयेयं सदा सद्भिः सेन्यमानां निगृहाम् ॥ ९१ ॥

इष्टानिष्टमातिविच्छित्तिहेतुः स्तोतुं वाचां क्छितिरित्येव मन्ये । त्वद्र्पं हि स्वातुभूत्येकवेद्यं न चक्षुषा गृह्यते नापि वाचा ॥ ९२ ॥

हरस्वरैश्चतुर्वेगेपदं मन्त्रं सिवन्दुकम् । देव्या जपत विभेन्द्रा अन्या वाचो विमुख्यथ ॥ ९३ ॥

यस्ते राकाचन्द्रविम्बासनस्थां भीयूषाब्धि कल्पयन्तीं मयूखैः। मृतिं भक्त्या ध्यायते हत्सरोजे न तस्य रोगो न जरा न मृत्युः॥ ९४॥ दुभ्यं मातयोंऽञ्जिलिं मृश्निं धत्ते मीलिश्रेण्या भूभुजस्तं नगन्ति । यः स्तौति त्वामम्ब चिद्विहिवाचा तं धीरासः कर्य उन्नयन्ति ॥ ९५ ॥

वैरिक्रोंचेविष्णुरुद्रेन्द्रबृन्दै-र्दुर्गाकार्शभैरवीशिक्तसंघैः । यन्त्रेशि त्वं वर्तते त्त्र्यमाना न तत्र सूर्यो भाति न चन्द्रतारकम् ॥ ९६ ॥

भृत्ये भवानि त्वां बन्दे सुराः शतमखादयः । त्वामानम्य समुद्धाः स्युरायो धामानि दिन्यानि ॥९७॥

पुष्पवत्कुलताटङ्कां प्रातरादित्यपाटलाम् । यस्त्वामन्तः स्मरत्यम्व तस्य देवा असन्वशे ॥ ९८ ॥

वर्ये विद्रुमसंकारां विद्यायां विशव्यमाम् । त्वामम्ब भावयेद्भूत्ये सुवर्णा हेममालिनीम् ॥ ९९ ॥ वामाङ्कस्थामीशितुर्दांप्यमानां
भूषाञ्चन्देरिन्दुरेखावतंसाम् ।
यस्त्वां पश्यन्संततं नैव तृप्तः
तस्मै च देवि वषडस्तु तुभ्यम् ॥ १०० ॥

बवनीपवनीवासलालकोत्तरमानसे । शृङ्कारदेवते मातः श्रियं वासय मे कुळे ॥ १०१॥

भक्ताऽभक्ता वाऽपि पदावशानः श्रुत्या स्तुत्या चैतया स्तौबि यस्त्वाम् । तस्य क्षिप्रं त्वत्प्रसादेन मातः सत्याः सन्तु यजमानस्य कामाः ॥ १०३ ॥

बालिशेन मया प्रोक्तमि वात्सत्यशालिनोः। आनन्द्रमादिदंपत्योरिमा वर्धन्तु वाङ्गिरः॥ १०३॥

माधुरीजौरभावासचापसायकधारिणीम् । देवीं ध्यायन्पठेदेतत्सर्वकामार्थसिद्धये ॥ १०४ ॥ स्तोत्रमेतस्प्रजपतस्तव त्रिपुरसुन्द्रि । अनुद्रीक्ष्य भयादूरं चृत्युर्धावति पद्धमः ॥ १०५ ॥

यः पठित स्तुतियेतां विद्यावन्तं तमम्ब धनवन्तम् । कुरु देवि यशस्वन्तं वर्षस्वन्तं मनुष्येषु ॥ १०६ ॥

ये शृण्यन्ति स्तुतिमिमां तव देव्यनसूयकाः। तेभ्यो देहि श्रियं विद्यासुद्धर्च उत्तनूबलम् ॥ १०७॥

त्वाभेवाहं स्तौमि नित्यं प्रणौमि श्रीविद्येशां विस्म संचिन्तयामि । अध्यास्ते या विश्वमाता विराजो हृत्युण्डरीकं विरजं विशुद्धम् ॥ १०८ ॥

शंकरेण रिवतं सावोत्तमं

यः पठेज्ञगति भक्तिमान्नरः ।

तस्य सिद्धिरतुला भवेद्भुवा

सुन्दरी च सततं प्रसीदित ॥ १०९॥

यसैव यसैव मनो मदीयं तत्रैव तत्रैव तव स्वरूपम्। यत्रैव यत्रैव शिरो मदीयं तत्रैव तत्रैव पदद्वयं ते॥ ११०॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवतपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः क्रुतौ त्रिपुरसुन्दरीवेदपादस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

। त्रिपुरसुन्दरीमानसपूजाखोत्रम् ।

मम न भजनशाकिः पादयोस्ते न भकि-ने च विषयविरिक्तिध्यानयोगे न सकिः। इति मनसि सदाई चिन्तयन्नाद्यशके रुचिरवचनपुष्पैरचेनं संचिनोमि॥ १॥

व्यातं हाटकतिमदैर्जलचरैराक्टदेवलनैः पोतैराकुलितान्तरं मणिघरैर्भूमीघरैर्भूषितम् । आरक्तामृतसिन्धुमुद्धरचलद्वीचीचयव्याकुल-व्योमानं परिचिन्स्य संततमहो चेतः कृतार्थीभव ॥

वस्मित्रुञ्ज्वलरत्रजालविलसत्कान्तिच्छटाभिः स्फुटं कुर्वोणं वियदिन्द्रचापनिचयैशच्छादितं सर्वतः । स्वैःश्रङ्गनिषण्णदिन्यवानतात्रुन्दाननश्रोहस-द्गीताकर्णनिन्यलाखिलसूगं द्वीपं नमस्कुर्महे ॥ ३ ॥ जातीचम्पकपाटलादिसुमनःसौरभ्यसंभावितं हींकारभ्वनिकण्ठकोकिङ्क्षृह्गोलासिचृतद्रुमम् । आविर्भृतसुगान्धिचन्दनवनं दृष्टिप्रियं नन्दनं चक्रबद्धलच चरीकचडुलं चेतिश्चरं चिन्तय ॥ ४ ॥

परिषितितपरागैः पाटलक्षोणिभागो विकसितकुसुमोन्नैः पीतचन्द्रार्करिक्मः। खिल्ह्युकपिकराजीकूजितैः श्रीत्रहारी स्फुरतु हृदि मदीये नूनसुद्यानराजः॥ ५॥

रन्यद्वारपुरप्रचारतमसां संहारकारिष्रभ
स्फूर्जेत्तोरणभारहारकमहाविस्तारहारचुते ।
क्षोणीमण्डलहेमहारविलसत्संसारपारप्रद
प्रोचद्भक्तमनोविहार कनकप्राकार तुभ्यं नमः ॥ ६ ॥

उच्चत्कान्तिकलापकल्पितनभःस्फूर्जिद्धितानप्रभः सत्कृष्णागरुभूपवासितवियत्काष्टान्तरे विश्रुतः । सेवायातसमस्तदेवतगणैरासेव्यमानोऽनिश्चं सोऽयं श्रीमणिमण्डणेऽन्तर्तं गचेत्रति द्योततान् ॥ ७॥ कापि प्रोद्धटपद्मरागिकरणत्रातेन संध्यायितं कुत्रापि स्फुटविस्फुरन्मरकत्मुत्या तमिस्रायितम् । मध्यालिन्बिविशालमौक्तिकरुचा ज्योत्स्नायितं कुत्रचि-न्मातः श्रीमणिमन्दिरं तव सदा वन्दामहे सुन्दरम् ॥

चतुङ्गाळयिवस्फुरन्मरकतशेद्यत्प्रभामण्डला-न्यालोक्याङ्करितोत्संवैनवतृणाकीर्णस्थलीशङ्कवा । नीको वाजिभिरुत्पश्चं वत रश्चः सूतेन तिरमद्युते-वैस्गाविगतहस्तमस्तशिखरं कष्टैरितः प्राप्यते ॥ ९ ॥

मणिसदत्तसमुद्यत्कान्तिधारानुरक्ते वियति चरमसंध्याशिङ्क्त्वो भानुरध्याः। शिथिक्ष्तिगतदुःचत्सृतहुंकारनादैः कथमपि मणिगेहादुचकैरुचलन्ति॥ १०॥

भक्ता किं नु समर्पितानि बहुधा रक्षानि पाथोधिना किं वा रोहणपर्वतेन सदनं यैर्विश्वकर्माकरोत्। आ ज्ञातं गिरिजे कटाक्षकल्ल्या नूनं त्वया तोषिते शंभौ नृत्यति नागराजफणिना कीर्णा मणिश्रेणयः॥ विदूरमुक्तवाहनैर्विनम्रमौलिमण्डलै-र्निबद्धहस्तसंपुटैः प्रयत्नसंयतेन्द्रियैः । विरिक्तिचविष्णुक्तंकरादिभिर्मुदा तवाम्बिके प्रतीक्ष्यमाणानिर्गमो विभाति रत्नमण्डपः ॥ १२ ॥

श्वनन्शृदङ्गकाहरः प्रगीतिकिनरीगणः प्रमृत्तिदिव्यकन्यकः प्रवृत्तमङ्गरुक्रमः । प्रकृष्टसेवकव्रजः प्रहृष्टभक्तमण्डरो सुदे समास्तु संततं त्वदीयरक्षमण्डपः ॥ १३॥

प्रवेशनिर्ममाञ्जलैः स्वकृत्यरक्तमानसै-वेहिःस्थितामरावलीविधीयमानभक्तिभिः। विचित्रवस्त्रभूषणैरुपेतमङ्गनाजनैः सदा करोतु मङ्गलं ममेह रह्नमण्डपः॥ १४॥

सुवर्णरत्नभृषितैर्विचित्रवस्नधारिमिगृहीतहेमयिधिमिर्निरुद्धसर्वदैवतैः ।
असंस्थसुन्दरीजनैः पुरस्थितैरिधिष्ठेतो
सदीयमेतु मानसं त्वदीयतुङ्गतोरणः ॥ १५ ॥

इन्द्रादींश्च दिगीश्वरान्सहपरीवारानथो सायुधा-न्योषिद्रूपधरान्स्वदिश्च निहितान्संचिन्त्य हृत्पङ्कजे। शङ्के श्रीवसुधारया वसुमतीयुक्तं च पद्मं स्मर-न्कामं नौमि रितिषियं सहचरं प्रीत्या वसन्तं भजे॥

गायन्तीः कळवीषयातिमधुरं हुंकारमातन्वती ह्राराभ्यासक्वतिस्थितीरिह सरस्वत्यादिकाः पूजयन् ।
ह्रारे नौंमि मदोन्मदं सुरगणाधीशं मदेनोन्मदां
मातङ्गीमसिताम्बरां परिलसन्युक्ताविभूषां भजे ॥ १७॥

कस्तूरिकाश्यामळकोमळाङ्गी कादम्बरीपानसदाळसाङ्गीम् । वामस्तनाळिङ्गितरत्नवीणां मातङ्गकन्यां मनसा स्मरामि ॥ १८॥

विकीर्णिचकुरोत्करे विगछिताम्बराइम्बरे मदाकुछितछोचने विमलभूषणोद्धासिनि । विरस्करिणि तावकं चरणपङ्कुंज चिन्तय-नकरोमि पशुमण्डछीमछिकमोहदुग्धाञ्चयाम् ॥ १९॥ प्रमत्तवारुणीरसैर्विधूर्णमानलोचनाः
प्रचण्डदैत्यसूद्नाः प्रविष्टमक्तमानसाः ।
चपोढकजल्रुक्विच्छडाविराजिविप्रहाः
कपालश्रूलवारिणीः स्तुवे स्वदीयदूतिकाः ॥ २० ॥

स्पूर्जन्नव्ययवाङ्करोपलासिताभोगैः पुरः स्थापितै-दीपोद्भःसिशरावशोभितमुखैः क्रम्भैनेवैः शोभिना । स्वर्णावद्धविचित्ररत्नपटलीचञ्चत्कपाटिश्रया युक्तं द्वारचतुष्टयेन गिरिजे वन्दे स्णीमन्दिरम् ॥ २१ ॥

आस्तीर्णाकणकम्बलासनयुतं पुष्पीयद्यान्तितं दीप्तानेकमाणिप्रदीपसुभगं राजाद्वतानोत्तमम् । भूगोद्वारिसुगन्धिसंभ्रममिळ्ड्रङ्गावलीगुःक्षितं कल्याणं वितनोतु मेऽनवरतं श्रीमण्डपाभ्यन्तरम् ॥२२॥

कनकरचिते पञ्चेतासनेन विराजिते मणिगणचिते रक्तश्वेताम्बरास्तरणोत्तमे । कुसुमसुरभौ तल्पे दिव्योपधानसुखावहे इदयकमले प्रादुर्भूतां भजे परदेवताम् ॥ २३॥ सर्वोङ्गास्थितिरम्यरूपराचिरां प्रातः समभ्युत्थितां जूम्भामञ्जुमुखाम्बुजां मधुमद्व्याद्यूर्णदाक्षित्रयाम् । सेवायातसमस्तसंनिधिसखीः संमानयन्तीं दृशा संपद्यन्परदेवतां परमहो मन्ये कृतार्थं जनुः ॥ २४ ॥

चैस्तोरणवर्तिवाद्यानेवहध्वाने समञ्जानभते भक्तेभूमिविलयमौलिभिरलं दण्डप्रणामे कते। नानारत्वसमृहनद्धकथनस्यालीयहुद्धारितां प्रातस्ते परिकलपयामि गिरिजे नीराजनामुङक्वलान् ॥

पाद्यं ते परिकल्पयामि पदयोरवर्धं तथा हस्तयोः सौधीभिमेधुपर्कमम्ब मधुरं धाराभिराखाद्य । तोयेनाचमनं विधेहि शुचिना गाङ्गेन मत्कल्पितं साष्टाङ्गं प्रणिपातमीशद्यिते दृष्ट्या कृतार्थीकुरु ॥

मातः पश्य मुखाम्बुजं सुविमले दत्ते मया दर्पणे देवि स्वीकुर दन्तधावनिर्मदं गङ्गाजलेनान्वितम् । सुप्रश्वालितमाननं विरचयन्स्तिग्धाम्बरप्रोञ्छनं द्रागङ्गीकुर तस्वमम्ब मधुरं ताम्बूलमास्वादय ॥ २७॥ निधेहि मणिपादुकोपि पदाम्बुजं मज्जना-लयं श्रज शनैः सखीकृतकराम्बुजालम्बनम् । महेशि करुणानिधे तव हगन्तपातोत्सुका-न्विलोकय मनागमूनुभयसंस्थितान्दैवतान् ॥ २८ ॥

> हेमरत्नवरणेन वेष्टितं विस्तृतारुणवितानशोभितम् । सज्जसर्वपरिचारिकाजनं पद्य मज्जनगृहं सनो सम ॥ २९॥

कनककलशजालस्फाटिकस्नानपीठा-चुपकरणविशालं गन्धमत्तालिमालम् । स्फुरदरुणवितानं मञ्जुगन्धर्वगानं परमशिवमहेले मज्जनागारमेहि ॥ ३०॥

पौनोतुङ्गपयोधराः परिलसत्संपूर्णचन्द्रानना रत्नखर्णविनिर्मिताः परिलसत्सूक्ष्माम्बरप्रावृताः । हेमस्नानघटीस्तथा मृदुपटी रुद्धतेनं कौसुमं तैलं कङ्कृतिकां करेषु दधतीर्वन्देऽम्ब ते दासिकाः ॥

s. s. 13

तत्र स्फाटिकपीठमेख शनकैरुत्तारितालंकृति-नींचेरुिक्सतकञ्जुकोपरिहितारक्तोत्तरीयाम्बरा । वेणीबन्धमपास्य कङ्कतिकया केशप्रसादं मना-क्कुर्वाणा परदेवता भगवती चित्ते मम द्योतताम् ॥

अभ्यक्तं गिरिजे गृहाण मृदुना तैलेन संपादितं काइमीरैरगरुद्रवेर्मलयजैरुद्धर्तनं कारय। गीते किंनरकामिनीभिरभिता वाचे मुदा वादिते नृत्यन्तीमिह पश्य देवि पुरतो दिञ्याङ्गनामण्डलीम्॥

> कृतपरिकरवन्धास्तुङ्गपीनस्तनाढ्या मणिनिवहनिबद्धा हेमकुम्भीदेधानाः । सुरभिसिळ्ळिनिर्यद्गन्धळुच्धाळिमालाः सविनयसुपतस्थुः सर्वतः स्नानदास्यः ॥ ३४॥

स्द्रन्धेरगरुद्रवैः सुरिभणा कस्तूरिकावारिणा स्फूर्जत्सौरभयक्षकर्दमज्ञछैः काइमीरनीरैरिप । पुष्पाम्भोभिरशेषतीर्थसालेलैः कर्पूरपाथोभरैः स्नानं ते परिकल्पयामि गिरिजे भक्त्या तदङ्गीकुरु ॥ प्रस्तक्तं परिमार्जयामि शुचिना वस्त्रेण संप्रोञ्छनं कुर्वे केशकलापमायततरं धूपोत्तमैधूपितम् । स्रालीवृन्द्विनिर्मितां यवनिकामास्थाप्य रत्नप्रमं मक्तत्राणपरे महेशगृहिणि स्नानाम्बरं सुच्यताम् ॥३६॥

पीतं ते परिकल्पयामि निविडं चण्डातकं चण्डिके
स्क्ष्मं स्निग्धसुरीकुरुष्व वसनं सिन्दूरपूरप्रभम् ।
सुक्तारत्नविचित्रहेमरचनाचारुप्रभाभास्वरं
नीलं कञ्चुकमर्पयामि गिरिक्षप्राणप्रिये सुन्दरि ॥ ३७॥

विलुलितिचकुरेण च्छादितांसप्रदेशे

मणिनिकरविराजत्पादुकान्यस्तपादे ।
सुललित मवलम्ब्य द्राक्सखीमंसदेशे

गिरिशगृहिणि भूषामण्टपाय प्रयाहि ॥ ३८ ॥

लसत्कनककुट्टिमस्फुरदमन्द्मुक्ताबली-समुल्लसितकान्तिभिः कलितशक्रचापव्रजे । महाभरणमण्डपे निहितहेमसिंहासनं सखीजनसमावृतं समधितिष्ठ कात्यायनि ॥ ३९॥ स्निग्धं कङ्कातिकामुखेन शनकैः संशोध्य केशोत्करं सीमन्तं विरचय्य चारु विमलं सिन्दूररेकान्वितम् । मुक्तांभिक्रीथतालकां मणिचितैः सौवर्णसूत्रैः स्फुटं प्रान्ते मौक्तिकगुच्छकोपलंतिकां प्रशामि वेणीभिमाम् ॥

विलिम्बेवेणीसुजगोत्तमाङ्गस्फुरन्मणिश्रान्तिसुपानयन्तम् ।
स्वरोचिषोद्धासितकेशपाशं
महेशि चूढामणिमर्पयानि ॥ ४१ ॥

त्वामाश्रयद्भिः कबरीतिमिस्नै-र्बन्दीकृतं द्रागिवं भानुविम्बम् । मृडानि चूडामणिमाद्धानं वन्दामहे तावकमुत्तमाङ्गम् ॥ ४२ ॥

स्वमध्यनद्धहाटकस्फुरन्माणिप्रभाकुलं विलम्बिमौक्तिकच्छटाविराजितं समन्ततः । निबद्धलक्षचक्षुषा भवेन भूरि भावितं समर्पयामि भास्तरं भवानि फालभूषणम् ॥४३॥ मीनाम्भोरहखडारीटसुषमाविस्तारावस्मारके

कुर्वाणे किल कामवैरिमनसः कंदर्पबाणप्रमाम् ।

मान्वीपानमदारुणेऽतिचपले दीचे दगम्भोरुहे
देवि स्वर्णशलाकयोर्जितमिदं दिव्याञ्चनं दीयताम् ॥

मन्यस्थारणरत्नकान्तिरुचिरां मुक्तामुगोद्धासितां दैवाद्धार्गवजीवमध्यगरवेर्छक्ष्मीमधः कुर्वतीम् । चित्तिकाधरविष्वकान्तिविसरैभौमीभवन्मौक्तिकां मद्दत्तामुररीकृरुव्व गिरिजे नासाविभूषामिमाम् ॥ ४५॥

> उडुकृतपरिवेषस्पर्धया शीतभानी-रिव विरचितदेहद्वन्द्वमादित्यविम्बम् । अरुणमणिसमुचत्प्रान्तविश्राजिमुक्तं श्रवांस परिनिधेहि स्वर्णताटक्क्षयुग्मम् ॥ ४६ ॥

मरकतवरपद्मरागहीरोात्थतगुलिकात्रितयावनद्धमध्यम् ।
विततविमलमौक्तिकं च
कण्ठाभरणमिदं गिरिजे समर्पयामि ॥ ४७ ॥

नानादेशसमुत्थितैर्मणिगणशेद्यत्प्रभामण्डल-व्याप्तेराभरणैर्विराजितगलां मुक्ताच्छटालंकृताम् । सध्यस्थारुणरत्नकान्तिरुचिरां प्रान्तस्थमुक्ताफल-व्रातामस्य चतुष्किकां परिश्चि वक्षःस्थले स्थापय ॥

अन्योन्यं प्छावयन्ती सततपरिचलकान्तिकहोलजालैः कुर्वाणा मज्जदन्तःकरणविमलतां शोभितेव त्रिवेणी। मुक्ताभिः पद्मरागैमैरकतयणिभिनिधिता दीप्यकानै-निसं हारत्रयी ते परशिवरसिके चेतसि दोततां नः॥

> करसरासिजनाले विस्फुरत्कान्तिजाले विलसदमलकोभे चञ्चदीकाक्षिलोभे । विविधमणिनयूखोद्धासितं देवि दुर्गे कनककटकयुग्मं बाहुयुग्मे निधेहि ॥ ५०॥

व्यालम्बमानासितपट्टकगुच्छशोभि स्फूर्जन्मणीघटितहाराविरोचमानम् । मातभेहेशमहिले तव बाहुमूले केयूरकद्वयमिदं विनिवेशयामि ॥ ५१॥ विववितमयूर्वेनिर्मिताभिन्द्रनीछै-विजितकमलनालालीनमत्तालिमालाम् । मणिगणखिनताभ्यां कङ्कणाभ्यामुपेतां कलय वलयराजीं इस्तमूले महेशि ॥ ५२ ॥

> नीलपट्टमदुगुच्छशोभिता-बद्धनैकमणिजालमञ्जुलाम् । अपेयामि वलयात्पुरःसरे विस्पुरत्कनकतैतृपालिकाम् ॥ ५३ ॥

आलवालमिव पुष्पधन्वना बालविद्रुमलताधु निर्मितम् । अज्ञुलीषु विनिधीयतां शनै-रङ्गुलीयकमिदं मदार्पितम् ॥ ५४ ॥

विजितहरमनोभूमत्तमातङ्गक्रम्भस्थलविल्रिलितकूजितिङ्गणीजालतुस्याम् ।
अविरतकलनादैरीशचेतो हरन्तीं
विविधमणिनिबद्धां मेखलामपैयामि ॥ ५५ ॥

200

व्यालम्बमानवरमौक्तिकगुच्छशोभि विश्राजिहाटकपुटद्वयरोचमानम् । हेस्रा विनिर्मितमनेकमणिप्रवन्धं नीवीनिबन्धनगुणं विनिवेदयामि ॥ ५६ ॥

विनिहतनवलाक्षापङ्कवालातपौषे

मरकतमणिराजीमञ्जुमञ्जीरघोषे ।

अरुणमणिसमुचत्कान्तिधाराविचित्र
सतव चरणसरोजे हंसकः प्रीतिमेतु ॥ ५७ ॥

निबद्धशितिपट्टकप्रवर्गुच्छसंशोभितां कलकणितमञ्जलां गिरिशचित्तसंसोहनीम् । अमन्द्रमणिमण्डलीविमलकान्तिकिम्मीरितां निधेहि पद्पङ्कते कनकघुङ्घुरूमम्बके ॥ ५८॥

विस्फुरत्सहजरागरञ्जिते
शिञ्जितेन कलितां सस्वीजनैः।
पद्मरागमणिन् पुरद्वयीमर्थयामि तव पादपङ्कृजे॥ ५९॥

षदाम्बुजमुपासितुं परिगतेन शीतांशुना कृतां तनुपरम्पराभिव दिनान्तरागारुणाम् । महेशि नवयावकद्रवभरेण शोणीकृतां नमामि नखमण्डलीं चरणपङ्कजस्थां तव ॥ ६०॥

आरक्तश्वेतपीतस्पुरदुरुकुसुमेश्चित्रितां पट्टसूत्रै-देवस्नीभिः प्रयत्नादगरुससुदितेर्धूपितां दिव्यधूपैः । उद्यद्गन्धान्धपुष्पंधयनिवहसमारव्धझांकारगीतां चञ्चत्कह्वारमालां परिचवरसिके कण्ठपीठेऽपैयामि ॥

> गृहाण परमामृतं कनकपात्रसंस्थापितं समर्पय मुखाम्बुजे विमलवीटिकामम्बिके । विलोकय मुखाम्बुजं मुकुरमण्डले निर्मले निधेहि मणिपादुकोपरि पदाम्बुजं सुन्दरि ॥

आलम्ब्य खसखीं करेण शनकैः सिंहासनादुत्थिता कूजन्मन्दमरालमञ्जलगितप्रोल्लासिभूषाम्बरा । आनन्दप्रतिपादकैरुपनिषद्राक्यैंः स्तुता वेधसा मिचते स्थिरतासुपैतु गिरिजा यान्ती सभामण्डपम् ॥ चळन्त्यामम्बायां प्रचळित समस्ते परिजने सवेगं संयाते कनकळितिकाळंकृतिभरे । समन्तादुत्ताळस्फुरितपदसंपातजनितै-क्रीणत्कारैस्तारैक्रीणझिणतमासीन्मणिगृहम् ॥ ६४ ॥

चक्रद्वेत्रकराभिरङ्गविलसङ्ग्रूषाम्बराभिः पुरो-यान्तीभिः परिचारिकाभिरमरत्राते समुत्सारिते । रुद्धे निर्जरसुन्दरीभिरभितः कक्षान्तरे निर्गतं वन्दे नन्दितशंभु निर्भलविदानन्दैकरूपं महः ॥ ६५ ॥

वेधाः पादतले पतलयमसौ विष्णुर्नमत्यवतः शंभुर्देहि हगञ्चलं तुरपतिं दूरस्थमालोकय । इस्रेवं परिचारिकाभिकदिते संमाननां कुर्वती हग्द्रन्द्रेन यथोचितं भगवती भूयाद्विभूस्ये मम ॥ ६६॥

मन्दं चारणसुन्दरीभिरभितो यान्तीभिरूत्कण्ठया नामोचारणपूर्वकं प्रतिदिशं प्रत्येकमानेदितान् । वेगादक्षिपयं गतान्सुरगणानालोकयन्ती शनै-दित्सन्ती चरणाम्बुजं पथि जगत्पायान्महेशप्रिया ॥ अप्रे केचन पार्श्वयोः कतिपये पृष्ठे परे प्रस्थिता आकाशे समवस्थिताः कतिपये दिश्च स्थिताश्चापरे । संमर्दं शनकैरपास्य पुरतो दण्डप्रणामान्मुहुः कुर्वाणाः कतिचित्सुरा गिरिसुते हक्पातमिच्छन्ति ते ॥

श्रित्रे गायित किंनरी कलपदं गन्धर्वकान्ताः शनै-रातोद्यानि च वादयन्ति मधुरं सन्यापसन्यस्थिताः । कूजन्नूपुरनादमञ्ज पुरतो नृत्यन्ति दिन्याङ्गना गच्छन्तः परितः स्तुवन्ति निगमस्तुत्या विरिञ्च्याद्यः ॥

कस्मैचिस्त्रचिरादुपासितमहानन्त्रीयसिद्धिं क्रमा-देकस्मै भवनिःस्ष्टहाय परमानन्दस्वरूपां गतिम् । अन्यस्मै विषयानुरक्तमनसे दीनाय दुःखापहं द्रव्यं द्वारसमाश्रिताय ददतीं वन्दामहे सुन्दरीम् ॥७०॥

नम्रीभूय कृताञ्जलिप्रकटितप्रेमप्रसन्नानने मन्दं गच्छति संनिधी सविनयात्सोत्कण्ठमोघत्रये। नानामन्त्रगणं तद्रथमिखछं तत्साधनं तत्फछं ज्याचक्षाणमुद्रम्कान्ति कछये यत्किचिदाद्यं महः॥ तब दहनसदृक्षेरीक्षणैरेव चक्क-निशिलपशुजनानां भीषयद्भीषणास्यम् । कतवसति परेश्रियसि द्वारि नित्यं शरममिथुनमुचैर्भक्तियुक्तो नतोऽस्मि ॥ ७३ ॥

कल्पान्ते सरसैकदासमुदितानेकार्कतुल्यप्रभां रत्नसम्भनिबद्धकाञ्चनगुणस्फूर्जदितानोत्तमाम् । कर्पूरागरुगर्भवर्तिकलिकाप्राप्तप्रदीपावलीं श्रीचकाकृतिसुहसन्माणिगणां वन्दासहे वेदिकाम् ॥७३॥

रषस्थानस्थितदेवतागणवृते बिन्दौ सुदा स्थापितं नानारत्नविराजिहेमविछसत्कान्तिच्छटादुर्दिनम् । चक्रत्कासुमत्छिकासनयुतं कामेश्वराधिष्ठितं नित्यानन्दनिदानमम्ब सततं वन्दे च सिंहासनम् ॥

वद्द्रिरिभतो मुदा जय जयेति बृन्दारकैः कृताञ्जलिपरम्परा विद्धती कृतार्था दशा। अमन्दमणिमण्डलीखचितहेमसिंहासनं सखीजनसमावृतं समिधितिष्ठ दाक्षायणि ॥ ७५ ॥ कर्पूरादिकवस्तुजातमिखलं सौवर्णभृङ्गारकं ताम्बूलस्य करण्डकं मणिमयं चैलाञ्चलं दर्पणम् । विस्फूर्जन्मणिपादुके च दधतीः सिंहासनस्याभित-स्तिष्ठन्तीः परिचारिकास्तव सदा वन्दामहे सुन्दरि ॥

त्वदमलवपुरुचत्कान्तिकहोलजालैः
स्फुटमिव द्धतीभिर्बाहुविश्वेपलीलाम् ।
मुहुरपि च विभूते चामरश्राहिणीभिः
सितकरकरशुश्चे चामरे चालयाभि ॥ ७७॥

श्रान्तस्फुरद्विमलमौक्तिकगुच्छजालं चञ्चन्महामणिविचित्रितहेमदण्डम् । ज्ञात्सहस्रकरमण्डलचार हेम-ज्ञातं महेशमहिले विनिवेशयामि ॥ ७४॥

उद्यत्तावकदेहकान्तिपटलीसिन्दूरप्रत्रभा-शोणीभूतमुद्ग्रलोहितमणिच्छेदानुकारिच्छवि । दूरादादरिनर्मिताञ्जलिपुटैरालोक्यमानं सुर-व्यूहैः काञ्चनमातपत्रमतुलं वन्दामहे सुन्दरम् ॥ ७९॥ संतुष्टां परमामृतेन विलसत्कामेश्वराङ्कश्चितां पुष्पौघैरभिपृजितां भगवतीं त्वां वन्द्माना मुदा । स्फूर्जनावकदेहरिमकलनापाप्तस्वरूपाभिदाः श्रीचकावरणस्थिताः सविनयं वन्दामहे देवताः ॥

> आधारशक्यादिकमाकलय्य मध्ये समस्ताधिकयोगिनीं च । मित्रेशनाथादिकमत्र नाथ-चतुष्टयं शैलसुते नतोऽस्मि ॥ ८१ ॥

त्रिपुरासुधार्णवासन-मारभ्य त्रिपुरमालिनी यावत्। आवरणाष्ट्रकसंस्थित-मासनषद्कं नमामि परमोशि ॥ ८२ ॥

इंशाने गणपं सारामि विचरद्विन्नान्धकारचिछदं वायव्ये बदुकं च कज्जलहाचें व्यालोपवीतान्वितम् । नैकेटो महिषासुरप्रमथिनीं दुर्गां च संपूजय-न्नामेयेऽखिलभक्तरक्षणपरं क्षेत्राधिनार्थं भने ॥ ८३ ॥ उड्यानजालंधरकामरूप-पीठानिमान्पूर्णगिरिश्रसक्तान् । त्रिकोणदक्षाग्रिमसव्यभाग-मध्यस्थितान्सिद्धिकरात्रमामि ॥ ८४ ॥

छोकेशः पृथिवीपतिर्निगदितो विष्णुर्जछानां प्रसु-स्तेजोनाथ उमापतिश्च मरुतामीशस्तथा चेश्वरः । आकाशाधिपतिः सदाशिव इति प्रेताभिधामागता-नेतांश्चक्रवहिःस्थितान्दुरगणान्वन्दामहे सादरम् ॥

तारानाथकलाश्रवेशितगमन्याजाद्भतासुप्रथं
त्रेलोक्ये तिथिषु प्रवर्तितकलाकाष्टादिकालकमम् ।
रत्नालंकितिचित्रवस्रलितं कामेश्वरीपूर्वकं
नित्याषोडशकं नमामि लसितं चक्रात्मनोरन्तरे ॥ ८६ ॥

हृदि भावितदैवतं प्रयत्ना
भ्युपदेशानुगृहीतभक्तसंघम् ।

स्वगुरुक्रमसंज्ञचकराज
स्थितमोघत्रयमानतोऽस्मि मूर्भा ॥ ८७ ॥

हृदयमथ शिरः शिखाखिलाचे कवचमथो नयनत्रयं च देवि । मुनिजनपरिचिन्तितं तथास्त्रं स्फुरतु सदा हृद्ये षडङ्गमेतत् ॥ ८८ ॥

त्रैलोक्यमोहनामिति प्रथिते तु चके चक्रिभूषणगणितपुराधिवासे। रेखात्रये स्थितवतीरणिमादिसिद्धी-मुद्रा नमामि सततं प्रकटाभिधास्ताः ॥ ८९ ॥

सर्वाशापरिपृरके वसुद्लद्बन्द्वेन विश्वाजिते विस्फूर्जिश्रिपुरेश्वरीनिवसती चक्रे स्थिता नित्यशः। कामाकर्षणिकाद्वा मणिगणभ्राजिष्णुद्विच्याम्बरा योगिन्यः प्रदिशन्तु काङ्कितफलं विख्यात्गुप्ताभिधाः ॥

> महेशि वसुभिद्छैर्छसति सर्वसंक्षोभणे विभूषणगणस्फुरित्रपुरसुन्दरीसद्मनि। अनङ्गकुसुमाद्यो विविधभूषणोद्गासिता दिशन्तु मम काङ्कितं तनुतराश्च गुप्ताभिषाः ॥

छसद्युगद्दशारके स्फुरित सर्वसौभाग्यदे शुभाभरणभूषितित्वपुरवासिनीमन्दिरे । स्थिता द्वत मङ्गलं सुभगसर्वसंक्षोभिणी-सुखाः सकलसिद्धयो विदितसंप्रदायाभिधाः ॥९॥

बहिर्देशारे सर्वार्थसाधके त्रिपुराश्रयाः कुलकौलाभिधाः पान्तु सर्वसिद्धिप्रदायिकाः ॥ ९३ ॥

श्रम्तःशोभिद्शारकेऽतिल्लिते सर्वादिरश्लाकरे मालिन्या त्रिपुराद्यया विरचितावासे स्थितं नित्यशः। नानारत्विभूषणं मणिगणभ्राजिष्णु दिव्याम्बरं सर्वज्ञादिकशक्तिबृन्दमनिशं वन्दे निगर्भाभिधम्॥ ९४ ॥

सर्वरोगहरेऽष्टारे त्रिपुरासिद्धयान्विते । रहस्ययोगिनीर्नित्यं विश्वन्याद्या नमाम्यहम् ॥ ९५ ॥

न्ताशोकिवकासिकेतकरजः प्रोद्धासिनीलाम्बुजप्रस्कृर्जन्नवमिकासमुदितैः पुष्पैः शरान्तिर्मितान् ।
रम्यं पुष्पश्चरासनं मुललितं पाशं तथा चाङ्कशं
बन्दे तावकमायुंधं परिशवे चक्रान्तराले स्थितम् ॥ ९६॥
8. 8. 14.

सिकोण उदितप्रभे जगित सर्वसिद्धिप्रदे युते त्रिपुरयाम्बया स्थितवती च कामेश्वरी । यनोतु मम मङ्गलं सकलशर्म वज्रेश्वरी करोतु भगमालिनी स्फुरतु मामके चेतसि ॥ ९७॥

सर्वानन्दमये समस्तजगतामाकाङ्किते वैन्द्वे भैरव्या त्रिपुराद्यया विरचितावासे स्थिता सुन्दरी। आनन्दोद्धसितेक्षणा मिणगणभ्राजिष्णु मृषाम्बरा विरफूर्जद्वदना परापररहः सा पातु मां योगिनी ॥९८॥

> उह्नसत्कनककान्तिभासुरं सौरभस्फुरणवासिताम्बरम् । दूरतः पश्हितं मधुत्रतै-रपेयामि तव देवि चम्पकम् ॥ ९९ ॥

वैरमुद्धतमपास्य शंसुना मस्तके विनिहितं कळाच्छळात्। गन्धळुच्धमधुपाश्रितं सदा केतकीकुसुममपेयामि ते॥ १००॥ चूर्णीकृतं द्रागिव पद्मजेन त्वदाननस्पर्धिसुयांशुविन्यम् । समप्यामि स्फुटमञ्जलिखं विकासिजातीकृतुमोत्करं ते ॥ १०१ ॥

अगरुवहळधूपाजससौरभ्यरम्यां मरकतमणिराजीराजिहारिस्रगामाम् । दिशि विदिशि विसर्पद्गन्धळुच्धाळिमाळां वकुळकुसुममाळां कण्ठपीठेऽर्पयामि ॥ १०२ ॥

ईकारोध्वेगविन्दुराननमधो विन्दुद्वयं च स्तनो त्रैलोक्ये गुरुगम्यमेतद्खिलं हार्दं च रेखात्मकम्। इत्थं कामकलात्मिकां भगवतीमन्तः समाराधय-न्नानन्दाम्बुधिमज्जने प्रलभतामानन्द्शुं सज्जनः ॥१०२॥

भूपं तेऽगरुसंभवं भगवति प्रोह्णासिगन्धोद्धरं दीपं चैव निवेदयामि महसा हार्दान्धकारिकछदम् । रत्नस्वर्णविनिर्मितेषु परितः पात्तेषु संस्थापितं नैवेद्यं विनिवेदयामि परमानन्दात्मिके सुन्दरि ॥१०४॥ जातीकोरकतुस्यमोदनिमदं सौवर्णपात्रे स्थितं शुद्धात्रं शुचि सुद्गमाषचणकोद्भृतास्तथा सूपकाः । प्राज्यं माहिषमाज्यसुत्तमिदं हैयंगवीनं पृथ-क्पात्रेषु प्रतिपादितं परिशवे तत्सर्वमङ्गीकुरु ॥ १०५॥

शिम्बीस्रणशाकिबम्बबृहतीकृदमाण्डकोशातकी-वृन्ताकानि पटोलकानि मृदुना संसाधितान्यभिना । संपन्नानि च वेसवारिवसरैर्दिव्यानि भक्ता कृता-न्यमे ते विनिवेदयामि गिरिजे सौवर्णपात्रव्रजे ॥ १०६॥

निम्बूकाईकचूतकन्दकदछीकौशातकीकर्कटी-धात्रीबिल्वकरीरकैर्विराचिताम्यानन्द्चिद्विप्रहे। राजीभिः कटुतैछसेन्धवहरिद्राभिः स्थितान्पातये संधानानि निवेदयामि गिरिजे मूरिप्रकाराणि ते॥

सितयाञ्चितलङ्कुकत्रजा
न्मृदुपृपान्मृदुलाश्च पूरिकाः ।

परमाञ्जमिदं च पार्विति

प्रणयेन प्रतिपाद्यामि ते ॥ १०८ ॥

दुग्धमेतद्नले सुसाधितं चन्द्रमण्डलिनमं तथा द्धि । फाणितं शिखरिणीं सितासितां सर्वमम्ब विनिवेदयामि ते ॥ १०९ ॥

अप्रे ते विनिवेद्य सर्वमितं नैवेद्यमङ्गीकृतं ज्ञात्वा तत्त्वचतुष्ट्यं प्रथमतो मन्ये सुतृप्तां ततः । देवीं त्वां परिशिष्टमम्ब कनकामत्रेषु संस्थापितं शक्तिभ्यः समुपाहरामि सकलं देवेशि शंभुप्रिये ॥

वामेन खर्णपात्रीमनुपमपरमान्नेन पृणां द्धाना-मन्येन स्वर्णद्वीं निजजनहृद्याभीष्टदां धारयन्तीम् । सिन्दूरारक्तवस्रां विविधमणिलसद्भूषणां मेचकाङ्गीं तिष्ठन्तीमप्रतस्ते मधुमद्मुद्तिसमन्नपूर्णां नमामि ॥

> पञ्जयोपिवष्टान्यरितस्तु चक्रं शक्त्या स्वयालिङ्गितवामभागान् । सर्वोपचारैः परिपूज्य भक्त्या तवान्विके पारिषदात्रमामि ॥ ११२॥

परमामृतमत्तसुन्दरी-गणमध्यस्थितमकेंभासुरम् । परमामृतज्ञाणितेक्षणं किमपि ज्योतिकपास्महे परम् ॥ ११३ ॥

हर्यते तव मुखाम्बुजं शिवे श्रूयते स्फुटमनाहतध्वनिः । अर्चने तव गिरामगोचरे न प्रयाति विषयान्तरं मनः ॥ ११४॥

त्वन्मुखाम्बुजिविलोकनोञ्जस-त्रेमनिश्चलिवलोचनद्वरीम् । उन्मनीमुपगतां सभामिमां भावयामि परमेशि तावकीम् ॥ ११५॥

चक्कः पश्यतु नेह किंचन परं घाणं न वा जिब्रतु श्रोत्रं हन्त शृणोतु न त्वगिप न स्पर्शं समालम्बताम् । जिह्वा वेतु न वा रसं मम परं युष्मत्स्वरूपामृते नित्यानन्दविघूर्णमाननयने नित्यं मनो मज्जतु ॥ ११६॥ यस्त्वां पश्यित पार्वित प्रतिदिनं ध्यानेन तेजोमर्थी मन्य सुन्दरि तत्त्वमेतद्खिलं वेदेषु निष्ठां गतम् । यस्तिस्मन्समये तवार्चनविधावानन्दसान्द्राशयो याते। ऽहं तद्यिन्नतां परिशवे सोऽयं प्रसादस्तव ॥

गणाधिनाथं वद्धकं च योगिनीः
श्रेत्राधिनाथं च विदिक्चतुष्ट्ये ।
सर्वोपचारैः परिपूज्य भक्तितो
निवेदयामो बलिमुक्तयुक्तिमिः ॥ ११८ ॥

वीणाभुपान्ते खलु वादयन्त्यै निवेद्य द्येषं खलु रोषिकायै । सौवर्णभुक्तारविनिर्गतेन जलेन शुद्धाचमनं विधेहि ॥ ११९॥

ताम्बूछं विनिवेदयामि विछत्तत्कर्पूरकस्तूरिका-जातीप्गछवङ्गचूर्णखिदिरैभेक्त्या समुद्धासितम् । स्फूर्जद्रत्नसमुद्रकप्रणिहितं सौवर्णपात्रे स्थिते-दींपैरुज्व छमञ्जचूर्णरचितैरारार्तिकं गृह्यताम् ॥ १२० ॥ काचिद्रायित किंनरी कलपदं वाद्यं द्धानोविशी रम्भा नृत्यित केलिमञ्जुलपदं मातः पुरस्तात्तव । इत्यं प्रोव्ह्य सुरिक्षियो मधुमद्व्याघूर्णमानेक्षणं नित्यानन्दसुधाम्बुधि तव मुखं पश्यन्ति हृष्यन्ति च ॥

ताम्बूलोद्वासिवक्त्रैस्तव्मलवद्नालोकनोक्वासिनेत्रै-श्रकस्थैः शक्तिसंघैः परिहृतविषयासङ्गमाकर्ण्यमानम् । गीतज्ञाभिः प्रकामं मधुरसमधुरं वादितं किंनरीभि-बींणाझंकारनादं कलय परिश्वानन्दसंधानहेतोः ॥

> अर्चाविधी ज्ञानलवोडिप दूरे दूरे तदापादकवरदुजादम् । प्रदक्षिणीकृत्य ततोऽर्चनं ते पञ्चोपचारात्मकमपैयामि ॥ १२३ ॥

यथेप्सितमनोगतप्रकटितोपचारार्चितां निजावरणदेवतागणवृतां सुरेशस्थिताम् । इताञ्जलिपुटो मुद्धः कलितभूमिरष्टाङ्गकै-नेमामि भगवद्यदं त्रिपुरसुन्दरि त्राहि माम् ॥ १२॥॥ विक्रप्तीरवधेहि मे सुमहता यहेन ते संनिधिं

प्राप्तं मामिह कांदिशीकमधुना मातर्ने दूरीकुर ।

चित्तं त्वत्पद्मावने व्यभिचरेहृग्वाक्च मे जातु चे
तत्सौंम्ये स्वगुणैर्वधान न यथा भूयो विनिर्गच्छति ॥

कार्ह मन्दमितः क चेदमिखिलैरैकान्तमक्तैः स्तुतं व्यातं देवि तथापि ते स्वमनसा श्रीपादुकापूजनम् । कादाचित्कमदीयीचन्तनविधौ संतुष्टया शर्मदं स्तोत्रं देवतया तया प्रकटितं मन्ये मदीयानने ॥

नित्याचेनिमदं चित्ते भाव्यमानं सदा मया। निबद्धं विविधैः पधैरनुगृह्णातु सुन्द्री !! १२७॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादश्चिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः क्रुतौ त्रिपुरसुन्दरीमानसपूजास्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ देवीचतुःषष्ट्युपचारपुजास्तोत्रम ॥

-:**(**0):----

डबसि मागधमङ्गलगायनै-श्रीटिति जागृहि जागृहि जागृहि । अतिकृपार्द्रकटाक्षनिरीक्षणै-र्जगदिदं जगदम्ब सुखीकुरु ॥ १ ॥

कनकमयवितर्दिशोभमानं दिशि दिशि पूर्णसुवर्णकुम्भयुक्तम् । मणिमयमण्टपमध्यमेहि मात-भीये छपयाशु समर्चनं प्रहीतुम् ॥ २ ॥

कनककछशशोभमानशीर्षं जलधरलम्बि समुद्धसत्पताकम् । भगवति तव संनिवासहेतो-भाणिमयमन्दिरमेतद्पेयामि ॥ ३ ॥ तपनीयमयी सुत्छिका
कमनीया मृदुछोत्तरच्छदा।
नवरत्नविभृषिता मया
शिविकेयं जगदम्ब तेऽपिता॥ ४॥

कनकमयवितर्दिस्थापिते तूलिकाढ्ये विविधकुसुमकीर्णे कोटिबालार्कवर्णे । भगवित रमणीये रत्नसिंहासनेऽस्मि-स्नुपविश्व पद्युग्मं हेमपीठे निधाय ॥ ५ ॥

मणिमौक्तिकानिर्मितं महानतं कनकस्तम्भचतुष्ट्रयेन युक्तम् । कमनीयतमं भवानि तुभ्यं नवमुह्लोचमहं समर्पयामि ॥ ६ ॥

दूर्वया सरितजान्वितविष्णुजान्तया च सहितं कुसुमाट्यम्।
पद्मयुग्मसदृशे पद्युग्मे
पाद्ममेतदुररीकुरु मातः॥ ७॥

गन्धपुष्पयवसर्षपदूर्वा-संयुतं तिलकुशाक्षतामिश्रम्। हेमपात्रनिहितं सह रहे-रर्घ्यमेतदुररीकुरु मातः ॥ ८॥

जलजद्यतिना करेण जाती-फलतकोललबङ्गगन्धयुक्तैः। अमृतैरमृतैरिवातिशीतै-भगवत्याचमनं विधीयताम् ॥ ९ ॥

निहितं कनकस्य संपुटे पिहितं रहापिधानकेन यत्। तदिदं जगदम्ब तेऽपितं मधुपर्कं जननि प्रगृह्यताम् ॥ १०॥

एत सम्पकतैलमम्ब विविधैः पुष्पेर्मुहुर्वासितं न्यस्तं रत्नमये सुवर्णचषके भृङ्गेर्भमद्भिर्वृतम् । सान-दं सुरसुन्दरीभिरभितो इस्तैर्धृतं ते मया केशेषु भ्रमरभ्रमेषु सकलेष्वक्षेषु चालिप्यते ॥ ११ ॥ मातः कुङ्कुमपङ्कितिर्मितामिदं देहे तवोद्धर्तनं
भक्त्यादं कलयामि हेमरजसा संमिश्रितं केसरैः।
केश्वानामलकैर्विशोध्य विशदान्कस्तूरिकोदिञ्जितैः
स्नानं ते नवरत्नकुम्भसहितैः संवासितोष्णोदकैः ॥ १२॥

द्धिदुग्धघृतैः समाक्षिकः सितया शर्करया समन्वितैः । स्नप्यामि तवाहमादरा-ज्ञननि त्वां पुनरुष्णवारिभिः ॥ १३ ॥

एछोशीरसुवासितैः सकुतुमैर्गङ्गादितीर्थोदकै-माणिक्यामलमौक्तिकामृतरसैः खच्छैः सुवर्णोदकैः । मन्बान्वैदिकतान्विकान्परिपठन्सानन्दमत्याद्रा-स्त्रानं ते परिकल्पयामि जननि स्नेहात्त्वमङ्गीकुरु ॥

बालार्कचुति दाडिभीयकुसुमप्रस्पर्धि सर्वोत्तमं मातस्त्वं परिघेहि दिन्यवसनं भक्ता मया कल्पितम् । मुक्ताभिर्माथतं सुकख्रुकमिदं स्वीकृत्य पीतप्रभं तत्रस्वर्णसमानवर्णसनुत्रं प्रावर्णमङ्गीकुरु ॥ १५ ॥ नवरत्नमये मयार्पिते कमनीये तपनीयपादुके । सविलासमिदं पद्द्वयं कृपया देवि तयोर्निधीयताम् ॥ १६ ॥

बहुिभरगरुधूपैः साद्रं धूपियत्वा भगवित तव केशान्कङ्कतैर्मार्जियत्वा । सुरिभिभरिवन्दैश्चम्पकैश्चार्चियत्वा झटिति कनकस्त्तेर्जूटयन्वेष्टयामि ॥ १७ ॥

सौवीराञ्जनमिदमम्ब चक्कुभोस्ते विन्यस्तं कनकश्राकया मया यत् । तन्न्यूनं मिलनमि त्वदक्षिसङ्गात् बह्मेन्द्राचिभिलपणीयतामियाय ॥ १८॥

मधीरे पदयोर्निधाय रुचिरां विन्यस्य कार्झी कटौ मुक्ताहारमुरोजयोरनुपमां नक्षत्रमालां गले। केयूराणि भुजेषु रत्नवलयश्रेणीं करेषु क्रमा-त्ताटक्के तव कर्णयोर्विनिद्धे शीर्षे च चूडामणिम् ॥१९॥ धिन्मिहे तव देवि हेमकुसुमान्याधाय फालस्थले
सुक्ताराजिविराजमानितलकं नासापुटे मौक्तिकम् ।
मातमौक्तिकजालिकां च कुचयोः सर्वाङ्गुलीषूर्मिकाः
कट्यां काञ्चनिकिङ्किणीविनिद्धे स्नावतंसं श्रुतौ ॥२ ।।।

मातः फालतले तवातिविमले काइमीरकस्तूरिका-कर्पूरागराभिः करोमि तिलकं देहेऽङ्गरागं ततः । वश्लोजादिषु यक्षकर्दमरसं सिक्त्वा च पुष्पद्रवं पारो चन्दनलेपनादिमिरहं संपूजयामि क्रमात् ॥ २१ ॥

रत्नाक्षतेस्त्वां परिपूजयामि

मुक्ताफलैवी रुचिरेरविद्धेः ।
अखण्डितैर्देवि यवादिभिवी

काइमीरपङ्काङ्किततण्डुलैवी ॥ २२ ॥

जनि चम्पकतैलिमेदं पुरो
मृगमदोपयुतं पटवासकम् ।
सुरिभगन्विमेदं च चतुःसमं
सपदि सर्विमेदं परिगृद्यताम ॥ २३ ॥

सीमन्ते ते भगवति मया सादरं न्यस्तमेत-त्सिन्द्रं मे हृद्यकमळे हर्षवर्षं तनोति। बाछादिसधुतिरिव सदा छोहिता यस्य कान्ती-रन्तर्थ्वान्तं हरति सकछं चेतसा चिन्तयैव ॥ २४ ॥

मन्दारकुन्दकरवीरलवङ्गपुष्पे-स्त्वां देवि संततमहं परियूजयामि । जाबीजपावकुलचम्पककेतकादि-नानाविधानि कुषुमानि च तेऽर्पयामि ॥ २५ ॥

> मालतीवकुलहेमपुष्पिका-काखनारकरवीरकैतकैः कर्णिकारगिरिकर्णिकादिभिः पूजयामि जगदम्ब ते वपुः ॥ २६॥

पारिजातशतपत्रपाटलै-में क्षिकावकुळचम्पकादिभिः। अन्बुजैः सुक्रसुमैश्र साद्रं प्जयामि जगदम्ब ते वपुः ॥ २७॥ छाक्षासांमिलितैः सिताश्रसिहतैः श्रीवाससंमिश्रितैः कर्पूराकलितैः शिरैर्मधुयुतैर्गोमिपिषा लोडितैः । श्रीखण्डागरुगुगुलुप्रसृतिभिर्नानाविधैर्वस्तुभि-धूपं ते परिकल्पयामि जननि स्नेहात्त्वमङ्गीकुरु ॥ २८॥

रत्नाळंकतहेमपात्रनिहितैगोंसर्पिषा लेडितै-दींपैर्चीर्घतरान्धकारभिदुरैर्बालार्ककोटिप्रभै:। आताम्रज्वलदुज्ज्वलप्रविलसद्रत्नप्रदीपैस्तथा मातस्त्वामहमाद्रादनुदिनं नीराजयाम्युचकै:॥ २९॥

मातस्त्वां द्धिदुग्धपायसमहाशाल्यन्नसंतानिकाः सूपापूपसिताष्ट्तेः सवटकैः सक्षौद्ररम्भाफलैः । एलाजीरकहिङ्गुनागरिनशाकुस्तुम्भरीसंस्कृतैः शाकैः साकमहं सुधाधिकरसैः संतर्पयाम्यर्चयन् ॥ ३०॥

सापृपस्पद्धिदुग्धसिताष्ट्रतानि
सुस्वादुभक्तपरमाञ्चपुरःसराणि ।
शाकोक्कसन्मरिचिजीरकवाद्धिकानि
भक्ष्याणि सुङ्क्ष्व जगदम्ब मयार्पितानि ॥ ३१ ॥
s. s. -15.

क्षीरमेतिद्दमुत्तमोत्तमं
प्राज्यमाज्यभिद्मुज्ज्वलं मधु ।
मातरेतद्मृतोपमं पयः
संभ्रमेण परिपीयतां मुहुः ॥ ३२ ॥

डब्णोद्कैः पाणियुगं मुखं च प्रक्षाल्य मातः कलधौतपात्रे। कपूरिमिश्रेण सकुङ्कुमेन हस्तौ समुद्रर्तय चन्द्रनेन ॥ ३३॥

अतिशीतमुशीरवासितं तपनीये कलशे निवेशितम् । पटपूर्तामिदं जितामृतं शुचि गङ्गाजलमम्ब पीयताम् ॥ ३४॥

जम्ब्बाम्ररम्भाफलसंयुतानि द्राक्षाफलक्षौद्रसमन्वितानि । सनारिकेलानि सदाडिमानि फलानि ते देवि समर्पयामि ॥ ३५ ॥ क्र्यमाण्डकोशातिकसंयुतानि जम्बीरनारङ्गसमन्वितानि । सबीजपूराणि सबादराणि फलानि ते देवि समर्पयामि ॥ ३६॥

कर्पूरेण युतैर्छवङ्गसहितैस्तकोलचूर्णान्वितैः सुस्वादुक्रमुकैः सगौरखदिरैः सुस्निग्धजातीफलैः। मातः कैतकपत्रपाण्डुसचिभिस्ताम्बूलवहीद्लैः सानन्दं मुखमण्डनार्थमतुलं ताम्बूलमङ्गीकुरु॥ ३७॥

> एळाळवङ्गादिसमन्वितानि तक्कोळकर्पूरविमिश्रितानि । ताम्बूळवझीदळसंयुतानि पूगानि ते देवि समर्पयामि ॥ ३८॥

ताम्बूलनिर्जितसुतप्तसुवर्णवर्णं स्वर्णाकपूगफलमौक्तिकचूर्णयुक्तम् । सौवर्णपात्रनिहितं खदिरेण सार्वं ताम्बूलमम्ब वदनाम्बुरुहे गृहाण ॥ ३९ ॥

महति कनकपाबे स्थापयित्वा विशालान इमरुसदृशरूपान्बद्धगोधूमदीपान् । बहुषृतमथ तेषु न्यस्य दीपानप्रकृष्टा-न्भुवनजनि कुर्वे नित्यमारार्तिकं ते ॥ ४० III

स्विनयमथ दत्वा जानुयुग्मं धरण्यां सपदि शिरासि भृत्वा पात्रमारार्तिकस्य। मुखकमछसमीपे तेऽम्ब सार्थं त्रिवारं भ्रमय्ति मयि भूयाते कृपाईः कटाक्षः ॥ ४१ ॥

अथ बहुमणिमिश्रेमीं क्तिकेस्त्वां विकीर्य त्रिभुवनकमनीयैः पूजयित्वा च वस्तः। मिलितावीविधमुक्तां दिव्यमाणिकययुक्तां जननि कनकवृष्टिं दक्षिणां तेऽर्पयामि ॥ ४२ ॥

मातः काख्रनदण्डमण्डितामिदं पूर्णेन्द्रविम्बप्रसं नानारत्नविशोभिहेमकलशं लोकत्रयाह्नादकम्। भास्वन्मौक्तिकजालिकापश्वितं शीत्यात्महस्ते भृतं छत्रं ते परिकल्पयामि शिरसि त्वष्ट्रा स्वयं निर्मितम् ॥ श्वरदिन्दु मरी चिगौरवर्णें-र्भणिमुक्ताविलसत्सुवर्णदण्डैः । जगदम्ब विचित्रचामरैस्त्वा-महमानम्दभरेण वीजयामि ॥ ४४ ॥

मार्ताण्डमण्डलिमो जगदम्ब योऽयं भक्ता मया मणिमयो मुकुरोऽर्पितस्ते । पूर्णेन्दुबिम्बरुचिरं वदनं खकीय-मस्मिन्बिलोकय विलोलविलोचने त्वम् ॥ ४५ ॥

इन्द्रादयो नितनतेमेकुटप्रदीपै-नीराजयान्त सततं तव पादपीठम् । तस्मादहं तव समस्तशरीरमेत-न्नीराजयामि जगदम्ब सहस्रदीपैः ॥ ४६॥

ाप्रियगतिरतितुक्को रत्नपल्याणयुक्तः कनकमयविभूषः स्त्रिग्धगम्भीरघोषः । भगवति कछितोऽयं वाहनार्थं मया ते तुरगञ्जतसमेतो वायुवेगस्तुरंगः ॥ ४७ ॥ मधुकरवृतक्कम्भन्यस्तासिन्द्ररेणुः कनककलितघण्टाकिङ्किणीशोभिकण्ठः। अवणयुगलचक्रचामरो मेघतुल्यो जननि तव मुदे स्थान्मत्तमातङ्ग एषः ॥ ४८ 🗈

द्रुततरतुरगैविराजमानं मणिमयचऋचतुष्ट्येन युक्तम् । कनकमयममुं वितानवन्तं भगवति ते हि रथं समर्पयामि ॥ ४९॥

हयगजरथपितशोममानं दिशि दिशि दुन्दुभिमेघनाद्युक्तम्। अतिबहु चतुरङ्गसैन्यमेत-द्भगवति भक्तिभरेण तेऽर्पयामि ॥ ५० ॥

परिघीऋतसप्तसागरं बहुसंयत्सहितं मया व ते विपुलम्। प्रबलं धरणीतलाभिधं दृढदुर्गं निखिलं समर्पयामि ॥ ५१ ॥ श्वतपत्रयुतैः स्वभावशीतै-रतिसौरभ्ययुतैः परागपीतैः। श्रमरीमुखरीकृतैरनन्तै-वर्यजनैस्त्वां जगदम्ब वीजयामि ॥ ५२॥

श्रमरखुलितलोलकुन्तलाली-विगलितमाल्यविकीर्णरङ्गभूमिः । इयमतिक्विरा नटी नटन्ती तव हृदये मुद्मातनोतु मातः ॥ ५३॥

मुखनयनविलासलोलवेणी-विलिसितानिर्जितलोलभृङ्गमालाः । युवजनसुखकारिचारुलीला भगवति ते पुरता नटन्ति बालाः । ५४ ॥

श्रमदिक्कुळतुस्यालोलधिमिस्समाराः स्मितसुखकमलोद्यद्दिन्यलावण्यपूराः। अनुपमितसुवेषा वारयोषा नटन्ति परभृतकलकण्ठ्यो देवि दैन्यं धुनोतुः॥ ५५ ॥ हमरुडिण्डिमजर्शरझहरी-मृदुरवद्गगढड्गडादयः । झटिति झाङ्गतझाङ्कृतझाङ्कृतै-बेहुदयं हृदयं सुखयन्तु ते ॥ ५६ ॥

विपचीषु सप्तस्वरान्वादयन्त्य-स्तव द्वारि गायन्ति गन्धर्वकन्याः । क्षणं सावधानेन चित्तेन मातः समाकणेय त्वं प्रया प्रार्थिताऽसि ॥ ५७॥

अभिनयकमनीयैर्नर्तनैर्नर्तकीनां श्रणमपि रमायत्वा चेत एतत्त्वदौयम् । स्वयमहमतिचित्रैर्नृत्तवादित्रगीतै-भगवति भवदीयं मानसं रख्जयामि ॥ ५८ ॥

तब देवि गुणानुवर्णने
चतुरा नो चतुराननादयः।
तिदेहैकमुखेषु जन्तुषु
स्तबनं कस्तव कर्तुमश्विरः॥ ५९॥

पदे पदे यत्परिपूजकेभ्यः सद्योऽद्रवमेधादिफळं ददाति । तत्सर्वपापक्षयहेतुभूतं प्रदक्षिणं ते परितः करोमि ॥ ६०॥

रक्तोत्पलारक्तलताप्रभाभ्यां ध्वजोध्वेरेखाकुलिशाङ्किताभ्याम् । अशोषबृन्दारकवन्दिताभ्यां नमो भवानीपदपङ्कजाभ्याम् ॥

चरणनिलनयुग्मं पक्कुजै: पूजियत्वा कनककमलमालां कण्ठदेशेऽपीयत्वा। शिरिस विनिहितोऽयं रत्नपुष्पाञ्चलिस्ते हृद्यकमलमध्ये देवि हर्षं तनोतु ॥ ६२॥

श्रथ मणिमयमञ्चकाभिरामे
कनकमयवितानराजमाने ।
प्रसरदगरुधूपधूपितेऽस्मिन्भगवति भवनेऽस्तु ते निवासः ॥ ६३ ॥

एतिस्मन्मणिखचिते सुवर्णपीठे त्रैलोक्याभयवरदी निधाय हस्ती । विस्तीर्णे मृदुलतरोत्तरच्छदेऽस्मि-न्पर्यक्के कनकमये निषीद मातः ॥ ६४ ॥ तव देवि सरोजिचिह्नयोः पदयोर्निर्जितपद्मरागयोः । अतिरक्ततरेरळक्कः पुनरुक्तां रचयामि रक्तताम् ॥ ६९॥

अथ मातरुशीरवासितं निजताम्बूळरसेन रिक्षतम् । वपनीयमये हि पट्टके मुखगण्डूषजळं विधीयताम् । ६६॥

क्षणमथ जगदम्ब मञ्जकेऽस्मि-म्युत्वलत् छिकया विराजमाने ।
अतिरहासि मुदा शिवेन सार्धं
सुखशयनं कुरु तत्र मां स्मरन्ती ॥ ६७ ॥

मुक्ताकुन्देन्दुगोरां मणिमयमकुटां रत्नताटङ्कयुक्ता-मश्रस्रकपुष्पहस्तामभयवरकरां चन्द्रचूडां त्रिनेत्राम् । नानाछंकारयुक्तां सुरमकुटमणिद्योतितस्वर्णपीठां सानन्दां सुप्रसन्नां त्रिसुवनजननीं चेतसा चिन्तयामि ॥

एषा भक्ता तव विरचिता या मया देवि पूजा
स्वीकृत्यैनां सपादि सकलानमेऽपराधानक्षमस्व।
न्यूनं वत्तत्तव करूणया पूर्णतामेतु सद्यः
सानन्दं मे हृदयकमले तेऽस्तु नित्यं निवासः॥ ६९॥

पूजािममां यः पठित प्रभाते

मध्याह्वकाले यदि वा प्रदोषे ।

धर्मार्थकामान्पुरुषोऽभ्युपैति
देहावसाने शिवभावमेति ॥ ७०॥

पूजामिमां पठेन्नित्यं पृजां कर्तुमनीश्वरः । पूजाफलमवाप्नोति वाञ्चितार्थं च विन्दति ॥ ७१ ॥

प्रसहं भक्तिसंयुक्तो यः पूजनिधदं पठेत्। वाग्वादिन्याः प्रसादेन वत्सरात्स कविभवेत् ॥ ७२ ॥

> इति श्रीमत्परमहसपारवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ देवीचतुःषष्ट्रश्रुपचारपूजास्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ त्रिपुरसुन्दर्यष्टकम् ॥

---;(o):-----

कदम्बवनचारिणीं सुनिकदम्बकादम्बिनीं नितम्बजितभूधरां सुरनितम्बिनीसेविताम् । नवाम्बुरुह्लोचनामभिनवाम्बुद्दयामलां त्रिलोचनक्कदुन्विनीं त्रिपुरसुन्दरीमाश्रये ॥ १ ॥

कदम्बवनवासिनीं कनकवहकीधारिणीं महाईमणिहारिणीं मुखसमुहसद्वाहणीम् । दयाविभवकारिणीं विशदरोचनाचारिणीं त्रिलोचनकुदुम्बिनीं त्रिपुरसुन्दरीमाश्रये ॥ २ ॥

कदम्बवनशालया कुचमरोल्लसन्मालया कुचोपमितशैलया गुरुक्तपालसद्वेलया । मदारुणकपोलया मधुरगीतवाचालया कयाऽपि धननीलया कवीचता वयं लीलया ॥ ३ ॥ कदम्बवनमध्यगां कनकमण्डलोपस्थितां षडम्बुरुहवासिनीं सततसिद्धसीदामिनीम् । विडम्बितजपारुचिं विकचचनद्रचूडामणिं त्रिलोचनकुदुम्बिनीं त्रिपुरसुन्दरीमाश्रये ॥ ४ ॥

कुचाक्चितविपश्चिकां कुटिलकुन्तलालंकृतां कुशेशयनिवासिनीं कुटिलचित्तविदेषिणीम् । मदारुणविलोचनां मनसिजारिसंमोहिनीं मतङ्गमुनिकन्यकां मधुरमाषिणीमाश्रये ॥ ५ ॥

स्मरेत्प्रथमपुष्पिणीं रुधिरविन्दुनीलाम्बरां गृहीतमधुपात्रिकां मद्विधूर्णनेत्राञ्चलाम् । घनस्तनभरोन्नतां गलितचूलिकां स्यामलां त्रिलोचनकुटुम्बिनीं विपुरसुन्दरीमाश्रये ॥ ६ ॥

सकुङ्कमिविछेपनामछकचुम्बिकस्त्रिकां समन्दहासितेक्षणां सञ्चरचापपाशाङ्कशाम् । अशेषजनमोहिनीमरुणमाल्यभूषाम्बरां जपाकुसुमभासुरां जपविधौ स्मराम्यम्बिकाम् ॥ ७ ॥ पुरंदरपुरान्ध्रकाचिकुरवन्धसैरन्ध्रिकां पितामहपतित्रतापदुपटीरचर्चारताम् । मुकुन्दरमणीमणीलसदलंकियाकारिणीं भजामि भुवनाम्बिकां सुरवधूटिकाचेटिकाम् ॥ ८॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवतपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमञ्जंकरभगवत: कृतौ

त्रिपुरसुन्दर्भष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥

[॥] ललितापञ्चरतम् ॥

प्रातः स्मरामि लिलतावदनारिवन्दं विन्वाधरं पृथुलमौक्तिकशोभिनासम् । आकर्णदीर्घनयनं मणिकुण्डलाढ्यं मन्दस्मितं मृगमदोज्ज्वलफालदेशम् ॥ १ ॥

प्रातर्भजामि लिलताभुजकरुपवर्ही
रक्ताङ्गुलीयलसदङ्गुलिपलवाट्याम् ।
माणिक्यहेमवलयाङ्गदशोभमानां
पुण्डेस्चुचापकुसुमेषुसृणीर्दधानाम् ॥ २ ॥

प्रातर्नमामि छिछताचरणारविन्दं भक्तेष्टदाननिरतं भवसिन्धुपोतम् । पद्मासनादिसुरनायकपूजनीयं पद्माङ्कशध्वजसुदर्शनछाञ्छनाढ्यम् ॥ ३ ॥ प्रातः स्तुवे परिशवां छिछतां भवानीं त्रय्यन्तवेद्यविभवां करुणानवद्याम् । विश्वस्य सृष्टिविछयास्थितिहेतुभूतां विद्येश्वरीं निगमवाङ्यनसातिदूराम् ॥ ४ ॥

प्रातर्वदामि छछिते तव पुण्यनाम कामेश्वरीति कमछेति महेश्वरीति । श्रीशाम्भवीति जगतां जननी परेति वाग्देवतेति वचसा त्रिपुरेश्वरीति ॥ ५ ॥

यः श्लोकपञ्चकमिदं छिछतान्त्रिकायाः सौभाग्यदं सुछिछतं पठित प्रभाते । तस्मै ददाति छिछता झिटिति प्रसन्ना विद्यां श्रियं विमछसौष्ट्यमनन्तकीर्तिम् ॥ ६ ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ छितापख्चरत्वं संपूर्णम् ॥

। श्रीः ॥

॥ कल्याणदृष्टिस्तवः ॥

क ल्याण दृष्टिभिरिवामृतपूरिताभि-र्छक्मीस्वयं वरण मङ्गलदीपिकाभिः। सेवाभिरम्ब तव पादसरोजमूले नाकारि किं मनसि भाग्यवतां जनानाम् ॥ १ ॥

एतावदेव जनि स्प्रहणीयमास्ते त्वद्वन्दनेषु सिल्टस्थिगिते च नेत्रे । सांनिध्यमुद्यद्दणायुतसोदरस्य त्वद्विप्रहस्य परया सुथबाष्ट्यतस्य ॥ २ ॥

ईशत्वनामकळुषाः कित वा न सन्ति ब्रह्माद्यः प्रतिभवं प्रक्र्यामिभूताः । एकः स एव जनिन स्थिरसिद्धिरास्ते यः पादयोस्तव सक्कत्प्रणितं करोति ॥ ३ ॥ s. s. 16.

लुब्ध्वा सक्रित्रपुरसुन्दिर तावकीनं कारुण्यकन्द्लितकान्तिभरं कटाक्षम् । कंदर्पकोटि ५भगास्त्विय भक्तिभाजः संमोहयन्ति तरुणीर्भुवनत्रयेऽपि ॥ ४ ॥

ह्रीं कारमेव तव नाम गृणन्ति वेदा मातिक्षकोणनिल्ये त्रिपुरे त्रिनेत्रे । त्वत्संस्मृतौ यमभटाभिभवं विहाय दीव्यन्ति नन्दनवने सह लोकपालैः ॥ ५ ॥

ह्रन्तुः पुरामधिगलं परिपीयमानः क्ररः कथं न भविता गरलस्य वेगः। नाश्वासनाय यदि मातिरदं तवार्धं देहस्य शश्वदमृताप्छतशीतलस्य ॥ ६ ॥

सर्वज्ञतां सदिस वाक्पटुतां प्रसूते
देवि त्वदिक्ष्मिसरसीरहयोः प्रणामः ।
किं च स्फुरन्मकुटमुञ्ज्वलमातपत्रं
दे चामरे च महर्ती वसुधां ददाति ॥ ७॥

कल्पद्व मैरिभिमतप्रतिपादनेषु कारुण्यवारिधिभिरम्ब भवत्कटाक्षेः। आलोकय त्रिपुरसुन्दरि मामनाथं त्वय्येव भक्तिभरितं त्वयि बद्धतृष्णम् ॥ ८ ॥

हन्तेतरेष्विप मनांसि निधाय चान्ये भक्तिं वहन्ति किल पामरदेवतेषु । त्वामेव देवि मनसा समनुस्मरामि त्वामेव नौमि शरणं जननि त्वमेव ॥ ९ ॥

स्त्रभेषु सत्स्विप कटाक्षिनिरीक्षणाना-मालोकय त्रिपुरसुन्दारे मां कदाचित् । नृनं मया तु सदृशः करुणैकपात्रं जातो जनिष्यित जनो न च जायते वा ॥ १०॥

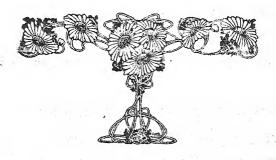
हैं। ही मिति प्रतिदिनं जपतां तवाख्यां किं नाम दुर्लभिमह त्रिपुराधिवासे। मालाकिरीटमद्वारणमाननीया तान्सेवते वसुमती स्वयमेव लक्ष्मीः॥ ११॥ संपत्कराणि सकछेन्द्रियनन्दनानि साम्राज्यदाननिरतानि सरोक्हाश्चि । त्वद्वन्दनानि दुरिताहरणोद्यतानि मामेव मातरनिशं कलयन्तु नान्यम् ॥ १२ ॥

कल्पोपसंहृतिषु काल्पितताण्डवस्य देवस्य खण्डपरशोः परभैरवस्य । पाशाङ्कशैक्षवशरासनपुष्पवाणा सा साक्षिणी विजयते तव मृतिरेका ॥ १३ ॥

लग्नं सदा भवतु मातारिदं तवार्धं तेजः परं बहुउकुङ्कुमपङ्कशोणम् । भास्वितकरीटममृतांशुकलावतंसं मध्ये त्रिकोणनिलयं परमामृतार्द्रम् ॥ १४ ॥

हीं कारमेव तव नाम तदेव रूपं त्वन्नाम दुर्छभमिह त्रिपुरे गृणन्ति । त्वत्तेजसा परिणतं वियदादिभूतं सौख्यं तनोति सरसीरहसंभवादेः ॥ १५॥ ह्याँकारत्रथसंपुटेन महता मन्त्रेण संदीषितं स्तोत्रं यः प्रतिवासरं तव पुरो मातर्जपेन्मन्त्रवित्। तस्य क्षोणिभुजो भवन्ति वश्चगा लक्ष्मीश्चिरस्थायिनी वाणी निर्मलस्क्तिभारभरिता जागर्ति दीर्षं वयः ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः क्रुतौ कल्याणयृष्टिस्तवः संपूर्णः॥

॥ श्रीः॥

" नवरतमालिका "

-×---

हारनृपुरिकरीटकुण्डलिभृषितावयवशोभिनीं कारणेशवरमौलिकोटिपरिकल्प्यमातपदपीठिकाम् । कालकालफाणपाशवाणधनुरङ्कशामरुणमेखलां फालभृतिलकलोचनां मनसि आवयामि परदेवताम् ॥१॥

गन्धसारघनसारचारुनवनागविह्यसवासिनीं सान्ध्यरागमधुराधराभरणसुन्दराननशुचिस्मिताम् । मन्धरायतिवेळोचनाममळबाळचन्द्रकृतशेखरीं इन्दिरारमणसोदरीं मनसि भावयामि परदेवताम् ॥ २ ॥

स्मेरचारुमुखमण्डलां विमलगण्डलिम्बमणिमण्डलां हारदामपरिशोममानकुचभारभीरुतनुमध्यमाम् । वीरगर्वहरनूपुरां विविधकारणशवरपीठिकां मारवैरिसहचारिणीं मनसि भावयामि परदेवताम् ॥ ३ ॥ भूरिभारधरकुण्डलीन्द्रमणिवद्धभूवलयपीठिकां वारिराशिमणिमेखलावलयविह्नमण्डलशरीरिणीम् । वारिसारबहकुण्डलां गगनशेखरीं च परमात्मिकां चारुचन्द्रर्विलोचनां मनसि भावयामि परदेवताम् ॥४॥

कुण्डलित्रिविधकोणमण्डलिविहारषड्दलसमुहस-त्पुण्डरीकमुखभादिनीं तरुणचण्डभानुतिहिदुज्ज्वलाम् । मण्डलेन्दुपरिनाहितामृततर्ङ्गिणीयरुणक्षिणीं मण्डलान्तमणिदीपिकां मनसि भावयामि परदेवताम् ॥

बारणाननमयूरवाह्मुखदाह्वारणपयोधरां चारणादिसुरसुन्दरीचिकुरशेखरीकृतपदाम्बुजाम् । कारणाधिपतिपज्जकप्रकृतिकारणश्थममातृकां वारणान्तमुखपारणां मनसि भावयामि परदेवताम् ॥

पद्मकान्तिपदपाणिपञ्चवपयोधराननसरोरुहां
पद्मरागर्माणमेखळावळयनीविशोभितनितिम्बनीम् ।
पद्मसंभवसदाशिवान्तमयपञ्चरत्नपदपीठिकां
पद्मिनीं प्रणवरूपिणीं मनसि भावयामि परदेवताम् ॥

आनमप्रणवर्षाठिकाममञ्ज्वणमङ्गलशरीरिणीं आनमावववशोभिनीमखिलवेदसारकृतशेखरीम् । मूल्यम्त्रबुखमण्डलां सुदितनाद्विन्दुनवयौत्रनां मातृकां त्रिपुरसुन्दरीं मनस्रि भावयामि परदेवताम् ॥

कािकात्वािमरकुत्तलान्तघनभृङ्गमङ्गलविरााजिनीं चृिकाशिखरमािकावलयमिलकासुरभिसौरभाम् । बािकामधुरगण्डमण्डलमनोहराननसरोहहां कािकामिललनाियकां मनसि आवशािम परदेवताम् ॥

> निस्यमेव नियमेन जल्पतां भुक्तिमुक्तिफलदामभीष्टदाम् । झंकरेण रिचतां सदा जपे-झामरत्ननवरत्नमालिकाम् ॥ १०॥

> > इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीमोविन्दभगवत्पूज्यपादश्चिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ नवरसमाछिका संपूर्णो ।।

॥ आः॥

॥ मन्त्रमातृकापुष्पमालास्तवः ॥

कहोलोहासितामृताब्धिलहरीमध्ये विराजनमणिद्वीपे कल्पकवाटिकापरिवृते काद्म्यवाट युज्ज्वले ।
श्वस्तम्भसहस्रानिर्मितसभामध्ये विमानोत्तमे
चिन्तारत्नविनिर्मितं जननि ते सिंहासनं भावये ॥ १ ॥

एणाङ्कानलभातुमण्डललसच्छीचक्रमध्ये श्थितां बालार्कचुतिभासुरां करतलैः पाशाङ्कशौ विश्वतीम् । चापं बाणमपि प्रसन्नवदनां कौसुम्भवस्त्रान्वितां तां त्वां चन्द्रकलावतंसमकुटां चारुस्मितां भावये ॥ २॥

ईशानादिपदं शिवैकफलटं रत्नासनं ते शुभं पाद्यं कुङ्कुमचन्द्रनादिभरितैरर्घ्यं सरत्नाक्षतेः । शुद्धराचमनीयकं तव जलैर्भक्ला मया कल्पितं कारुण्यामृतवारिधे तद्खिलं संतुष्ट्ये कल्पताम् ॥ ३ ॥ स्रक्षे योगिजनस्य रक्षितजगज्जाले विशालेक्षणे प्रालेयाम्बुपटीरकुङ्कुमलसत्कर्पूरामिश्रोदकैः । गोक्षी रैरिप नारिकेलसिल्लैः शुद्धोदकैमीन्त्रतैः स्नानं देवि धिया मयैतद्खिलं संतुष्टये कल्पताम् ॥ ४ ॥

ह्रींकाराङ्कितमन्त्रलक्षिततनो हेम।चलात्संचिते रत्नेरुज्ज्वलमुत्तरीयसहितं कौसुम्भवणाँशुक्रम् । सुक्तासंतियज्ञसूत्रममलं सौवर्णतन्त्रूट्वं दत्तं देवि धिया मयैतद्खिलं संतुष्टये कस्पताम् ॥ ५ ॥

हंसैरप्यतिलोभनीयगमने हारावलीमुज्जवलां हिन्दोलद्यतिहीरपूरिततरे हेमाङ्गदे कङ्कुणे। मञ्जीरौ मणिकुण्डले मकुटमप्यर्थेन्दुचूडामणि नासामौक्तिकमङ्गुलीयकटकौ काञ्चीमपि स्वीकुरु॥ ६॥

सर्वाङ्गे घनसारकुङ्कमघनश्रीगन्धपङ्गाङ्कितं
कस्त्रीतिलकं च फालफलके गोरोचनापत्रकम् ।
गण्डादर्शनमण्डले नयनयोदिन्याञ्चनं तेऽाञ्चत
कण्ठाक्जे मृगनाभिपङ्कममलं त्वत्त्रीतये कल्पताम् ॥ ७॥

कहारोत्पलमिक्षकामरुवकैः सौवर्णपङ्केरहैंजीतीचम्पकमालतीवकुलकैमेन्दारकुन्दादिभिः।
केतक्या करवरिकैबेहुविधैः क्लप्ताः स्रजो मालिकाः
संकल्पेन समर्पयामि वरदे संतुष्ट्ये गृह्यताम्।। ८॥

हन्तारं मदनस्य नन्दयासि यैरङ्गेरनङ्गोञ्ज्वलै-यैर्भृङ्गाविलनीलकुन्तलभरैर्बिभ्रासि तस्याशयम् । तानीमानि तदास्य कोमलदराण्यामोदलीलागृहा-ण्यामोदाय दशाङ्गगुगुलुष्टृतैर्भूपैरहं भूपये ॥ ९ ॥

स्वक्ष्मीमुज्ज्वलयामि रत्नितवहोद्भास्वत्तरे मन्दिरे मालारूपविलिम्बतैर्मणिमयस्तम्भेषु संभावितैः। चित्रैर्द्दाटकपुत्रिकाकरधृतैर्गव्येधृतैर्विधितै-दिंव्येदीपगणैर्धिया गिरिसुते संतुष्टये कल्पताम् ॥ १०॥

हीं कारेश्वरि तप्तहाटकछतैः स्थालीसहस्रेर्भृतं दिन्यात्रं घृतसूपशाकभरितं चित्रात्रभेदं तथा। दुग्धात्रं मधुशकरादाधियुतं माणिक्यपात्रे स्थितं माषापूपसहस्रमम्ब सफलं नैवेद्यमावेदये॥ ११॥ सच्छावैर्वरकेबकीद्रुख्या ताम्बूलवहीद्लैः
पूर्गेर्भूरिगुणैः सुगन्धिमधुः कर्पूरखण्डोज्जवलैः ।
सुक्ताचूर्णविरानिवैर्वद्वनिवेर्वक्त्राम्बुजामोद्नैः
पूर्णा रत्नकलाचिका तब सुदे न्यस्ता पुरस्तादुमे ॥१२॥

कन्याभिः कनकिवकान्तिम् रहंकारामकारार्तिका पात्रे मौक्तिकचित्रपङ्किविह्यस्कर्पूरदीपाहिभिः। तत्त्वत्ताह्यहद्क्रणीतस्त्रितं बृह्यस्पदाम्भोश्वहं मन्त्राराधनपूर्वकं सुविहितं नीराजनं गृह्यताम्॥ १३ ॥

स्रक्ष्मीमौक्तिकलक्षकिल्पितासितच्छतं तु धत्ते रसा-दिन्द्राणी च रितश्च चामरवरे धत्ते स्वयं भारती। बीणमेणविक्षोचबाः सुमनसां नृद्धन्ति तद्रागव-द्भावैराङ्गिकसान्त्विकैः स्पुटरसं मातस्तदाकण्येताम्॥

हीं कारत्रयसंपुटेन मनुनोपास्ये त्रयीमौलिभि-विक्येर्लक्ष्यतनो तव स्तुतिविधौ को वा क्षमेतास्विके । सङ्घापाः स्तुतयः प्रदक्षिणशतं संचार एवास्तु ते संवेशो नमसः सहस्रमखिलं त्वत्प्रीतये कल्पताम् ॥ श्रीमन्त्राक्षरमालया गिरिसुतां यः पूजयेचेतसा संध्यासु प्रतिवासरं सुनियतस्तस्यामलं स्थान्मनः । चित्ताम्भोरुहमण्टपे गिरिसुता नृत्तं विधत्ते रसा-द्वाणी वकसरोरुहे जलधिजा गेहे जगन्मङ्गला ॥ १६ ॥

इति गिरिवरपुत्रीपादराजीवभूषा
भुवनममलयन्ती सूक्तिसौरभ्यसारैः ।
श्विवपदमकरन्दस्यन्दिनीयं निबद्धा
मदयतु कविश्वेङ्गानमात्रकापुष्यमास्य ॥ १७ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोमविन्दभगवतपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ

मन्त्रमातृकापुष्पमालास्तवः संपूर्णः॥

॥ गौरीदश्कम् ॥

----;(o):----

खीळाळच्धस्थापितळुप्ताखिळळोकां ळोकातीतैयोगिभिरन्तश्चिरमृग्याम् । बाळादियश्रेणिसमानचुतिपुञ्जां गौरीमम्बामम्बुरुहाक्षीमहमीडे ॥ १ ॥

त्रत्याहारध्यानसमाधिस्थितिभाजां नित्यं चित्ते निर्वृतिकाष्टां कलयन्तीम् । सत्यज्ञानानन्दमयीं तां तनुरूपां गौरीमम्बामम्बुरुहाक्षीमहमीडे ॥ २ ॥

चन्द्रापीडानन्दितमन्द्स्मितवक्त्रां चन्द्रापीडालंकृतनीलालकभाराम् । इन्द्रोपेन्द्राद्यर्चितपादाम्बुजयुग्मां गौरीमम्बामम्बुरुहाक्षीमहभीडे ॥ ३ ॥ आदिश्वान्तामश्वरमूर्ता विल्सन्तीं भूते भूते भूतकदम्बशसवित्रीम । शब्दब्रह्मानन्दमयीं तां तटिदाभां गौरीमन्वामम्बुरुहाक्षीमहमीहे ॥ ४ ॥

मूलाधारादुत्थितवीध्या विधिरन्ध्रं सौरं चान्द्रं न्याप्य विहारज्वलिताङ्गीम् । येयं सूक्ष्मात्सूक्ष्मतनुस्तां सुखरूपां गौरीमन्यामन्बुरुहाक्षीमहमीडे ॥ ५ ॥

नित्यः शुद्धो निष्कल एको जगदीशः साक्षी यस्थाः सर्गविधौ संहरणे च । विश्वत्राणकीडनलोलां शिवपत्नीं गौरीमम्बामम्बुरहाक्षीमहमीडे ॥ ६ ॥

यस्याः कुक्षौ लीनमखण्डं जगदण्डं भूयो भूयः प्रादुरभूदुत्थितमेव । पत्या सार्धं तां रजताद्रौ विहरन्तीं गौरीमम्बामम्बुरुहाक्षीमहभीडे ॥ ७ ॥ यस्यामोतं प्रोतमञ्चेषं मणिमाला-सूत्रे यद्धत्कापि चरं चाप्यचरं च । तामध्यात्मज्ञानपद्व्या गमनीयां गौरीमम्बामम्बुरहाक्षीमहभीडे ॥ ८ ॥

नानाकारैः शक्तिकदम्बैर्मुवनानि
व्याप्य खैरं कीडित येयं खयमेका।
कल्याणीं तां कल्पलतामानतिभाजां
गोरीमम्बामम्बुरहाक्षीमहभीडे॥ ९॥

आञ्चापाशक्केशविनाञ्चं विद्धानां पादाम्भोजध्यानपराणां पुरुषाणाम् । ईशामीञ्चाधाङ्गहरां तामभिरामां गौरीमम्बामम्बुसहाक्षीमहनीडे ॥ १० ॥

प्रातःकाले भाविशुद्धः श्रणिधाना-द्भक्ता नित्यं जल्पित गौरीदशकं यः । वाचां सिद्धिं संपदमध्यां शिवभक्तिं तस्यावश्यं पर्वतपुत्री विद्धाति ॥ ११ ॥

॥ श्रीः॥ ॥ भवानीमुजंगम्॥

षडाधारपङ्केस्हान्तर्विराज-त्सुषुन्नान्तरालेऽतितेजोलसन्तीम् । सुधामण्डलं द्वावयन्तीं पिवन्तीं सुधामृर्तिभीडे चिदानन्दरूपाम् ॥ १ ॥

ज्वल्रह्मोटिवालार्भभासारुणार्झी
सुलावण्यशृङ्गारशोभाभिरामाम् ।
महापद्मिकञ्जलकमध्ये विराजत्त्रिकोणे निषण्णां भजे श्रीभवानीम् ॥ २ ॥

कणिति द्विणीन् पुरोद्धासिरत्नप्रभारी ढलाक्षाद्रेपादा बजयुग्मम् ।
अजेशाच्युताँ द्यैः सेन्यमार्नं
महादेवि मन्मूर्भि ते भावयामि ॥ ३ ॥

s. s. 17

सुशोणाम्बराबद्धनीवीविराजनमहारत्नकाञ्चीकलापं नितम्बम् ।
स्फुरदक्षिणावर्तनाभिं च तिस्रो
वलीरम्ब ते रोमराजिं भजेऽहम् ॥ ४ ॥

लसद्वत्तमुत्तुङ्गमाणिकयकुम्भो-पमिश्र स्तनद्वनद्वमम्बामबुजाक्षि । भजे दुग्धपूणीभिरामं तत्रेदं महाहारदीमं सदा प्रस्तुतास्यम् ॥ ५ ॥

शिरीषप्रसुनोलसद्वाहुदण्डे-ज्वेलद्वाणकोदण्डपाशाङ्कशैश्च ।

चलत्कङ्कणोदारकेयूरभृषो-ज्ज्वलद्भिलेसन्तीं भजे श्रीभवानीम् ॥ ६ ॥

शरत्पूर्णचन्द्रप्रभापूर्णविम्बा-धरसेरवक्त्रारविन्दां सुशान्ताम् । सुरत्नावलीहारताटङ्कशोभां महासुप्रसन्नां भजे श्रीभवानीम् ॥ ७॥ सुनासापुरं सुन्दरभूळळाटं तवोष्ठिश्रियं दानदश्चं कटाक्षम् । ळळाटोक्षसद्गन्यकस्त्रिभूषं स्फुरच्छ्रीसुखाम्भोजिनीडेऽहमम्य ॥ ८॥

चलत्कुन्तलान्तभ्रेनङ्कङ्गबुन्दं घनिकाग्धधिम्महमूषोज्ज्वलं ते । नफुरन्मोलिमाणिक्यवद्धेन्दुरेखा-विलासोहसिद्व्यमूर्यानमीहे ॥ ९ ॥

इति श्रीभवानि स्वरूपं तवेदं
प्रपद्धात्परं चातिस्हमं प्रसन्नम् ।
स्फुरत्वम्ब डिम्भस्य मे हृत्मरोजे
सदा बाड्ययं सर्वतेजोमयं च ॥ १०॥

गणेशाणिमाद्याखिँछैः शक्तिबृन्दै-र्वृतां वै स्फुरचक्रराजोल्लसन्तीम् । परां राजराजेश्वरि त्रैपुरि त्वां शिवाङ्कोपरिस्थां शिवां भावयामि ॥ ११ ॥ त्वमकैस्त्वमिन्दुस्त्वमभिस्त्वमाप-स्त्वमाकाशभूवायवस्त्वं महत्त्वम् । त्वद्न्यो न कश्चित्प्रपञ्चोऽस्ति सर्वे त्वमानन्दसंवित्स्वरूपां भजेऽहम् ॥ १२ ॥

श्रुतीनामगम्ये सुवेदागमज्ञा

महिम्रो न जानन्ति पारं तवाम्ब ।
स्तुतिं कर्तुमिच्छामि ते त्वं भवानि
क्षमस्वेदमत्र प्रमुग्यः किलाहम् ॥ १३ ॥

गुरुस्त्वं शिवस्त्वं च शक्तिस्त्वमेव त्वमेवासि माता पिता च त्वमेव। त्वमेवासि विद्या त्वमेवासि बन्धु-र्गतिमें मतिर्देवि सर्वं त्वमेव॥ १४॥

शरण्ये वरेण्ये सुकारुण्यम्तें हिरण्योदराद्येरगण्ये सुपुण्ये । भवारण्यभीतेश्च मां पाहि भद्रे नमस्ते नमस्ते नमस्ते भवानि ॥ १५ ॥ इतीमां महच्छ्रीभवानी सुजंग-स्तुतिं यः पठेझक्तियुक्तश्च तस्म । स्वकीयं पदं शाश्वतं वेदसारं श्रियं चाष्टसिद्धिं भवानी ददाति ॥ १६॥

भवानी भवानी भवानी त्रिवार-मुदारं मुदा सर्वेदा ये जपनित । न शोको न मोहो न पापं न भीतिः कदाचित्कथंचित्कुतश्चिज्ञनानाम् ॥ १७ ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादिशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ भवानीसुजंगं संपूर्णम् ॥

॥ शारदामुजंगप्रयाताष्ट्रकम् ॥

सुवक्षोजकुम्भां सुघापूर्णकुम्भां
प्रसादावलम्बां प्रपुण्यावलम्बाम् ।
सदास्थेन्दुविम्बां सदाने छिविम्बां
भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ॥ १ ॥

कटाक्षे दयाद्रा करे ज्ञानमुद्रां कलाभिविंनिद्रां कलापै: सुभद्राम् । पुरस्तां विनिद्रां पुरस्तुङ्गभद्रां भजे शारदाम्बामजस्त्रं मदम्बाम् ॥ २ ॥

छछामाङ्क्रफाछां छसद्गानछोछां स्वभक्तेकपाछां यशःश्रीकपोछाम् । करे त्वक्षमाछां कनत्प्रब्लछोछां भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ॥ ३ ॥ सुसीमन्तवेणीं हशा निर्जितेणीं
रमत्कीरवाणीं नमहज्जपाणीम् ।
सुधामन्थराखां मुदा चिन्त्यवेणीं
भजे शारदाम्बामजस्त्रं मदम्बाम् ॥ ४ ॥
सुशान्तां सुदेहां हगन्ते कचान्तां
लसत्सहताङ्गीमनन्तामचिन्त्याम् ।

स्मृतां तापसैः सर्गपूर्वस्थितां तां भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ॥ ५ ॥

कुरक्के तुरंगे मृगेन्द्रे खगेन्द्रे मराले मदेभे महोक्षेऽधिरूढाम् । महत्यां नवम्यां सदा सामरूपां भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ॥ ६ ॥

ज्वल्रत्कान्तिवर्ह्हि जगन्मोहनाङ्गी भजन्मानसाम्भोजसुभ्रान्तभृङ्गीम् । निजस्तोलसंगीतनृत्यप्रभाङ्गी भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ॥ ७॥ भवास्भोजनेत्राजसंपूज्यमानां
लसन्मन्दहासप्रभावक्त्रिच्हाम् ।
चलचञ्चलाचारुताटङ्करुणां
भजे शारदास्वामजसं मदस्वाम ॥ ८॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ शारदाभुजङ्गप्रयाताष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ अन्नपूर्णास्तुतिः ॥

नित्यानन्दकरी वराभयकरी सौन्दर्यरहाकरी निर्घृताखिलघोरपापनिकरी प्रत्यक्षमाहे खरी। प्राहेयाचलवंशपावनकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥ १ ॥ नानारत्नविचित्रभूषणकरी हेमाम्बराडम्बरी मुक्ताहारविडम्बमानविलसद्वश्रोजकुम्भानतरी । काइमीरागरुवासिताङ्गरुचिरे काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥ २ ॥ योगानन्दकरी रिपुश्चयकरी धर्मैकनिष्ठाकरी चन्द्राकीनलभासमानलहरी त्रेलोक्यरक्षाकरी। सर्वेश्वर्यकरी तपःफलकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥ ३॥

कैलासाचलकन्दरालयकरी गौरी द्यमा शांकरी कौमारी निगमार्थगोचरकरी ह्याँकारबीजाक्षरी। मोक्षद्वारकवाटपाटनकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कुपावलम्बनकरी मातात्रपूर्णेश्वरी ॥ ४॥ दृश्यादृश्यविभूतिवाहनकरी ब्रह्माण्डभाण्डोद्री ळीळानाटकसूत्रखेळनकरी विज्ञानदीपाङ्करी । श्रीविश्वेशमनःप्रसादनकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥ ५ ॥ आदिक्षान्तसमस्तवणीनकरी शंभुप्रिया शांकरी कारमीरित्रपुरेश्वरी त्रिनयनी विश्वेश्वरी शर्वरी। स्वर्गद्वारकवाटपाटनकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥ ६ ॥ उवी सर्वजनेश्वरी जयकरी माता क्रुपासागरी नारीनीलसमानकुन्तलयरी नित्यान्नदानेश्वरी । साक्षान्मोक्षकरी सदा शुभकरी काशीपुराधी श्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातात्रपूर्णेश्वरी ॥ ७ 🎼

देवी सर्वविचित्रस्तरुचिरा दाक्षायणी सुन्दरी वामा स्वादुपयोवरा प्रियकरी सौभाग्यमोहश्वरी । भक्ताभीष्टकरी सदा शुभकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥ ८ ॥

चन्द्राकीनलकोटिकोटिसहशी चन्द्रांशुविम्बाधरी चन्द्राकीभिसमानकुण्डलधरी चन्द्रार्कवर्णेश्वरी। मालापुस्तकपाशसाङ्कर्शधरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपाव अम्बनकरी मातान्न पूर्णेश्वरी ॥ ९ ॥

क्षत्रत्राणकरी महाभयहरी माता कुपासागरी सर्वानन्दकरी सदा शिवकरी विश्वेश्वरी श्रीधरी। दक्षाक्रन्दकरी निरामयकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥ १०॥ अन्नपूर्णे सदापूर्णे शंकरपाणवस्त्रे । ज्ञानवराग्यसिद्धयर्थं मिक्षां देहि च पार्वति ॥ ११ ॥ माता च पार्वतीदेवी पिता देवी महेश्वरः। बान्धवाः शिवभक्ताश्च खदेशो भुवनत्रयम् ॥ १२ ॥ इति अन्नपूर्णास्तुतिः संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥

" मीनाक्षीपञ्चरतम् "

उद्यद्भानुसहस्रकोटिसहशां केयूरहारोज्ज्वलां बिम्बोष्ठीं स्मितद्रन्तपङ्किक्चिरां पीताम्बरालंकुताम् । विष्णुत्रह्मसुरेन्द्रसेवितपदां तत्त्वस्वरूपां शिवां मीनाक्षी प्रणतोऽस्मि संततमहं कारुण्यवारांनिधिम् ॥ मुक्ताहारलसत्किरीटरुचिरां पूर्णेन्द्रवक्त्रप्रभां शिक्षत्रपुरिकिणीमणिधरां पद्मप्रमासासुराम् । सवीभीष्ठफलप्रदां गिरिसुतां वाणीरमासेवितां मीनाक्षी प्रणतोऽस्मि संततमहं कारुण्यवारांनिधिम् ॥ श्रीविद्यां शिववासभागनिलयां हींकारसन्त्रोज्ज्वलां श्रीचक्राङ्कितविन्दुमध्यवसर्ति श्रीमत्सभानायकीम्। श्रीमत्षण्मुखविन्नराजजननीं श्रीमज्जगन्मोहिनी मीनाक्षीं प्रणतोऽस्मि संततमहं कारुण्यवारांनिधिम् ॥

श्रीमत्सुन्दरनायकी भयहरां ज्ञानप्रदां निर्मलां दयामाभां कमलासनार्चितपदां नारायणस्यानुजाम् । वीणावेणुमृदङ्गवाद्यरासिकां नानाविधाद्यान्वकां मीनाक्षीं प्रणतोऽस्मि संततमहं कारुण्यवारांनिधिम् ॥ नानायोगिमुनीन्द्रहृश्रिवसितं नानार्थसिद्धिप्रदां नानापुष्पविराजितां चियुगलां नारायणेनार्चिताम् । नादश्रह्ममर्थी परात्परतरां नानार्थतत्त्वात्मिकां मीनाक्षीं प्रणतोऽस्मि संततमहं कारुण्यवारांनिधिम् ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादाशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ मीनाश्लीपञ्चरत्नं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ मीनाक्षीस्तोत्रम् ॥

श्रीविद्य शिववासभागनिलये श्रीराजराजाचिते श्रीनाथादिगुरुखरूपाविभवे चिन्तामणीपीठिके । श्रीवाणीगिरिजानुताङ्घिकमले श्रीशांभवि श्रीशिवे मध्याहे मलयध्वजाविपसुने मां पाहि मीनास्विके ॥ चऋस्थेऽचपले चराचरजगन्नाथे जगत्पृजिते आर्तालीवरदे नताभयकरे वक्षोजभारान्विते । विद्ये वेदकलापमालिविदिते विशुह्नताविप्रहे मातः पूर्णसुधारसाईहृदये मां पाहि मीनाम्बिके ॥ कोटीराङ्गदरत्नकुण्डलघरे कोदण्डवाणाञ्चित कोकाकारकुचद्वयोपारिलसत्प्रालम्बिहाराञ्चिते । विञ्जन्नूपुरपादसारसमणिश्रीपादुकाछंकुते मदारिद्यभुजङ्गगारुड लगे मां पाहि मीनाम्बिके ॥ ३॥ ब्रह्मेशाच्युतगीयमानचरिते प्रेतासनान्तःस्थिते
पाशोदङ्कुशचापवाणकिलेते वालेन्दुचूडाञ्चिते ।
बाले बालकुरङ्गलोलनयने वालाईकोटयुड्ज्वले
सुद्राराधितदेवते सुनिनुते मां पाहि मीनान्विके ॥ ४॥

गन्धवीमरयक्षपन्नगनुते गङ्गाधरालिङ्गिते गायत्रीगरुडासने कमलजे सुदयामले सुस्थिते । खातीते खलदारुपावकशिखे खद्योतकोटयुड्डवले मन्त्राराधितदेवते सुनिनुते मां पाहि मीनाम्बिके॥ ५॥

नादे नारदतुम्बुराचित्रिते नादान्तनादात्मिके नित्ये नीललतात्मिके निरुपमे नीवारश्कोपमे । कान्ते कामकले कदम्बनिलये कामेश्वराङ्कास्थिते महिद्ये मदभीष्टकुल्पलतिके मां पाहि मीनान्विके॥ ६॥

वीणात्रादिनमीछितार्धनयने विस्नस्तचूछीभरे ताम्बूळारुणपछवाधरयुते ताटङ्कहारान्विते । इयाभे चन्द्रक्र छावतंसकछिते कस्तूरिकाफाछिके पूर्णे पूर्णकळाभिरामवदने मां पाहि मीनाम्बिके ॥ ७॥ शब्दब्रह्ममयी चराचरमयी ज्योतिर्भयी वाड्मयी नित्यानन्दमयी निरञ्जनमयी तत्त्वंमयी चिन्मयी। तत्त्वातीतमयी परात्परमयी मायामयी श्रीमयी संवेदवर्थभयी सदाशिवमयी मां पाहि मीनाम्बिके।

> इति श्रीमत्पर नहंसपीरत्राजकाचार्थस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ मीनाक्षीस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ ओः॥

॥ भ्रमराम्बाष्ट्रकम् ॥

चाख्रस्यारुणलोचनाञ्चितकृपां चन्द्रार्धचृडामाण चारुसोरमुखां चराचरजगत्संरक्षणीं तत्पदाम्। चञ्चचम्पकनासिकाप्रविलसन्मुक्तामणीरञ्जितां श्रीशैलस्थलवासिनीं भगवतीं श्रीमातरं भावये ॥ १ ॥

कस्तूरीतिलकाञ्चितेन्दुविलसत्त्रोद्धासिफालस्यलीं कर्पूरद्रवमिश्रचूर्णखपुरामोदोञ्जसद्वीटिकाम्। छोलापाङ्गतरङ्गितैरधिकुपासौरैनेतानन्दिनीं श्रीशैलखलवासिनीं भगवतीं श्रीमातरं भावये ॥ २ ॥

राजनमत्तमरालमन्द्गमनां राजीवपनेक्षणां राजीवप्रभवाबिदेवमकुटै राजत्पदाम्भोरुहाम्। राजीवायतपत्रमण्डितकुचां राजाधिराजेश्वरीं श्रीशैलस्थलवासिनीं भगवतीं श्रीमातरं भावये ॥ ३ ॥

s. s. 18

षट्तारांगणदीपिकां शिवसतीं षड्वैरिवर्गापहां षट्चक्रान्तरसंक्षितां वरसुधां षड्योगिनीवेष्टिताम् । षट्चक्राञ्चितपादुकाञ्चितपदां षड्भावगां षोडशीं श्रीशैलखलवासिनीं भगवतीं श्रीमातरं भावये ॥ ४ ॥

श्रीनाथाद्यतपालियत्रिभुवनां श्रीचक्रसंचारिणीं गानासक्तमनोजयौवनलसद्गन्धर्वकन्याद्याम् । दीनानामितवेलभाग्यजननीं दिन्याम्बरालंकृतां श्रीशैलस्थलवासिनीं भगवतीं श्रीमातरं भावये ॥ ५ ॥

लावण्याधिकभूषिताङ्गलितिकां लाक्षालसद्रागिणीं सेवायातसमस्तदेववनितां सीमन्तभूषान्विताम् । भावोञ्जासवशीकृतप्रियतमां भण्डासुरच्छेदिनीं श्रीशैलखलवासिनीं भगवतीं श्रीमातरं भावये ॥ ६ ॥

धन्यां सोमविभावनीयचरितां धाराधरश्यामलां सुन्याराधनमेदिनीं सुमनसां सुक्तिप्रदानव्रताम् । कन्यापूजनसुप्रसन्नहृदयां काञ्चीलसन्मध्यमां श्रीशैलखलवासिनीं भगवतीं श्रीमातरं भावये ॥ ७॥ कपूरागरुकुङ्कुमाङ्कितकुचां कपूरवणिश्वतां कष्टोत्कष्टसुकृष्टकमेदहनां कामेश्वरीं कामिनीम् । कामाक्षीं करुणारसाद्रेहृदयां कल्पान्तरस्थायिनीं श्रीशैलस्थलवासिनीं भगवतीं श्रीमातरं भावये ॥ ८॥

गायत्रीं गरुडध्वजां गगनगां गान्धवैगानित्रयां गम्भीरां गजगामिनीं गिरिसुतां गन्धाक्षतालङ्कृताम् । गङ्गागौतमगर्भसंनुतपदां गां गौतमीं गोमतीं श्रीशैलस्थलवासिनीं भगवतीं श्रीमातरं भावये ॥ ९ ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोतिन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवत: कृतौ

भ्रमराम्बाष्टकं संपूर्णम्॥

॥ श्रीः ॥

॥ कनकधारास्तोत्रम् ॥

अर्ङ्ग हरेः पुलकभूषणमाश्रयन्ती

भृङ्गाङ्गनेव मुकुलाभरणं तमालम् ।
अङ्गीकृताखिलिबभूतिरपाङ्गलीला

माङ्गल्यदाऽस्तु मम मङ्गलदेवतायाः ॥ १॥

मुग्धा मुहुर्विद्धती वदने मुरारेः प्रेमत्रपाप्रणिहितानि गतागतानि । माला दशोर्भधुकरीव महोत्पले या सा मे श्रियं दिशतु सागरसंभवायाः [॥ २ ॥

विश्वामरेन्द्रपद्विश्चमदानदक्षमानन्दहेतुरिवकं सुरविद्विषोऽपि ।
ईषन्निषीदतु मयि क्षणमीक्षणार्धमिन्दीवरोदरसहोदरिमन्दिरायाः ॥ ३॥

आमीिलताक्षमिधगम्य मुदा मुकुन्द-मानन्दकन्दमिनमेषमनङ्गतन्त्रम् । आकेकरिश्यतकनीिनकपक्ष्मनेत्रं भूत्ये भवेन्मम मुजंगशयाङ्गनायाः ॥ ४ ॥

बाह्वन्तरे मधुजितः श्रितकौस्तुमे या हारावळीव हरिनीलमयी विभाति । कामप्रदा भगवतोऽपि कटाक्षमाला कल्याणमावहतु मे कमलालयायाः ॥ ५ ॥

कालाम्बुदालिललितोरासि कैटमारे-धाराधरे स्फुराति या तटिदङ्गनेव । मातुः समस्तजगतां महनीयमूर्ति-भेद्राणि मे दिशतु भागवनन्दनायाः ॥ ६॥

आप्तं पदं प्रथमतः खळु यत्प्रभावा-माङ्गल्यभाजि मधुमाथिनि मन्मथेन ।
-मय्यापतेत्तिदिह मन्थरमीक्षणार्थं
- मन्दाळसं च मकराळयकन्यकायाः ॥ ७ ॥

द्याद्यानुपवनो द्रविणाम्बुधारा-मस्मिन्नकिंचनविद्दंगिशशो विषण्णे। दुष्कमेघमेमपनीय चिराय दूरं नारायणप्रणयिनीनयनाम्बुवाहः॥ ८॥

इष्टाविशिष्टमतयोऽपि यया दयाई-दृष्ट्या त्रिविष्टपपदं सुलभं लभन्ते । दृष्टिः प्रहृष्टकमलोदरदीप्तिरिष्टां पुष्टिं कृषीष्ट मम पुष्करविष्टरायाः ॥ ९ ॥

गीर्देवतेति गरुडध्वजसुन्दरीति शार्कंभरीति शशिशेखरवहभेति । सृष्टिस्थितिप्रद्धयकेलिषु संस्थितायै तस्य नमस्त्रिभुवनैकगुरोस्तरुण्ये ॥ १० ॥

श्रुत्ये नमोऽस्तु शुभकर्मफलप्रसूत्ये रत्ये नमोऽस्तु रमणीयगुणाणेवाये । शक्त्ये नमोऽस्तु शतपत्रनिकेतनाये पृष्टये नमोऽस्तु पुरुषोत्तमवस्त्रभाये ॥ ११ ॥ नमोऽस्तु नालीकिनभाननायै नमोऽस्तु दुग्धोद्धिजन्मभूस्यै। नमोऽस्तु सोमामृतसोदरायै नमोऽस्तु नारायणवह्नभायै ॥ १२॥

संपत्कराणि सकलेन्द्रियनन्दनानि साम्राज्यदानविभवानि सरोरुहाक्षि । त्वद्वन्दनानि दुरिताहरणोद्यतानि मामेव मातरनिशं कल्यन्तु मान्ये ॥ १३ ॥

यत्कटाक्षसमुपासनाविधिः सेवकस्य सकलार्थसंपदः। संतनोति वचनाङ्गमानसै-स्त्वां मुरारिहृदयेश्वरीं भजे ॥ १४॥

सरिसजिनल्ये सरोजहस्ते धवलतमांशुकगन्धमाल्यशोभे । भगवित हरिवल्लभे मनोज्ञे त्रिसुवनभूतिकरि प्रसीद मह्मम् ॥ १५॥ दिग्धास्तिभिः कनकञ्जन्भमुखावसृष्ट-स्वर्वाहिनीविमलचारुजलप्नुताङ्गीम् । प्रातनेमामि जगतां जननीमशेष-लोकाधिनाथगृहिणीममृताब्धिपुत्रीम् ॥ १६॥

> कमछे कमलाक्षवहभे त्वं करुणापूरतरिङ्गेतरपाङ्गेः । अवलोकय मामिकञ्चनानां प्रथमं पात्रमकृत्रिमं द्यायाः ॥ १७॥

स्तुवन्ति ये स्तुतिभिरमूभिरन्वहं त्रथीमयीं त्रिभुवनमातरं रमाम् । गुणाधिका गुरुतरभाग्यभाजिनो भवन्ति ते भुवि बुधभाविताशयाः ॥ १८॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ कनकधारास्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ गङ्गाष्ट्रकम् ॥

भगवति भवलीलामौलिमाले तवाम्भः-कणमणुपरिमाणं प्राणिनो ये स्पृशन्ति । अमरनगरनारीचामरप्राहिणीनां विगतकलिकलङ्कातङ्कमङ्के लुठन्ति ॥ १ ॥

ब्रह्माण्डं खण्डयन्ती हरिशरिस जटावाहिमुहासयन्ती खर्लोकादापतन्ती कनकगिरिगुहागण्डशैलात्स्खलन्ती । श्लोणीपृष्ठे लुठन्ती दुरितचयचमूर्निभैरं भत्स्यन्ती पाथोधि पूरयन्ती सुरनगरसरित्यावनी नः पुनातु ॥ २॥

मजन्मातङ्गकुम्भच्युतमद्मदिरामोद्मत्तालिजालं सानैः सिद्धाङ्गनानां कुचयुगविगलत्कुङ्कमासङ्गपिङ्गम् । सायं प्रातर्मुनीनां कुशकुसुमचयैश्लन्नतीरस्थनीरं पायात्रो गाङ्गमम्भः करिकरमकराक्रान्तरंहस्तरङ्गम् ॥ ३॥

आदावादिपितामहस्य नियसव्यापारपात्रे जलं पश्चात्पन्नगशायिनो भगवतः पादोदकं पावनम् । भूयः शंभुजटाविभूषणमणिजेह्नोमहर्षेरियं कन्या कल्मषनाशिनी भगवती भागीरथी पातु माम् ।

शैलेन्द्राद्वतारिणी निजजले मज्जज्जनोत्तारिणी पारावारविद्यारिणी भवभयश्रेणीसमुत्सारिणी । शेषाहेरनुकारिणी हराशिरोवद्धीदलाकारिणी काशीप्रान्तविद्यारिणी विजयते गङ्गा मनोहारिणी ॥

कुतोऽवीची वीचिस्तव यदि गता छोचनपर्थं त्वमापीता पीताम्बरपुरिनवासं वितरिस । त्वदुत्सङ्गे गङ्गे पतित यदि कायस्तनुभृतां तदा मातः शातकतवपदछाभोऽप्यतिछघुः ॥ ६ ॥

भगवित तव तीरे नीरमालाशनोऽहं विगतविषयतृष्णः छष्णमाराषयामि । सकछकछुषभङ्गे स्वर्गसोपानसङ्गे तरछतरतरङ्गे देवि गङ्गे प्रसीद् ॥ ७॥ मातजीह्नवि शंभुसङ्गिमिछिते मौछौ निधायाञ्जिछि त्वत्तीरे वपुषोऽवसानसमये नारायणाङ्घिद्वयम् । सानन्दं स्मरतो भविष्यति मम प्राणप्रयाणोत्सवे भूयाङ्गक्तिरविच्युता हरिहराँद्वैतात्मिका शाश्वती ॥ ८॥

गङ्गाष्टकिमदं पुण्यं यः पठेत्प्रयतो नरः । सर्वपापविनिर्मुक्तो विष्णुलोकं स गच्छति ॥ ९ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्थस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवत: कृतौ गङ्गाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ मणिकणिकाष्ट्रकम ॥

स्वत्तीरे मणिकणिके हरिहरी सायुज्यमुक्तिप्रदी
वादं ती कुरुतः परस्परमुभी जन्तोः प्रयाणीत्सवे ।
मद्रूपो मनुजोऽयमस्तु हरिणा प्रोक्तः शिवस्तत्क्षणात्तन्मध्याद्भृगुलाञ्छनी गरुडगः पीताम्बरी निर्गतः ॥

इन्द्राचास्त्रिदशाः पतन्ति नियतं भोगश्चेय ते पुन-जीयन्ते मनुजास्ततोऽपि पशवः कीटाः पतङ्गाद्यः । ये मातर्मणिकणिके तव जले मज्जन्ति निष्कल्मषाः सायुज्येऽपि किरीटकीस्तुभधरा नारायणाः स्युनिराः ॥

काशी धन्यतमा विमुक्तिनगरी सार्छकता गङ्गया तत्रेयं मणिकणिका सुखकरी मुक्तिहिं तिक्किरी । खर्छोकस्तुलितः सहैव विद्युषेः काश्या समं ब्रह्मणा काशी श्रोणितले स्थिता गुरुतरा खर्गी लघुः खंगतः ॥ गङ्गातीरमनुत्तमं हि सक छं तत्रापि काश्युत्तमा तस्यां सा मणिकणिकात्तमतमा यत्रेश्वरो मुक्तिदः। देवानामपि दुर्छभं स्थलमिदं पापौषनाशक्षमं पूर्वोपार्जितपुण्यपुञ्जगमकं पुण्यैर्जनैः प्राप्यते॥ ४॥

दुःखाम्मोधिगतो हि जन्तुनिवहस्तेषां कथं निष्कृतिः ज्ञात्वा तद्धि विरिक्षिना विरिचता वाराणसी कर्मदा है लोकाः स्वर्गमुखास्ततोऽपि लघनो भोगान्तपातप्रदाः काशी मुक्तिपुरी सदा शिवकरी धर्मार्थमोक्षप्रदा।

एको वेणुघरो धराधरधरः श्रीवत्सभूषाधरः योऽप्येकः किल शंकरो विषधरो गङ्गाधरोमाधवः । ये मातर्मणिकणिके तव जले मज्जन्ति ते मानवाः रुद्रा वा हरयो भवन्ति बहुवस्तेषां बहुत्वं कथम् ॥

त्वचीरे मरणं तु मङ्गलकरं देवैरिप श्लाघ्यते शक्तकं मनुजं सहस्रनयनैद्रेष्टुं सदा तत्परः । आयान्तं सविता सहस्रकिरणैः प्रत्युद्गतोऽभूत्सदा पुण्योऽसौ वृषगोऽथवा गरुडगः किं मन्दिरं यास्यति ॥ मध्याह्ने माणिकणिकास्त्रपनजं पुण्यं न वक्तुं क्षमः स्वीयैरब्दशतैश्चतुर्मुखधरो वेदार्थदीक्षागुरुः । योगाभ्यासबस्नेन चन्द्रशिखरस्तत्युण्यपारंगत-स्त्वत्तीरे प्रकरोति सुप्रपुरुषं नारायणं वा शिवम् ॥

कुच्छ्रैः कोटिशतैः स्वपापनिधनं यश्वाश्वमेधैः फर्छं तत्सर्वं मणिकणिकास्त्रपनजे पुण्ये प्रविष्टं भवेत् । स्नात्वा स्तोत्रमिदं नरः पठित चेत्संसारपाथोनिधिं तीर्त्वा पल्वलवत्प्रयाति सदनं तेजोमयं ब्रह्मणः ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ मणिकार्णिकाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ यमुनाष्ट्रकम् ॥

मुरारिकायकालिमाललामवारिधारिणी तृणीकृतत्रिविष्ठपा त्रिलोकशोकहारिणी । मनोनुकूलकूलकुञ्जपुञ्जधूतदुर्भदा धुनोतु नो मनोमलं कलिन्दनन्दिनी सदा ॥ १ ॥

मलापहारिवारिपूरभूरिमण्डिताऽमृता
भृशं प्रपातकप्रपञ्चनातिपाण्डिताऽनिशम् ।
सुनन्दनन्दनाङ्गसङ्गरागराञ्जता हिता
धुनोतु नो मनोमलं कलिन्दनन्दिनी सदा ॥ २ ॥

लसत्तरङ्गसङ्गधूतभूतजातपातका नवीनमाधुरीधुरीणभक्तिजातचातका । तटान्तवासदासहंससंवृताऽहि कामदा धुनोतु नो मनोमलं कलिन्दनन्दिनी सदा ॥ ३ ॥ विहाररासखेदभेदधीरतीरमारुता
गता गिरामगोचरे यदीयनीरचारुता ।
प्रवाहसाहचर्यपूतमेदिनीनदीनदा
धुनोतु नो मनोमछं किलन्दनन्दिनी सदा ॥ ४ ॥

तरङ्गसङ्गसैकतान्तराश्चिता सदाऽसिता शरित्रशाकरांशुमञ्जुमञ्जरीसभाजिता। भवार्चनाप्रचारुणाम्बुनाऽधुना विशारदा धुनोतु नो मनोमछं कछिन्दनन्दिनी सदा॥ ५॥

जलान्तकेलिकारिचारुराधिकाङ्गरागिणी
स्वभर्तुरन्यदुर्लभाङ्गतां गतांशभागिनी ।
स्वद्त्तसुप्तसप्तसिन्धुभेदनातिकोविदा
धुनोतु नो मनोमलं कलिन्दनन्दिनी सदा ॥ ६ ॥

जलच्युताच्युताङ्गरागलम्पटालिशालिनी । विलोलराधिकाकचान्तचम्पकालिमालिनी । सदावगाहनावतीर्णभर्तृभृत्यनारदा धुनोतु नो मनोमलं कलिन्दनन्दिनी सदा ॥ ७ ॥

सदैव नन्दनन्दकेछिशाछिकुञ्जमञ्जुला तटोत्थफुल्लमिलकाकदम्बरेणुसूक्वला । जलावगाहिनां नृणां भवाब्धिसिन्धुपारदा धुनोतु नो मनोमलं किलन्दनन्दिनी सदा ॥ ८ ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपीरवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवतपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ यमुनाष्ट्रकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥

॥ यसुनाष्ट्रकम् ॥

क्रपापारावारां तपनतनयां तापशमनीं

मुरारिप्रेयस्यां भवभयद्वां भक्तिवरदाम् ।
विपञ्जालोन्मुक्तां श्रियमपि सुखाप्तेः प्रदद्तीं

सदा धीरो नूनं भजति यमुनां नित्यफलदाम् ॥ १॥

मधुवनचारिणि भास्करवाहिनि जाह्वविसिक्किनि सिन्धुसुते मधुरिपुभूषणि माधवतोषिणि गोकुलभीतिविनाशकृते । जगद्घमोचिनि मानसदायिनि केशवकेलिनिदानगते जय यसुने जय भीतिनिवारिणि संकटनाशिनि पावय माम्॥

अयि मधुरे मधुमोद्विलासिनि शैलविदारिणि वेगपरे परिजनपालिनि दुष्टिनिषूदिनि वाञ्लितकामविलासघरे। अजपुरवासिजनार्जितपातकहारि।णि विश्वजनोद्धरिके जय यमुने जय भीतिनिवारिणि संकटनाशिनि पावय माम्॥ अतिविपदाम्बुधिमम्बनं भवतापश्चताकुरुमानसकं गतिमतिहीनसशेषभयाकुरुमागतपादसरोजयुगम् । ऋणभयभीतिमानिष्कृतिपातककोटिशतायुतपुञ्जतरं जय यमुने जय भीतिनिवारिणि संकटनाशिनि पावय माम्।।

नवजलद ग्रुतिकोटिल सत्त नुहे ममया भरराञ्जितके ताडिद्वहेलिपदाञ्चल चञ्चलशोभितपीत सुचेलघरे । मणिमय भूषणिच त्रपटा सनराञ्जितगाञ्जितभानुकरे जय यसुने जय भीतिनियारिणि संकटनाशिनि पावय माम् ॥

शुभपुछिने मधुमत्तयदूद्भवरासमहोत्सवकेछिभरे जबकुळाचळराजितमाकिकहारमयाभररोदासिके । नवमणिकोटिकभास्करकञ्चुकशोभिततारकहारयुते जय यसुने जय भीतिनिवारिणि संकटनाशिनि पावय माम् ॥

करिवरमोक्तिकनासिकभूषणवातचमत्कृतचञ्चलके मुखकमलामलसौरभचञ्चलमत्तमधुत्रतलोचिनके । मणिगणकुण्डललोलपरिस्फुरदाकुलगण्डयुगामलके जय यमुने जय भीतिनिवारिणि संकटनाशिनि पावय माम्।। कलरवन्पुरहेममयाचितपादसरोरुहसारुणिके धिमिधिमिधिमिधिमितालविनोदितमानसमञ्जुलपादगते। तव पदपङ्कजमाश्रितमानविचत्तसदाखिलतापहरे जय यसुने जय भीतिनिवारिणि सङ्कटनाशिनि पावय माम्।।

भवोत्तापाम्भोधौ निपतितज्ञनो दुर्गतियुतो यदि स्तौति प्रातः प्रतिदिनमनन्याश्रयतया । हयाहेषैः कामं करकुसुमपुञ्जै रविसुतां सदा भोक्ता भोगान्मरणसमये याति हरिताम् ॥ ९ ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगदतः कृतौ यमुनाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥ ॥ नर्मदाष्टकम् ॥

सविन्दुसिन्धुसुरखळत्तरङ्गभङ्गरञ्जितं द्विषत्सु पापजातजातकारिवारिसंयुतम् ।
कृतान्तदूतकाळभूतभीतिहारिवर्मदे
त्वदीयपादपङ्काजं नमामि देवि नर्मदे ॥ १ ॥

त्वद्म्बुङीनदीनमीनदिव्यसंप्रदायकं कछौ मछौषभारहारिसवेतीर्थनायकम् । सुमच्छकच्छनक्रचक्रवाकचक्रशमेदे त्वदीयपादपङ्काजं नमामि देवि नमेदे ॥ २ ॥

महागभीरनीरपूरपातधूतभूतलं नमत्समस्तपातकारि दारितापदाचलम् । जगल्लये महाभये मुकण्डुस्नुहर्म्यदे त्वदीयपादपङ्कुजं नमामि देवि नर्मदे ॥ ३॥ गतं तदैव मे भयं त्वदम्बु विश्वितं यदा
मृकण्डुसृतुशैनिकासुरारिसेवितं सदा।
पुनर्भवाब्धिजन्मसंभवाब्धिदुःखबर्भदे
त्वदीयपादपङ्कुजं नमामि देवि नर्भदे॥ ४॥

अलक्ष्यलक्षिकवरामरासुरादिपूजितं सुलक्षनीरतीरधीरपक्षिलक्षकूजितम् । वसिष्ठशिष्ठपिष्पलादिकर्दमादिशभेदे त्वदीयपादपङ्कजं नमामि देवि नर्मदे॥ ५॥

सनत्कुमारनाचिकेतकश्यपात्रिषट्पदै-र्धृतं स्वकीयमानसेषु नारदादिषट्पदैः। रवीन्दुरन्तिदेवदेवराजकर्मशर्मेदे त्वदीयपादपङ्कृजं नमामि देवि नर्मदे॥ ६॥

अलक्षलक्षरापलक्षसारसायुधं ततस्तु जीवजन्तुतन्तुभुक्तिमुक्तिदायकम् । विरिक्षिविष्णुशंकरस्वकीयधामवर्मदे त्वदीयपादपङ्काजं नमामि देवि नर्मदे ॥ ७ ॥ अहो धृतं स्वनं श्रुतं महेशिकेशजातटे
किरातसूतवाडवेषु पण्डिते शेठे नटे।
दुरन्तपापतापहारि सर्वजन्तुशर्मदे
स्वदीयपादपङ्काजं नमामि देवि नर्मदे॥ ८॥

इदं तु नर्भदाष्टकं त्रिकालमेव ये सदा
पठिनत ते निरन्तरं न यन्ति दुर्गतिं कदा ।
सुलभ्य देहदुर्लभं महेशधामगौरवं
पुनर्भवा नरा न वै विलोकयन्ति रौरवम् ॥ ९ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादाशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ नर्भदाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ काशीपञ्चकम ॥

मनोनिवृत्तिः परमोपशान्तिः सा तीर्थवर्या मणिकिणिका च । ज्ञानप्रवाहा विमलादिगङ्गा सा काशिकाऽहं निजवोधरूपा ॥ १॥

यस्यामिदं किंपतिमिन्द्रजालं चराचरं भाति मनोविलासम् । सिचत्सुवैका परमात्मरूपा सा काशिकाऽहं निजबोधरूपा ॥ २ ॥

कोशेषु पञ्चस्वधिराजमाना बुद्धिभवानी प्रतिदेहगेहम् । साक्षी शिवः सर्वगतोऽन्तरात्मा सा काशिकाऽहं निजवोधरूपा ॥ ३ ॥ काइयां हि काशते काशी काशी सर्वप्रकाशिका । सा काशी विदिता येन तेन प्राप्ता हि काशिका ॥ ४ ॥

काशीक्षेत्रं शरीरं त्रिभुवनजननी व्यापिनी ज्ञानगङ्गा भक्तिः श्रद्धा गयेयं निजगुरुचरणध्यानयोगः प्रयागः । विश्वेशोऽयं तुरीयः सकलजनमनःसाक्षिभृतोऽन्तरात्मा देहे सर्वं मदीये यदि वसति पुनस्तीर्थमन्यत्किमस्ति ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ काशीपञ्चकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥

॥ कालभैरवाष्ट्रकम् ॥

देवराजसेन्यमानपावनाङ्घपङ्करं न्यालयज्ञसूत्रीमन्दुशेखरं कृपाकरम् । नारदादियोगिन्दन्दवन्दिवं दिगम्बरं काशिकापुराधिनाथकालभैरवं भन्ने ॥ १ ॥

भातुकोटिभास्वरं भवाविधतारकं परं नीलकण्ठमीप्सितार्थदायकं त्रिलोचनम् । कालकालमम्बुजाक्षमस्तर्ग्र्त्यमक्षरं काशिकापुराधिनाथकालभैरवं भजे ॥ २ ॥

शूलटङ्कपाशदण्डपाणिमादिकारणं इयामकायमादिदेवमक्षरं निरामयम् । भीमविक्रमं प्रभुं विचित्रताण्डवप्रियं काशिकापुराधिनाथकालभैरवं भन्ने ॥ ३ ॥ सुक्तिमुक्तिदायकं प्रशस्तचारुविप्रहं

भक्तवत्सलं स्थिरं समस्तलेकविष्रहम् ।

निकणन्मनोज्ञहेमिकिङ्किणीलस्तकिः

काशिकापुराधिनाथकालभैरवं भन्ने ॥ ४॥

धर्मसेतुपालकं त्वधर्ममार्गनाशकं कर्मपाशमोचकं सुशर्मदायकं विसुम् । स्वर्णवर्णकेशपाशशोभिताङ्गनिर्मलं काशिकापुराधिनाथकालभैरवं भजे ॥ ५ ॥

रत्नपादुकाप्रभाभिरामपादयुग्मकं नित्यमद्वितीयभिष्टदैवतं निरञ्जनम् । मृत्युदर्पनाशनं करालदंष्ट्रभूषणं काशिकापुराधिनाथकालभैरवं भजे ॥ ६ ॥

अट्टहासभिन्नपद्मजाण्डकोशसंतितं दृष्टिपातनष्टपापजालमुप्रशासनम् । अष्टिसिद्धिदायकं कपालमालिकाघरं काशिकापुराधिनाथकालभैरवं भजे ॥ ७ ॥ भूतसङ्घनायकं विशालकीर्तिदायकं काशिवासिलोकपुण्यपापशोधकं विभुम् । नीतिमार्गकोविदं पुरातनं जगत्पतिं काशिकापुराधिनाथकालभैरवं भजे ॥ ८॥

कालभैरवाष्टकं पठिनत ये मनोहरं ज्ञानमुक्तिसाधकं विचित्रपुण्यवर्धनम् । शोकमोहलोभदैन्यकोपतापनाशनं ते प्रयान्ति कालभैरवाङ्घिसन्निधि ध्रुवम् ॥ ९॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छकरभगवतः कृतौ कालभैरवाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

। दक्षिणामूर्तिस्तोत्रम् ।

हपासकानां यदुपासनीय-मुपात्तवासं वटशाखिमूले । तद्धाम दाक्षिण्यजुषा स्वमूर्त्यो जागर्दु चित्ते मम बोधक्षपम् ॥ १ ॥

अद्राक्षमक्षीणद्यानिधान-माचार्यमाद्यं वटमूलभागे । मोनेन मन्दस्मितभूषितेन महर्षिलोकस्य तमो नुदन्तम् ॥ २ ॥

विद्राविताशेषतमोगणेन
मुद्राविशेषेण मुहुर्मुनीनाम् ।
निरस्य मायां दयया विधत्ते
देवो महांस्तत्त्वमसीति बोधम् ॥ ३ ॥

अपारकारुण्यसुधातरङ्गेरपाङ्गपातैरवलोकयन्तम् ।
कठोरसंसारनिदाघतप्तानमुनीनहं नौमि गुरुं गुरूणाम् ॥ ४ ॥

ममाद्यदेवो वटमूळवासी कृपाविशेषात्कृतसंनिधानः । ओंकाररूपामुपदिइय विद्या-माविद्यकथ्वान्तमपाकरोतु ॥ ५ ॥

कळाभिरिन्दोरिव कल्पिताक्कं मुक्ताकळापैरिव बद्धमृर्तिम् । आळोकये देशिकमप्रमेय-मनाद्यविद्यातिमिरप्रभातम् ॥ ६ ॥

स्वदक्षजानुस्थितवामपादं पादोदरालंकतयोगपट्टम् । अपस्यतेराहितपादमङ्गे प्रणोमि देवं प्रणिधानवन्तम् ॥ ७ ॥ तत्त्वार्थमन्तेवसतासृषीणां युवाऽपि यः सञ्जपदेष्टुमीष्टे । प्रणौमि तं प्राक्तनपुण्यजार्छे-राचार्थमाश्चर्यगुणाधिवासम् ॥ ८ ॥

एकेन मुद्रां परद्युं करेण करेण चान्येन मृगं द्धान:। स्वजानुविन्यस्तकरः पुरस्ता-दाचार्यचूडामणिराविरस्तु॥ ९॥

आलेपवन्तं मदनाङ्गभूत्या शार्दूलकृत्त्या परिधानवन्तम् । आलोकथे कंचन देशिकेन्द्र-मज्ञानवाराकरवाडवाग्निम् ॥ १०॥

चारुस्मितं सोमकलावतंसं वीणाधरं व्यक्तजटाकलापम् । चपासते केचन योगिनस्त्वा-मुपात्तनादानुभवप्रमोदम् ॥ ११ ॥ उपासते यं मुनयः शुकाद्या निराशिषो निर्भमताधिवासाः । तं दक्षिणामूर्तितनुं महेश-मुपास्महे मोहमहार्तिशान्त्ये ॥ १२ ॥

कान्त्या निन्दितकुन्दकंदछवपुन्येश्रोधमूछे वस-न्कारुण्यामृतवारिभिर्मुनिजनं संभावयन्वीक्षितेः। मोह्य्वान्तिभेदनं विरचयन्वोधेन तत्तादृशा देवस्तत्त्वमसीति बोधयतु मां मुद्रावता पाणिना ॥ १३॥

> अगौरगात्रैरललाटनेत्रै-रशान्तवेषेरभुकंग मूषेः । अबोधमुद्रैरनपास्ति निद्रै-रपूर्णकामैरमेररलं नः ॥ १४॥

दैवतानि कित सन्ति चावनी नैव तानि मनसो मतानि मे । दीक्षितं जडिधयामनुप्रहे दक्षिणाभिमुखमेव दैवतम् ॥ १५॥ मुदिताय मुग्धशशिनावर्तसिने भसितावलेपरमणीयमूर्तये । जगदिनद्रजालरचनापटीयसे महसे नमोऽस्तु वटमूलवासिने ॥ १६॥

व्यालिम्बनीभिः परितो जटाभिः कलावशेषेण कलाधरेण । पश्यक्कलाटेन मुखेन्दुना च प्रकाशसे चेतास निर्मलानाम् ॥ १७ ॥

उपासकानां त्वमुमासहायः
पूर्णेन्दुभावं प्रकटीकरेशि ।
यद्च ते दर्शनमात्रतो मे
द्रवत्यहो मानसचन्द्रकान्तः ॥ १८ ॥

यस्ते प्रसन्नामनुसंद्धानो मूर्ति सुरा सुग्धशशाङ्क्रमोलेः । ऐखर्यमायुर्ठभते च विद्या-मन्ते च वेदान्तमहारहस्यम् ॥ १९॥

इति दक्षिणामृर्तिस्तोतम् संपूर्णम्॥

॥ श्रीः ॥

॥ शिवपञ्चाक्षरनक्षत्रमालास्तोत्रम् ॥

श्रीमदात्मने गुणैकसिन्धवे नमः शिवाय धामलेशधूतकोकबन्धवे नमः शिवाय । नामशेषितानमद्भवान्धवे नमः शिवाय पामरेतरप्रधानबन्धवे नमः शिवाय ॥ १ ॥

कालभीतविष्ठवालपाल ते नमः शिवाय शुल्भिन्नदुष्टदक्षफाल ते नमः शिवाय। मूलकारणाय कालकाल ते नमः शिवाय पालयाधुना द्यालवाल ते नमः शिवाय॥ २॥

इष्टवस्तुमुख्यदानहेतवे नमः शिवाय दुष्टदैत्यवंशधूमकेतवे नमः शिवाय । सृष्टिरक्षणाय धर्मसेतवे नमः शिवाय अष्टमूर्तये वृषेन्द्रकेतवे नमः शिवाय ॥ ३ ॥ आपदद्विभेदटङ्कहस्त ते नमः शिवाय पापहारिदिव्यसिन्धुमस्त ते नमः शिवाय । पापदारिणे लसन्नमस्तते नमः शिवाय शापदोषखण्डनप्रशस्त ते नमः शिवाय ॥ ४ ॥

व्योमकेश दिव्यभव्यरूप ते नमः शिवाय हेममेदिनीधरेन्द्रचाप ते नमः शिवाय । नाममात्रद्रश्यसर्वपाप ते नमः शिवाय कामनैकतानहदुराप ते नमः शिवाय ॥ ५ ॥

ब्रह्ममस्तकावलीनिबद्ध ते नमः शिवाय जिह्मगेन्द्रकुण्डलप्रसिद्ध ते नमः शिवाय। ब्रह्मणे प्रणीतवेदपद्धते नमः शिवाय जिह्कालदेहदत्तपद्धते नमः शिवाय॥ ६॥

कामनाशनाय शुद्धकर्मणे नमः शिवाय सामगानजायमानशर्मणे नमः शिवाय । हेमकान्तिचाकचक्यवर्मणे नमः शिवाय सामजासुराङ्गछब्धचर्मणे नमः शिवाय ॥ ७ ॥ जन्ममृत्युघोरदुःखहारिणे नमः शिवाय चिन्मयैकरूपदेहघारिणे नमः शिवाय । मन्मनोरथावपूर्तिकारिणे नमः शिवाय सन्मनोगताय कामवैरिणे नमः शिवाय ॥ ८ ॥

यक्षराजबन्धवे दयालवे नमः शिवाय दक्षपाणिशोभिकाञ्चनालवे नमः शिवाय । पक्षिराजवाहहच्छयालवे नमः शिवाय अक्षिफाल वेदपूततालवे नमः शिवाय ॥ ९ ॥

दश्चहस्तिनिष्ठजातेवेदसे नमः शिवाय
अश्वरात्मने नमद्विडोजसे नमः शिवाय।
दीक्षितप्रकाशितात्मतेजसे नमः शिवाय
उश्वराजवाद ते सतां गते नमः शिवाय।। १०।

राजताचछेन्द्रसानुवासिने नमः शिवाय राजमानित्यमन्दहासिने नमः शिवाय । राजकोरकावतंसभासिने नमः शिवाय राजराजमित्रताप्रकाशिने नमः शिवाय ॥ ११ ॥ दीनमानवालिकामधेनवे नमः शिवाय सूनवाणदाहकुत्कशानवे नमः शिवाय । खानुरागभक्तरत्नसानवे नमः शिवाय दानवान्धकारचण्डभानवे नमः शिवाय ॥ १२ ॥

सर्वमङ्गलाकुचामशायिने नमः शिवाय । सर्वदेवतागणातिशायिने नमः शिवाय । पूर्वदेवनाशसंविधायिने नमः शिवाय सर्वमनमनोजभङ्गदायिने नमः शिवाय ॥ १३॥

स्तोकभक्तितोऽपि भक्तपोषिणे नमः शिवाय माकरन्द्सारवर्षिभाषिणे नमः शिवाय। एकविल्वदानतोऽपि तोषिणे नमः शिवाय नैकजन्मपापजालशोषिणे नमः शिवाय॥ १४॥

सर्वजीवरक्षणैकशीलिने नमः शिवाय पार्वतीप्रियाय भक्तपालिने नमः शिवाय । दुर्विदग्धदैत्यसैन्यदारिणे नमः शिवाय शर्वरीशधारिणे कपालिने नमः शिवाय ॥ १५॥ पाहि मामुमामनोज्ञदेह ते नमः शिवाय देहि मे वरं सिताद्रिगेह ते नमः शिवाय। मोहितर्षिकामिनीसमूह ते नमः शिवाय स्वेहितप्रसन्न कामदोह ते नमः शिवाय।। १६॥

मङ्गलप्रदाय गोतुरंग ते नमः शिवाय गङ्गया तरङ्गितोत्तमाङ्ग ते नमः शिवाय । सङ्गरप्रवृत्तवैरिभङ्ग ते नमः शिवाय अङ्गजारये करेकुरङ्ग ते नमः शिवाय ॥ १७॥

इहितक्षणप्रदानहेतवे नमः शिवाय आहितामिपालकोक्षकेतवे नमः शिवाय । देहकान्तिधृतरीप्यधातवे नमः शिवाय गेहदुःखपुञ्जधूमकेतवे नमः शिवाय ॥ १८॥

त्र्यक्ष दीनसत्क्रपाकटाक्ष ते नमः शिवाय दक्षसप्ततन्तुनाशदक्ष ते नमः शिवाय । ऋक्षराजभानुपावकाक्ष ते नमः शिवाय रक्ष मां प्रपन्नमात्ररक्ष ते नमः शिवाय ॥ १९॥ न्यङ्कृपाणये शिवंकराय ते नमः शिवाय संकटाव्धितीणीर्केकराय ते नमः शिवाय । पङ्कभीषिताभयंकराय ते नमः शिवाय पङ्कजाननाय शंकराय ते नमः शिवाय ॥ २०॥

कर्मपाशनाश नीलकण्ठ ते नमः शिवाय शर्मदाय वर्यभस्मकण्ठ ते नमः शिवाय। निर्ममर्षिसेवितोपकण्ठ ते नमः शिवाय कुर्महे नतीर्नमद्विकुण्ठ ते नमः शिवाय ॥ २१॥

विष्ठपाधिपाय नम्रविष्णवे नमः शिवाय शिष्ठविप्रहृद्गुहाचरिष्णवे नमः शिवाय । इष्टवस्तुनित्यतुष्टजिष्णवे नमः शिवाय कष्टनाशनाय छोकजिष्णवे नमः शिवाय ॥ २२ ॥

अप्रमेयादिव्यसुप्रभाव ते नमः शिवाय सत्प्रपन्नरक्षणस्वभाव ते नमः शिवाय । स्वप्रकाश निस्तुलानुभाव ते नमः शिवाय विप्रडिम्भद्रितार्द्रभाव ते नमः शिवाय ॥ २३ ॥ सेवकाय मे मृड प्रसीद ते नमः शिवाय । भावलभ्य तावकप्रसाद ते नमः शिवाय । पावकाश्च देवपूज्यपाद ते नमः शिवाय । तावकाङ्ग्रिभक्तदत्तमोद ते नमः शिवाय ॥ २४॥

भुक्तिमुक्तिदिव्यभोगदायिने नमः शिवाय शक्तिकल्पितप्रपञ्चभागिने नमः शिवाय । भक्तसंकटापहारयोगिने नमः शिवाय युक्तसन्मनःसरोजयोगिने नमः शिवाय ॥ २५॥

अन्तकान्तकाय पापहारिणे नमः शिवाय शान्तमाय दन्तिचर्मधारिणे नमः शिवाय। संतताश्रितव्यथाविदारिणे नमः शिवाय जन्तुजातनित्यसौख्यकारिणे नमः शिवाय॥ २६॥

श्रुलिने नमो नमः कपालिने नमः शिवाय पालिने विरिक्षिरुण्डमालिने नमः शिवाय । स्टीलिने विशेषरुण्डमालिने नमः शिवाय श्रीलिने नमः प्रपुण्यशालिने नमः शिवाय ॥ २७ ॥ शिवपञ्चाक्षरमुद्रां चतुष्पदोस्तासपद्यमणिघटिताम् । नक्षत्रमास्त्रिकामिह दघदुपकण्ठं नरो भवेत्सोमः ॥ २८ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवत: कृतौ

रिश्वपञ्चाक्षरनक्षत्रमालास्तोत्रं संपूर्णम्॥

॥ श्रीः ॥

। दादशलिङ्गस्तोलम् ।

सौराष्ट्रदेशे वसुधावकाशे
च्योतिर्भयं चन्द्रकळावतंसम् ।
भक्तिप्रदानाय कृतावतारं
तं सोमनाथं शरणं प्रपद्ये ॥ १ ॥

श्रीशैलशक्के विविधप्रसक्के शेषादिशक्केऽपि सदा वसन्तम् । तमजुनं मिल्लकपूर्वमेनं नमामि संसारसमुद्रसेतुम् ॥ २ ॥

अवन्तिकायां विहितावतारं मुक्तिप्रदानाय च सज्जनानाम् । अकालमृत्योः परिरक्षणार्थं वन्दे महाकालमहं सुरेशम् ॥ ३ ॥ कावरिकानर्भदयोः पवित्रे समागमे सज्जनतारणाय । सदैव मान्धातृपुरे वसन्त-मोकार्मीशं शिवमेकमीडे ॥ ४ ॥

पूर्वोत्तरे पारिकाभिधाने
सदाशिवं तं गिरिजासमेतम् ।
सुरासुराराधितपादपद्यं
श्रीवैद्यनाथं सततं नमामि ॥ ५ ॥

आमर्दसंज्ञे नगरे च रम्ये विभूषिताङ्गं विविधैश्च भोगैः। सङ्गुक्तिमुक्तिप्रदमीशमेकं श्रीनागनाथं शरणं प्रपद्ये॥ ६॥

सानन्दमानन्दवने वसन्तमानन्दकन्दं हतपापबृन्दम् ।
वाराणसीनाथमनाथनाथं
श्रीविश्वनाथं शरणं प्रपदे ॥ ७ ॥

यो डाकिनीशाकिनिकासमाजे निषेव्यमाणः पिशिताशनैश्च । सदैव भीमादिपदप्रसिद्धं तं शुंकरं भक्तहितं नमामि ॥ ८ ॥

श्रीताम्रपर्णीजलराशियोगे निबद्धय सेतुं निशि बिल्वपत्रैः । श्रीरामचन्द्रेण समर्चितं तं रामेश्वराख्यं सततं नमामि ॥ ९ ॥

सिंहाद्रिपार्श्वेडिप तटे रमन्तं गोदावरीतीरपिवत्रदेशे। यहश्चीनात्पातकजातनाशः प्रजायते त्र्यम्बक्रमीशमीडे ॥ १०॥

हिमाद्रिपार्श्वेऽपि तटे रमन्तं संपूज्यमानं सततं सुनीन्द्रैः। सुरासुरेर्यक्षमहोरगाद्यैः केद्रार्संज्ञं शिवमीशमीडे ॥ ११॥ एलापुरीरम्यशिवालयेऽस्मिन्समुल्लमन्तं त्रिजगद्धरेण्यम् ।
वन्दे महोदारतरस्वभावं
सदाशिवं तं धिषणीश्वराख्यम् ॥ १२ ॥

एतानि लिङ्गानि सदैव मत्याः प्रातः पठन्तोऽमलमानसाश्च । ते पुत्रपौत्रैश्च धनैरुदारैः सत्कीर्तिभाजः सुखिनो भत्रन्ति ॥ १३ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगदतः कृतौ द्वादशास्त्रिङ्गस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ अर्धनारीश्वरस्तोत्रम ॥

चाम्पेयगौरार्धशरीरकायै
कर्पूरगौरार्धशरीरकाय।
धाम्मिङ्कायै च जटाधराय
नमः शिवायै च नमः शिवाय॥ १॥

कस्तूरिकाकुङ्कुमचर्चिताय । चितारजःपुञ्जिवचर्चिताय । कृतस्मराय विकृतस्मराय नमः शिवाय च नमः शिवाय ॥ २ ॥

झणत्कणत्मकुणन्पुराय । पादाब्जराजत्माणिन्पुराय । हेमाङ्गदाय भुजगाङ्गदाय नमः शिवाय च नमः शिवाय ॥ ३ ॥ विशालनीलोत्पललोचनायै विकासिपङ्केरुहलोचनाय। समेक्षणाय विषमेक्षणाय नमः शिवायै च नमः शिवाय॥ ४॥

मन्दारमालाकलितालकायै
कपालमालाङ्कितकन्धराय।
दिव्याम्बरायै च दिगम्बराय
नमः शिवायै च नमः शिवाय॥ ५॥

अम्भोधरश्यामलकुन्तलायै

तिद्यभाताम्रजटाधराय ।

निरीश्वरायै निखिलेश्वराय

नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥ ६ ॥

प्रपद्धसृष्ट्युन्मुखलास्यकाये
समस्तसंहारकताण्डवाय ।
जगज्जनन्ये जगदेकिपत्रे
नमः शिवाय च नमः शिवाय ॥ ७ ॥

प्रदीप्तरत्नोज्ज्वलकुण्डलायै
स्फुरन्महापन्नगभूषणाय ।
शिवान्वितायै च शिवान्विताय
नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥ ८ ॥

एतत्पठेदष्टकभिष्टदं यो भक्त्या स मान्यो सुवि दीर्घजीवी । प्राप्नोति सौभाग्यमनन्तकालं भूयात्सदा तस्य समस्तसिद्धिः ॥ ९ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपिरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्युज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ अर्धनारीश्यरस्तोत्रम् संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ गुर्वष्टकम् ॥

शरिरं सुरूपं तथा वा कलत्रं यशश्चारु चित्रं धनं मेरुतुल्यम् । मनश्चेत्र लग्नं गुरोरङ्घिपद्मे ततः किं ततः किं ततः किं ततः किम् ॥ १ ॥

कछत्रं धनं पुत्रपौत्रादि सर्वे गृहं बान्धवाः सर्वमेतद्धि जातम् । मनश्चेत्र छग्नं गुरोरङ्घिपद्मे ततः किं ततः किं ततः किं ततः किम् ॥ २॥

षडङ्गादिवेदो मुखे शास्त्रविद्या कवित्वादि गद्यं सुपद्यं करोति । मनश्चेत्र लग्नं गुरोरङ्ग्रिपद्मे ततः किं ततः किं ततः किं ततः किम् ॥ ३ ॥ s. s. 21 विदेशेषु मान्यः खदेशेषु धन्यः सदाचारवृत्तेषु मत्तो न चान्यः । मनश्चेन्न लग्नं गुरोरङ्घिपद्मे ततः किं ततः किं ततः किं ततः किम् ॥ ४॥

क्षमामण्डले भूपभूपालवृन्दैः
सदा सेवितं यस्य पादाराविन्दम् ।
मनश्चेत्र लगं गुरोरङ्घिपद्मे
ततः किं ततः किं ततः किं ततः किम् ॥ ५॥

यशो मे गतं दिश्च दानप्रतापा-ज्ञगद्वस्तु सर्वे करे यत्प्रसादात् । मनश्चेत्र छम्नं गुरोरङ्घिपद्मे ततः किं ततः किं ततः किं ततः किम् ॥ ६॥

न भोगे न योगे न वा वाजिराजों न कान्तामुखे नैव वित्तेषु चित्तम् । मनश्चेत्र लग्नं गुरोरङ्घिपद्मे ततः किं ततः किं ततः किं ततः किम् ॥ ७॥ अरण्ये न वा खस्य गेहें न कार्ये न देहें मनो वर्तते में त्वनहर्ये। मनश्चेत्र छम्नं गुरोरङ्घिपद्मे तत: किं ततः किं ततः किं ततः किम्॥८॥

गुरोरष्टकं यः पठेत्पुण्यरेही यतिर्भूपतिर्वद्वाचारी च गेही। लभेद्वाञ्छितार्थं पदं ब्रह्मसंज्ञं गुरोरुक्तवाक्ये मनो यस्य लग्नम्॥ ९॥

इति श्रीमत्परमहं सपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्द्भगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ गुर्वेष्टकं संपूर्णम् ॥

ા શ્રીઃ ॥

॥ प्रातःस्मरणस्तोत्रम् ॥

प्रातः स्मरामि हृदि संस्फुरदात्मतत्त्वं सिचत्सुखं परमहंसगितं तुरीयम् । यः स्वप्रजागरसुषुप्रमवैति नित्यं तद्भक्षः निष्कलमहं न च भूतसङ्कः ॥ १ ॥

प्रातभेजामि मनसां वचसामगम्यं वाचो विभान्ति निखिला यदनुप्रहेण । यं नेति नेति वचनैनिंगमा अवोचं-स्तं देवदेवमजमच्युतमाहुरम्यम् ॥ २ ॥

प्रातनेमामि तमसः परमकेवर्णे
पूर्णे सनातनपदं पुरुषोत्तमाख्यम् ।
यसिन्निदं जगदशेषमशेषमृतौ
रज्ज्वां भुजंगम इव प्रतिभासितं वै ॥ ३ ॥

श्लोकत्रयमिदं पुण्यं लोकत्रयविभूषणम् । प्रातःकाले पठेद्यस्तु स गच्छेत्परमं पदम् ॥ इति प्रातःस्मरणस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ षद्पदीस्तोत्रम् ॥

अविनयमपनय विष्णो दमय मनः शमय विषयमृगतृष्णाम् । भूतद्यां विस्तारय तारय संसारसागरतः ॥ १॥

दिन्यधुनीमकरन्दे
परिमलपरिभोगसिचदानन्दे।
श्रीपतिपदारिवन्दे
भवभयखेदाच्छिदे वन्दे॥ २॥

सत्यिप भेदापगमे
नाथ तवाहं न मामकीनस्त्वम् ।
सामुद्रो हि तरङ्गः
कचन समुद्रो न तारङ्गः ॥ ३ ॥

डढ़ृतनग नगभिदनुज दनुजकुछामित्र मित्रशशिद्दष्टे । दृष्टे भवति प्रभवति न भवति किं भवतिरस्कारः ॥ ४ ॥

मत्स्यादिभिरवतारैरवतारवतावता सदा वसुधाम् ।
परमेश्वर परिपाल्यो
भवता भवतापभीतोऽहम् ॥ ५ ॥

दामोदर गुणमन्दिर
सुन्दरवदनारविन्द गोविन्द ।
भवजलिधमथनमन्दर
परमं दरमपनय त्वं मे ॥ ६॥

नारायण करुणामय शरणं करवाणि तावकौ चरणौ । इति षट्पदी मदीये वदनसरोजे सदा वसतु ॥ ७॥

इति पद्पदीस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ मोहसुद्गरः॥

भज गोविन्दं भज गोविन्दं भज गोविन्दं मृढमते । संप्राप्ते संनिहिते काले न हि न हि रक्षति डुकुक्करणे ॥ १ ॥

मृढ जहीिह धनागमतृष्णां कुरु सद्बुद्धि मनासि वितृष्णाम् । यक्कभसे निजकर्मोपात्तं वित्तं तेन विनोदय चित्तम् ॥ २ ॥

नारीस्तनभरनाभीदेशं दृष्टा मा गा मोहावेशम् । एतन्मांसवसादिविकारं मनसि विचिन्तय वारं वारम् ॥ ३ ॥ निह्निद्छगतज्ञछमित्तरछं तद्वज्ञीवितमितशयचपछम् । विद्धि व्याध्यभिमानप्रस्तं छोकं शोकहतं च समस्तम् ॥ ४॥

याबद्धित्तोपार्जनसक्त-स्तावित्रजपरिवारो रक्तः । पश्चाज्जीवित जर्जरदेहे वार्त्ता कोऽपि न पृच्छिति गेहे ॥ ५ ॥

यावत्वनो निवसित देहे तावत्प्रच्छिति कुशलं गेहे। गतवति बायो देहापाये भायो विभ्यति तस्मिन्काये॥ ६॥

बालसावत्क्रीहासक-स्तरुणसावत्तरणीसकः। बृद्धसाविष्नतासकः परमे ब्रह्मणि कोऽपि न सकः ॥ ७॥ का ते कान्ता कस्ते पुत्रः
संसारोऽयमतीव विधित्रः।
कस्य त्वं कः कुत आयातस्तत्त्वं चिन्तय यदिदं भ्रातः॥ ८॥

सत्सङ्गते निःसङ्गत्वं निःसङ्गते निर्मोहत्वम् । निर्मोहत्वे निश्चलितत्वं निश्चलितत्वे जीवन्मुक्तिः ॥ ९॥

वयसि गते कः कामविकारः शुष्के नीरे कः कासारः। श्लीणे विक्ते कः परिवारो ज्ञाते तत्त्वे कः संसारः ॥ १०॥

मा कुरु धनजनयौवनगर्व हरति निमेषात्कालः सर्वम् । मायामयमिद्मखिलं हित्वा मधापदं त्वं प्रविश विदित्वा ॥ ११ ॥ दिनयामिन्यौ सायं प्रातः शिशिरवसन्तौ पुनरायातः । कालः कौडति गच्छत्यायु-स्तद्पि न मुख्खत्याशावायुः ॥ १२॥

का ते कान्ताधनगति चन्ता वातुल किं तव नास्ति नियन्ता । त्रिजगित सज्जनसङ्गतिरेका भवति भवार्णवतरणे नौका ॥ १३ ॥

जिटिलो मुण्डी छिब्रितकेशः काषायाम्बरबहुकृतवेषः । परयन्नपि च न परयित मृदो ह्यदरिनिमित्तं बहुकृतवेषः ॥ १४ ॥

अङ्गं गलितं पलितं मुण्डं दशनविहीनं जातं तुण्डम् । ृद्धो याति गृहीत्वा दण्डं तद्पि न मुख्यत्याशापिण्डम् ॥ १५ ॥ अप्रे विहः पृष्ठे भानू
रात्रौ चुबुकसमर्पितजानुः ।
करतलभिक्षस्तरुतलवासस्तद्पि न मुख्यत्याशापाशः ॥ १६॥

कुरुते गङ्गासागरगमनं व्रतपरिपालनमथवा दानम् । ज्ञानाविहीनः सर्वमतेन मुक्तिं न भजति जन्मशतेन ॥ १७॥

सुरमन्दिरतरुमूळनिवासः शय्या भूतळमजिनं वासः । सर्वपरित्रहभोगत्यागः कस्य सुखं न करोति विरागः ॥ १८॥

योगरतो वा भोगरतो वा सङ्गरतो वा सङ्गविद्दीनः । यस्य ब्रह्मणि रमते चित्तं नन्दति नन्दति नन्दत्येव ॥ १९॥ भगवद्गीता किंचिदधीता
गङ्गानललनकाणिका पीता।
सक्रदिप येन मुरारिसमची
कियते तस्य यमेन न चर्चा॥ २०॥

पुनरिप जननं पुनरिप मरणं पुनरिप जननीजठरे शयनम् । इह संसारे बहुदुस्तारे कृपयापारे पाहि सुरारे ॥ २१ ॥

रध्याकपटिवरिष्वतकन्थः
पुण्यापुण्यविवर्जितपन्थः ।
योगी योगनियोजितिषत्ती
रमते बालोन्मत्तवदेव ॥ २२ ॥

कस्त्वं को Sहं कुत आयातः का मे जननी को मे तातः । इति परिभावय सर्वमसारं विश्वं त्यक्त्वा स्वप्नविचारम् ॥ २३ ॥ त्विय मिय चान्यत्रेको विष्णुव्यर्थे कुप्यसि मध्यसहिष्णुः ।
सर्वसिन्नपि पश्यात्मानं
सर्वत्रोतसुज भेदज्ञानम् ॥ २४ ॥

शत्रौ मित्रे पुत्रे बन्धै। मा कुरु यत्नं विष्रहसन्धौ । भव समचित्तः सर्वत्र त्वं वाञ्छस्यचिराद्यदि विष्णुत्वम् ॥ २५ ॥

कामं क्रोधं छोभं मोहं
त्यक्त्वात्मानं भावय कोऽहम्।
आत्मज्ञानविहीना मूढास्ते पच्यन्ते नरकनिगृदाः॥ २६॥

गेयं गीतानामसहस्रं
ध्येयं श्रीपतिरूपमजस्रम् ।
नेयं सज्जनसङ्गे चित्तं
देयं दीनजनाय च वित्तम् ॥ २७ ॥

सुखतः क्रियते रामाभोगः
पश्चाद्धन्त शरीरे रोगः।
यद्यपि लोके मरणं शरणं
तद्यि न मुद्धति पापाचरणम्॥ २८॥

अर्थमनर्थं भावय नित्यं नास्ति ततः सुखछेशः सत्यम् । पुत्रादिष धनभाजां भीतिः सर्वत्रेषा विहिता रीतिः ॥ २९ ॥

प्राणायामं प्रत्याहारं नित्यानित्यविवेकविचारम् । जाप्यसमेतसमाधिविधानं कुर्ववधानं महदवधानम् ॥ ३० ॥

गुरुचरणाम्बुजनिर्भरभक्तः
संसाराद्चिराद्भव मुक्तः ।
सेन्द्रियमानसनियमादेव
द्रक्ष्यसि निजहृद्यस्थं देवम् ॥ ३१ ॥

॥ श्रीः ॥

॥ हरिस्तुतिः ॥

··>====

स्तोष्ये भक्त्या विष्णुमनादिं जगदादिं यसिन्नेतत्संसृतिचक्रं भ्रमतीत्थम् । यसिन्दष्टे नश्यति तत्संसृतिचक्रं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ १ ॥

यस्थैकांशादित्थमशेषं जगदेत-त्प्रादुर्भूतं येन पिनद्धं पुनिरत्थम् । येन व्याप्तं येन विबुद्धं सुखदुःखै-स्तं संसारध्यान्तविनाशं हरिमीडे ॥ २ ॥

सर्वज्ञो यो यश्च हि सर्वः सकलो यो यश्चानन्दोऽनन्तगुणा यो गुणधामा। यश्चाव्यक्तो व्यस्तसमस्तः सदसद्य-स्तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे॥ ३॥ यस्माद्ग्यन्नास्त्यिप नैवं परमार्थं दृश्याद्ग्यो निर्विषयज्ञानमयत्वात् । ज्ञातृज्ञानज्ञेयविद्दीनोऽपि सदा ज्ञ-स्तं संसारध्यान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ४ ॥

आचार्येभ्यो छन्धसुस्क्ष्माच्युततत्त्वा वैराग्येणाभ्यासवलाचेव द्रिक्ता । भक्त्येकाभ्यध्यानपरा थं विदुरीशं तं संसारध्वानतिवनाशं हरिमीडे ॥ ५ ॥

प्राणानायम्योमिति चित्तं हृदि रुध्वा नान्यत्स्मृत्वा तत्पुनरत्रैव विलाप्य । श्लीणे चित्ते भाद्यशिरस्मीति त्रिदुर्यं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ६ ॥

यं त्रक्षास्यं देवमनन्यं परिपूर्णं हत्स्यं भक्तेर्रुभ्यमजं सुक्ममतक्यम् । ध्यात्वात्मस्यं त्रह्माविदो यं विदुरीशं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ७ ॥ मात्रातीतं स्वात्मविकासात्मविबोधं ज्ञेयातीतं ज्ञानमयं हृगुपलभ्य । भावप्राह्मानन्द्मनन्यं च विदुर्थे तं संसारध्यान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ८॥

यद्यद्वेद्यं वम्तुसतत्त्वं विषयाख्यं तत्तद्वद्वेवेति विदित्वा तद्दं च । ध्यायन्त्येवं यं सनकाद्या सुनयोऽजं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिभीडे ॥ ९ ॥

यद्यद्वेद्यं तत्तरहं नेति विदाय
स्वात्मज्योतिङ्गानमयानन्दमवाप्य ।
तस्मिन्नस्भीत्यात्मविदो यं विदुरीशं
तं संसारध्वान्तविनाशं हरिभीडे ॥ १० ॥

हित्वा हित्वा दृश्यमशेषं सविकर्षं

मत्वा शिष्टं भादशिमात्रं गगनाभम् ।
स्यक्त्वा देहं यं प्रविशन्त्यच्युतभक्तास्तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ १९ ॥

8. 8. 22

सर्वत्रास्ते सर्वशरीरी न च सर्वः
सर्वं वेच्येवेह न यं वेत्ति च सर्वः ।
सर्वत्रान्तर्यामितयेत्थं यमयन्यस्तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ १२ ॥

सर्वं दृष्ट्वा स्वात्मिन युक्त्या जगदेतदृष्ट्वात्मानं चैवमजं सर्वजनेषु ।
सर्वोत्मैकोऽस्मीति विदुर्यं जनहत्स्यं
तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ १३ ॥

सर्वत्रैकः पर्वयति जिन्नत्यथ मुङ्के स्प्रष्टा श्रोता बुष्यति चेत्याहुरिमं यम् । साक्षी चास्ते कर्तृषु पर्वित्रति चान्ये तं संसारण्यान्तिवनाशं हरिमीडे ॥ १४ ॥

परयञ्शुण्वन्न विजानन्रसयन्सं-जिब्रन्विभ्रदेहिमिमं जीवतयत्थम् । इत्यात्मानं यं विदुरीशं विषयज्ञं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ १५ ॥ जाप्रदृष्ट्वा स्थूलपदार्थानथ मायां

हष्ट्वा स्वप्नेऽथापि सुषुप्ती सुखनिद्राम् ।

इत्यात्मानं वीक्ष्य सुदास्ते च तुरीये

तं संसारध्वान्तविनाशं हरिभीडे ॥ १६ ॥

परयञ्जुद्धोऽण्यक्षर एको गुणभेदा-न्नानाकारान्स्फाटिकवद्भाति विचित्रः । भिन्नदिछन्नश्चायमजः कर्भफलैर्य-स्तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ १७॥

ब्रह्मा विष्णू रुद्रहुताशौ रविचन्द्रा-विन्द्रो वायुर्यज्ञ इतीत्थं परिकल्प्य । एकं सन्तं यं बहुधाहुभितिभेदा-त्तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ १८॥

सत्यं ज्ञानं शुद्धमनन्तं व्यतिरिक्तं शान्तं गूढं निष्कलमानन्दमनन्यम् । इत्याहादौ यं वरुणो ऽसौ भूगवेऽजं तं संसारध्वान्तिविनाशं हरिमीडे ॥ १९ ॥ कोशानेतान्पञ्च रसादीनितहाय

ब्रह्मासीति स्वात्मिनि निश्चित्य दृशिस्थम् ।

पित्रा शिष्टो वेद भृगुर्यं यजुरन्ते

तं संसारध्यान्तविनाशं हरिमीडे ॥ २०॥

येनाविष्टो यस्य च शक्त्या यद्धीनः क्षेत्रज्ञोऽयं कार्यिता जन्तुपु कर्तुः । कर्ता भोक्तात्मात्र हि यच्छक्तयधिरूढ-स्तं संसारध्यान्तविनाशं हरिमीडे ॥ २१ ॥

सृष्ट्रा सर्वे स्वात्मतयेवेत्थमतकयं व्याप्याथानतः कृत्स्नमिदं सृष्टमशेषम् । सञ्च त्यचाभृत्परमात्मा स य एक-स्तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ २२ ॥

वेदान्तेश्चाध्यात्मिकशास्त्रश्च पुराणेः शास्त्रश्चान्येः सान्वततन्त्रेश्च यमीशम् । दृष्ट्वाथान्तश्चेतिस बुद्ध्या विविशुर्ये तं संसारध्यान्तविनाशं हरिमीडे ॥ २३ ॥ श्रद्धाभाक्तिध्यानशमाधिर्यतमानै-ज्ञीतुं शक्यो देव इह्वाशु य ईशः । दुर्विज्ञेयो जन्मश्रीदेश्यापि विना तै-स्तं संसारध्यान्तिवनाशं हरिमीहे ॥ २४ ॥

यस्यातकर्थे स्वातमित्र मृतेः परमार्थं सर्वं खल्वित्यत्र निरुक्तं श्रुतिविद्धिः । तज्जादित्वाद् व्यितरङ्गाममभिन्नं तं संसारध्यान्तविनाशं हरिमीढे ॥ २५ ॥

हञ्चा गीतास्वक्षरतत्त्वं विधिनाजं भक्त्या गुर्व्या लभ्यहृदिस्थं हृशिमात्रम् । ध्यात्वा तासित्रसम्यह्मित्यत्र विदुर्यं तं संमार्थ्यान्तविनाशं हरिमीडे ॥ २६ ॥

क्षेत्रज्ञत्वं प्राप्य विभुः पञ्चमुखैयों भुङ्क्तेऽजसं भोग्यपदार्थान्प्रकृतिस्यः। क्षेत्रे क्षेत्रेऽप्स्विन्दुवदेको बहुधास्ते तं संसारध्यान्तविनाशं हरिमीडे॥ २७॥ युक्त्यालोड्य व्यासवचांस्वत्र हि लभ्यः क्षेत्रक्षेत्रज्ञान्तरविद्धिः पुरुषाख्यः । योऽहं सोऽसौ सोऽस्म्यहमेवेति विदुर्यं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ २८ ॥

एकीकृत्यानेकशरीरस्थामिमं ज्ञं यं विज्ञायेहैव स एवाशु भवन्ति । यस्मिल्छीना नेह पुनर्जन्म लभन्ते तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ २९ ॥

द्वन्द्वैकत्वं यच मधुब्राह्मणवाक्यैः

कृत्वा शकोपासनमासाद्य विभूत्या ।
योऽसौ सोऽहं सोऽस्म्यहमेवेति विदुर्ये
तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ३० ॥

योऽयं देहे चेष्टायितान्तःकरणस्थः सूर्ये चासौ तापियता सोऽस्म्यहमेव । इत्यात्मेक्योपासनया यं विदुरीशं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे !। ३१ । विज्ञानांशो यस्य सतः शक्तयधिक्रढो बुद्धिर्बुध्यत्यत्र वहिर्बोध्यपदार्थान् । नैवान्तःस्थं बुध्यति यं बोधयितारं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिभोडे ॥ ३२॥

कोऽयं देहे देव इंतीत्थं सुविचार्य ज्ञाता श्रोता मन्तियता चैष हि देव: । इत्यालोच्य ज्ञांश इहास्मीति विदुर्ये तं संसारध्वान्तिवनाशं हिरमीडे ॥ ३३॥

को ह्येवान्यादात्मिन न स्थादयमेष ह्यवानन्दः प्राणिति चापानिति चेति । इत्यस्तित्वं वक्त्युपपत्त्या श्रुतिरेषा तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ३४॥

प्राणो वाह वाक्छूवणादीनि मनो वा बुद्धिवीहं व्यस्त उताहोऽपि समस्तः। इत्यालोच्य ज्ञप्तिरिहास्मीति विदुर्यं तं संसारभ्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ३५॥ नाहं प्राणो नैव शरीरं न मनोऽहं नाहं बुद्धिनीहमहंकारियो च । योऽत्र झांशः सोऽस्म्यहमेवेति विदुर्यं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ३६ ॥

सत्तामात्रं केवलिविज्ञानमजं सत्सूक्ष्मं नित्यं तत्त्वमसीत्यात्मसुताय ।
साम्नामन्ते प्राह् पिता यं विभुमार्यं
तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ३७ ॥

मूर्तामूर्ते पूर्वमपोद्याथ समाधी

हरयं सर्व नेति च नेतीति विहाय।
चैतन्यांशे स्वात्मनि सन्तं च विदुर्थ

तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ३८॥

ओतं प्रोतं यत्र च सर्वं गगनान्तं योऽस्थूलानण्वादिषु सिद्धोऽश्वरसंज्ञः । ज्ञाताऽतोऽन्यो नेत्युपलभ्यो न च वेद्य-स्तं संसारध्वान्तिविनाशं हरिमीडे ॥ ३९॥ तावत्सर्वं सत्यमिवाभाति यदेत-द्यावत्सोऽस्मीत्यात्मिन यो ज्ञो न हि दृष्टः । दृष्टे यस्मिन्सर्वमसत्यं भवतीदं तं संसारध्वान्तविनाशं हिरमीडे ॥ ४० ॥

रागामुक्तं छोहयुतं हेम यथामा योगाष्टाङ्गेरुज्जबितज्ञानमयामा । द्ग्ध्वात्मानं ज्ञं परिशिष्टं च विदुर्यं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ॥ ४१ ॥

यं विज्ञानज्योतिषमाद्यं सुविभान्तं

हचर्नेन्द्रग्न्योकसमीड्यं तिटेदाभम् ।

भक्तयाराध्येहैव विशन्त्यात्मिन सन्तं

तं संसारध्यान्तविनाशं हिरमीडे ॥ ४२ ॥

पायाद्रक्तं स्वात्मिन सन्तं पुरुषं यो

भक्तया स्तौतीत्याङ्गिरसं विष्णुरिमं माम् ।
इत्यात्मानं स्वात्मिन संहत्य सदैकस्तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ ४३ ॥
इति हरिस्तृतिः संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥

॥ लक्ष्मीनृसिंहपञ्चरत्नम् ॥

त्वत्प्रभुजीविष्टियमिच्छिसि चेन्नरहिरिपूजां कुरु सततं प्रतिबिम्बालंकुतिधृतिकुशलो बिम्बालंकुतिमातनुते । चेतोभुङ्ग भ्रमसि वृथा भवमरुभूमौ विरसायां भज भज लक्ष्मीनरिसहानचपदसरिसजमकरन्दम् ॥ १॥

शुक्तो रजतप्रतिभा जाता कटकाद्यर्थसमर्था चे-दुःखमयी ते संस्तिरेषा निर्वृतिदाने निपुणा स्थात् । चेतोभृद्ध अमसि वृथा भवमरुभूमौ विरसायां भज भज लक्ष्मीनरसिंहानषपदसरसिजमकरन्दम् ॥ २॥

आकृतिसाम्याच्छाल्मिलकुमुमे स्थलनिलनत्वभ्रममकरोः गन्धरसाविह किमु विद्येते विफलं भ्राम्यसि भृशविरसेऽस्मिन् । चेतोभृक्क भ्रमित दृथा भवमरुभूमा विरसायां भज भज लक्ष्मीनरसिंहानघपदसरसिजमकरन्दम् ॥ ३ ॥ स्रक्चन्द्रनविन्तादीन्विषयान्सुखदान्मत्वा तत्र विहरसे गन्धफळीसदृशा ननु तेऽमी भोगानन्तरदुः खक्रतः स्युः । चेतोभृङ्ग भ्रमसि वृथा भवमरुभूमौ विरसायां भज भज छक्ष्मीनरसिंहानघपद्सरसिजमकरन्दम् ॥ ४॥

तव हितमेकं वचनं वक्ष्ये श्रणु सुखकामो यदि सततं स्वप्ने दृष्टं सकलं हि मृषा जात्रति च स्मर तद्वदिति । चेतोभुङ्ग भ्रमसि वृथा भवमरुभूमो विरसायां भज भज लक्ष्मीनरसिंहानघपदसरसिजमकरन्दम् ॥ ५॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दंभगवत्पूज्यपादाशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ

लक्ष्मीनुसिंहपञ्चरत्मम् संपूर्णम्॥

॥ श्रीः ॥

॥ लक्ष्मीनृसिंहकरुणारसस्तोत्रम् ॥

श्रीमत्पयोनिधिनिकेतन चक्रपाणे भोगीन्द्रभोगमणिराजितपुण्यमूर्ते । योगीश शाश्वत शरण्य भवाब्यिपोत छक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम् ॥ १॥

ब्रह्मेन्द्रस्द्रमस्दर्भिकिशिटकोटि-संघट्टिताङ्घिकमलामलकान्तिकान्त । लक्ष्मीलसरकुचसरोस्दराजहंस लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बन् ॥ २ ॥

संसारदावदहनाकुछभीकरोरु-ज्वाछावछीभिरातिद्ग्धतन् रुहस्य । त्वत्पादपद्मसरभी शरणागतस्य छक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावछम्बम् ॥ ३॥ संसारजालपिततस्य जगित्रवास सर्वेन्द्रियार्थविज्ञामझषोपमस्य । प्रोत्किम्पतप्रचुरतालुकमस्तकस्य लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम् ॥ ४ ॥

संसारक्ष्यमितिघोरमगाधमूळं संप्राप्य दुःखशतसपैसमाकुळस्य । दीनस्य देव कृपया पदमागतस्य छक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावळम्बम् ॥ ५ ॥

संसारभीकरकरीन्द्रकराभिघात-निष्पीड्यमानवपुषः सकलार्तिनाश । प्राणप्रयाणभवभीतिसमाञ्जलस्य लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम् ॥ ६ ॥

संसारसपिविषदिग्धमहोत्रतीत्र-दंष्ट्राप्रकोटिपरिदष्टविनष्टमूर्तेः । नागारिवाहन सुधाव्धिनिवास शैरि छक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम् ॥ ७ ॥ संसारवृक्षमधवीजमनन्तकर्म-शाखायुतं करणपत्रमनङ्गपुष्पम । आरुह्य दुःखफलिनं पततो दयालो लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम् ॥ ८॥

संसारसागरिवशालकरालकाल-नक्रप्रहमितानिमहिवमहस्य । व्यमस्य रागनिचयोर्मिनिपीडितस्य लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम् ॥ ९॥

संसारसागरिनमज्जनमुद्धमानं
दीनं विलोकय विभो करुणानिधे माम् ।
प्रह्लादखेदपरिहारकृतावतार
लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम् ॥ १०॥

संसारघोरगहने चरते। मुरोर मारोप्रभीकरमृगप्रचुरार्दितस्य । आर्तस्य मत्सरनिदाघसुदुःखितस्य छक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम् ॥ ११॥ बद्ध्वा गले यमभटा बहु तर्जयन्तः कर्षान्ति यत्र भवपाशशैतयुतं माम । एकाकिनं परवशं चिकतं दयालो लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम् ॥ १२ ॥

लक्ष्मीपते कमलनाभ सुरेश विष्णो यज्ञेश यज्ञ मधुसूदन विश्वरूप। अह्मण्य केशव जनादेन वासुदेव लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम्॥ १३॥

एकेन चक्रमपरेण करेण शङ्खमन्येन सिन्धुतनयामवलम्बय तिष्ठन् ।
वामेतरेण वरदाभयपद्माचिह्नं
लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम् ॥ १४॥

अन्धस्य मे हतिविवेकमहाधनस्य चोरैर्महाबालिभिरिन्द्रियनामधेयैः । मोहान्धकारकुहरे विनिपातितस्य लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलम्बम् ॥ १५ ॥ प्रह्णाद्वारद्वरहात्रद्वुव्ययेकः-च्याकः विकासक्ष्यक्षकः । भक्तानुदक्षकिक्षयकः दिवाव चक्रकीकृतिक्षयकः विदे कश्यवसम् ॥ १६ ॥

स्रोतं करं श्रम्यते स्ति केकरेण । ये तत्पर्यात भनुता हरणाकियुक्ता-स्ते यान्न तत्प्रमाते तत्वण्डस्यम् ॥ १७ ॥

> इति श्रीमापरसद्देशपरिवाडकाचार्यस्य श्रीमातिन्द्रसगवदर्जनपद्दिशसस्य श्रीमतद्वेकरसगवतः कृती

लक्ष्मीनृतिहकरणारसस्तात्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीविष्णुभुजंगप्रयातस्तोत्रम्॥

चिदंशं विभुं निर्मेलं निर्विकल्पं निरीहं निराकारमोंकारगम्यम् । गुणातीतमञ्चक्तमेकं तुरीयं परं ब्रह्म यं वेद तसी नमस्ते ॥ १ ॥

विशुद्धं शिवं शान्तमायन्तशून्यं जगज्जीवनं ज्योतिरानन्दरूपम् । अदिग्देशकालव्यवच्छेदनीयं त्रयी वक्ति यं वेद तसी नमस्ते ॥ २ ॥

महायोगपीठे परिभ्राजमाने धरण्यादितत्त्वात्मके शक्तियुक्ते । गुणाहस्करे विह्निषम्बार्धमध्ये समासीनमॉकणिकेऽशक्षराञ्जे ॥ ३ ॥

s. s. 23

समानोदितानेकसूर्येन्दुकोटि-प्रभापूरतुल्यचुितं दुर्निरीक्षम् । न शीतं न चोष्णं सुवर्णावदात-प्रसन्नं सदानन्दसंवित्स्वरूपम् ॥ ४ ॥

सुनासापुटं सुन्दरभ्रूछछाटं किरीटोचिताकुञ्चितस्त्रिग्धकेशम् । स्फुरत्पुण्डरीकाभिरामायतार्कः समुत्फुङ्करत्नप्रसूनावतंसम् ॥ ५ ॥

लसत्कुण्डलामृष्टगण्डस्थलान्तं जपारागचोराघरं चारुहासम् । अलिव्याकुलामोदिमन्दारमालं महोरस्स्फुरत्कौस्तुभोदारहारम् ॥ ६ ॥

सुरत्नाङ्गदेरन्वितं बाहुदण्डै-श्रतुभिश्रलकङ्कणालंकतामेः । उदारोदरालंकतं पीतवसं पदद्वन्द्वनिधूतपद्माभिरामम् ॥ ७ ॥ स्वभक्तेषु संदर्शिताकारमेवं सदा भावयन्संनिरुद्धेन्द्रियाश्वः। दुरापं नरो याति संसारपारं परसौ परेभ्योऽपि तसौ नमस्ते॥ ८॥

श्रिया शातकुम्भचुतिस्तिग्धकान्त्या धरण्या च दूर्वाद्छश्यामछाङ्गथा । कछत्रद्वयेनामुना तोषिताय त्रिछोकीगृहस्थाय विष्णो नमस्ते ॥ ९ ॥

शरीरं कलतं सुतं बन्धुवर्गं वयस्यं धनं सद्म भृत्यं भुवं च । समस्तं परित्यज्य हा कष्टमेको गमिक्यामि दुःखेन दूरं किलाहम् ॥ १०॥

जरेयं पिशाचीव हा जीवतो में वसामत्ति रक्तं च मांसं बछं च। अहो देव सीदामि दीनानुकम्पि-न्किमद्यापि हन्त त्वयोदासितव्यम्॥ ११॥ कफब्याहतोष्णोत्वणश्वासवेग-व्यथाविस्फुरत्सर्वमर्मास्थिबन्धाम् । विचिन्त्याहमन्त्यामसंख्यामवस्थां विभेमि प्रभो किं करोमि प्रसीद् ॥ १२ ॥

लपन्नच्युतानन्त गोविन्द विष्णो सुरारे हरे नाथ नारायणेति । यथानुसारिष्यामि भक्त्या भवन्तं तथा मे दयाशील देव प्रसीद ॥ १३॥

भुजंगप्रयातं पठेद्यस्तु भक्त्या समाधाय चित्ते भवन्तं मुरारे । स मोहं विहायाशु युष्मत्प्रसादा-त्समाश्रित्य योगं व्रजत्यच्युतं त्वाम् ॥ १४ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवतपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवत: कृतौ श्रीविष्णुभुजङ्गप्रयातस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ विष्णुपादादिकेशान्तस्तोतम् ॥

りかを水は水をゆり

लक्ष्मीभर्त्रभुजामे कृतवसित सितं यस्य रूपं विशालं नीलाद्रेस्तुङ्गशृङ्गस्थितिमिव रजनीनाथिबम्बं विभाति । पायान्नः पाञ्चजन्यः स दितिसुतकुलत्रासनैः पूरयन्स्वै-निध्वानेनीरदौषध्वनिपरिभवदैरम्बरं कम्बुराजः ॥ १॥

आहुर्यस्य स्वरूपं क्षणमुखमितिलं सूरयः कालमेतं
ध्वान्तस्यैकान्तमन्तं यदिष च परमं सर्वधाम्नां च धाम ।
चक्रं तचक्रपाणेदितिजतनुगलद्रक्तधाराक्तधारं
शक्षत्रो विश्ववन्दं वितरतु विपुलं शर्म धर्मां शुशोभम् ॥

अव्यानिर्घातघोरो हरिभुजपवनामर्शनाध्मातमूर्तेरस्मान्विस्मेरनेत्रत्रिदशनुतिवचः साधुकारेः सुतारः ।
सर्वं संहर्तुमिच्छोररिकुलभुवनं स्कारविस्कारनादः
संयत्कल्पान्तसिन्धो शरसल्लिघटावार्मुचः कार्मुकस्य ॥

जीमृतश्यामभासा मुहुरिप भगवद्वाहुना मोहयन्ती
युद्धेषु द्व्यमाना झटिति तिटिदिवालक्ष्यते यस्य मृतिः ।
सोऽसिस्नासाकुलाक्षत्रिदशरिपुवपुःशोणितास्वादत्तप्तो
नित्यानन्दाय भूयान्मधुमथनमनोनन्दनो नन्दको नः ।।

कम्राकारा मुरारेः करकमलतलेनानुरागाहृहीता
सम्यग्वृत्ता स्थिताग्रे सपित न सहते दर्शनं या परेषाम्
राजन्ती दैत्यजीवासवमदम्रादिता ले।हितालेपनाद्री
कामं दीप्तांशुकान्ता प्रदिशतु दियतेवास्य कौमोदकी नः।

यो विश्वप्राणभूतस्ततुरिप च हरेर्यानकेतुस्वरूपो यं संचिन्त्येव सद्यः स्वयमुरगवधूवर्गगर्भाः पतन्ति । चक्कचण्डोरुतुण्डश्रुटितफणिवसारक्तपङ्काङ्कितास्यं वन्दे छन्दोमयं तं खगपितममलस्वर्णवर्णं सुप्णम् ॥ ६ ॥

विष्णोविश्वेश्वरस्य प्रवर्शयनकृत्सवेछोकैकधर्ता सोऽनन्तः सर्वभूतः पृथुविमलयशाः सर्ववेदेश्च वेदाः । पाता विश्वस्य शश्वत्सकलसुरिष्णुध्वंसनः पापहन्ता सर्वज्ञः सर्वसाक्षी सकलविषभयात्पातु भोगीश्वरो नः । वाग्भूगौर्यादिभेदैविंदुरिह मुनयो यां यदीयैश्च पुंसां कारुण्योद्देः कटाक्षेः सकृदिप पिततैः संपदः स्युः समगाः । कुन्देन्दुस्वच्छमन्दस्मितमधुरमुखान्भोरुहां सुन्दराङ्गीं वन्दे वन्द्यामशेषेरिष मुरभिदुरोमन्दिरामिन्दिरां ताम् ॥

या सूते सत्त्वजालं सकलमि सदा संनिधानेन पुंसो धत्ते या तत्त्वयोगाचरमचरिमदं भूतये भूतजातम् । धात्रीं स्थान्रीं जनित्रीं प्रकृतिमित्रकृतिं विश्वशिक्तं विधात्रीं विष्णोविश्वात्मनस्तां विपुलगुणमयीं प्राणनाथां प्रणौमि ।

येभ्योऽस्यद्भिरुषैः सपित पदमुरु त्यज्यते दैत्यवर्गै-र्येभ्यो धर्तु च मूर्म्ना स्पृह्यति सततं सर्वगीर्वाणवर्गः। नित्यं निर्मूळयेयुर्निचिततरमभी भक्तिनिन्नात्मनां नः पद्माक्षस्याङ्घिपद्मद्वयतल्लील्याः पांसवः पापपङ्कम्॥

रेखा छेखादिवन्दाश्चरणवलगताश्चकमत्स्यादिरूपाः स्निग्धाः सूक्ष्माः सुजाता मृदुल्लिततरक्षौमसूत्रायमाणाः । दशुनी मङ्गलानि भ्रमरभरजुषा कोमलेनाव्धिजायाः कम्रेणाम्रेड्यमानाः किसल्यमृदुना पाणिना चक्रपाणेः ॥ यसादाक्रामतो द्यां गरुडमणिशिलाकेतुदण्डायमाना-दाइच्योतन्ती वभासे सुरसिरदमला वैजयन्तीव कान्ता। भूमिष्ठो यस्तथान्यो भुवनगृहबृहत्स्तम्भशोभां दधौ नः पातामेतौ पयोजोदरललिततलौ पङ्कजाक्षस्य पादौ ॥ १२॥

आक्रामद्भां त्रिलोकीमसुरसुरपती तत्क्षणादेव नीती याभ्यां वैरोचनीन्द्री युगपदिप विपत्संपदोरेकधाम । ताभ्यां ताम्रोदराभ्यां मुहुरहमाजितस्थािष्ट्यताभ्यामुभाभ्यां प्राज्येश्वर्यप्रदाभ्यां प्रणतिमुपगतः पादपङ्केरहाभ्याम् ॥१३॥

येभ्यो वर्णश्चतुर्थश्चरमत उदमूदादिसर्गे प्रजानां साहस्री चापि संख्या प्रकटमभिहिता सर्ववेदेषु येषाम् । ज्याप्ता विश्वंभरा येरतिवितततनोर्विश्वमूर्तेर्विराजो विष्णोस्त्रभ्योमहन्द्यः सततमि नमोऽस्त्वं प्रिपंकेरुहेभ्यः ॥

विष्णोः पाद्द्वयामे विमलनखमणिश्राजिता राजते या राजीवस्थेव रम्या हिमजलकणिकालंकृतामा दलाली । अस्माकं विस्मयाहीण्यखिलजनमनःपार्थनीयानि सेयं द्यादाद्यानवद्या ततिरतिरुचिरा मङ्गलान्यङ्गुलीनाम् ॥ यस्थां दृष्ट्वामलायां प्रतिकृतिममराः संभवन्त्यानमन्तः सेन्द्राः सान्द्रीकृतेष्योस्त्वपरसुरकुलाशंकयातंकवन्तः । सा सद्यः सातिरेकां सकलसुखकरीं संपदं साधयेन्न-श्रद्भचार्वश्रुचका चरणनलिनयोश्रक्षपाणेनीसाली ॥

पादाम्भोजन्मसेवासमवनतसुरब्रातभास्वाकिरीटप्रत्युप्तोचावचाइमप्रवरकरगणैश्चित्रितं यद्विभाति ।
नम्राङ्गानां हरेनीं हारिदुपलमहाकूर्मसौन्दर्यहारि च्छायं श्रेयःप्रदायि प्रपद्युगिमदं प्राप्येत्पापमन्तम् ॥

श्रीमत्यो चारुवृत्ते करपरिमलनानन्दहृष्टे रमायाः
सौन्दर्शां ह्योन्द्रनीलोपलरचितमहादण्डयोः कान्तिचोरे ।
सूरीन्द्रैः स्तूयमाने सुरकुलसुखदे सूदितारातिसंघे
जङ्को नारायणीये मुहुरपि जयतामस्मदंहो हरन्त्यो ॥

सम्यक् साह्यं विधातुं समिमव सततं जङ्गयोः खिन्नयोरें
भारीभूतोरुदण्डद्वयभरणकृतोत्तम्भभावं भजेते ।
चित्तादशं निधातुं महितिमव सतां ते समुद्रायमाने
कृत्ताकारे विधत्तां हृदि मुदमिजतस्थानिशं जानुनी नः॥

देवो भीति विधातुः सपिद विद्यतौ कैटमाख्यं मधुं चा-प्यारोप्यारूढगवीवधिजल्यि ययोरादिदैत्यौ जघान । वृत्तावन्योन्यतुल्यौ चतुरमुपचयं विश्रतावश्रनीला-वृद्ध चारू हरेस्तौ मुद्मितशियनीं मानसे नो विधत्ताम् ॥

पीतेन द्योतते यचतुरपरिहितेन।म्बरेणात्युदारं जाताळंकारयोगं जलमित्र जलधेर्बाडवाग्निप्रभाभिः। एतत्पातित्यदात्रो ज्ञञ्चनमितिघनादेनसो माननीयं सातत्येनैव चेतोविषयमवतरत्पातु पीताम्बरस्य।। २१।।

यस्या दान्ना त्रिधान्नो जघनकछितया आजतेऽङ्गं यथाब्धे-मेध्यस्थो मन्द्राद्रिभुजगपतिमहाभोगसंनद्धमध्यः । काश्ची सा काश्चनाभा मणिवरिकरणैरुझसद्भिः प्रदीप्ता कल्यां कल्याणदात्री मम मतिमनिशं कन्नरूपा करोतु ॥

दन्नमं कम्मुचैरुपचितमुदभू धत्र पत्रैविचित्रैः
पूर्वं गीर्वाणपूच्यं कमलजमधुपस्यास्पदं तत्पयोजम् ।
यस्मिन्नीलारमनीलैस्तरल्लिचिजलैः पूरिते केलिबुद्धया
नालीकाक्षस्य नाभीसरासि वसतु नश्चित्तहंसश्चिराय ॥

पातालं यस्य नालं वलयमि दिशां पत्रपङ्कीनेगेन्द्रानिवद्वांसः केसरालीविद्विरिह् विपुलां कर्णिकां स्वर्णशैलम् ।
भूयाद्वायत्स्वयंभृमधुकरभवनं भूमयं कामदं नो
नालीकं नाभिपद्माकरभवमुक् तन्नागश्चयस्य शैरेः ॥

आदी करुपस्य यस्मात्त्रभवित विततं विश्वमेतद्विकरूपैः
करुपान्ते यस्य चान्तः प्रविश्वति सकळं स्थावरं जङ्गमं च ।
अत्यन्ताचिन्त्यमूर्तेश्चिरतरमजितस्यान्तरिक्षस्वरूपे
तस्मिन्नस्माकमन्तःकरणमितमुदा क्रीडतात्क्रोडभागे ॥

कान्त्यम्भःपूरपूर्णे लसद्सितवलीभङ्गभास्वत्तरङ्गे गम्भीराकारनाभीचतुरतरमहावर्तशोभिन्युदारे । क्रीडत्वानद्धहेमोदरनहनमहावाडवामिप्रभाद्ये कामं दामोदरीयोद्दरसिललिनिधौ चित्तमत्स्यश्चिरं नः ॥

नाभीनालीकमूलादधिकपरिमलीन्मोहितानामलीनां माला नीलेव यान्ती स्फुरित रुचिमती वक्त्रपद्मोन्मुखी या । रम्या सा रोमराजिमेहितरुचिकरी मध्यभागस्य विष्णो-श्चित्तस्था मा विरंसीचिरतरमुचितां साधयन्ती श्रियं नः ।। संस्तीण कोंस्तुभांशुप्रसरिकसलयें मुंग्धमुक्ताफलाळ्यं श्रीवासोल्लासि फुल्लप्रतिनववनमालाङ्कि राजद्भुजान्तम् । वृक्षः श्रीवत्सकान्तं मधुकरिनकरत्त्यामलं शार्ङ्गपाणेः संसाराध्वश्रमार्तैरुपवनिव यत्सेवितं तत्प्रपद्ये ॥ २८॥

कान्तं वक्षो नितान्तं विद्धदिव गलं कालिमा कालशत्रो-रिन्दोर्बिम्बं यथाङ्को मधुप इव तरोर्मञ्जरी राजते यः। श्रीमान्नित्यं विधेयादविरलमिलितः कौस्तुभशीप्रतानैः श्रीवत्सः श्रीपतेः स श्रिय इव द्यितो वत्स उच्चैःश्रियं नः॥

संभूयाम्भोधिमध्यात्सपिद सहजया यः श्रिया संनिधत्ते नीले नारायणोरःस्थलगगनतले हारतारोपसेन्ये । आशाः सर्वाः प्रकाशा विद्धद्पिद्धश्चात्मभासान्यतेजां-स्थाश्चर्यस्थाकरो नो सुमिणिरिव मणिः कौस्तुभःसोऽस्तु भूत्ये ॥

या वायावानुकूल्यात्सरित मणिरुचा भासमानाऽसमाना सार्कं साकम्पमंसे वसित विद्धती वासुभद्रं सुभद्रम् । साऽरं सारङ्गसंघेर्युखरितक्कसुमा मेचकान्ता च कान्ता माला मालालितास्मात्र विरमतु सुखैर्योजयन्ती जयन्ती॥ हारस्थोरुप्रभाभिः प्रतिनववनमालांशुभिः प्रांशुरूपैः श्रीभिश्चारयङ्गदानां कवलितरुचि यनिष्कभाभिश्च भाति। बाहुल्येनैव बद्धाञ्जलिपुटमजितस्थाभियाचामहे त-द्वन्धार्ति वाधतां नो बहुविह्तिकरीं बन्धुरं बाहुमूल्य्।

विश्वत्राणैकदीक्षास्तदनुगुणगुणक्षत्रानिमीणदक्षाः
कर्तारो दुनिरूपाः स्फुटगुणयशसां कर्भणामद्भुतानाम् ।
शार्क्षं वाणं कृपाणं फलकमरिगदे पद्मशङ्को सहस्रं
विभ्राणाः शस्त्रनालं मम द्यतु हरेगीह्यो मोहहानिम् ॥

कण्ठाकल्पोद्गतेर्थः कनकमयलसत्कुण्डलोत्थेक्दारे-रुद्योतेः कौरतुभस्याप्युरुमिरुपचितश्चित्रवर्णो विभाति । कण्ठाक्रेषे रमायाः करवलयपदेर्मुद्रिते भद्ररूपे वैकुण्ठीयेऽत्र कण्ठे वसतु मम मितः कुण्ठमावं विहाय ।

पद्मानन्दप्रदाता परिलसद्रुणश्रीपरीताश्रभागः
काले काले च कम्बुप्रवरशश्रधरापूरणे यः प्रवीणः।
वक्त्राकाशान्तरस्थिस्तरयति नितरां दन्ततारीष्रशोभां
श्रीभर्तुद्रेन्तवासीबुमणिरघतमोनाशनायास्त्वसी नः।

नित्यं स्नेहातिरेकान्निजकामितुरलं विप्रयोगाश्वमा या वक्त्रेन्दोरन्तराले कृतवसातिरिवाभाति नश्चत्रराजिः । लक्ष्मीकान्तस्य कान्ताकृतिरतिविलसनमुग्धमुक्तावलिश्री-द्नताली संततं सा नतिनुति।निरतानश्चतानरश्चतानः ॥

त्रह्मन्त्रह्मण्यजिह्मां मितमिप कुरुषे देव संभावये त्वां शंभो शक त्रिलोकीमविस किममरेर्नारदाद्याः सुखं वः । इत्थं सेवावनम्रं सुरमुनिनिकरं वीक्ष्य विष्णोः प्रसन्न-स्यास्थेन्दोरास्रवन्ती वरवचनसुधा ह्वादयेन्मानसं नः ॥

कर्णस्थस्वर्णकम्रोज्ज्वलमकरमहाकुण्डलप्रोतदीप्य-न्माणिक्यश्रीप्रतानैः परिमिलितमलिश्यामलं कोमलं यत्। 'प्रोद्यत्सूर्योद्यराजन्मरकतमुकुराकारचोरं मुरारे-गोढामागामिनीं नः शमयतु विपदं गण्डयोर्मण्डलं तत्॥

वक्त्राम्भोजे छसन्तं मुहुरघरमाणि पक्विम्बाभिरामं दृष्ट्वा दृष्टुं शुकस्य स्फुटमवतरतस्तुण्डदण्डायते यः । योणः शोणीकृतात्मा अवणयुगछसत्कुण्डछोस्नेर्मुरारेः प्राणाख्यस्यानिछस्य प्रसरणसराणः प्राणदानाय नः स्तात् ॥ दिकालो वेदयन्तो जगित मुहुरिमो संवरन्तो रवीन्दू त्रेलोक्यालोकदीपावभिद्धति ययोरेव रूपं मुनीन्द्राः । अस्मानब्जप्रभे ते प्रचुरतरकृपानिभरं प्रेक्षमाणे पातामाताम्रशुक्कासितरुचिरुचिरे पद्मनेत्रस्य नेत्रे ॥ ४० ॥

पातात्पातालपातात्पतगपितगते भ्रेयुगं सुममध्यं येनेषचालितेन स्वपदिनयमिताः सासुरा देवसंघाः । नृत्यहालाटरङ्गे रजनिकरतनोर्धेखण्डावदाते कालव्यालद्वयं वा विलसित समया वालिकामातरं नः ॥

लक्ष्माकारालकालिस्पुरद्विकशशाङ्कार्धसंदर्शमील-नेत्राम्भोजप्रबोधोत्सुकनिभृततरालीनभृज्ञच्छटाभे । लक्ष्मीनाथस्य लक्ष्मीकृतविज्ञुधगणापाङ्गबाणासनार्ध-च्छाये नो भूरिभूतिप्रसवकुशलते भूलते पालयेताम् ॥

रूश्चसारेश्चचापच्युतशरानिकरश्चीणलक्ष्मीकटाश्च-श्रोत्फुलत्पद्ममालाविल्लिसतमहितस्फाटिकेशानलिक्कम् । भूयाद्व्यो विभूत्ये मम भुवनपतेश्वलताद्वनद्वमध्या-दुत्यं तत्पुण्ड्म् स्त्रं जनिमरणतमः खण्डनं मण्डनं च ॥ पीठी मृतालकान्तं कृतमकुटमहादेवलिङ्गप्रतिष्ठे लालाटे नाट्यरङ्गे विकटतरतटे कैटभारेश्चिराय । प्रोद्धाट्येवात्मतन्द्रीप्रकटपटकुटी प्रश्करन्ती स्फुटाङ्गं पट्वीयं भावनाख्यां चटुलमितनटी नाटिकां नाटयेन्नः ॥

मालालीवालिधाम्नः कुवलयकलिता श्रीपतेः कुन्तलाली कालिन्धारुह्य मूर्म्नो गलति हरिक्षरः स्वर्धनीस्पर्धया नु । राहुवी याति वक्त्रं सकलकाशिकलाभ्रान्तिलीलान्तरात्मा लोकैरालोक्यते या प्रदिशतु सततं साखिलं मङ्गलं नः ।।

सुप्ताकाराः प्रसुप्ते भगवति विबुधैरप्यदृष्टस्वरूपा व्याप्तव्योमान्तरालास्तरलमणिकचा रिख्नताः स्पष्टभासः । देहच्छायोद्गमाभा रिपुत्रपुरगरुष्ठोषरोषाग्निधूम्याः केशाः केशिद्विषो नो विद्धतु विपुलक्केशपाशप्रणाशम् ।।

यत्र प्रत्युप्तरत्नप्रवरपरिलसद्भूरिरोचिष्प्रतानस्फूर्त्या मूर्तिर्भुरारेर्चुमणिशतचितन्योमवद्दुर्निरीक्ष्या।
कुर्वत्पोरपयोधि ज्वलदक्रशशिखाभास्तदौर्वाप्तिशङ्काः
शक्षत्रः शर्भ दिश्यात्कलिकछषतमःपाटनं तत्किरीटम्।।

भ्रान्त्वा भ्रान्त्वा यदन्तिक्षभुवनगुरुरण्यब्दकोटीरनेकाः
गन्तुं नान्तं समर्थो भ्रमर इव पुनर्नाभिनाळीकनाळात्।
उन्मज्जन्नूर्जितश्रीक्षिभुवनमपरं निर्ममे तत्सदृश्चं
देहानभोधिः स देयान्निरविधरमृतं दैत्यविद्वेषिणो नः॥

मत्स्यः कूर्मो वराहो नरहारिणपतिवीमनो जामदग्न्यः काकुत्स्यः कंसघाती मनसिजविजयी यश्च कल्किभविष्यन् । विष्णोरंशावतारा भुवनहितकरा धर्मसंस्थापनार्थाः पायासुमी त एते गुरुतरकरुणाभारिखन्नाशया ये ॥

यसाद्वाचो निवृत्ताः सममिप मनसा लक्षणामीक्षमाणाः स्वार्थालाभात्परार्थव्यपगमकथनऋाधिनो वेदवादाः । नित्यानन्दं स्वसंवित्रिरवधिविमलस्वान्तसंकान्तविम्ब-च्छायापत्त्यापि नित्यं सुखयित यमिनो यत्तद्व्यान्महो नः ।

आ पादादा च शीर्षाद्वपुरिदमनघं वैष्णवं यः स्वचित्ते धत्ते नित्यं निरस्ताखिलकालिकलुषे संततान्तःप्रमोदः । जुह्विद्धाकृशानौ हरिचरितह्विः स्तोत्रमन्त्रानुपाठे-स्तत्पादाम्भोरुहाभ्यां सततमपि नमस्कुर्महे निर्मलाभ्याम्।। इ. s 24

मोदात्पादादिकेशस्तुति।मितिरिचतां कीर्वयित्वा त्रिधासः पादाब्जद्वन्द्वसेवासमयनतमितिमस्तकेनानमेद्यः । उन्मुच्यैवात्मनैनोनिचयकवचकं पद्भतामेत्य भानो-विम्वान्तर्गोचरं स प्रविशति परमानन्दमात्मस्वरूपम् ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादाशिष्यस्य श्रीमच्छकरभगवतः कृतौ विष्णुपादादिकेशान्तस्तोत्नं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥ ॥ पाण्डुरंगष्टिकप्॥

महायोगपीठे तटे भीमरध्या वरं पुण्डरीकाय दातुं मुनीन्द्रैः। समागत्य तिष्ठन्तमानन्दकन्दं परब्रह्माळिङ्गं भजे पाण्डरङ्गम्॥ १॥

तिटिद्वाससं नीलमेघावभासं रमामन्दिरं सुन्दरं चित्प्रकाशम् । चरं त्विष्टकायां समन्यस्तपादं परत्रहालिङ्गं भजे पाण्डुरङ्गम् ॥ २ ॥

प्रमाणं भवाब्बेरिदं मामकानां नितम्बः कराभ्यां घृतो येन तस्मात् । विधातुर्वसत्ये घृतो नाभिकोशः परब्रह्मालिङ्गं भजे पाण्डुरङ्गम् ॥ ३ ॥ स्फुरत्कौस्तुभालंकतं कण्ठदेशे
श्रिया जुष्टकेयूरकं श्रीनिवासम् ।
शिवं शान्तमीड्यं वरं लोकपालं
परब्रह्मालेकं भजे पाण्डुरङ्गम् ॥ ४ ॥

शरचन्द्रविम्वाननं चारुद्दासं लसत्कुण्डलाकान्तगण्डस्थलान्तम् । जपारागविम्बाधरं कञ्जनेत्रं परब्रह्मालिक्षं भजे पाण्डुरङ्गम् ॥ ५ ॥

किरीटोज्ज्वलत्सर्वदिक्प्रान्तभागं सुरैरचितं दिव्यरत्नेरनचें। त्रिभङ्गाकृतिं वर्दमाल्यावतंसं परत्रह्मालेङ्गं भजे पाण्डुरङ्गम् ॥ ६ ॥

विभुं वेणुनादं चरन्तं दुरन्तं
स्वयं छीलया गोपवेषं दधानम् ।
गवां बृन्दकानन्ददं चारुहासं
परब्रहालिङ्गं भजे पाण्डुरङ्गम् ॥ ७ ॥

अर्ज रुक्मिणीप्राणसंजीवनं तं

परं धाम कैवल्यमेकं तुरीयम् ।

प्रसन्नं प्रपन्नार्तिहं देवदेवं

परम्रह्मालिङ्गं भजे पाण्डुरङ्गम् ॥ ८॥

स्तवं पाण्डुरङ्गस्य वे पुण्यदं ये
पठन्त्येकचित्तेन भक्त्या च नित्यम्।
भवाम्भोनिधि तेऽपि तीत्वीऽन्तकाले
हरेरालयं शार्यतं प्राप्नुवन्ति ॥ ९ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादिशेष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ पाण्डुरङ्गाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीरामभुजंगप्रयातस्तोत्रम् ॥

विशुद्धं परं सिचदानन्दरूपं गुणाधारमाधारहीनं वरेण्यम् । महान्तं विभान्तं गुहान्तं गुणान्तं

सुखार्न खर्य धाम रामं प्रपद्ये ॥ १ ॥

शिवं नित्यमेकं विभुं तारकाख्यं
सुखाकारमाकारशून्यं सुमान्यम् ।
महेशं कलेशं सुरेशं परेशं
नरेशं निरीशं महीशं प्रपद्ये ॥ २ ॥

यदावर्णयत्कर्णमूळे ऽन्तकाले शिवो राम रामेति रामेति काश्याम् । तदेकं परं तारक ब्रह्मरूपं भजे ऽहं भजे ऽहं भजे ऽहं भजे ऽहम् ॥ ३ ॥ महारत्नपीठे शुभे करूपमूळे
सुखासीनमादित्यकोटिप्रकाशम् ।
सदा जानकीलक्ष्मणोपेतमेकं
सदा रामचन्द्रं भजेऽहं भजेऽहम् ॥ ४ ॥

कणद्रत्नमञ्जीरपादारविन्दं

लसन्मेखलाचारुपीताम्बराट्यम् ।

महारत्नहारोञ्जसत्कौस्तुभाक्नं

नद्चक्ररीमञ्जरीलोलमालम् ॥ ५ ॥

लसचिन्द्रकास्मेरशोणाधराभं समुचत्पतङ्गेन्दुकोटिप्रकाशम् । नमद्रह्मरुद्रादिकोटीरस्त्र-स्फुरत्कान्तिनीराजनाराधिताङ्घिम् ॥ ६ ॥

पुरः प्राञ्जलीनाञ्जनेयादिभक्तान्खाचिनमुद्रया भद्रया बोधयन्तम् ।
भजेऽहं भजेऽहं सदा रामचन्द्रं
त्वद्नयं न मन्ये न मन्ये न मन्ये ॥ ७ ॥

यदा मत्समीपं कृतान्तः समेत्य प्रचण्डप्रकोपेर्भटेर्भीषयेन्माम् । तदाविष्करोषि त्वदीयं स्वरूपं सदापत्प्रणाशं सकोदण्डवाणम् ॥ ८ ॥

निजे मानसे मन्दिरे संनिधेहि
प्रसीद प्रसीद प्रमो रामचन्द्र ।
ससौमित्रिणा कैकयीनन्दनेन
स्वशक्त्यानुभक्त्या च संसेव्यमान ॥ ९ ॥

स्वभक्ताप्रगण्यैः कपीशैर्महीशैरतीकैरनेकैश्च राम प्रसीद ।
नमस्ते नमोऽस्त्वीश राम प्रसीद
प्रशाधि प्रशाधि प्रकाशं प्रभी माम् ॥ १० ॥

त्वमेवासि दैवं परं मे यदेकं
सुचैतन्यमेतत्त्वदन्यं न मन्ये।
यतोऽभूदमेयं वियद्वायुतेजोजलोक्योदिकार्यं चरं चाचरं च ॥ ११॥

नमः सचिदानन्दरूपाय तस्मै नमो देवदेवाय रामाय तुभ्यम् । नमो जानकीजीवितेशाय तुभ्यं नमः पुण्डरीकायताक्षाय तुभ्यम् ॥ १२ ॥

नमो भक्तियुक्तानुरक्ताय तुभ्यं नमः पुण्यपुञ्जैकलभ्याय तुभ्यम् । नमो वेदवेद्याय चाद्याय पुंसे नमः सुन्दरायेन्दिरावल्लभाय ॥ १३॥

नमो विश्वकर्त्रे नमो विश्वहर्त्रे नमो विश्वभोक्त्रे नमो विश्वमात्रे । नमो विश्वनेत्रे नमो विश्वजेत्रे नमो विश्वपित्रे नमो विश्वमात्रे ॥ १४ ॥

नमस्ते नमस्ते समस्तप्रपञ्च-प्रभोगप्रयोगप्रमाणप्रवीण । मदीयं मनस्त्वत्पद्दन्द्वसेवां विधातुं प्रवृत्तं सुचैतन्यसिद्धये ॥ १५ ॥ शिलापि त्वदङ्घिश्चमासाङ्गरेणु-प्रसादाद्धि चैतन्यमाधत्त राम । नरस्त्वत्पद्द्वन्द्वसेवाविधाना-त्सुचैतन्यमेतीति किं चित्रमत्र ॥ १६ ॥

पवित्रं चरित्रं विचित्रं त्वदीयं नरा ये स्मरन्त्यन्वहं रामचन्द्र । भवन्तं भवान्तं भरन्तं भजन्तो लभन्ते कृतान्तं न पश्यन्त्यतोऽन्ते ॥ १७ ॥

स पुण्यः स गण्यः शरण्यो ममायं नरो वेद यो देवचूडामणि त्वाम् । सदाकारमेकं चिदानन्दरूपं मनोवागगम्यं परं धाम राम ॥ १८॥

प्रचण्डप्रतापप्रभावाभिभूतप्रभूतारिवीर प्रभा रामचन्द्र ।
बरुं ते कथं वर्ण्यतेऽतीव बाल्ये
यतोऽलिण्ड चण्डीशकोदण्डदण्डः ॥ १९ ॥

दशशीवसुमं सपुत्रं स्वामित्रं सारिदुर्गमध्यस्थरश्लोगणेशम् । भवन्तं विना राम वीरो नरो वा-ऽसुरो वाऽमरो वा जयेत्किस्निस्नेक्याम् ॥ २०॥

सदा राम रामेति रामामृतं ते
सदाराममानन्दिनिष्यन्दकन्दम् ।
पिबन्तं नमन्तं सुदन्तं हसन्तं
हनुमन्तमन्तभेजे तं नितान्तम् ॥ २१ ॥

सदा राम रामेति रामामृतं ते सदाराममानन्दनिष्यन्दकन्दम् । पिबन्नन्वहं नन्वहं नैव मृत्यो-विंभेमि प्रसादादसादात्तवैव ॥ २२ ॥

असीतासमेतैरकोदण्डमूषे-रसौमित्रिवन्दौरचण्डप्रतापैः । अलङ्केशकालैरसुप्रीविमत्रै-ररामाभिधेयैरलं दैवतैर्नः ॥ २३ ॥ अवीरासनस्थैराचिन्सुद्रिकाढ्ये-रभक्ताञ्जनेयादितत्त्वप्रकाशैः। अमन्दारमूळेरमन्दारमाळे-ररामाभिषेयेरळं दैवतेनीः॥ २४॥

असिन्धुप्रकोपेरवन्द्यप्रतापे-रवन्धुप्रयाणेरमन्दास्मिताख्येः । अदण्डप्रवासेरखण्डप्रवोधे-ररामाभिधेयेरछं देवतेर्नः ॥ २५ ॥

हरे राम सीतापते रावणारे खरारे ग्रुरारेऽग्रुरारे परेति । छपन्तं नयन्तं सदाकालमेवं समालोकयालोकयाशेषवन्धो ॥ २६ ॥

नमस्ते सुमित्रासुपुत्राभिवन्य नमस्ते सदा कैकयीनन्दनेड्य । नमस्ते सदा वानराधीशवन्य नमस्ते नमस्ते सदा रामचन्द्र ॥ २७ ॥ प्रसीद प्रसीद प्रचण्डपताप प्रसीद प्रसीद प्रचण्डारिकाल ! प्रसीद प्रसीद प्रपन्नानुकस्पिन प्रसीद प्रसीद प्रभी रामचन्द्र ॥ २८ ॥

भुजङ्गप्रयातं परं वेदसारं

मुदा रामचन्द्रस्य भक्त्या च नित्यम् ।

पठन्सन्ततं चिन्तयन्स्यान्तरङ्गे

स एव स्वयं रामचन्द्रः स धन्यः ॥ २९ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपिरवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ श्रीरामभुजङ्गप्रयातस्तोवम् संपूर्णम् ॥

॥ हनुमत्पञ्चरतम् ॥

वीताखिळिविषयेच्छं जातानन्दाश्रुपुळकमत्यच्छम् ।
सीतापितदूताद्यं वातात्मजमद्य भावये हृद्यम् ॥ १ ॥
तरुणारुणमुखकमळं करुणारसपूरपूरितापाङ्गम् ।
संजीवनमाशासे मञ्जुळमिहिमानमञ्जनाभाग्यम् ॥ २ ॥
शम्बरवैरिशरातिगमम्बुजदळविपुळळोचनोदारम् ।
कम्बुगळमानिळिदिष्टं बिम्वज्वळितोष्ठमेकमवळम्वे ॥ ३ ॥
दूरीकृतसीतार्तिः प्रकटीकृतरामवैभवस्फूर्तिः ।
दारितद्शमुखकीर्तिः पुरतो मम भातु हनुमतो मूर्तिः ॥
वानरानिकराध्यक्षं दानवकुळकुमुदर्गिकरसदक्षम् ।
दीनजनावनदीक्षं पवनतपःपाकपुञ्जमद्राक्षम् ॥ ५ ॥
एतत्पवनसुतस्य स्तोत्नं यः पठित पञ्चरत्नाख्यम् ।
विरिमह निखिळान्भोगान्भुकत्वा श्रीरामभिक्तभाग्भवित ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव जकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्थपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ हनुमत्पञ्चरतं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ जगन्नाथाष्ट्रकम् ॥

कदाचित्कालिन्दीतटविषिनसंगीतकवरी

मुदा गोषीनारीवदनकमलास्वादमधुपः ।

रमाशंभुब्रह्मामरपतिगणेशार्वितपदो

जगन्नाथः स्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥ १॥

सुजे सन्ये वेणुं शिरिस शिखिपिञ्छं कटितटे
दुकूछं नेत्रान्ते सहचरकटाक्षं विद्धते ।
सदा श्रीमद्भृन्दावनवसितिङीलापरिचयो
जगन्नाथः स्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥ २ ॥

महाम्भोधेस्तीरे कनकरुचिरे नीलशिखरे वसन्प्रासादान्तः सहजवलभद्रेण बलिना । सुभद्रामध्यस्थः सकलसुरसेवावसरदो जगन्नाथः खामी नयनपथगामी भवतु मे ॥ ३ ॥ क्रुपापारावारः सजलजलदश्रेणिरुचिरो रमावाणीसोमस्फुरदमलपद्मोद्भवमुखैः । सुरेन्द्रेराराध्यः श्रुतिगणशिखागीतचरितो जगन्नाथः स्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥ ४ ॥

रथारूढो गच्छन्पथि मिलितभूदेवपटलैः
स्तुतिप्रादुर्भावं प्रतिपदमुपारूण्यं सदयः ।
द्यासिन्धुर्वन्धुः सकलजगतां सिन्धुसुतया
जगन्नाथः स्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥ ५ ॥

परब्रह्मापीडः कुवलयद्लोत्फुल्लनयनो निवासी नीलाद्रौ निहितचरणोऽनन्तशिरासि । रसानन्दो राधासरसवपुरालिङ्गनसुखो जगन्नाथः स्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥ ६ ॥

न वै प्रार्थ्य राज्यं न च कनकता भोगविभवे न याचेऽहं रम्यां निखिलजनकाम्यां वरवधूम्। सदा काले काले प्रमथपतिना गीतचरितो जगन्नाथ: स्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥ ७ ॥ हर त्वं संसारं द्रुततरमसारं सुरपते हर त्वं पापानां वितितमपरां यादवपते । अहो दीनानाथं निहितमचळं पातुमनिशं जगन्नाथः स्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥ ८॥

> इति श्रीमत्परमहंसपिरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवतपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ जगन्नाथाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ अच्युताष्ट्रकम् ॥

(S. 32:

अच्युतं केशवं रामनारायणं कृष्णदामोदरं वासुदेवं हरिम् । श्रीधरं माघवं गोपिकावछभं जानकीनायकं रामचन्द्रं भजे ॥

अच्युतं केशवं सत्यभामाधवं माधवं श्रीधरं राधिकाराधितम् । इन्दिरामान्दिरं चेतसा सुन्दरं देवकीनन्दनं नन्दजं संदधे ॥ २ ॥

विष्णवे जिष्णवे शक्किने चिक्रिणे रुक्मिणीरागिणे जानकीजानये । बहुवीबहुभायार्चितायात्मने कंसविष्वंसिने वंशिने ते नमः ॥ ३॥ कृष्ण गोविन्द हे राम नारायण श्रीपते वासुदेवाजित श्रीनिधे । अच्युतानन्त हे माधवाधोक्षज द्वारकानायक द्रौपदीरक्षक ॥ ४॥

राक्ष सक्षोभितः सीतया शोभितो दण्डकारण्यभूपुण्यताकारणम् । छक्ष्मणेनान्वितो वानरैः सेवितो-ऽमस्त्यसंपूजितो राधवः पातु माम् ॥ ५॥

धेनुकारिष्टहाऽनिष्टक्रहेषिणां केशिहा कंसहद्वंशिकावादकः । पूतनाकोपकः सूरजाखेलनो बालगोपालकः पातु मां सर्वदा ॥ ६ ॥

विद्युदुद्योतवत्त्रस्फुरद्वाससं प्रावृद्धमभोदवत्त्रोद्धसद्विप्रहम् । वन्यया मालया शोभितोरःस्थलं लोहिताङ्घिद्वयं वारिजाश्चं भजे ॥ ७॥ कुञ्जितै: कुन्तरे भ्रीजमानाननं रत्नमौठिं लसत्कुण्डलं गण्डयो:। हारकेयूकं कङ्कणप्रोज्ज्वलं किंकिणीमञ्जुलं स्थामलं तं भजे॥ ८ ॥

अच्युतस्थाष्टकं यः पठेदिष्टदं प्रेमतः पत्यहं पूरुषः सस्पृहम् । वृत्ततः सुन्दरं वेद्यविश्वंभरं तस्य वदयो हरिजीयते सत्वरम् ॥ ९ ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवतपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवत: कृतौ अच्युताष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥

॥ कृष्णाष्ट्रकम्॥

श्रियाश्चिष्टो विष्णुः स्थिरचरगुरुवेदिवषयो वियां साक्षी शुद्धो हरिरसुरहन्ताऽब्जनयनः । गदी शङ्की चक्री विमलवनमाली स्थिररुचिः शरण्यो लोकेशो मम भवतु कृष्णोऽक्षिविषयः ॥ १ ॥

यतः सर्वे जातं वियद्निलमुख्यं जगदिदं
स्थितौ निःशेषं योऽवित निजसुखांशेन मधुद्दा ।
लो सर्वे स्वस्मिन्द्द्रित कलया यस्तु स विभुः
श्रुप्यो लोकेशो मम भवतु कृष्णोऽक्षिविषयः ॥ २ ॥

असूनायम्यादी यमनियममुख्यैः सुकरणै-निरुद्धयेदं चित्तं हृदि विलयमानीय सकलम् । यमीड्यं पदयन्ति प्रवरमतयो मायिनमसौ शरण्यो लोकेशो मम मवतु कृष्णोऽक्षिविषयः ॥ पृथिव्यां तिष्ठन्यो यमयति महीं वेद न धरा यमित्यादे वेदो वद्ति जगतामीशममलम् । नियन्तारं ध्येयं मुनिसुरनृणां मोक्षदमसी शरण्यो लोकेशो मम भवतु कृष्णोऽसिविषयः ॥

महेन्द्रादिर्देवो जयित दितिज्ञान्यस्य बलतो न कस्य स्वातन्त्र्यं कचिद्पि कृतौ यत्कृतिमृते । बलारातेर्गर्वं परिहराते योऽसौ विज्ञायनः शरण्यो लोकेशो मम भवतु कृष्णोऽक्षिविषयः ।।

विना यस्य ध्यानं व्रजित पशुतां सूकरमुखां विना यस्य ज्ञानं जिनमृतिभयं याति जनता । विना यस्य स्मृत्या कृभिशतज्ञानं याति स विभुः शरण्यो छोकेशो मम भवतु कृष्णोऽक्षिविषयः ।

नरातङ्कोटुङ्कः शरणशरणो भ्रान्तिहरणो घनश्यामो वामो व्रजशिशुवयस्थोऽजुनसखः । स्वयंभूभूतानां जनक उचिताचारसुखदः शरण्यो लोकेशो मम भवतु ऋष्णोऽक्षिविषयः । यदा धर्मग्छानिर्भवति जगतां श्लोभकरणी
तदा लोकस्वामी प्रकटितवपुः सेतुष्ट्रदजः ।
सतां धाता स्वच्छो निगमगणगीतो व्रजपतिः
शरण्यो लोकेशो मम भवतु कृष्णोऽश्लिविषयः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादिशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ कृष्णाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ गोविन्दाष्टकम् ॥

सत्यं ज्ञानमनन्तं नित्यमनाकाशं परमाकाशं गोष्ठप्राङ्गणरिङ्खणलोलमनायासं परमायासम् । मायाकल्पितनानाकारमनाकारं भुवनाकारं क्ष्मामानाथमनाथं प्रणमत गोविन्दं परमानन्दम् ॥ १॥

मृत्स्नामत्सीहेति यशोदाताडनशैशवसन्त्रासं व्यादितवक्त्रालोकितलोकालोकचतुर्दश्लोकालिम् । लोकत्रयपुरमूलस्तम्भं लोकालोकमनालोकं लोकेशं परमेशं प्रणमत गोविन्दं परमानन्दम् ॥ २ ॥

त्रैविष्टपरिपुवीरम्नं क्षितिभारम्नं भवरोगम्नं कैवल्यं नवनीताहारमनाहारं भुवनाहारम् । वैमल्यस्फुटचेतोवृत्तिविशेषाभासमनाभासं शैवं केवलशान्तं प्रणमत गोविन्दं परमानन्दम् ॥ ३ ॥ गोपालं भूलीलाविम्रहगोपालं कुलगोपालं गोपीलेलनगोवर्धनभृतिलीलालालितगोपालम् । गोभिनिंगदितगोविन्दस्फुटनामानं बहुनामानं गोधीगोचरदूरं प्रणमत गोविन्दं परमानन्दम् ॥ ४ ॥

गोपीमण्डलगोष्ठीभेदं भेदावस्थमभेदाभं शखद्गोखुरानिधूनोद्गतधू श्रीधू नर भौभाग्यम । श्रद्धाभक्तिगृहीतानन्दमचिन्त्यं चिन्तितसद्भावं चिन्तामणिमहिमानं प्रणसत गोविन्दं परमानन्दम् ॥ ५॥

स्त्रानव्याकुलयोषिद्वस्त्रमुपादायागमुपारूढं व्यादित्सन्तीरथ दिग्वस्ता दातुमुपाकर्षन्तं ताः । निर्धृतद्वयशोकिवमोहं बुद्धं बुद्धरन्तःस्थं सत्तामात्रशरीरं प्रणमत गोविन्दं परमानन्दम् ॥ ६ ॥

कान्तं कारणकारणमादिमनादि कालघनाभासं कालिन्दीगतकालियशिरसि सुनृत्यन्तं मुहुरस्यन्तम् । कालं कालकलातीतं कलिताशेषं कलिदोषमं कालत्रयगतिहेतुं प्रणमत गोविन्दं परमानन्दम् ॥ ७ ॥ बृन्दावनसुवि बृन्दारकगणबृन्दाराधितवन्द्यायां
कुन्दाभामलमन्द्सेरसुधानन्दं सुमहानन्दम् ।
वन्द्याशेषमहासुनिमानसवन्द्यानन्दपदद्वन्द्वं
नन्दाशेषगुणाब्धि प्रणमत गोविन्दं परमानन्दम् ॥ ८॥

गोविन्दाष्टकमेतद्धीते गोविन्दार्पितचेता यो गोविन्दाच्युत माधव विष्णो गोकुलनायक कृष्णेति । गोविन्दाङ्बिसरोजध्यानसुधाजलधौतसमस्ताषो गोविन्दं परमानन्दामृतमन्तस्थं स तमभ्येति ॥ ९ ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्यूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ गोविन्दाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ भगवन्मानसपूजा ॥

हृद्म्भोजे कृष्णः सजलजलदृश्यामलतनुः सरोजाश्चः स्नग्वी मकुटकटकाद्याभरणवान् । शरद्राकानाथप्रतिमवदनः श्रीमुरलिकां वहन्ध्येयो गोपीगणपरिवृतः कुङ्कुमचितः ॥ १ ॥

पयोम्भोधेर्द्वीपान्मम हृदयमायाहि भगव-न्मणित्रातश्राजत्कनकवरपीठं भज हरे। सुचिह्वा ते पादौ यदुकुलज नेनोजिम सुजलै-र्गृहाणेदं दूर्वीफलजलवद्दर्धं सुररिपा ॥ २॥

त्वमाचामोपेन्द्र त्रिदशसरिदम्भोऽतिशिशिरं भजस्वेमं पश्चामृतफलरसाष्ठावमघहन् । द्युनद्याः कालिन्दा अपि कनक्कम्भिश्वतिमिदं जलं तेन स्नानं कुरु कुरु कुरुष्वाचमनकम् ॥ ३ ॥ तिटद्वर्णे वस्त्रे भज विजयकान्ताधिहरण प्रलम्बारिश्चातमृदुलमुप्तीतं कुरु गले। ललाटे पाटीरं मृगमदयुतं धारय हरे गृहाणेदं माल्यं शतदलतुलस्थादिराचितम्॥ ४॥

दशाङ्गं धृ्षं सद्वरद चरणाग्रेऽपिंतिमिदं

मुखं दीपेनेन्दुप्रभाविरजसं देव कलये।
इमो पाणी वाणीपतिनुत सकपूररजसा
विशोध्याग्रे दत्तं सलिलिमिदमाचाम नहरे॥ ५॥

सदातृप्ताः वं पड्सवद्धिछन्यञ्जनयुतं सुवर्णामत्रे गोष्टृतचषकयुक्ते स्थितमिद्म् । यशोदास्नो तत्परमद्ययाशान सिक्सिः प्रसादं वाञ्छद्भिः सह तदनु नीरं पित्र विभो ॥

सचूर्णे ताम्बूलं मुखशुचिकरं भक्षय हरे फलं खादु प्रीत्या परिमलवदास्वादय चिरम् । सपर्यापर्याप्त्ये कनकमणिजातं स्थितमिदं प्रदीपराति जलधितनयाश्लिष्ट रचये ॥ ७ ॥ विज्ञातीयैः पुष्पेरितसुरिभभिविंत्वतुष्ठसीयुतैश्चेमं पुष्पाञ्चिलिमजित ते मूर्शि निद्धे ।
तव प्रादक्षिण्यक्रमणमधिष्यंसि रिचतं
चतुर्वारं विष्णो जनिपथगतेश्चान्तविदुषा ॥ ८॥

नमस्कारोऽष्टाङ्गः सकलदुरितध्वंसनपदुः
कृतं नृत्यं गीतं स्तुतिरिप रमाकान्त त इयम् ।
तव प्रीत्ये भूयादहमपि च दासस्तव विभो
कृतं छिद्रं पूर्णं कुरु कुरु नमस्तेऽस्तु भगवन् ॥ ९ ॥

सदा सेव्यः कृष्णः सजलघननीलः करतले द्धानो द्ध्यत्रं तदनु नवनीतं मुरलिकाम् । कदाचिकान्तानां कुचकलशपत्रालिरचना-समासक्तः स्निग्धैः सह शिशुविहारं विरचयन् ॥ १० ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छेकरभगवतः कृतौ भगवन्मानसपूजा संपूर्णा ॥

> > ----

॥ निर्गुणमानसपुजा ॥

शिष्य उवाच-

अखण्डे सम्बदानन्दे निर्विकल्पैकरूपिणि । स्थितेऽद्वितीयभावेऽपि कथं पूजा विधीयते ॥ १ ॥

पूर्णस्यावाहनं कुत्र सर्वाधारस्य चासनम् । स्वच्छस्य पाद्यमर्घ्यं च शुद्धस्याचमनं कुत: ॥ २ ॥

निर्मेळस्य कुतः स्नानं वासो विश्वोदरस्य च । अगोत्रस्य त्ववर्णस्य कुतस्तस्योपवीतकम् ॥ ३ ॥

निर्छेपस्य कुतो गन्धः पुष्पं निर्वासनस्य च । निर्विशेषस्य का भूषा कोऽछंकारे। निराकृतेः ॥ ४ ॥

निरञ्जनस्य किं घूपैदींपैवी सर्वसाक्षिणः। निजानन्दैकतृप्तस्य नैवेदं किं भवेदिह ॥ ५ ॥

विश्वानन्द्यितुस्तस्य किं ताम्बूळं प्रकल्पते । स्वयंप्रकाशचिद्रूपो योऽसावकीदिभासकः ॥ ६ ॥ गीयते श्रुतिभिस्तस्य नीराजनविधिः कुतः। प्रदक्षिणमनन्तस्य प्रणामोऽद्वयवस्तुनः ॥ ७॥ वेदवाचामवेद्यस्य किं वा स्तोत्रं विधीयते । अन्तर्वहि: संस्थितस्योद्वासनविधिः कुतः ॥ ८॥

श्रीगुरुरुवाच --

आराधयामि मणिसन्निभमात्मलिङं मायापुरीहृद्यपङ्कज्ञसन्निविष्टम् । श्रद्धानदीविमलाचित्तजलाभिषेकै-नित्यं समाधिकुसुभैरपुनर्भवाय ॥ ९॥

अयमेकोऽवशिष्टोऽस्मीत्येवमावाह्योच्छवम् । आसनं कल्वयेत्पश्चात्स्वप्रतिष्ठात्माचिन्तनम् ॥ १०॥ पुण्यपापरजःसङ्गो मम नास्तीति वेदनम्। पाद्यं समर्पयेद्विद्वान्सर्वेकल्मषनाशनम् ॥ ११ ॥ अनादिकल्पविधृतमूलाज्ञानजलाञ्जलिम । विस्तेदात्मिङङ्गस्य तदेवार्घ्यसमपणम् ॥ १२ ॥ ब्रह्मानन्दाव्यिकछोलकणकोट्यंशलेशकम् ।

पिबन्तीन्द्राद्य इति ध्यानमाचमनं मतम् ॥ १३ ॥

ब्रह्मानन्द्जलेनैव लोकाः सर्वे परिष्नताः। अक्रेग्रोऽयमिति ध्यानमभिषेचनमात्मनः ॥ १४ ॥ निरावरणचैतन्यं प्रकाशोदसीति चिन्तनम् । आत्मिलिङ्गस्य सद्वस्त्रिमित्येवं चिन्तयेनमुनिः ॥ १५ ॥ त्रिगुणात्मारोषछोकमाछिकासूत्रमस्यहम् । इति निश्चय एवात्र द्युपवीतं परं मतम् ॥ १६॥ अनेकवासनामिश्रप्रपञ्चोऽयं धृतो मया। नान्येनेत्यन्संधानमात्मनश्चन्दनं भवेत् ॥ १७ ॥ रजः सत्त्वतमोशृत्तित्यागरूपे स्तिलाक्षतैः । आत्मिलिङ्गं यजेन्नित्यं जीवनमुक्तिप्रसिद्धवे ॥ १८ ॥ ईश्वरो गुरुरात्मेति भेदत्रयविवर्जितैः । बिल्वपत्रैरद्वितीयैरात्मालेङ्गं यजेच्छिवम् ॥ १९॥ समस्तवासनात्यागं धूपं तस्य विचिन्तयेत्। ज्योतिर्मयात्मविज्ञानं दीपं संदर्शयेद्वुधः ॥ २०॥ नैवेद्यमात्मिछिङ्गस्य ब्रह्माण्डाख्यं महोद्नम् ।

पिबानन्दरसं सादु मृत्युरस्योपसेचनम् ॥ २१ ॥

अज्ञानोच्छिष्टकरस्य क्षालनं ज्ञानवारिणा । विद्युद्धस्यात्मालिङ्गस्य हस्तप्रक्षालनं स्मरेत् ॥ २२ ॥ रागादिगुणशून्यस्य शिवस्य परमात्मनः । सरागविषयाभ्यासत्यागस्ताम्बूळचर्वणम् ॥ २३ ॥ अज्ञानध्वान्तविध्वंसप्रचण्डमतिभास्करम् । आत्मनो ब्रह्मताज्ञानं नीराजनभिहात्मनः ॥ २४ ॥ विविधव्रह्मसंदृष्टिमालिकाभिरलंकतम् । पूर्णानन्दात्मतादृष्टि पुष्पाञ्जलिमनुस्मरेत् ॥ २५ ॥ परिभ्रमन्ति ब्रह्माण्डसहस्राणि मयीश्वरे। कृटस्था चलक्षेपोऽहमिति ध्यानं प्रदक्षिणम् ॥ २६ ॥ विश्ववन्द्योऽहमेवास्मि नास्ति वन्द्यो मद्न्यकः। इत्यालोचनमेवात्र खात्मलिङ्गस्य वन्दनम् ॥ २७ ॥ आत्मनः सित्त्रया श्रोक्ता कर्तव्याभावभावना ! नामरूपव्यतीतात्मचिन्तनं नामकीर्तनम् ॥ २८ ॥ श्रवणं तस्य देवस्य श्रोतव्याभावाचिन्तनम् । मननं त्वात्मछिङ्गस्य मन्तव्यामावाचिन्तनम् ॥ २९॥ s. s. 26

ध्यातव्याभावविज्ञानं निदिध्यासनमात्मनः । समस्तश्रान्तिविक्षेपराहित्येनात्मनिष्ठता ॥ ३०॥ समाधिरात्मनो नाम नान्यिचत्तस्य विश्रमः । तत्रैवं ब्रह्मणि सदा चित्तविश्रान्तिरिष्यते ॥ ३१॥ एवं वेदान्तकल्पोक्तस्वात्मिछङ्गप्रपूजनम् । कुवन्नामरणं वाऽपि क्षणं वा सुसमाहितः ॥ ३२॥ सर्वदुर्वासनाजालं पद्पांसुमिव त्यजेत् । विधूयाज्ञानदुःखोषं मोक्षानन्दं समदनुते ॥ ३३॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ निर्गुणमानसपूजा संपूर्णा ॥

॥ श्रीः॥ ॥ अद्देतपञ्चरतम् ॥

नाहं देहो नेन्द्रियाण्यन्तरङ्गो नाहंकारः प्राणवर्गो न बुद्धिः। दारापत्यक्षेत्रवित्तादिदूरः साक्षी नित्यः प्रत्यगातमा शिवोऽहम् ॥ १ ॥

रज्ज्वज्ञानाद्गाति रज्जो यथाहिः स्वात्माज्ञानादात्मनो जीवभावः । आप्तोक्त्याऽहिभ्रान्तिनाशे स रज्जु-जीवा नाहं देशिकोक्त्या शिवाऽहम् ॥ २ ॥

आभातीदं विश्वमात्मन्यसत्यं सत्यज्ञानानन्दरूपे विमोहान् । निद्रामोहात्स्वप्रवत्तन्न सत्यं शुद्धः पूर्णे नित्य एकः शिवोऽहं ॥ ३॥ नाहं जातो न प्रवृद्धो न नष्टा देहस्योक्ताः प्राकृताः सर्वधर्माः । कर्तृत्वादिश्चिन्मयस्यास्ति नाहं-कारस्येव ह्यात्मनो मे शिवोऽहम् ॥ ४ ॥

मत्तो नान्यार्किचिदत्रास्ति विश्वं सत्यं बाह्यं वस्तु मायोपक्लप्तम् । आद्शीन्तभीसमानस्य तुरुयं मय्यद्वेते भाति तस्माच्छिबोऽहम् ॥ ५ ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादाशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ अद्वेतपञ्चरत्नं संपूर्णम्॥

॥ श्रीः ॥

॥ अद्वैतानुभूतिः ॥

—— 学兴兴——

अहमानन्दसत्यादिलक्षणः केवलः शिवः ।
सदानन्दादिरूपं यत्तेनाहमचलोऽद्वयः ॥ १ ॥
अक्षिदोषाद्यथैकोऽपि द्वयवद्भाति चन्द्रमाः ।
एकोऽप्यात्मा तथा भाति द्वयवन्मायया मृषा ॥ २ ॥
अक्षिदोषविद्दीनानामक एव यथा शशी ।
मायादोषविद्दीनानामात्मैवैकस्तथा सदा ॥ ३ ॥
द्वित्वं भात्यक्षिदोषेण चन्द्रे स्वे मायया जगत् ।
द्वित्वं मृषा यथा चन्द्रे मृषा द्वेतं तथात्मिन ॥ ४ ॥
आत्मनः कार्यमाकाशो विनात्मानं न संभवेत् ।
कार्यस्य पूर्णता सिद्धा कि पुनः पूर्णतात्मनः ॥ ५ ॥
कार्यभृतो यथाकाश एक एव न हि द्विधा ।

हेतुभूतस्तथात्माऽयमेक एव विजानतः ॥ ६ ॥

एकोऽपि द्वयवद्भाति यथाकाश उपाधितः । एकोऽपि द्वयवत्पूर्णस्तथात्माऽयमुपाधितः ॥ ७ ॥ कारणोपाधिचैतन्यं कार्यसंस्थिचतोऽधिकम । न घटाभ्रान्मदाकाशः कुत्रचित्राधिको भवेत् ॥ ८॥ निर्गतोपाधिराकाश एक एव यथा भवेत । एक एव तथात्माऽयं ।निर्गतोपाधिकः सदा ॥ ९॥ आकाशादन्य आकाश आकाशस्य यथा न हि । एकत्वादात्मनो नान्य आत्मा सिध्यति चात्मनः ॥ १० ॥ मेघयोगाद्यथा नीरं करकाकारतामियात । मायायोगात्तथैवात्मा प्रपञ्चाकारतामियात् ॥ ११ ॥ वर्षोपळ इवाभाति नीरमेवाभ्रयोगतः। वर्षोपलविनाशेन नीरनाशो यथा न हि ॥ १२ ॥ आत्मैवायं तथा भाति मायायागात्प्रपञ्चवत । प्रपञ्चस्य विनाशेन स्वात्मनाशो न हि कचित् ॥ १३ ॥ जलादन्य इवाभाति जलोत्थो बुद्बुदो यथा। तथात्मनः पृथगिव प्रपञ्चोऽयमनेकथा ॥ १४ ॥

यथा बुद्बुद्दनाशेन जलनाशों न किहिंचित्।
तथा प्रपञ्चनाशेन नाशः स्यादात्मनों न हि ॥ १५ ॥
अहिनिर्रुवनीजातः शुच्यादिनीहिमाप्नुयात् ।
तथा स्थूलादिसंभूतः शुच्यादिनीप्नुयादिमम् ॥ १६ ॥
त्यक्तां त्वचमहिर्यद्वदात्मत्वेन न मन्यते ।
आत्मत्वेन सदा ज्ञानी त्यक्तदेहत्रयं तथा ॥ १७ ॥
अहिनिर्रुवयनिनाशादहेर्नाशो यथा न हि ।
देहत्रयविनाशेन नात्मनाशस्त्रथा भवेत् ॥ १८ ॥

तकादि छवणोपेतमझैर्छवणवद्यथा । आत्मा स्थूछादिसंयुक्तो दृश्यते स्थूछकादिवत् ॥ १९ ॥

अयःकाष्ठादिकं यद्वद्वहिवद्वहियोगतः । भाति स्थूलादिकं सर्वमात्मवत्स्वात्मयोगतः ॥ २० ॥ दाहको नैव दाह्यं स्यादाह्यं तद्वन्न दाहकः । नैवात्माऽयमनात्मा स्यादनात्माऽयं न चात्मकः ॥ २१ ॥

प्रमेयादित्रयं सार्थे भानुना घटकुड्यवत् । येनः भाति स एवाहं प्रमेयादिविलक्षणः ॥ २२ ॥

भानुस्फुरणतो यद्वत्स्फुरतीव घटादिकम्। स्फ्ररतीव प्रमेयादिरात्मस्फुरणतस्तथा ॥ २३ ॥ पिष्टादिगुलसंपकोद्भलवत्प्रीतिमान्यथा । आत्मयोगात्प्रमेयादिरात्मवत्प्रीतिमानभवेत् ॥ २४ ॥ घटनीरान्नापिष्टानामुख्णत्वं वह्नियोगतः । वहिं विना कथं तेषामुख्णता स्याद्यथा कचित्।। २५॥ भूतभौतिकदेहानां स्फूर्तिता स्वात्मयोगतः । विनाऽऽत्मानं कथं तेषां स्फूर्तिवा स्यात्तथा कचित् ॥ २६॥ नानाविधेषु कुम्भेषु वसत्येकं नभो यथा। नानाविधेषु देहेषु तद्वदेको वसाम्यहम् ॥ २७ ॥ नानाविधत्वं कुम्भानां न यात्येव यथा नभः । नानाविधत्वं देहानां तद्वदेव न याम्यहम् ॥ २८ ॥ यथा घटेषु नष्टेषु घटाकाशो न नश्यति । ा तथा देहेषु नष्टेषु नैव नश्यामि सर्वगः ॥ २९ ॥ उत्तमादीनि पुष्पाणि वर्तन्ते सूत्रके यथा । उत्तमाद्यास्तथा देहा वर्तन्ते मिय सर्वदा ॥ ३०॥

यथा न संस्पृशेत्सूत्रं पुष्पाणामुत्तमादिता ।
तथा नैकं सर्वगं मां देहानामुत्तमादिता ॥ ३१ ॥
पुष्पेषु तेषु नष्टेषु यद्वत्सूत्रं न नश्यित ।
तथा देहेषु नष्टेषु नैत्र नश्याम्यहं सदा ॥ ३२ ॥
पर्यङ्करज्जुरन्धेषु नानेवैकापि सूर्यभा ।
एकोऽप्यनेकवद्भाति तथा क्षेत्रेषु सर्वगः ॥ ३३ ॥

रज्जुरन्ध्रस्थदोषादि सूर्यभां न स्पृशेद्यथा ।
तथा क्षेत्रस्थदोषादि सर्वगं मां न संस्पृशेत् ॥ ३४ ॥
तद्रज्जुरन्ध्रनाशेषु नैव नश्यति सूर्यभा ।
तथा क्षेत्रविनाशेषु नैव नश्यामि सर्वगः ॥ ३५ ॥

देहो नाहं प्रदृश्यत्वाङ्गीतिकत्वान्न चेन्द्रियम् । प्राणो नाहमनेकत्वान्मनो नाहं चल्लतः ॥ ३६॥

बुद्धिनीहं विकारित्वात्तमो नाहं जडत्वतः।
देहेन्द्रियादिकं नाहं विनाशित्वाद्धटादिवत् ॥ ३७॥

देहेन्द्रियप्राणमनोबुद्धयज्ञानानि भासयन् । अहंकारं तथा भाभि चेतेषामभिमानिनम् ॥ ३८॥

सर्वं जगदिदं नाहं विषयत्वादिदंधियः । अहं नाहं सुषुप्त्यादावहमः साक्षितः सदा ॥ ३९॥ सुप्तौ यथा निर्विकारस्तथाऽवस्थाद्वयेऽपि च । द्रयोमीत्राभियोगेन विकारीव विभाम्यहम् ॥ ४०॥ उपाधिनीलरक्ताचैः स्फटिको नैव लिप्यते । तथाऽऽत्मा कोशजै: सर्वै: कामाचैनैव लिप्यते ॥ ४१॥ फालेन भ्राम्यमाणेन भ्रमतीव यथा मही। अगोऽप्यात्मा विमुढेन चलतीव प्रदृश्यते ॥ ४२ ॥ देहत्रयामिदं नित्यमात्मत्वेनाभिमन्यते । यावत्तावद्यं मूढो नानायोनिषु जायते ॥ ४३ ॥ निद्रादेहजदुःखादिजीप्रदेहं न संस्पृशेत्। जाप्रदेहजदुःखादिस्तथात्मानं न संस्पृशेत ॥ ४४ ॥ जामदेहवदाभाति निद्रादेहस्तु निद्रया। निद्वादेहविनाशेन जाम्रदेहो न नश्यति ॥ ४५॥ तथाऽयमात्मवद्गाति जाम्रदेहस्तु जागरात्। जाप्रहेहविनाशेन नात्मा नश्यति कहिँचित् ॥ ४६ ॥

हित्वाऽयं स्वाप्तिकं देहं जामहेहमपेक्षते । जामदेहमञ्जूद्धोऽयं हित्वात्मानं यथा तथा ॥ ४७ ॥ स्वप्रभोगे यथैवेच्छा प्रबुद्धस्य न विद्यते। असत्खर्गादिके भोगे नैवेच्छा ज्ञानिनस्तथा ॥ ४८॥ भोक्त्रा बहिर्यथा भोग्यः सर्पो दृषदि कल्पितः । रूपशीलादयश्चात्मभोगा भोग्यस्वरूपकाः ॥ ४९ ॥ ज्ञस्य नास्त्येव संसारा यद्वदज्ञस्य कर्मिणः। जानतो नैव भीर्यद्वद्रज्जुसर्पमजानतः ॥ ५० ॥ सैन्धवस्य घनो यद्वजलयोगाज्जलं भवेत् । स्वात्मयोगात्तथा बुद्धिरात्मैव ब्रह्मवेदिनः ॥ ५१ ॥ तोयाश्रयेषु सर्वेषु भानुरेकोऽप्यनेकवत् । एकोऽप्यात्मा तथा भाति सर्वक्षेत्रेष्वनेकवत् ॥ ५२ ॥ भानोरन्य इवाभाति जलभानुर्जले यथा। आत्मनोऽन्य इवाभासो भाति बुद्धौ तथाऽऽत्मनः॥ बिम्बं विना यथा नीरे प्रतिबिम्बो भवेत्कथम्। विनाऽऽत्मानं तथा बुद्धौ चिदाभासो भवेत्कथम् ॥५४।। प्रतिबिम्बचलत्वाद्या यथा विम्बस्य किंदिन् । न भवेयुस्तथाऽऽभासकर्तृत्वाद्यास्तु नात्मनः ॥ ५५ ॥ जले शैत्यादिकं यह जलभानुं न संस्पृशेत्। बुद्धेः कमीदिकं तद्विचामासं न संस्पृशेत् ॥ ५६ ॥ बुद्धेः कर्तृत्वभाक्तृत्वदुःखित्वाचैस्तु संयुतः। चिदासासो विकारीव शरावस्थाम्बुभानुवत् ॥ ५७ ॥ शरावस्थोदके नष्टे तत्स्थो भानुर्विनष्टवत्। बुद्धेर्लये तथा सप्ती नष्टवत्प्रतिभात्ययम् ॥ ५८ ॥ जलस्थार्क जलं चोामें भासयनभाति भासकरः। आत्माभासं धियं बुद्धेः कर्तृत्वादीनयं तथा ॥ ५९ ॥ मेघावभासको भानुमेघच्छन्नोऽवभासते। मोहावभासकस्तद्वनमोहच्छन्नो विभात्ययम् ॥ ६०॥ भारयं मेघादिकं भानुभीसयन्त्रतिभासते । तथा स्थूलादिकं भास्यं भासयन्त्रतिभात्ययम् ॥ ६१ ॥ सर्वप्रकाशको भातुः प्रकाश्येनैव दूष्यते । सर्वप्रकाशको ह्यात्मा सर्वेस्तद्वल दूष्यते ॥ ६२ ॥

मुकुरस्थं मुखं यद्वन्मुखवत्प्रथते मृषा । बुद्धिस्थाभासकस्तद्वदात्मवत्प्रथते मृषा ॥ ६३ ॥

मुकुरस्थस्य नाशेन मुखनाशो भवेत्कथम् । बुद्धिस्थाभासनाशेन नाशो नैवात्मनः कचित् ॥ ६४ ॥

ताम्रकृत्पितदेवादिस्ताम्रादन्य इव रफुरेत्। प्रतिभास्यादिरूपेण तथात्मोत्थमिदं जगत्॥ ६५॥

ईशजीवात्मवद्भाति यथैकमिप तास्रकम् । एकोऽप्यात्मा तथैवायमीशजीवादिवन्मुषा ॥ ६६ ॥

यथेश्वरादिनाशेन ताम्रनाशो न विद्यते। तथेश्वरादिनाशेन नाशो नैवात्मनः सदा ॥ ६७ ॥

अध्यस्तो रञ्जुसर्पोऽयं सत्यवद्रञ्जुसत्तया । तथा जगदिदं भाति सत्यवत्स्वात्मसत्तया ॥ ६८ ॥

अध्यस्ताहेरभावेन रज्जुरेवावशिष्यते । तथा जगदभावेन सदात्मैवावशिष्यते ॥ ६९ ॥

स्फटिके रक्तता यद्वदुपाधेनीलताऽम्बरे । यथा जगदिदं भाति तथा सत्यमिवाद्वये ॥ ७० ॥

स्फटिके रक्तता मिध्या मुषा खे नीलता यथा। तथा जगदिदं मिध्या एकस्थिन्नद्वये मिय ॥ ७१ ॥ जीवेश्वरादिभावेन भेदं पश्यति मूढधीः। निर्भेदे निर्विशेषेऽस्मिन्कथं भेदो भवेद्ध्वम् ॥ ७२ ॥ लिङ्गस्य धारणादेव शिवोऽयं जीवतां त्रजेत् । लिङ्गनाशे शिवस्थास्य जीवतावेशता कुतः ॥ ७३ ॥ शिव एव सदा जीवो जीव एव सदा शिवः। वे स्यैक्यमनयोर्यस्तु स आत्मक्री न चेतरः ॥ ७४ ॥ क्षीरयागाद्यथा नीरं क्षीरवहृश्यते मुषा । आत्मयोगाद्नात्माऽयमात्मवह्रयये तथा ॥ ७५ ॥ नीरात्झीरं पृथक्कृत्य हंसो भवति नान्यथा । स्थूलादेः स्वं पृथक्कृत्य मुक्तो भवति नान्यथा ॥ ७६ ॥ श्चीरनीरविवेकज्ञो हंस एव न चेतरः।

अध्यस्तचोरजः स्थाणोर्विकारः स्यान्न हि कचित् । नात्मनो निर्विकारस्य विकारो विश्वजस्तथा ॥ ७८ ॥

आत्मानात्मविवेकज्ञो यतिरेव न चेतरः ॥ ७७ ॥

ज्ञाते स्थाणा कुतश्चोरश्चोराभावे भयं कुतः।

ज्ञाते स्वस्मिन्कुतो विश्वं विश्वाभावे कुतोऽिखलम् ॥ ७९ ॥

गुणवृत्तित्रयं भाति परस्परिवलक्षणम् ।

सत्यात्मलक्षणे यस्मिन्स एवाई निरंशकः ॥ ८० ॥

देहत्रयमिदं भाति यस्मिन्त्रद्धाण सत्यवत् ।

तदेवाई परं त्रद्धा देहत्रयविलक्षणः ॥ ८१ ॥

जामदादित्रयं यस्मिन्प्रत्यगात्मिनि सत्यवत् ।

स एवाई परं त्रद्धा जामदादिविलक्षणः ॥ ८२ ॥

विश्वादिकत्रयं यस्मिन्परमात्मिनि सत्यवत् ।

स एव परमात्माऽई विश्वादिकविलक्षणः ॥ ८३ ॥

विराडादित्रयं भाति यस्मिन्साक्षिणि सत्यवत् ।

स एव सिचदानन्दलक्षणोऽई स्वयंप्रभः॥ ८४ ॥

स एव सिचदानन्दलक्षणोऽई स्वयंप्रभः॥ ८४ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्यूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ अद्वेतानुभूतिः संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥

॥ अनात्मश्रीविगर्हणम् ॥

लब्धा विद्या राजमान्या ततः किं प्राप्ता संपत्प्राभवाल्या ततः किम । भुक्ता नारी सुन्दराङ्गी ततः किं येन स्वारमा नैव साक्षात्कृतोऽभूत् ॥ १ ॥

केयूराद्येभूषितो वा ततः किं कोंशेयाद्येरावृतो वा ततः किम् । तृप्तो मृष्टान्नादिना वा ततः किं येन स्वात्मा नेव साक्षात्कृतोऽभूत् ॥ २ ॥

दृष्टा नाना चारुदेशास्ततः किं पुष्टाश्रेष्टा बन्धुवर्गास्ततः किम् । नष्टं दारिद्यादिदुः सं ततः किं येन स्वारमा नैव साक्षात्ऋतोऽभूत् ॥ ३ ॥ स्नातस्तीर्थे जहुजादौ ततः किं दानं दत्तं द्यष्टसंख्यं ततः किम् । जप्ता मन्त्राः कोटिशो वा ततः किं येन स्वात्मा नैव साक्षात्कृतोऽभूत् ॥ ४ ॥

गोत्रं सम्यग्मूषितं वा ततः किं गात्रं भस्माच्छादितं वा ततः किम्। रुद्राक्षादिः संधृतो वा ततः किं येन स्वात्मा नैव साक्षात्कृतोऽभूत् ॥ ५॥

अन्नेवित्रास्तर्पिता वा ततः किं यहाँदेवास्तोषिता वा ततः किम् । कीर्त्या व्याप्ताः सर्वछोकास्ततः किं येन स्वारमा नैव साक्षारहतोऽभृत् ॥ ६ ॥

कायः क्रिष्टश्चोपवासैस्ततः किं छन्याः पुत्राः स्वीयपत्न्यास्ततः किम् । प्राणायामः साधितो वा ततः किं येन स्वात्मा नैव साक्षात्कृतोऽभूत् ॥ ७ ॥ इ. इ. 27

युद्धे शत्रुनिर्जितो वा ततः किं
भूयो मित्रैः पूरितो वा ततः किम् ।
योगैः प्राप्ताः सिद्धयो वा ततः किं
येन स्वारमा नैव साक्षात्कृतोऽभूत् ॥ ८॥

अब्धिः पद्भां छिङ्कितो वा ततः किं वायुः कुम्भे स्थापितो वा ततः किम् । मेरुः पाणाबुद्धृतो वा ततः किं येन स्वात्मा नैव साक्षात्कृतोऽभृत् ॥ ९॥

क्ष्वेछः पीतो दुग्धवद्वा ततः किं वहिजेग्घो छाजवद्वा ततः किम् । शाप्तश्चारः पक्षिवत्खे ततः किं येन स्वात्मा नैव साक्षात्क्रतोऽभृत् ॥ १० ॥

बद्धाः सम्यक्पावकाद्यास्ततः किं साक्षाद्विद्धा लोहवर्यास्ततः किम् । लब्धो निक्षेपोऽञ्जनाद्यैस्ततः किं येन स्वात्मा नैव साक्षात्क्वतोऽभूत् ॥ ११ ॥ भूपेन्द्रत्वं प्राप्तमुज्यां ततः किं देवेन्द्रत्वं संभृतं वा ततः किम् । मुण्डीन्द्रत्वं चोपलब्वं ततः किं येन स्वातमा नैव साक्षात्कृतोऽभूत् ॥ १२ ॥

मन्तैः सर्वः स्ताम्भितो वा ततः किं वाणैर्छक्यो भेदितो वा ततः किम् । कालज्ञानं चापि लब्धं ततः किं येन स्वात्मा नैव साक्षात्क्रतोऽभून् ॥ १३ ॥

कामातङ्काः खण्डितो वा ततः किं कोपावेशः क्वण्ठितो वा ततः किम्। स्रोभाश्रेषो वर्जितो वा ततः किं येन स्वात्मा नैव साक्षात्क्वतोऽभूत्॥ १४॥

मोहध्वान्तः पेषितो वा ततः किं जातो भूमौ निर्मदो वा ततः किंम् । मात्सर्यार्तिर्मीलिता वा ततः किं येन स्वात्मा नैव साक्षात्कृतोऽभूत् ॥ १५॥ धातुर्लोकः साधितो वा ततः किं विष्णोर्लोको वीक्षितो वा ततः किम् । शंभोर्लोकः शासितो वा ततः किं येन स्वात्मा नैय साक्षात्कृतोऽभृत् ॥ १६ ॥

यस्थेदं हृद्ये सम्यगनात्मश्रीविगर्हणम् । सदोदेति स एवात्मसाक्षात्कारस्य भाजनम् ॥ १७ ॥

अन्ये तु मायिकजगद्धान्तिव्यामोहमोहिताः । न तेषां जायते कापि स्वात्मसाक्षात्कृतिर्भुवि ॥ १८॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ

अनात्मश्रीविगर्हणम् संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ उपदेशपञ्चकप् ॥

000

वेदो नित्यमधीयतां तदुदितं कमे स्वनुष्ठीयतां वेनेशस्य विधीयतामपचितिः काम्ये मतिस्त्यज्यताम् । पापौघः परिध्यतां भवसुखे दोषोऽनुसंधीयता-मात्मेच्छा व्यवसीयतां निजगृहात्तूर्णं विनिर्गम्यताम् ॥

सङ्गः सत्सु विधीयतां भगवतो भिक्टिंडाऽऽधीयतां शान्त्यादिः परिचीयतां दृढतरं कर्माशु संत्यज्यताम् । सद्धिद्वानुपस्तृत्यतां प्रतिदिनं तत्पादुका सेन्यतां ब्रह्मैकाक्षरमध्यतां श्रुतिशिरोवाक्यं समाक्रण्यताम् ॥ २ ॥

वाक्यार्थश्च विचार्यतां श्रुतिशिरःपक्षः समाश्रीयतां दुस्तकीत्सुविरम्यतां श्रुतिमतस्तकीऽनुसंधीयताम् । ब्रह्मास्मीति विभाव्यतामहरहर्गर्वः परित्यव्यतां देहेऽहंमतिरुज्ङ्यतां बुधजतैवीदः परित्यज्यताम् ॥ ३ ॥ श्चुद्धाधिश्च चिकित्स्यतां प्रतिदिनं भिक्षौषधं भुज्यतां स्वाहृत्रं न तु याच्यतां विधिवशात्प्राप्तेन संतुष्यताम् । शीतोष्णादि विषद्यतां न तु वृथा वाक्यं समुचार्यता- मौदासीन्यमभीष्स्यतां जनकृपानेष्ट्र्यमुत्सज्यताम् ॥ ४ ॥

एकान्ते सुखमास्यतां परतेर चेतः समाधीयतां
पूर्णात्मा सुसमीक्ष्यतां जगदिदं तद्वाधितं दृश्यताम् ।
प्राक्कमे प्रविलाप्यतां चितिबलानाप्युत्तरैः श्लिष्यतां
प्रारब्धं त्विह सुष्यतामथ परन्नह्यात्मना स्थीयताम् ॥ ५ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवत: कृतौ

उपदेशपञ्चकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥

॥ एकश्लोकी ॥

किं ज्योतिस्तव भानुमानहिन मे रात्री प्रदीपादिकं स्थादेवं रिवदीपद्शैनविधी किं ज्योतिराख्याहि मे । चक्कुस्तस्य निमीलनिदिसमये किं धीर्धियो द्शैने किं तत्राहमतो भवान्परमकं ज्योतिस्तद्सि प्रभी ॥ १॥

इति श्रीमत्परमहंसपिरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवत: कृतौ एकश्रोकी संपूर्णा॥

॥ श्रीः ॥

जीवन्मुक्तानन्दलहरी ॥

पुरे पौरान्परयन्नरयुवतिनामाकृतिमयान्मुवेषान्स्वर्णालंकरणकलितांश्चित्रसहशान् ।
स्वयं साक्षाद्र्ष्टेत्यपि च कलयंस्तैः सह रमन्मुनिन ज्यामोहं भजति गुरुदीक्षाक्षततमाः ॥ १॥

वने वृक्षान्परयन्दलफलभरान्नम् सुशिखान्धनच्छायाच्छन्नान्बहुलकलकूजिहुजगणान् ।
भजन्धस्रे रात्राववनितलतस्पैकशयनो
सुनिने व्यामीहं भजित गुरुदक्षिक्षस्रततमाः ॥ २ ॥

कदाचित्प्रासादे कचिदापि च सौधेषु धनिनां कदा काले शैले कचिद्रपि च कूलेषु सरिताम् । कुटीरे दान्तानां मुनिजनवराणामपि वस-नमुनिर्न न्यामोहं भजति गुरुदीक्षाक्षततमाः ॥ ३॥ कचिद्वालैः सार्धं करतलगतालैः सहसितैः कचिचारुण्यालंकतनरवधूभिः सह रमन । कचिद्वद्वैश्चिन्ताकुलितहृद्येश्चापि विलप-न्मुनिर्न न्यामोहं भजति गुरुदीक्षाक्षततमाः ॥ ४ ॥

कदाचिद्धिद्धिविविदिषुभिरत्यन्तिनरतैः कदाचित्काव्यालंकृतिरसरसालैः कविवरैः। कदाचित्सत्तर्केरनुभितिपरैस्तार्किकवरै-भुनिर्न व्यामोहं भजति गुरुदीक्षाक्षततमाः॥ ५॥

कदा ध्यानाभ्यासैः क्यचिद्षि सपर्या विकसितैः सुगन्धेः सत्पुष्पेः क्वचिद्षि दछैरेव विमलः । अकुर्वन्देवस्य प्रमुद्तिमनाः संनतिपरो मुनिने व्यामोहं भजति गुरुद्धिाक्षततमाः ॥ ६ ॥

शिवायाः शंभोर्वा क्वचिद्पि च विष्णोर्षि कदा गणाध्यक्षस्यापि प्रकटितवरस्थापि च कदा । पठन्वे नामाछि तयनरचितानन्दसरितो मुनिर्न व्यामोर्द भजति गुरुदीक्षाक्षततमाः ॥ ७॥ कदा गङ्गाम्भोभिः कचिद्पि च कूपोत्थसिछछैः क्वचित्कासारोत्थैः क्वचिद्पि सदुष्णैश्च शिशिरैः। भजन्सानं भूत्या क्वचिद्पि च कपूरिनिभया मुनिर्न व्यामोहं भजति गुरुदीक्षाक्षततमाः॥ ८॥

कदाचिज्ञागत्या विषयकरणैः संवयवहर-नकदाचित्स्वप्रस्थानिप च विषयानेव च भजन् । कदाचित्सोषुप्तं सुखमनुभवन्नेव सततं सुनिर्ने व्यामोहं भजति गुरुदीक्षाक्षततमाः ॥ ९ ॥

कदाऽप्याशावासाः कचिदिप च दिव्याम्बरधरः किचित्पञ्चास्योत्थां त्वचमिप द्धानः कटितेटे । मनस्वी निःसङ्गः सुजनहृद्यानन्दजनको सुनिने व्यामोहं भजित गुरुदीक्षाक्षततमाः ॥ १०॥

कदाचित्सत्त्वस्थः कचिदिप रजोवृत्तिसुगत-स्तमोवृत्तिः कापि त्रितयरहितः कापि च पुनः । कदाचित्संसारी श्रुतिपथिवहारी कचिदहो सुनिने व्यामोहं भजित गुरुद्क्षिक्षित्ततमाः ॥ ११॥ कदाचिन्मौनस्थः क्वचिद्षि च वाग्वादिनरतः कदाचित्सानन्दं हसितरभसस्यक्तवचनः । कदाचिह्नोकानां व्यवहृतिसमालोकनपरो मुनिर्न व्यामोहं भजति गुरुदीक्षाक्षततमाः ॥ १२॥

कदाचिच्छक्तीनां विकचमुखपद्मेषु कमलं क्षिपंस्तासां क्वापि स्वयमपि च गृह्यन्स्वमुखतः । तद्देतं रूपं निजपरिवहीनं प्रकटय-न्मुनिर्न च्यामोहं भजति गुरुदीक्षाक्षततमाः ॥ १३॥

क्वचिच्छेवैः सार्धं क्वचिद्पि च शाक्तैः सह वस-कदा विष्णोभेकैः क्वचिद्पि च सारैः सह वसन्।
कदा गाणाध्यक्षैर्गतसकलभेदोऽद्वयतया
मुनिने व्यामोहं भजति गुरुदीक्षाक्षततमाः ॥ १४॥

निराकारं क्वापि क्वचिद्पि च साकारममरुं निजं देवं रूपं विविधगुणभेदेन बहुधा । कदाऽऽश्वर्यं पश्यन्किमिदमिति हृष्यन्नपि कदा मुनिनं व्यामोहं भजति गुरुदक्षिाक्षततमाः ॥ १५ ॥ कदाऽद्वेतं पश्यन्नखिलमि सत्यं शिवमयं महावाक्यार्थानामवगितसमभ्यासवशतः । गतद्वैताभासः शिव शिव शिवेत्येव विलय-न्मुनिर्न ज्यामोहं भजित गुरुदीक्षाक्षततमाः ॥ १६॥

इमां मुक्तावस्थां परमशिवसंस्थां गुरुक्तपा-सुधापाङ्गव्याप्यां सहजसुखवाप्यामनुदिनम् । मुहुर्मेज्जन्मज्जन्भजित सुकृतेश्चेत्ररवरः सदा त्यागी योगी कविरिति वदन्तीह कवयः ॥ १७॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दमगवतपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ जीवन्मुक्तानन्द्छहरी संपूर्णा ॥

॥ श्रीः॥

॥ तत्त्वोपदेशः॥

तत्त्वंपदार्थशुद्धयर्थं गुरुः शिष्यं वचोऽत्रवीत् । वाक्ये तत्त्वमसीत्यत्र त्वंपदार्थं विवेचय ॥ १ ॥

न त्वं देहोऽसि दृश्यत्वाद्रूपजात्यादिमत्त्वतः । भौतिकत्वादशुद्धत्त्रादनित्यत्वात्तथैव च ॥ २ ॥

अदृश्यो रूपहीनस्त्वं जातिहीनोऽप्यभौतिक: । शुद्धनित्योऽसि दृशूपो घटो यद्दन्न दृग्भवेत् ॥ ३ ॥

न भवानिन्द्रियाण्येषां करणत्वेन यत् श्रुतिः। प्रेरकस्त्वं प्रथक् तेभ्यो न कर्ता करणं भवेत्॥ ४ ॥

नानैतान्येकरूपस्त्वं भिन्नस्तेभ्यः कुतः शृणु । न चैकेन्द्रियरूपस्त्वं सर्वत्राहंप्रतीतितः ॥ ५ ॥ न तेषां समुदायोऽसि तेषामन्यतमस्य च। विनाशेऽप्यात्मधीस्तावदस्ति स्यान्नेवमन्यथा ॥ ६ ॥ प्रत्येकमपि तान्यात्मा नैव तत्र नयं शृणु । नानास्त्राभिकदेहोऽयं नश्येद्धित्रमताश्रयः ॥ ७ ॥ नानात्माभिमतं नैव विरुद्धविषयत्वतः । स्वास्यैक्ये तु व्यवस्था स्यादेकपार्थिवदेशवत् ॥ ८ ॥ न मनस्त्वं न वा प्राणो जडत्वादेव चैतयोः। गतमन्यत्र मे चित्तमित्यन्यत्वानुभूतितः ॥ ९ ॥ श्चनुडुभ्यां पीडितः प्राणी ममायं चेति भेदतः । तयोद्रेष्टा पृथक् ताभ्यां घटद्रष्टा घटाद्यथा ॥ १० ॥ सुप्ती लीनास्ति या बोधे सर्वं व्याप्रोति देहकम्। चिच्छायया च संबद्धा न सा बुद्धिभवान्द्रिज ॥ ११ । नानारूपवती बोधे सुप्तौ लीनाऽतिचञ्चला । यतो हगेकरूपस्त्वं पृथक् तस्य प्रकाशक: ॥ १२ ॥

सुप्ती देहाद्यभावेऽपि साक्षी तेषां भवान् यतः। स्वातुभृतिस्वरूपत्वात्रान्यस्तस्यास्ति भासकः ॥ १३ ॥ प्रमाणं बोधयन्तं तं बोधं मानेन ये जनाः । बुभुत्सन्ते त एथोभिर्दग्धुं वाञ्छन्ति पावकम् ॥ १४ ॥ विश्वमात्माऽनुभवति तेनासौ नानुभूयते । विश्वं प्रकाशयत्यात्मा तेनासौ न प्रकाश्यते ॥ १५ ॥ ईटशं तादृशं नैतन्न परोक्षं सदेव यत्। तद्भक्ष त्वं न देहादिदृश्यरूपोऽसि सर्वदृश् ॥ १६ ॥ इदंत्वेनैव यद्भाति सर्वे तच्च निषिध्यते । अवाच्यतत्त्वमनिदं न वेदां स्वप्रकाशतः ॥ १७ ॥ सत्यं ज्ञानमनन्तं च ब्रह्मलक्षणमुच्यते । सत्यत्वाज्ज्ञानरूपत्वादनन्तत्वात्त्वमेव हि ॥ १८ ॥ सति देहाद्यपाधौ स्याज्जीवस्तस्य नियामकः। ईश्वरः शक्त्युपाधित्वाह्मयोबीधे स्वयंप्रभः ॥ १९ ॥ अपेक्यतेऽखिळेमीनैन यन्मानमपेक्षते । वेदवाक्यं प्रमाणं तद्वह्यात्मावगतौ मतम् ॥ २० ॥

अतो हि तत्त्वमस्यादिवेद्वाक्यं प्रमाणतः । ब्रह्मणोऽस्ति यया युक्त्या साऽस्माभिः संप्रकीर्त्यते ॥ शोधिते त्वंपदार्थे हि तत्त्वमस्यादि चिन्तितम् । संभवेत्रान्यथा तस्माच्छोधनं कृतमादितः ॥ २२ ॥ देहेन्द्रियादिधर्मान्यः स्वात्मन्यारोपयनमृषा । कर्तृत्वाद्यभिमानी च वाच्यार्थस्त्वंपदस्य सः ॥ २३ ।। देहोन्द्रियादिसाधी यस्तेभ्यो भाति विलक्षणः। स्वयं बोधस्वरूपत्वाह्यक्यार्थस्त्वंपदस्य सः ॥ २४ ॥ वेदान्तवाक्यसंवेद्यविश्वातीताक्षराद्वयम् । विशुद्धं यत्स्वसंवेद्यं छक्ष्यार्थस्तत्पदस्य सः ॥ २५ ॥ सामानाधिकरण्यं हि पद्योस्तत्त्वमोद्वयोः । संबन्धस्तेन वेदान्तैर्बह्येक्यं प्रतिपाद्यते ॥ २६ ॥ भिन्नप्रवृत्तिहेतुत्वे पद्योरेकवस्तुनि । वृत्तित्वं यत्त्रथैवैकविभक्त्यन्तकयोस्तयोः ॥ २७ // सामानाधिकरण्यं तत्संप्रदायिभिरीरितम् । तथा पदार्थयोरेव विशेषणविशेष्यता ॥ २८ ॥

अयं सः सोऽयिमितिवत्संबन्धा भवित द्वयोः।
प्रत्यक्तवं सिद्वितीयत्वं परोक्षत्वं च पूर्णता ॥ २९ ॥
परस्परिवरुद्धं स्थात्ततो भवित लक्षणा।
लक्ष्यलक्षणसंबन्धः पदार्थप्रत्यगात्मनोः ॥ ३० ॥
मानान्तरोपरोधाच मुख्यार्थस्यापरिप्रहे।
मुख्यार्थस्याविनाभृते प्रवृत्तिर्लक्षणोच्यते ॥ ३१ ॥
विविधा लक्षणा क्षेया जहत्यज्ञहती तथा।
अन्योभयात्मिका क्षेया तत्राद्या नैव संभवेत् ॥ ३२ ॥
वाच्यार्थमिख्लं त्यक्त्वा वृत्तिः स्याद्या तदन्विते।
गङ्गायां घोष इतिवज्जहती लक्षणा हि सा ॥ ३३ ॥
वाच्यार्थस्थिकदेशस्य प्रकृते त्याग इत्यते।

वाच्यार्थस्थैकदेशस्य प्रकृते त्याग इष्यते । जहती संभवेत्रेव संप्रदायविरोधतः ॥ ३४ ॥

वाच्यार्थभपरित्यज्य वृत्तिरन्यार्थके तु या। कथितेयमजहती शोणोऽयं धावतीतिवत् ॥ ३५ ॥

न संभवति साऽप्यत्र वाच्यार्थेऽतिविरोधतः। विरोधांशपरित्यागो हृश्यते प्रकृते यतः॥ १६॥ इ. इ. 28

वाच्यार्थस्यैकदेशं च परित्यच्यैकदेशकम् । ऱ्या बोधयति सा ज्ञेया तृतीया भागलक्षणा ॥ ३७ ॥ सोऽयं विप्र इदं वाक्यं बोधयत्यादितस्तथा । त्राकालत्वविशिष्टं च तथेतत्कालसंयुतम् ॥ ३८ ॥ अतस्तयोविरुद्धं तत्तत्कालत्वादिधर्मकम् । त्यक्त्वा वाक्यं यथा विप्रिपण्डं बोधयतीरितम् ॥ ३९॥ तथैव प्रकृते तत्त्वमसीत्यत्र श्रुतौ ऋणु । अत्यक्तबादीनपरित्यज्य जीवधर्मास्त्वमः पदात् ॥ ४० ॥ सर्वज्ञत्वपरोक्षादीन्परित्यज्य तदः पदात् । शुद्धं कूटस्थमद्वैतं बोधयत्यादरात्परम् ॥ ४१ ॥ तत्त्वमोः पदयोरैक्यमेच तत्त्वमसीत्यलम् । इत्यमैक्यावबोधेन सम्यन्ज्ञानं दृढं नयैः ॥ ४२ ॥ अहं ब्रह्मेति विज्ञानं यस्य शोकं तरत्यसौ । आत्मा प्रकाशमानोऽपि महावाक्येस्तथैकता ॥ ४३ ॥ तत्त्वमोर्बोध्यतेऽथापि पौर्वापर्यानुसारतः ।

तथापि शक्यते नैव श्रीगुरोः करुणां विना ॥ ४४ ॥

अपरोक्षयितुं लोके मुदैः पण्डितमानिभिः । अन्तःकरणसंशुद्धौ स्वयं ज्ञानं प्रकाशते ॥ ४५ ॥

वेदवाक्यैरतः किं स्याद्गुरुणेति न सांप्रतम् । आचार्यवान्पुरुषो हि वेदेत्येवं श्रुतिर्जगौ ॥ ४६ ॥

अनादाविह संसारे वीधको गुरुरेव हि । अतो ब्रह्मात्मवस्त्वैक्यं ज्ञात्वा दृश्यमसत्त्रया ॥ ४७ ॥

अद्वेते ब्रह्मणि स्थेयं प्रत्यम्बद्धात्मना सदा । तत्प्रत्यक्षात्परिज्ञातमद्वेतब्रह्मचिद्धनम् ॥ ४८॥

प्रतिपाद्यं तदेवात्र वेदान्तेनं द्वयं जडम् । सुखरूपं चिद्देतं दुःखरूपमसज्जडम् ॥ ४९ ॥

वेदान्तैस्तह्यं सम्यङ्निणीतं वस्तुतो नयात् । अद्वेतमेव सत्यं त्वं विद्धि द्वेतमसत्सदा ॥ ५०॥

शुद्धे कथमशुद्धः स्यादृश्यं मायामयं ततः । शुक्तौ रूप्यं मृषा यद्वत्तथा विश्वं परात्मति ॥ ५१ ॥

विद्यते न स्वतः सत्त्वं नान्यतः सत्त्वमस्ति वा । वाध्यत्वान्नेव सहैतं नासस्यस्यक्षभानतः ॥ ५२ ॥

सदसन्न विरुद्धत्वादतोऽनिवीच्यमेव तत्।
यः पूर्वमेक एवासीत्सृष्ट्वा पश्चादिदं जगत्॥ ५३॥
प्रविष्टे जीवरूपेण स एवात्मा भवान्परः।
सिचदानन्द एव त्वं विस्मृत्यात्मतया परम्॥ ५४॥
जीवभावमनुप्राप्तः स एवात्मासि बोधतः।

जीवभावमनुप्राप्तः स एवात्मासि वाघतः । अद्वयानन्दचिन्मात्रः शुद्धः साम्राज्यमागतः ॥ ५५ ॥

कर्तृत्वादीनि यान्यासंस्त्विय ब्रह्माद्वये परे । तानीदानीं विचार्यन्ते किंखरूपाणि वस्तुतः ॥ ५६ ॥

अत्रैव शृणु वृत्तान्तमपूर्वे श्रुतिभाषितम् । कश्चिद्गान्धारदेशीयो महारत्नविभूषितः ॥ ५७॥

स्वगृहे स्वाङ्गणे सुप्तः प्रमत्तः सन्कदाचन ।
रात्रो चौरैः समागत्य भूषणानां प्रछोभितैः ॥ ५८ ॥
बद्ध्या देशान्तरं चौरैनीतः सन्गहने वने ।
भूषणान्यपहृत्यापि वद्धाक्षकरपादकः ॥ ५९ ॥

निश्चिमो विपिनेऽतीय कुशकण्टकदृश्चिकैः । व्यालव्याचादि।भिश्चेय संकुले तरुसंकटे ॥ ६० ॥ व्यालादिदुष्टसत्वेभ्यो महारण्ये भयातुरः । शिलाकण्टकदर्भाचैदेहस्य प्रतिकूलकैः ॥ ६१ ॥

कियमाणे विछठने विशीणीङ्गोऽसमर्थकः । ख्रुचृडातपवाय्वग्न्यादिभिस्तप्तोऽतितापकैः ॥ ६२ ॥

बन्धमुक्ती तथा देशप्राप्तावेव सुदुःखधीः । दहशे कंचिदाक्रोशनेकं तत्रैव तस्थिवान् ॥ ६३ ॥

तथा रागादिभिवेगैंः शत्रुभिर्दुः खदायिभिः । चौरैदेंहाभिमानाचैः खानन्दधनहारिभिः ॥ ६४ ॥

ब्रह्मानन्दे प्रमत्तः स्वाज्ञाननिद्रावशीकृतः । बद्धस्त्वं बन्धनैर्भोगतृष्णाज्वरादिभिर्देढम् ॥ ६५ ॥

अद्वयानन्दरूपात्त्वां प्रच्याव्यातीव धूर्तकैः । -दूरनीतोऽसि देहेषु संसारारण्यभूमिषु ॥ ६६॥

सर्वदुःखनिदानेषु शरीरादित्रयेषु च । नानायोनिषु कर्मान्धवासनानिर्मितासु च ॥ ६७ ॥

अवेशितोऽसि सृष्टोऽसि बद्धस्वानन्ददृष्टितः । अत्र अनादिकालमारभ्य दुःखं चातुभवनसदा ॥ ६८॥

जन्ममृत्युजरादोषनरकादिपरम्पराम् । निरन्तरं विषण्णाऽनुभवन्नत्यन्तशोकवान् ॥ ६९ ॥ अविद्याभूतबन्धस्य निवृत्तौ दुःखदस्य च। खरपानन्दसंप्राप्ती सत्योपायं न छडघवान् ॥ ७० ॥ यथा गान्धारदेशीयश्चिरं दैवाइयालुभिः। कैश्चित्पान्थैः परिप्राप्तेर्भुक्तदृष्ट्यादिवन्थनः ॥ ७१ ॥ सः स्वस्यैरपदिष्ठश्च पण्डितो निश्चितात्मकः । प्रामाद्वामान्तरं गच्छन्मेघावी मार्गतत्पर: ॥ ७२ ॥ गत्वा गान्धारदेशं स स्वगृहं प्राप्य पूर्ववत् । बान्धवैः संपरिष्वक्तः सुखी भूत्वा स्थितोऽभवत् ॥ त्वमध्येवमनेकेषु दुःखदायिषु जन्मसु । भ्रान्तो देवाच्छ्रमे मार्गे जातश्रद्धः सुकर्मकृत् ॥ ७४ ॥ वर्णाश्रमाचारपरोऽबातपुण्यमहोदयः। ईश्वरानुप्रहाल्ब्धबद्याविद्गुरुसत्तमः ॥ ७५ ॥

विधिवत्कृतसंस्थासो विवेकादियुतः सुधीः । प्राप्तनद्वीपदेशोऽव वैराग्याभ्यासतः परम् ॥ ७६ ॥

पण्डितसात्र मेथावी युक्त्या वस्तु विचारयन् । निदिध्यासनसंपन्नः प्राप्तो हि त्वं परं पदम् ॥ ७७॥ अतो ब्रह्मात्मविज्ञानमपदिष्टं यथाविधि । मयाऽऽचार्येण ते धीर सम्यक् तत्र प्रयत्नवान् ॥ ७८ ॥ भूत्वा विमुक्तबन्धस्त्वं छिन्नद्वेतात्मसंशयः । निर्द्धन्द्रो निःस्प्रहो भूत्वा विचरस यथासुसम् ॥ ७९॥ वस्तुतो निष्पपञ्चोऽसि नित्यमुक्तः स्वभावतः । न ते बन्धविमोक्षी स्तः कल्पिती तौ यतस्त्विय ॥ ८० ॥ न निरोधो न चोत्पत्तिन बद्धो न च साधकः। न मुमुक्कुर्न वे मुक्त इत्येषा परमार्थता ॥ ८१ ॥ श्रुतिसिद्धान्तसारोऽयं तथैव त्वं खया धिया। संविचार्य निर्दिध्यास्य निजानन्दात्मकं परम् ॥ ८२ ॥ साक्षात्कृत्वाऽपरिच्छित्राद्वेतव्रह्याक्षरं स्वयम् । जीवन्नेव विनिर्मुको विश्वान्तः शान्तिमाश्रय ॥ ८३ ॥ विचारणीया वेदान्ता बन्दनीयो गुरुः सदा । गुरूणां वचनं पथ्यं दर्शनं सेवनं नृणाम् ॥ ८४ ॥

गुरुर्त्रहा स्वयं साक्षात्सेव्यो वन्द्यो मुसुक्षुभिः ।

तोद्वेजनीय प्वायं कृतज्ञेन विवेकिना ॥ ८५ ॥

यावदायुस्त्वया वन्द्यो वेदान्तो गुरुरीश्वरः ।

सनसा कर्मणा वाचा श्रुतिरेवेष निश्चयः ॥ ८६ ॥

भावाँदेतं सदा कुर्यात्क्रियाँदेतं न कहिँचित्। अद्वैतं त्रिषु लोकेषु नाँदेतं गुरुणा सह ॥ ८७॥

> इति श्रीमत्परमहंसपिरवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवतपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ

> > तत्त्वोपदेशः संपूर्णः ॥

॥ दशस्त्रोकी ॥

4 1545

← □ ←

न भूमिन तोयं न तेजो न वायु-न खं नेन्द्रियं वा न तेषां समृहः । अनेकान्तिकत्वात् सुषुप्तयेकसिद्ध-स्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम् ॥ १॥

न वर्णा न वर्णाश्रमाचारधर्मा न मे धारणाध्यानयोगादयो ऽपि । अनात्माश्रयाहंममाध्यासहानात तदेको ऽवशिष्टः शिवः केवलो ऽहम् ॥ २ ॥

न माता पिता वा न देवा न छोका न वेदा न यज्ञा न तीर्थ ब्रुवन्ति । सुषुप्ती निरस्तातिश्रून्यात्मकत्वात् तदेको दवशिष्ट: शिवः केवछो ऽहम् ॥ ३॥ न सांख्यं न शैवं न तत्पाञ्चरात्रं न जैनं न मीमांसकादेमतं वा । विशिष्टानुभूत्या विश्वद्धात्मकत्वाता तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम् ॥ ४ ॥

न चोर्ध्वं न चाधो न चान्तर्न बाह्यं न मध्यं न तिर्यङ् न पूर्वापरा दिक् । वियद्यापकत्वादखण्डैकरूप-स्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम् ॥ ५ ॥

न शुक्कं न कृष्णं न रक्तं न पीतं न कुष्यं न पीनं न हस्यं न दीर्षम् । अरूपं तथा ज्योतिराकारकत्यात् तदेकोऽविशिष्टः शिवः केवळोऽहम् ॥ ६ ॥

न शास्ता न शास्त्रं न शिष्यो न शिक्षा न च त्वं न चाहं न चागं प्रपद्धाः । खरूपाववोधो विकल्पासाहिष्णु-स्तदेकोऽनशिष्टः शिवः केवलोऽहम् ॥ ७ ॥ न जामम में स्वप्नको वा सुषुप्ति-ने विश्वो न वा तैजसः प्राज्ञको वा । अविद्यात्मकत्वात् त्रयाणां तुरीय-स्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम् ॥ ८॥

अपि व्यापकत्वाद्धि तत्त्वप्रयोगात् स्वतः सिद्धभावादनन्याश्रयत्वात् । जगतः तुच्छमेतत् समस्तं तदन्यत् तदेकोऽवाशिष्टः शिवः केवछोऽहम् ॥ ९ ॥

न चैकं तदन्यहितीयं कुतः स्थाश्र वा केवलत्वं न चाकेवलत्वम् ।
न शून्यं न चाशून्यमद्वैतकत्वात्
कथं सर्ववेदान्तसिद्धं श्रवीमि ॥ १०॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्युज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छकरमगवतः कृतौ दशस्रोकी संपूर्णी ॥

॥ श्रीः ॥

॥ धन्याष्ट्रकम् ॥

··*****

तज्ज्ञानं प्रशमकरं यदिन्द्रियाणां
तज्ज्ञेयं यदुपनिषत्सु निश्चितार्थम् ।
ते धन्या सुवि परमार्थनिश्चितेहाः
शेषास्तु भ्रमनिल्ये परिश्रमान्ति ॥ १ ॥

आदी विजित्य विषयानमदमोहरागद्वेषादिशत्रुगणमाहृतयोगराज्याः ।
ज्ञात्वा मतं समनुभूय परात्मविद्याकान्तासुखं वनगृहे विचरन्ति धन्याः ॥ २ ॥

त्यक्तवा गृहे रितमधोगितहेतुभूता-मात्मेच्छयोपनिषद्धेरसं पिवन्तः । बीतस्पृहा विषयभोगपदे विरक्ता धन्याश्चरान्ति विजनेषु विमुक्तसङ्गाः ॥ ३ ॥ त्यक्त्वा ममाहमिति बन्धकरे पदे हे

मानावमानसद्दशाः समद्शिनश्च ।

कर्तारमन्यमवगम्य तद्पितानि

कुर्वन्ति कर्मपरिपाकफछानि घन्याः ॥ ४ ॥

त्यक्त्वेषणात्रयमवेक्षितमोक्षमार्गा भैक्षामृतेन परिकल्पितदेहयात्राः । ज्योतिः परात्परतरं परमात्मसंज्ञं धन्या द्विजा रहिस हृद्यवलेकयन्ति ॥ ५ ॥

नासत्र सत्र सदसत्र महत्र चाणु न स्त्री पुनात्र च नपुंतकभेकवीजम् । यैत्रह्म तत्सममुपासितमेकचित्ते-धन्या विरेजुरितरे भवपाशबद्धाः ॥ ६ ॥

अज्ञानपङ्कपरिमग्नमपेतसारं दुःखालयं मरणजन्मजरावसक्तम् । संसारबन्धनमनित्यमेवेक्य धन्या ज्ञानासिना तद्वशीर्य विनिश्चयन्ति ॥ ७॥ शान्तेरनन्यमितिभिर्मधुरस्वभावे-रेकत्वनिश्चितमनोभिरपेतमोहै: । सार्कं वनेषु विदितात्मपदस्वरूपे-स्तद्वस्तु सम्यगनिशं विमृशन्ति धन्याः ॥ ८॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवतपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ धन्याष्टकम् संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥ । निर्वाणमञ्जरी ॥

अहं नामरो नैव मत्यों न दैत्यो न गन्धर्वरक्षःपिशाचप्रभेदः । पुमान्नैव न स्त्री तथा नैव षण्डः प्रस्रष्टप्रकाशस्वरूपः शिवोऽहम् ॥ १ ॥

अहं नैव बालो युवा नैव वृद्धो न वर्णी न च ब्रह्मचारी गृहस्थः। वनस्थोऽपि नाहं न संन्यस्तधर्मी जगज्जन्मनाशैकहेतुः शिवोऽहम्॥ २॥

अहं नैव मेयस्तिरोभूतमाय-स्तथैवेक्षितुं मां पृथङ्नास्त्युपायः ! समाश्लिष्टकायत्रयोऽप्यद्वितीयः सदाऽतीन्द्रियः सर्वरूपः शिवोऽहम् ॥ ३ ॥ अहं नैव मन्ता न गन्ता न वक्ता न कर्ता न भोक्ता न मुक्ताश्रमस्थः। यथाऽहं मनोवृत्तिभेदस्बरूप-। स्तथा सर्ववृत्तिप्रदीपः शिवोऽहम्॥ ४॥

न मे लोकयात्राप्रवाहप्रवृत्ति-न मे वन्धबुद्धया दुरीहानिवृत्तिः। प्रवृत्तिर्निवृत्त्याऽस्य चित्तस्य वृत्ति-येतस्त्वन्वहं तत्स्वरूपः शिवोऽहम् ॥ ५ ॥

निदानं यदज्ञानकार्यस्य कार्यं विना यस्य सत्त्वं स्वतो नैव भाति । यदाद्यन्तमध्यान्तराळान्तराळ-प्रकाशात्मकं स्थात्तदेवाहमस्मि ॥ ६ ॥

यतोऽहं न बुद्धिनं मे कार्यसिद्धि-येतो नाहमकं न मे लिक्नभक्तः। हृदाकाशवर्ती गताङ्गत्रयातिः सदा सचिदानन्दमूर्तिः शिवोऽहम्॥ ७ ॥ यदासीद्विलासाद्विकारो जगदा-द्विकाराश्रयो नाद्वितीयत्वतः स्थात् । मनोबुद्धिचित्ताहमाकारवृत्ति-प्रश्रुत्तिर्यतः स्थात्तदेवाहमस्मि ॥ ८ ॥

यदन्तर्बहिन्यीपकं नित्यशुद्धं यदेकं सदा सिबदानन्दकन्दम् । यतः स्थूलसृक्ष्मप्रपञ्चस्य मानं यतस्तत्प्रसृतिस्तदेवाहमस्सि ॥ ९ ॥

यदकेंन्दुविद्युत्प्रभाजालमाला-विलासास्पदं यत्स्वभेदादिशून्यम् । समस्तं जगद्यस्य पादात्मकं स्था-द्यतः शक्तिभानं तदेवाहमस्मि ॥ १०॥

यतः कालमृत्युविभेति प्रकामं
यतिश्चल्युवीन्द्रियाणां विलासः ।
हरिब्रह्मरुद्देन्द्रचन्द्रादिनामप्रकाशो यतः स्यात्तदेवाहमस्य ॥ ११॥

8. 8. 29

यदाकाशवत्सर्वगं शान्तरूपं परं ज्योतिराकारशून्यं वरेण्यम् । यदाद्यन्तशून्यं परं शंकराख्यं यदन्तविभाव्यं तदेवाहमस्मि ॥ १२ ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ निर्वाणमञ्जरी संपूर्णा॥

॥ भिर्वाणपट्कम् ॥

मनोबुद्धयहंकारिचत्तानि नाहं न कर्णं न जिह्वा न च ब्राणनेत्रे । न च व्योम भूमिन तेजो न वायु-श्चिदानन्दरूपः शिवोऽहं शिवोऽहम् ॥ १॥

न च प्राणसंज्ञो न वै पद्मवायु-न वा सप्तधातुने वा पद्मकोशः । न वाक् पाणिपादौ न चोपस्थपायू चिदानन्दरूपः शिवोऽदं शिवोऽहम् ॥ २ ॥

न मे द्वेषरागों न मे लोममोहों मदो नैव मे नैव मात्सर्यभावः । न धर्मो न चार्थों न कामो न मोक्ष-श्चिदानन्दरूपः शिवोऽहं शिवोऽहम् ॥ ३ ॥ न पुण्यं न पापं न सौख्यं न दुःखं न मन्त्रो न तीर्थं न वेदा न यज्ञाः । अहं भोजनं नैत्र भोज्यं न भोक्ता चिदानन्दरूपः शिवोऽहं शिवोऽहम् ॥ ४ ॥

न मृत्युर्न शङ्का न मे जातिभेदः
पिता नैव मे नैव माता च जन्म ।
न बन्धुर्न मित्रं गुरुर्नैव शिष्यश्चिदानन्दरूपः शिवोऽहं शिवोऽहम् ॥ ५ ॥

अहं निर्विकल्पो निराकाररूपो विभुत्वाच सर्वत्र सर्वेन्द्रियाणाम । न चासंगतं नेव मुक्तिने बन्ध- श्रिदानन्दरूपः शिवो ऽहं शिवो ऽहम् ॥ ६ ॥

इति श्रीमत्परमद्दंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ निर्घोणपद्कम् संपूर्णम् ॥

···******

॥ श्रीः॥

॥ प्रश्नोत्तररत्नमालिका॥

कः खलु नालंकियते दृष्टादृष्टार्थसाधनपटीयान् ।

अमुवा कण्ठस्थितया प्रश्नोत्तरस्त्रमालिकया ॥ १ ॥

भगविन्कमुपादेयं गुरुवचनं हेयमि च किमकार्यम् ।
को गुरुरिधगततत्त्वः शिष्यहितायोद्यतः सततम् ॥ २ ॥

त्वरितं किं कर्तव्यं विदुषां संसारसन्ततिच्छेदः ।
किं मोक्षतरोवीं सम्यक्ज्ञानं कियासिद्धम् ॥ ३ ॥

कः पध्यतरो धर्मः कः शुचिरिह यस्य मानसं शुद्धम् ।
कः पण्डतो विवेकी किं विषमवधीरणा गुरुषु ॥ ४ ॥

किं संसारे सारं बहुशोऽपि विचिन्त्यमानिमद्मेव ।
किं मनुषेष्टिवष्टतमं स्वपरिदतायोद्यतं जन्म ॥ ५ ॥

मिदिरेव मोहजनकः कः स्नेहः के च दस्यवो विषयाः ।
का भववद्यी तृष्णा को वैरी यस्त्वनुद्योगः ॥ ६ ॥

कस्माद्भयभिह मरणादन्धादिह को विशिष्यते रागी। क: शूरो यो ललनालोचनवाणैर्न च व्यधित: ॥ ७ ॥ पातुं कर्णाञ्जलिभिः किममृतमिह युज्यते सदुपदेशः। किं गुरुताया मूळं यदेतदशार्थनं नाम ॥ ८॥ किं गहनं स्त्रीचरितं करचतुरा यो न खण्डितस्तेन। कि दुःखमसंतोषः कि लाघवमधमतो याच्या ॥ ९॥ किं जीवितमनवद्यं किं जाड्यं पाठतोऽप्यनभ्यासः। को जागित विवेकी का निद्रा मृहता जन्तोः ॥ १० ॥ निलिनीद्लगतजलवत्तरलं कि यौवनं धनं चायुः। कथय पुनः के शशिनः किरणसमाः सज्जना एव ॥ ११। को नरकः परवशता कि सौख्यं सर्वसङ्गविरितयो । किं सत्यं भूतहितं त्रियं च किं प्राणिनामसव: ॥ १२ ॥ कोऽनर्थफलो मानः का सुखदा साधुजनमैत्री । सर्वव्यसनविनाशे को दक्षः सर्वथा त्यागी ॥ १३॥ किं मरणं मूर्वत्वं किं चानर्घे यदवसरे दत्तम्। आ मरणात्कि शल्यं प्रच्छन्नं यत्कृतं पापम् ॥ १४ ॥

कुत्र विधेयो यहा विद्याभ्यासे सदौषधे दाने। अवधीरणा क कार्या खळपरयोषित्परधनेषु ॥ १५॥ का ऽहर्निशमनुचिन्त्या संसारासारता न तु प्रमदा। का प्रेयसी विधेया करुणा दीनेषु सजाने मैत्री ॥ १६ ॥ कण्ठगतैरप्यसुभिः कस्य ह्यात्मा न शक्यते जेतुम् । मूर्खस्य शङ्कितस्य च विषादिनो वा कृतन्नस्य ॥ १७ ॥ कः साधुः सद्भतः कमधममाचक्षते त्वसद्वृताम्। केन जितं जगदेतत्सत्यतितिक्षावता पुंसा ॥ १८ ॥ कस्मै नमांसि देवा: क्रविन्त दयाप्रधानाय कस्मादुद्वेगः स्यात्संसारारण्यतः सुधियः ॥ १९ ॥ कस्य वशे प्राणिगणः सत्यप्रियभाषिगो विनीतस्य। क स्थातवयं न्याय्ये पथि दृष्टादृष्टलाभाढ्ये ॥ २०॥ कोऽन्धो योऽकार्यरतः को बिधरो यो हितानि न शृणोति । को मुको यः काछे त्रियाणि वक्तुं न जानाति ॥ २१ ॥ किं दानमनाका हूं किं मित्रं यो निवारयति पापात्। कोऽछंकारः शीछं किं वाचां मण्डनं सत्यम् ॥ २२ ॥

विश्वद्विलासितचपलं किं दुर्जनसंगतिर्युवतयश्च । कुलजीलनिष्प्रकम्पाः के कलिकालेऽपि सज्जना एव ॥ चिन्तामणिरिव दुलभमिह किं कथयामि तचतुर्भद्रम्। किं तद्भदन्ति भूयो विधृततमसो विशेषेण ॥ २४ ॥ दानं प्रियवाक्सहितं ज्ञानमगर्वे क्षमान्वितं शौर्यम् । वित्तं त्यागसमेतं दुर्लभमेतचतुर्भेद्रम् ॥ २५ ॥ कि बोर्च्य कार्पण्यं सति विभवे कि प्रशस्तमीदायम् । कः पूज्यो विद्वद्भिः स्वभावतः सर्वदा विनीतो यः ॥ कः कुळकमलदिनेशः सति गुणविभवेऽपि यो नमः। कस्य वशे जगदेतित्रयहितवचनस्य धर्मनिरतस्य ॥ २७ ॥ विद्वनमनोहरा का सत्कविता बोधवानिता च। ं कं न स्प्रशति विपत्तिः प्रवृद्धवचनानुवर्तिनं दान्तम् ॥ कसे स्पृह्यति कमला त्वनलसचित्ताय नीतिवृत्ताय । ् त्यजित च कं सहसा द्विजगुरुसुरनिन्दाकरं च सालसम्।।

्रक्तत्र विधेयो वासः सज्जननिकटेऽथवा काश्याम्। अकः परिहाणी देशः पिशुनयुतो छुब्धभूपश्च ॥ ३०॥ केनाशोच्यः पुरुषः प्रणतकलत्रेण धीराविभवेन । इह भवने कः शोच्यः सत्यपि विभवे न यो दाता ॥ ३१॥ किं लघुताया मूलं प्राकृतपुरुषेषु या याच्या । रामाद्पि कः शूरः स्मरशरनिहतो न यश्चलति ॥ ३२॥ किमहर्निशमनुचिन्त्यं भगवश्ररणं न संसारः। चक्षुष्मन्तोऽप्यन्धाः के स्युर्थे नास्तिका मनुजाः ॥ ३३॥ कः पङ्गरिह प्रथितो त्रजीत च यो वार्षके तीर्थम् । किं तीर्थमपि च मुख्यं चित्तमलं यन्निवर्तयति ॥ ३४ ॥ किं स्मर्तव्यं पुरुषेहीरिनाम सदा न यावनी भाषा । को हि न वाच्यः सुधिया परदोषश्चानृतं तद्वत् ॥ ३५॥ किं संपाद्यं मनुजैविद्या वित्तं बलं यशः पुण्यम् । कः सर्वगुणविनाशी लोभः शत्रुश्च कः कामः ॥ ३६॥। का च सभा परिहार्यो हीना या बद्धसचिवेन। इह कुत्रावहित: स्थान्मनुजः किल राजसेवायाम् ॥ ३७॥ त्राणादिष को रम्यः कुल्धर्मः साधुसङ्गश्च । का संरक्ष्या कीर्तिः पतित्रता नैजबुद्धिश्रा ॥ ३८॥

का कल्पलता लोके सिच्छिष्यायापिता विद्या । कोऽक्षयंवटवृक्षः स्याद्विधिवत्सत्पात्रदत्तदानं यत् ॥ ३९॥ किं शस्त्रं सर्वेषां युक्तिर्माता च का धेतुः । किं तु बलं यद्धैर्यं को सृत्युर्यद्वधानरिहतत्वम् ॥ ४०॥ कुत्र विषं दुष्टजने किमिहाशौचं भवेदणं नृणाम् । किमभयमिह वैराग्यं भयमपि किं वित्तमेव सर्वेषाम् ॥

किमभयामह वराग्य भयमाप कि वित्तमेव सर्वेषाम् ॥ का दुर्छभा नराणां हारिभाक्तिः पातकं च किं हिंसा । को हि भगवित्रियः स्याद्योऽन्यं नोद्वेजयेदनुद्विमः ॥ ४२॥

कस्मात्सिद्धिस्तपसो बुद्धिः क नु भूसुरे कुतो बुद्धिः । वृद्धोपसेवया के वृद्धा ये धर्मतत्त्वज्ञाः ॥ ४३ ॥

संभावितस्य मरणाद्धिकं किं दुर्थको भवति । छोके सुखौ भवत्को धनवान्धनमपि च किं यतश्रेष्टम् ।

सर्वे सुखानां बीजं कि पुण्यं दुः खमिष कुतः पापात्। कस्यै खर्यं यः किल शंकरमाराधये द्वस्त्या।। ४५॥

को वर्धते विनीतः को वा हीयेत यो द्वतः। को न प्रत्येतन्यो ब्रूते यहचानृतं शखत्॥ ४६॥ कुत्रानृतेऽप्यपापं यज्ञोक्तं धर्मरक्षार्थम् । को धर्मोऽभिमतो यः शिष्टानां निजकुलीनानाम् ॥ ४७॥

साधुबलं किं दैवं कः साधुः सर्वदा तुष्टः। दैवं किं यत्सुकृतं कः सुकृती स्ताघ्यते च यः सद्भिः॥

गृहमेधिन इच भित्रं किं भार्या को गृही च यो यजते। को यज्ञो यः श्रुत्या बिहितः श्रेयस्करो नृणाम् ॥ ४९॥ कस्य किया हि सफला यः पुनराचारवाञ्चिष्टः।

कः शिष्टो यो वेदप्रमाणवान्को हतः क्रियाभ्रष्टः ॥ ५०॥

को धन्यः संन्यासी को मान्यः पण्डितः साधुः। कः सेन्यो यो दाता को दाता योऽर्थितः प्रिमातनुते ॥

किं भाग्यं देहवतामारोग्यं कः फली कृषिकृत्। कस्य न पापं जपतः कः पूर्णो यः प्रजावानस्यात्॥

किं दुष्करं नराणां यन्मनसो निम्रहः सततम् । को ब्रह्मचर्यवान्स्याद्यद्यास्बिछतोध्वरेतस्कः ॥ ५३ ॥

का च परदेवतीका चिच्छक्तिः को जगत्भर्ता । सूर्यः सर्वेषां को जीवनहेतुः स पर्जन्यः ॥ ५४ ॥ कः शूरो यो भीतत्राता त्राता च कः स गुरुः। को हि जगद्गुरुरुक: शंभुक्तीनं कुत: शिवादेव ॥ ५५ ॥ मुक्ति लभेत कस्मान्मुकुन्दभक्तेर्मुकुन्दः कः । यस्तारयेदविद्यां का चाविद्या यदात्मनोऽस्फूर्तिः ॥ ५६॥ कस्य न शोको यः स्यादकोधः किं सुखं तुष्टिः। को राजा रञ्जनकृत् कश्च श्वा नीचसेवको यः स्थात् ॥ को मायी परमेशः क इन्द्रजालायते प्रपञ्चोऽयम । कः स्वप्निमो जायद्यवहारः सत्यमपि च किं नहा ॥ किं मिध्या यद्विद्यानार्यं तुच्छं तु शशविषाणादि । का चानिर्वचनीया माया किं कल्पितं द्वैतम् ॥ ५९ ॥ कि पारमार्थिकं स्थाददैतं चाज्ञता कुतोऽनादिः। वपुषश्च पोषकं किं प्रारब्धं चान्नदायि किं चायुः ॥ ६०॥ को ब्राह्मणैरुपास्यो गायत्रयकी ग्रिगोचरः शंभुः। गायत्रयामादित्ये चामौ शंभौ च किं नु तत्तत्त्वम् ॥ ६१॥ अत्यक्षदेवता का माता पूज्यो गुरुश्च कस्तातः। कः सर्वदेवतात्मा विद्याकर्मान्वितो वित्रः ॥ ६२ ॥

कश्च कुलक्षयहेतुः सन्तापः सक्जनेषु योऽकारि ।
केषाममोष्ययनं ये च पुनः सत्यमीनशमशीलाः ॥ ६ १ ॥
किं जन्म विषयसङ्गः किमुत्तरं जन्म पुत्रः स्थात् ।
कोऽपरिहार्यो मृत्युः कुत्र पदं विन्यसेष हक्पूते ॥ ६४ ॥
पात्रं किमन्नदाने क्षुधितं कोऽच्यों हि भगवद्वतारः ।
कश्च भगवान्महेशः शंकरनारायणात्मैकः ॥ ६५ ॥
फलमपि भगवद्भक्तेः किं तल्लोकस्वरूपसाक्षात्त्वम् ।
मोक्षश्च को ह्यविद्यास्तमयः कः सर्ववेदभूरथ चोम् ॥
इत्येषा कण्ठस्था प्रश्लोत्तरस्त्रमालिका येषाम् ।
ते मुक्ताभरणा इत्र विमलाश्चाभान्ति सत्समाजेषु ॥ ६७ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ प्रश्लोत्तरस्त्तमालिका संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥

॥ प्रौढानुभृतिः॥

श्रीढशौढिनिजानुभृतिगिलतहैतेन्द्रजालो गुरु-र्गूढं गूढमघौघदुष्टकुधियां स्पष्टं सुधीशालिनाम् । स्वान्ते सम्यगिहानुभृतमि सिच्छिष्यावबोधाय त-त्सत्यं संस्मृतवान्समस्तजगतां नैजं निजालोकनात् ॥

द्वैतं मच्याबिलं समुत्थितिमदं मिध्या मनःकित्वतं तोयं तोयविवर्जिते मरुतले श्रान्त्यैव सिद्धं न हि । यद्येवं खलु दृश्यमेतदाखिलं नाहं न वा तन्मम प्रौढानन्दचिदेकसन्मयवपुः शुद्धोऽस्म्यखण्डोऽस्म्यहम्॥

देहो नाहमचेतनोऽयमिनशं कुड्यादिवन्निश्चितो नाहं प्राणमयोऽपि वा दृतिधृतो वायुर्यथा निश्चितः । सोऽहं नापि मनोमयः कपिचलः कार्पण्यदुष्टो न वा बुद्धिर्बुद्धकुवृत्तिकेव कुहना नाज्ञानमन्धंतमः ॥ ३ ॥ नाहं खादिरिप स्फुटं मरुतलभ्राजत्पयःसाम्यत-स्तेभ्यो नित्यविलक्षणोऽखिलहिशः सौरप्रकाशो यथा। इत्यः सङ्गविवर्जितो गगनवत्संपूर्णरूपोऽस्म्यहं वस्तुस्थित्यनुरोधतस्त्वहिमदं वीच्यादि सिन्धुर्यथा॥ ४॥

निहैंतोऽस्म्यहमस्मि निर्मलिचिद्गकाशोऽस्मि पूर्णोऽस्म्यहं निर्देहोऽस्मि निरिन्द्रियोऽस्मि नितरां निष्प्राणवर्गोऽस्म्यहम् । निर्मुक्ताशुभमानसोऽस्मि विगलढिज्ञानकोशोऽस्म्यहं निर्मायोऽस्मि निरन्तरोऽस्मि विपुलप्रौढप्रकाशोऽस्म्यहम्॥

मत्तोऽन्यन्न हि किंचिद्दित यदि चिद्धास्यं ततस्तन्मृषा
गुञ्जाबिह्ववदेव सर्वकलनाधिष्ठानभूतोऽस्म्यदम् ।
सर्वस्यापि दगस्म्यहं समरसः शान्तोऽस्म्यपापोऽस्म्यहं
पूर्णोऽस्मि द्वयवर्जितोऽस्मि विपुलाकाशोऽस्मि नित्योऽस्म्यहं ॥

मध्यस्मिन्परमार्थके श्रुतिशिरोवेद्ये खतोभासने का वा विप्रतिपत्तिरेतद्खिलं भात्येव यत्संनिधेः । सौरालोकवशात्प्रतीतमाखिलं पश्यन्न तस्सिञ्जनः संदिग्धोऽस्त्यत एव केवलशिवः कोऽपि प्रकाशोऽस्त्यहम् ॥ नित्यरफूर्तिमयोऽस्मि निर्मेळसदाकाशोऽस्मि शान्तोऽस्म्यहं नित्यानन्दमयोऽस्मि निर्गतमहामोहान्धकारोऽस्म्यहम् । विज्ञातं परमार्थतत्त्वमखिळं नैजं निरस्ताशुभं मुक्तप्राप्यमपास्तभेदकळनाकैवल्यसंज्ञोऽस्म्यहम् ॥ ८ ॥

स्वाप्रदेतवदेव जाप्रतमिप देतं मनोमात्रकं

मिध्येत्येव विहाय सिश्चदमलस्वात्मैकरूपोऽस्म्यहम ।

यद्वा वेद्यमशेषमेतदिनशं मद्रूपमेवेत्यिप

ज्ञात्वा त्यक्तमरुन्महोदिधिरिव प्रौढो गभीरोऽस्म्यहम् ॥

गन्तव्यं किमिहास्ति सर्वपरिपूर्णस्याप्यखण्डाकृतेः कर्तव्यं किमिहास्ति निष्कियतनोर्मोक्षेकरूपस्य मे । निर्देतस्य न हेयमन्यद्पि वा नो वाप्युपेयान्तरं शान्तोऽद्यास्मि विमुक्ततोयविमलो मेघो यथा निर्मलः ॥

किं नः प्राप्तमितः पुरा किमधुना लब्धं विचारादिना यस्मात्तत्सुखरूपमेव सततं जाज्वस्यमाने। अस्यहम । किं वाऽपेक्ष्यामेहापि मय्यतितरां मिथ्याविचारादिकं देतादेतविवर्जिते समरसे मौनं परं संमतम् ॥ ११॥ श्रोतव्यं च किमस्ति पूर्णसुदृशों नित्यापरोक्षस्य में मन्तव्यं च न मेऽस्ति किंचिदिप वा निःसंशयज्योतिषः । ध्यातृध्येयविभेदहानिवपुषों न ध्येयमस्त्येव में सर्वात्मैकमहारसस्य सत्तं नो वा समाधिमीम ॥ १२ ॥

आत्मानात्मविवेचनाऽपि मम नो विद्वत्कृता रोचतेऽनात्मा नास्ति यदस्ति गोचरवपुः को वा विवेक्तुं क्षमी।
मिध्यावादविचारचिन्तनमहो कुर्वन्त्यदृष्टात्मका
श्रान्ता एव न पारगा दृढिधियस्तूष्णी शिलावत्स्थिताः।

वस्तुस्थित्यनुरेषितस्त्वहमहो कश्चित्पदार्थो न चा-देववं कोऽपि विभामि संततद्दशिवीद्धानसागोचरः । निष्पापोऽस्म्यभयोऽस्म्यहं विगतदुःशङ्काकलङ्कोऽस्म्यहं संशान्तानुपमानशीतलमहःश्रोदिशकाशोऽस्म्यहम् ॥ १४॥

योऽहं पूर्विमितः प्रशान्तकलनः शुद्धोऽस्मि बुद्धोऽस्म्यहं यस्मान्मत्त इदं समुत्थितमभूदेतन्सया धार्यते । सच्येव प्रलयं प्रयाति निर्राधिष्ठानाय तस्मै सदा सत्यानन्दि चिदात्मकाय विपुलप्रज्ञाय मह्यं नमः ॥ १५॥ इ. इ. 30

सत्ताचित्सुखरूपमास्ति सततं नाहं च न त्वं मृषा
नेदं वापि जगत्प्रदृष्टमाखिलं नास्तीति जानीहि भोः ।
यत्प्रोक्तं करुणावशात्त्वयि मया तत्सत्यमेतत्स्फुटं
श्रद्धत्स्वानघ शुद्धबुद्धिरसि चेन्माऽत्रास्तु ते संशयः ॥

स्वारस्थेकसुवोधचारुमनसे प्रौढानुभूतिस्तियं दातव्या न तु मोहदम्धकुधिये दुष्टान्तरङ्गाय च। येयं रम्यविद्पितोत्तमिशरःप्राप्ता चकास्ति स्वयं सा चेन्मर्कटहस्तदेशपितता किं राजते केतकी ॥ १७॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवत: कृतौ प्रौढानुभृतिः संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥ ॥ ब्रह्मज्ञानावलीमाला ॥

सकुच्छूवणमात्रेण ब्रह्मज्ञानं यता भवेता। ब्रह्मज्ञानावलीमाला सर्वेषां मोक्षसिद्धये ॥ १ ॥ असङ्गोऽहमसङ्गोऽहमसङ्गोऽहं पुनः पुनः । सचिदानन्दरूपे। ऽहमहमेवाहमव्ययः ॥ २ ॥ नित्यशुद्धविमुक्तोऽहं निराकारोऽहमव्यय:। भूमानन्दस्वरूपोऽहमहमेवाहमव्ययः ॥ ३ ॥ नित्योऽहं निरवद्योऽहं निराकारोऽहमच्युतः । परमानन्दरूपोऽइमहमेवाहमव्ययः ॥ ४ ॥ शुद्धचैतन्यरूपो ऽहमात्मारामोऽहमेव च । अस्वण्डानन्द्रूपोऽहमहमेवाह्मव्ययः ॥ ५ ॥ प्रत्यक्चैतन्यरूपोऽहं शान्तोऽहं प्रकृतेः परः । शाश्वतानन्दरूपोऽहमहमेवाहमव्ययः ॥ ६ ॥

तत्वातीतः परात्माऽहं मध्यातीतः परः शिवः 🕨 मायातीतः परंज्योतिरहमेवाहमव्ययः ॥ ॥ नानारूपव्यतीतोऽहं चिदाकारोऽहमच्युतः। सुखरूपखरूपोऽहमहमेवाहमव्ययः ॥ ८॥ मायातत्कार्यदेहादि मम नास्त्येव सर्वेदा । स्वप्रकारीकरूपोऽहमहमेवाहमन्ययः ॥ ९ ॥ गुणत्रयव्यतीतोऽई ब्रह्मादीनां च साक्ष्यहम् । अनन्तानन्दरूपोऽहमहमेवाहमव्ययः ॥ १० ॥ अन्तर्यामिखरूपाऽहं कृटस्थः सर्वगोऽस्म्यहम् । परमात्मखरूपोऽहमहमेवाहमव्ययः ॥ ११ ॥ निष्कलोऽहं निष्कियोऽहं सर्वात्माऽऽद्यः सनातनः 🕨 अपरोक्षस्वरूपोऽहमहमेवाहमन्ययः ॥ १२ ॥ द्रन्द्वादिसाक्षिरूपोऽहमचलोऽहं सनातनः। सर्वसाश्चिस्तरूपोऽहमहमेवाहमन्ययः ॥ १३ ॥ प्रज्ञानघन एवाहं विज्ञानघन एव च।

अकर्ताऽहमभोक्ताऽहमहमेवाहमव्ययः ॥ १४ ॥

जिराधारस्वरूपोऽहं सर्वाधारोऽहमेव च। आप्तकामस्वरूपोऽहमहमेवाहमव्ययः ॥ १५ ॥ तापत्रयंविनिर्भक्तो देहत्रयाविलक्षणः। अवस्थात्रयसाक्ष्यासा चाहमेवाहमन्ययः ॥ १६ ॥ च्राहरूयो द्वी पदार्थी स्तः परस्परविलक्षणी । इम्ब्रह्म दृश्यं मायति सर्ववेदान्ति । एष ॥ अहं साक्षीति यो विद्याद्विविच्यैवं पुनः पुनः । स एव मुक्तः सन् विद्वानिति वेदान्तिडिण्डिमः ॥ १८॥ घटकुड्यादिकं सर्वं मृतिकामात्रमेव च। तद्वद्वद्वा जगत्सर्वमिति वेदान्तिष्ठिमः ॥ १९॥ ज्रह्म सत्यं जगन्मिथ्या जीवो ब्रह्मेव नापरः । अनेन वेदां सच्छास्निमिति वेदान्तिडिण्डिमः ॥ २०॥ अन्तर्ज्योतिर्वाहिर्ज्योतिः प्रत्यग्र्योतिः परात्परः ।

ब्रह्मज्ञानावलिमाला संपूर्णा ॥

ज्योतिज्योतिः स्वयंज्योतिरात्मज्योतिः शिवोऽसम्यहम् ॥

॥ श्रीः॥

॥ ब्रह्मानुचिन्तनम् ॥

←

अहमेव परं ब्रह्म वासुदेवाख्यमव्ययम् । इति स्थानिश्चितो मुक्तो बद्ध एवान्यथा भवेत् ॥ १ ॥ अहमेव परं ब्रह्म निश्चितं चित्त चिन्त्यताम् । चिद्रपत्वाद्सङ्गत्वाद्बाध्यत्वात्प्रयत्नतः ॥ २ ॥ अहमेव परं ब्रह्म न चाहं ब्रह्मणः पृथक्। इत्येवं समुपासीत ब्राह्मणो ब्रह्मणि स्थितः ॥ ३ ॥ सर्वोपाधिविनिर्भुक्तं चैतन्यं च निरन्तरम् । तद्भहाहमिति ज्ञात्वा कथं वर्णाश्रमी भवेता।। ४।। अहं ब्रह्मासि यो वेद स सर्वं भवति त्विदम्। नाभूत्या ईशते देवास्तेषामात्मा भवेद्धि सः ॥ ५ ॥ अन्योऽसावहमन्योऽसीत्युपास्ते योऽन्यदेवताम् । न स वेद नरो ब्रह्म स देवानां यथा पशुः ॥ ६ ॥

अहमात्मा न चान्योऽस्मि ब्रह्मैवाहं न शोकभाक्। सचिदानन्दरूपो इहं नित्यमुक्तस्वभाववान् ॥ ७ ॥ आत्मानं सततं ब्रह्म संभाव्य विहरान्ति ये। न तेषां दुष्कृतं किंचि हुष्कृतोत्था न चापदः ॥ ८ ॥ आत्मानं सततं ब्रह्म संभाव्य विहरेत्सुखम् । क्षणं ब्रह्माहमसीति यः कुर्योदात्मचिन्तनम् ॥ ९ ॥ तन्महापातकं हन्ति तमः सूर्योदयो यथा । अज्ञानाद्वसणो जातमाकार्यं बुद्धुदोपमम् ॥ १० ॥ आकाशाद्वायुरुत्पन्नो वायोस्तेजस्ततः पयः । अद्भयश्च पृथिवी जाता ततो त्रीहियवादिकम् ॥ ११ !। पृथिव्यप्सु पयो वह्नौ विह्नवीयौ नभस्यसौ । नभोऽप्यन्याकृते तच शुद्धे शुद्धोऽस्म्यहं हरि: !। १२ ॥ अहं विष्णुरहं विष्णुरहं विष्णुरहं हरिः। कर्तृभोक्त्रादिकं सर्वे तद्विद्योत्थमेव च ॥ १३॥ अच्युतोऽहमनन्तोऽई गोविन्दोऽहमहं हरिः। आनन्दोऽहमशेषोऽहमजोऽहममृतोऽस्म्यहम् ॥ १४ ॥

नित्योऽहं निर्विकल्पोऽहं निराकारोऽहमन्ययः । सिंबदानन्दरूपो ऽहं पञ्चकोशातिगो ऽस्म्यहम् ॥ १५॥ अकर्ताऽहमभोक्ताऽहमसङ्गः परमेश्वरः। सदा मत्सात्रिधानेन चेष्ठते सर्वमिन्द्रियम् ॥ १६॥ आदिमध्यान्तमुक्तोऽहं न बद्धोऽहं कदाचन । स्वभावनिर्मेलः शुद्धः स एवाहं न संशयः ॥ १७॥ ब्रह्मेवाहं न संसारी मुक्तोऽहमिति भावयेत्। अज्ञक्कुवन्भावियतुं वाक्यमेतत्सदाऽभ्यसेत् ॥ १८॥ यदभ्या सेन तद्भावी भवेद्धमरकीटवन् । अत्रापहाय सन्देहमभ्यसेत्कृतानिश्चयः ॥ १९॥ ध्यानधोगेन मासैकाद्भहत्त्यां व्यपोहति । संवत्सरं सदाऽभ्यासात्सिद्धयष्टकमवाप्र्यात् ॥ २०॥ यावज्जीवं सद्ाऽभ्यासाज्जीवन्मुको भवेद्यतिः। नाहं देहो न च प्राणो नेन्द्रियाणि तथैव च ॥ २१ ॥ न मनोऽहं न बुद्धिश्च नैव चित्तमहंकृतिः।

बाह्रं पृथ्वी व संविष्ठं न च वहिस्तथाऽनिलः ॥ २२॥

न चाकाशो न शब्दश्च न च स्पर्शस्तथा रसः। नाहं गन्धो न रूपं च न मायाऽहं न संस्तिः ॥ २३॥ सदा साक्षिम्बरूपत्वाचिछव एवास्मि केवल: । मद्येव सकलं जातं मिय सर्वे प्रतिष्ठितम् ॥ २४ ॥ साथ सर्वे लयं याति तद्वह्यास्म्यहमद्वयम् । सर्वज्ञो ऽहमनन्तोऽहं सर्वेशः सर्वशक्तिमान् ॥२५॥ आनन्दः सत्यबोघोऽहमिति ब्रह्मानुचिन्तनम् । अयं प्रपञ्चो मिध्यैव सत्यं ब्रह्माह्मव्ययम् ॥ २६ ॥ अत्र प्रमाणं वेदान्ता गुरवोऽनुभवस्तथा। ब्रह्मेवाहं न संसारी न चाहं ब्रह्मणः प्रथक् ॥ २७ ॥ नाहं देहा न मे देहः केवलोऽहं सनातनः। एकमेवाद्वितीयं वे ब्रह्मणो नेह किंचन ॥ २८ ॥ हृद्यकमलमध्ये दीपवद्वेदसारं प्रणवसयमतकर्यं योगि।भिध्यानगम्यम् । इरिगुरुशिवयोगं सर्वभूतस्थमेकं सकुद्पि मनसा वै चिन्तयेद्यः स मुक्तः ॥ २९॥ इति ब्रह्मानुचिन्तनं संपूर्णम् ॥

る後ょう

॥ श्रीः ॥

॥ मनीषापञ्चकम् ॥

जायत्स्वप्रसुषुप्रिषु स्फुटतरा या संविदु ज्जूम्भते या ब्रह्मादिपिपीलिकान्ततनुषु प्रोता जगत्साक्षिणी। सैवाहं न च दृश्यवस्तिवित दृढप्रज्ञाऽपि यस्यास्ति चे-ज्ञाण्डालोऽस्तु स तु द्विजोऽस्तु गुरुरित्येषा मनीषा मम।

ब्रह्मैवाहिमिदं जगन्न सकलं चिन्मात्रविस्तारितं सर्वं चैतद्विद्या त्रिगुणयाऽशेषं मया कल्पितम् । इत्थं यस्य दृढा मितः सुखतरे नित्ये परे निर्मेले चाण्डालोऽस्तु स तु द्विजोऽस्तु गुरुरित्येषा मनीषा मम।।

शश्वनश्वरमेव विश्वमिखिलं निश्चित्य वाचा गुरो-नित्यं ब्रह्म निरन्तरं विष्टुशता निव्योजशान्तात्मना । भूतं भावि च दुष्कृतं प्रदहता संविन्मये पावके प्रारब्धाय समर्पितं स्ववपुरित्येषा मनीषा मम ॥ ३ ॥ या तिर्यङ्नरदेवताभिरहमित्यन्तः रफुटा गृह्यते
यद्भासा हृदयाक्षदेहविषया भानित स्वते। Sचेतनाः ।
तां भास्यैः पिहितार्कमण्डलिभां स्फूर्तिं सदा भावयन्योगी निर्वृतमानसो हि गुरुरित्येषा मनीषा मम ॥ ४ ॥

यत्सौख्याम्बुधिलेशलेशत इमे शकाद्यो निर्वृता
यिचे नितरां प्रशान्तकलने लब्ध्या मुनिर्निर्वृतः ।
यस्मिनित्यमुखाम्बुधौ गलितधीर्वद्वीय न ब्रह्मिनद्याः कश्चित्स सुरेन्द्रबन्दितपदो नूनं मनीषा मम ॥ ५ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ मनीषापञ्चकम् संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥

॥ मायापञ्चकम् ॥

निरुपमनित्यनिरंशके ऽप्यखण्डे

मिय चिति सर्वविकल्पनादिश्र्न्ये ।

घटयति जगदीशजीवभेदं

त्वघटितघटनापटीयसी माया ॥ १ ॥

श्रुतिशतिनगमान्तशोधकान-प्यहह धनादिनिद्शेनेन सद्य: । कलुषयित चतुष्पदाद्यभिन्ना-नघटितघटनापटीयसी माया ॥ २ ॥

सुखचिदखण्डविबोधमद्वितीयं वियद्नलादिविनिर्मिते नियोज्य । भ्रमयति भवसागरे नितान्तं त्वघटितघटनापटीयसी माया ॥ ३ ॥ अपगतगुणवर्णजातिभेदे

सुखचिति विप्रविडाद्यहंकृतिं च ।

स्फुटयति सुतदारगेहमोहं

त्वधटितघटनापटीयसी माया ॥ ४ ॥

विधिहरिहरभेदमप्यखण्डे

बत विरचय्य बुधानिप प्रकामम् ।
अमयति हरिहरविभेदभावानघटितघटनापटीयसी माया ॥ ५ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ मायापञ्चकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ यतिपञ्चकम् ॥

---·!·*·*·*·!·--

वेदान्तवाक्येषु सदा रमन्तो
भिक्षान्नमात्रेण च तुष्टिमन्तः ।
विशोकवन्तः करणैकवन्तः
कौपीनवन्तः खलु भाग्यवन्तः ॥ १ ॥

मूळं तरोः केवलमाश्रयन्तः
पाणिद्वयं भोकतुममत्रयन्तः ।
कन्थामिव श्रीमिप कुत्सयन्तः
कौपीनवन्तः स्रस्त भाग्यवन्तः ॥ २ ॥

देहादिभावं परिमार्जयन्त
आत्मानमात्मन्यवलोकयन्तः ।
नान्तं न मध्यं न बहिः स्मरन्तः
कौपीनवन्तः खळु भाग्यवन्तः ॥ ३॥

स्वानन्दभावे परितुष्टिमन्तः ।
संशान्तसर्वेन्द्रियदृष्टिमन्तः ।
अहिंनशं ब्रह्मणि ये रमन्तः
कौपीनवन्तः खळु भाग्यवन्तः ॥ ४॥

पञ्चाक्षरं पावनमुचरन्तः पतिं पश्चनां हृदि भावयन्तः । भिक्षाशना दिक्षु परिश्रमन्तः कौपीनवन्तः खळु भाग्यवन्तः ॥ ५ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवत: कृतौ

यतिपञ्चकं संपूर्णम् ॥

॥ योगतारावली ॥

-9;*:46-

वन्दे गुरूणां चरणारविन्दे संदर्शितस्वात्मसुखाववोधे । जनस्य ये जाङ्गालिकायमाने संसारहालाहलमोहशान्त्ये ॥ १ ॥

सदाशिवोक्तानि सपादलक्ष-लयावधानानि वसन्ति लोके। नादानुसंधानसमाधिमेकं मन्यामहे मान्यतमं लयानाम्॥ २॥

सरेचपूरेरानिलस्य कुम्भैः सर्वासु नाडीषु विशोधितासु । अनाहताख्यो बहुभिः प्रकारै-रन्तः प्रवर्तेत सदा निनादः ॥ ३ ॥ नादानुसंधान नमोऽस्तु तुभ्यं त्वां साधनं तत्त्वपदस्य जाने । भवत्प्रसादात्पवनेन सार्कं विळीयते विष्णुपदे मनो मे ॥ ४ ॥

जालन्धरोड्याणनमूलवन्धा
ञ्जल्पन्ति कण्ठोद्रपायुमूलान् ।

बन्धत्रयेऽस्मिन्परिचीयमाने

बन्धः कुतो दारुणकालपाशात् ॥ ५ ॥

ओड्याणजालन्धरमूलबन्धे-रुज्ञिद्रितायामुरगाङ्गनायाम् । प्रत्यङ्मुखत्वात्प्रविशनसुषुम्नां गमागमौ मुद्धति गन्धवाहः ॥ ६ ॥

हत्थापिताधारहुताशनोल्कै-राकुञ्चनैः शश्वदपानवायोः । संतापिताचन्द्रमसः पतन्तीं पीयृषधारां पिबतीह धन्यः ॥ ७ ॥ s. s. 31 वन्धत्रयाभ्यासविपाकजातां विवर्जितां रेचकपूरकाभ्याम् । विशोषयन्तीं विषयप्रवाहं विद्यां भजे केवलकुम्भरूपाम् ॥ ८॥

अनाहते चेतिस सावधानैरभ्यासशूरैनुभूयमाना ।
संस्तिम्भितश्वासमनः प्रचारा
सा जुम्भते केवछकुम्भकश्रीः ॥ ९ ॥

सहस्रशः सन्तु हठेषु कुम्भाः संभाव्यते केवलकुम्भ एव । कुम्भोत्तमे यत्र तु रेचपूरी प्राणस्य न प्राकृतवैकृताख्यो ॥ १०॥

त्रिक्टनान्नि स्तिमितेऽन्तरङ्गे खे स्तम्भिते केवलकुम्भकेन । प्राणानिलो भानुशशाङ्कनाड्यौ विहाय सद्यो विलयं प्रयाति ॥ ११ ॥ प्रत्याहृतः केवलकुम्भकेन प्रबुद्धकुण्डल्युप्भुक्तशेषः । प्राणः प्रतीचीनपथेन मन्दं विलीयते विष्णुपदान्तराले ॥ १२ ॥

निरङ्कुशानां श्वसनोद्गमानां निरोधनैः केवलकुम्भकाख्यैः। खदेति सर्वेन्द्रियवृत्तिशूत्यो मरुङ्गयः कोऽपि महामतीनाम्॥ १३॥

न दृष्टिळक्ष्याणि न चित्तवन्धो न देशकालौ न च वायुरोधः। न धारणाध्यानपरिश्रमो वा समेधमाने सति राजयोगे॥ १४॥

अशेषदृश्योज्झितदृष्ण्ययाना-मवस्थितानामिह राजयोगे । न जागरो नापि सुषुप्तिभावो न जीवितं नो मरणं विचित्रम् ॥ १५॥ अहंममत्वाद्वयपहाय सर्वं श्रीराजयोगे स्थिरमानसानाम् । न द्रष्ट्रता नास्ति च टश्यभावः सा जृम्भते केवळसंविदेव ॥ १६॥

तेत्रे ययोन्मेषिनमेषग्र्न्ये वायुर्यया वर्जितरेचपूरः । मनश्च संकल्पविकल्पश्चन्यं मनोन्मनी सा मिय संनिधत्ताम् ॥ १७ ॥

चित्तेन्द्रियाणां चिरितिम्रहेण श्वासप्रचारे शमिते यमीन्द्राः । निवातदीपा इव निश्चलाङ्गाः मनोन्मनीममधियो भवन्ति ॥ १८॥

ष्ठन्मन्यवस्थाधिगमाय विद्वन् ष्ठपायमेकं तव निर्दिशामः । प्रयन्तुदासीनतया प्रपञ्चं संकल्पमुन्मूळय सावधानः ॥ १९॥ त्रसह्य संकल्पपरंपराणां संभेदने संततसावधानम् । आलम्बनाशादपचीयमानं श्रोनैः श्रोनैः शान्तिसुपैति चेतः ॥ २०॥

विश्वासलोपैर्निभृतैः शरीरै-नेत्राम्बुजैरर्धनिमीलितैश्च । आविभवन्तीममनस्कमुद्रा-मालोकयामो मुनिपुङ्गवानाम् ॥ २१ ॥

अमी यमीन्द्राः सहजामनस्का-दहंममत्वे शिथिलायमाने । मनोतिर्गं मारुतवृत्तिशून्यं गच्छान्ति भावं गगनावशेषम् ॥ २२ ॥

विनवतयन्तीं निखिछेन्द्रियाणि
प्रवर्तयन्तीं परमात्मयोगम् ।
सैविन्मयीं तां सहजामनस्कां
कदा गमिष्यामि गतान्यभावः ॥ २३ ॥

प्रत्यिग्वमर्शातिशयेन पुंसां
प्राचीनगन्धेषु पलायितेषु ।
प्रादुर्भवेत्काचिदजाड्यिनद्रा
प्रपञ्जचिन्तां परिवर्जयन्ती ॥ २४ ॥

विच्छिन्नसंकरपविकरपम्ले निःशेषनिर्मूलितकर्मजाले । निरन्तराभ्यासनितान्तभद्रा सा जृम्भते योगिनि योगनिद्रा ॥ २५ ॥

विश्रान्तिमासाद्य तुरीयतलेपे
विश्वाद्यवस्थात्रितयोपरिस्थे ।
संविन्मयीं कामिप सर्वकालं
निद्रां सखे निर्विश निर्विकलपाम् ॥ २६ ॥

प्रकाशमाने परमात्मभानी नर्यत्यविद्यातिमिरे समस्ते । अहे। बुधा निर्मेल्डष्टयोऽपि किंचिन्न परयन्ति जगत्समप्रम् ॥ २०॥ सिद्धि तथाविधमनोविछयां समाधौ श्रीशैछश्रङ्गकुहरेषु कदोपछप्से । गात्रं यदा मम छताः परिवेष्टयन्ति कर्णे यदा विरचयन्ति खगाश्च नीडान् ॥ २८ ॥

विचरतु मितरेषा निर्विकल्पे समाधौ कुचकछशयुगे वा कृष्णसारेक्षणानाम् । चरतु जडमते वा सज्जनानां मते वा मतिकृतगुणदोषा मां विभुं न स्पृशन्ति ॥ २९ ॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवत: कृतौ योगतारावली संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥ ॥ लघुवाक्यदृत्तिः ॥

स्थूलो मांसमयो देहः सूक्ष्मः स्थाद्वासनामयः । ज्ञानकर्मेन्द्रियः सार्धे धीप्राणी तच्छरीरगी ॥ १॥ अज्ञानं कारणं साक्षी बोधस्तेषां विभासकः। बोधासासो बुद्धिगतः कर्ता स्यात्पुण्यपापयोः ॥ २ ॥ स एव संसरेत्कर्मवशाङ्गोकद्वये सदा। बोधाभासाच्छुद्धबोधं विविच्याद्तियन्नतः ॥ ३ ॥ जागरस्तप्रयोरेव बोघाभासविडम्बना। सुप्ती तु तह्नये बोध: शुद्धो जाड्यं प्रकाशयेत् ॥ ४ ॥ जागरेऽपि घियस्तूर्ष्णीभावः शुद्धेन भास्येते । घीव्यापाराश्च चिद्धास्याश्चिदामासेन संयुताः ॥ ५ ॥ विह्नतप्तजलं तापयुक्तं देहस्य तापकम् । चिद्भास्या धीस्तदाभासयुक्ताऽन्यं भासयेत्तथा ॥ ६ ॥ रूपादी गुणदोषादिविकल्पा बुद्धिगाः क्रियाः। ताः क्रिया विषयै: सार्धे भासयन्ती चितिर्मता ॥ ७ ॥

क्रपाच गुणदोषाभ्यां विविक्ता केवला चितिः। सैवानुवर्तते रूपरसादीनां विकल्पने ।। ८ ॥ क्षणे क्षणेऽन्यथाभूता धीविकल्वाश्चितिर्न तु। मुक्तासु सूत्रवद्घाद्धिविकल्पेषु चितिस्तथा ॥ ९ ॥ मुक्तांभिरावृतं सूत्रं मुक्तयोर्भध्य ईक्ष्यते । तथा वृत्तिविकल्पैश्चित्स्पष्टा मध्ये विकल्पयोः ॥ १०॥ नष्टे पूर्वविकल्पे तु यावदन्यस्य नोदयः। निर्विकल्पकचैतन्यं स्पष्टं तावद्विभासते ॥ ११ ॥ एकद्वित्रिक्षणेष्वेवं विकल्पस्य निरोधनम्। क्रमेणाभ्यस्यतां यत्नाद्वह्यानुभवकाङ्किभिः ॥ १२ ॥ सविकल्पकजीवोऽयं ब्रह्म तन्निर्विकल्पकम् । अहं ब्रह्मेति वाक्येन सोऽयमर्थोऽभिधीयते ॥ १३ ॥

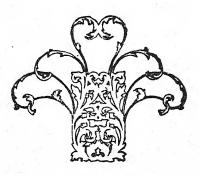
सविकल्पकचिद्योऽहं ब्रह्मेकं निर्विकल्पकम् । स्वतःसिद्धा विकल्पास्ते निरोद्धत्र्याः प्रय**त्न**तः ॥ १४ ॥

शक्यः सर्वनिरोधेन समाधियोगिनां प्रियः। तद्शक्तौ क्षणं रुद्धा श्रद्धालुर्बिद्धताऽऽत्मनः ॥ १५॥ श्रद्धालु बेह्यतां स्वस्य चिन्तयेद्धुद्धिवृत्तिभिः । वाक्यवृत्त्या यथाशक्ति ज्ञात्वाऽद्धाभ्यस्यतां सदा ॥ १६॥ तिचन्तनं तत्कथनमन्योन्यं तत्प्रबोधनम् । एतदेकपरत्वं च ब्रह्माभ्यासं विदुर्बुधाः ॥ १७॥

देहात्मधीवद्रह्यात्मधीदाढ्ये कृतकृत्यता । यदा तदाऽयं म्रियतां मुक्तोऽसौ नात्र संशयः ॥ १८॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्यूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ

लघुवाक्यवृत्तिः संपूर्णा ॥

॥ श्रीः॥ ॥ वाक्यवृत्तिः ॥

→-i·*·i-

सर्गस्थितिप्रलयहेतुमचिन्त्यशक्तिं विश्वेश्वरं विदितविश्वमनन्तमूर्तिम् । निर्मुक्तवन्धनमपारसुखाम्बुराशिं श्रीवह्नमं विमलबोधघनं नमामि ॥ १ ॥

यस्य प्रसादादहमेव विष्णु
में येव सर्व परिकित्पतं च ।

इत्थं विजानामि सदात्मरूपं

तस्याङ्चिपद्मं प्रणतोऽस्मि नित्यम् ॥ २ ॥

तापत्रयार्कसंतप्तः कश्चिदुद्विममानसः ।

शमादिसाधनैर्युक्तः सद्गुरुं परिष्टुच्छति ॥ ३ ॥

अनायासेन येनास्मान्मुच्येय भवबन्धनात् ।

तन्मे संक्षिप्य भगवन्केवलं कृपया वद ॥ ४ ॥

साध्वी ते वचनव्यक्तिः प्रतिभाति वदामि ते ।

इदं तदिति विस्पष्टं सावधानमनाः श्रुणु ॥ ५ ॥

तत्त्वमस्यादिवाक्योत्थं यज्जीवपरमात्मनाः । तादात्म्यविषयं ज्ञानं तिद्दं मुक्तिसाधनम् ॥ ६ ॥ को जीवः कः परश्चात्मा तादात्म्यं वा कथं तयोः। तत्त्वमस्यादिवाक्यं वा कथं तत्प्रतिपाद्येत् ॥ ७ ॥ अत्र त्रूमः समाधानं को ऽन्यो जीवस्त्वमेव हि । यस्त्वं पृच्छिति मां का ऽहं ब्रह्मेवासि न संशयः॥ पदार्थमेव जानामि नाद्यापि भगवन्स्फुटम् । अहं ब्रह्मोति वाक्यार्थं प्रतिपद्मे कथं वद ॥ ९ ॥ सत्यमाह भवानत्र विगानं नैव विद्यते । हेतुः पदार्थवाधा हि वाक्यार्थावगतारेह ॥ १०॥ अन्तःकरणतद्वृत्तिसाक्षी चैतन्यविष्रहः। आनन्दरूपः सत्यः सन् किं नात्मानं प्रपद्यसे ॥ सत्यानन्दस्वरूपं घीसाक्षिणं ज्ञानविषदम् । चिन्तयात्मतया नित्यं त्यक्त्वा देहादिगां धियम्॥ रूपादिमान्यतः पिण्डस्ततो नात्मा घटादिवत् । वियदादिमहाभूताविकारत्वाच कुम्भवत् ॥ १३ ॥

अनात्मा यदि पिण्डोऽयमुक्तहेतुबलान्मतः । करामलकवत्साक्षादात्मानं प्रतिपाद्य ॥ १४ ॥ घटद्रष्टा घटाद्भिन्नः सर्वथा न घटा यथा। देहद्रष्टा तथा देहो नाहमित्यवधारय ॥ १५॥ एविमिन्द्रियहङ् नाहिमिन्द्रियाणीति निश्चितु । मनो बुद्धिस्तथा प्राणो नाहमित्यवधारय ॥ १६ ॥ संघातोऽपि तथा नाहमिति दृश्यविलक्षणम् । द्रष्टारमनुमानेन निपुणं संप्रधारय ॥ १७ ॥ देहेन्द्रियाद्यो भावा हानादिव्यापृतिक्षमाः। यस्य संनिधिमात्रेण सोऽहमित्यवधारय ॥ १८ ॥ अनापन्नविकारः सन्नयस्कान्तवदेव यः। बुद्धवादीश्चालयेत्प्रत्यकसोऽहमित्यवधारय ॥ १९॥ अजडात्मवदाभान्ति यत्सांनिष्याज्जडा अपि । देहेन्द्रियमनःप्राणाः सोऽहमित्यवघारय ॥ २० ॥ अगमन्मे मनोऽन्यत्र सांत्रतं च स्थिरीकृतम्। एवं यो वेद धीवृत्ति सोऽहमित्यवधारय ॥ २१ ॥

खप्नजागरिते सुप्ति भावाभावौ धियां तथा। यो वेत्त्यविकियः साक्षात्सोऽहमित्यवधारय ॥ २२ ॥ घटावभासको दीपो घटादन्यो यथेष्यते। देहावभासको देही तथाऽहं बोधवित्रहः ॥ २३ ॥ पुत्रवित्तादयो भावा यस्य शेषतया त्रिया:। द्रष्टा सर्विप्रियतमः सोऽहमित्यवधारय ॥ २४ ॥ पर्प्रेमास्पद्तया मा न भूवमहं सदा। भूयासमिति यो द्रष्टा सोऽहमित्यवधारय ॥ २५॥ यः साक्षिलक्षणो बोधस्त्वंपदार्थः स उच्यते । साक्षित्वमपि बोद्धत्वमविकारितया ऽऽत्मनः ॥ २६ ॥ देहेन्द्रियमनःप्राणाहंकृतिभयो विलक्षणः । प्रोज्झिताशेषषड्भावविकारस्त्वंपदाभिधः ॥ २७॥ त्वमधेमेवं निश्चित्य तद्धं चिन्तयेत्पुन: । अतद्वयावृत्तिरूपेण साक्षादिधिमुखेन च ॥ २८॥ निरस्ताशेषसंसारदोषो ऽस्थूलादिलक्षणः। अदृश्यत्वादिगुणकः पराकृततमोमलः ॥ २९ ॥

निरस्तातिशयानन्दः सत्यः प्रज्ञानविष्रहः । सत्तास्वलक्षणः पूर्णः परमात्मेति गीयते ॥ ३० ॥

सर्वज्ञत्वं परेशत्वं तथा संपूर्णशक्तिता । वेदैः समर्थ्यते यस्य तद्वह्रोत्यवधारय ॥ ३१ ॥

यज्ज्ञानात्सर्वविज्ञानं श्रुतिषु प्रतिपादितम् ।

मृदाचनेक दृष्ठान्ते स्तद्भ होत्यवधारय ॥ ३२ ॥

यदानन्त्यं प्रतिज्ञाय श्रुतिस्तित्स्यये जगा ।

तत्कार्यत्वं प्रपञ्चस्य तद्भ होत्यवधारय ॥ ३३ ॥

विजिज्ञास्यतया यच वेदान्तेषु मुमुक्षुभिः ।

समर्थ्यते ऽतियन्नेन तद्भ होत्यवधारय ॥ ३४ ॥

जीवात्मना प्रवेशश्च नियन्तृत्वं च तान्प्रति ।

श्रुयते यस्य वेदेषु तद्भक्षत्यवधारय ॥ ३५ ॥ कर्मणां फलदातृत्वं यस्यव श्रूयते श्रुतौ । जीवानां हेतुकर्तृत्वं तद्भक्षेत्यवधारय ॥ ३६ ॥

तत्त्वंपदार्थौ निर्णातौ वाक्यार्थश्चिन्त्यतेऽधुना । नादात्म्यमत्र वाक्यार्थस्तयोरेव पदार्थयोः ॥ ३७ ॥

संसर्गी वा विशिष्टो वा वाक्यार्थी नात्र संमतः। अखण्डैकरसत्वेन वाक्यार्थी विदुषां मतः ॥ ३८॥ प्रत्यखोधो य आभाति सोऽद्वयानन्द् लक्षणः । अद्वयानन्दरूपश्च प्रत्यग्वोधैकलभूणः ॥ ३९ ॥ इत्थमन्यान्यतादात्म्यप्रतिपत्तिर्यदा भवेत् । अब्रह्मत्वं त्वमर्थस्य व्यावर्तेत तदेव हि ॥ ४० ॥ तदर्थस्य च पारीक्यं यद्येवं किं ततः शृणु । पूर्णानन्दैकरूपेण प्रत्यग्बोधोऽवतिष्ठते ॥ ४१ ॥ तत्त्वमस्यादिवाक्यं च तादात्म्यप्रतिपाद्ने । छक्यो तत्त्वंपदार्थौ द्वाबुपादाय प्रवर्तते ॥ ४२ ॥ हित्वा द्वौ शबलौ वाच्यौ वाक्यं वाक्यार्थबोधने । यथा प्रवतेतेऽस्माभिस्तथा व्याख्यातमाद्रात् ॥ ४३ ॥ आलम्बनतया भाति योऽस्मत्प्रत्ययशब्दयोः। अन्तः करणसंभिन्नवोधः स त्वंपदामिधः ॥ ४४ ॥ मायोपाधिजगद्योनिः सर्वज्ञत्वादिलक्षणः। पारोक्ष्यशवलः सत्याद्यात्मकस्तत्पदाभिधः ॥ ४५॥

प्रत्यक्परोक्षतैकस्य सद्धितीयत्वपूर्णता । विरुध्यते यतस्तस्माङ्क्षणा संप्रवर्तते ॥ ४६॥ मानान्तरविरोधे तु मुख्यार्थस्यापरिप्रहे । मुख्यार्थेनाविनाभूते प्रतीतिर्छक्षणोच्यते ॥ ४७॥ तत्त्वमस्यादिवाक्येषु लक्षणा भागलक्षणा । सोऽयभित्यादिवाक्यस्यपद्योरिव नापरा ॥ ४८ ॥ अहं ब्रह्मोति वाक्यार्थबोधो यावहृढीभवेत् । शमादिसहितस्तावद्भ्यस्येच्छ्रवणादिकम् ॥ ४९ 🎼 श्रुत्याचार्यप्रसादेन हुढो बोधो यदा भवेत्। निरस्ताशेषसंसारनिदानः पुरुषस्तदा ॥ ५०॥ विशीर्णकार्यकरणो भूतसूक्ष्मैरनावृतः। विमुक्तकर्मनिगलः सदा एव विमुच्यते ॥ ५१ ॥ प्रारब्धकर्मवेगेन जीवनमुक्ती यदा भवेत । कंचित्कालमनारब्धकर्मबन्धस्य संक्ष्ये ॥ ५२ ॥ निरस्तातिशयानन्दं वैष्णवं परमं पदम्। पुनरावृत्तिरहितं केवल्यं प्रतिपद्यते ॥ ५३ ॥ इति वाक्यवृत्तिः संपूर्णी ॥

s. s. 32

॥ सदाचारानुसंधानम् ॥

->>:*: e-

सिचिदानन्दकन्दाय जगदङ्कुरहेतवे ।
सदोदिताय पूर्णाय नमोऽनन्ताय विष्णवे ॥ १ ॥
सवैवेदान्तसिद्धान्तैर्प्राथितं निर्मलं शिवम् ।
सदाचारं प्रवक्ष्यामि योगिनां ज्ञानसिद्धये ॥ २ ॥
प्रातः स्मरामि देवस्य सिवतुर्भगे आत्मनः ।
वरेण्यं तद्धियो यो निश्चदानन्दे प्रचोदयात् ॥ ३ ॥
अन्वयव्यतिरेकाभ्यां जाप्रतस्वप्रसुषुप्तिषु ।
यदेकं केवलं ज्ञानं तदेवास्मि परं बृहत् ॥ ४ ॥
ज्ञानाज्ञानविलासोऽयं ज्ञानाष्ज्ञाने च शाम्यति ।
ज्ञानाज्ञाने परित्यष्य ज्ञानमेवावशिष्यते ॥ ५ ॥

अत्यन्तमिलनो देहो देही चात्यन्तिर्मिलः । असङ्गोऽहमिति ज्ञात्वा शौचमेतत्प्रचक्षते ॥ ६ ॥

मन्मनो भीनवन्नित्यं क्रीडत्यानन्दवारिधा । सुक्षातस्तेन पृतातमा सम्यग्विज्ञानवारिणा ॥ ७ ॥ अथाघमर्षणं कुर्यात्प्राणापानितरोधतः । मनः पूर्णे समाधाय मग्रकुम्मो यथाऽर्णवे ॥ ८ ॥

लयविश्चेषयोः संघो मनस्तत्र निरामिषम् । स संधिः साधितो येन स मुक्तो नात्र संशयः ॥ ९॥

सर्वत्र प्राणिनां देहे जपा भवति सर्वदा । इंसः सोऽहमिति ज्ञात्वा सर्ववन्धेर्विमुच्यते ॥ १० ॥

तर्पणं स्वसुखेनैव स्वेन्द्रियाणां प्रतपेणम् । सनसा मन आलोक्य स्वयमात्मा प्रकाशते ॥ ११ ॥

आत्मिन स्वप्रकाशासी चित्तमेकाहुति क्षिपेत्। अग्निहोत्री स विज्ञेयश्चेतरे नामधारकाः ॥ १२॥

देहा देवालयः प्रोक्ता देहा देवा निरञ्जनः। अचितः सर्वभावेन खानुभूत्या विराजते ॥ १३ ॥ मीनं खाध्ययने ध्यानं ध्येयब्रह्मानुचिन्तनम् । ज्ञानेनेति तयोः सम्यङ्निषेधात्तत्त्वदर्शनम् ॥ १४ ॥ अतीतानागतं किचित्र सारामि न चिन्तये । रागद्वेषी विना प्राप्तं भुद्धास्यत्र शुभाशुभम् ॥ १५ ॥ देहाभ्यासो हि सैन्यासी नैव काषायवाससा। नाहं देहोऽहमात्मेति निश्चयो न्यासलक्षणम् ॥ १६ ॥ अभयं सर्वभूतानां दानमाहुमनीषिणः। निजानन्दे स्वहा नान्ये वैराग्यस्यावाधिर्मता ॥ १७ ॥ वेदान्तश्रवणं क्रयन्मिननं चोपपत्तिभिः। योगेनाभ्यसनं नित्यं ततो दर्शनमात्मनः ॥ १८ ॥ शब्दशक्तरचिन्त्यत्वाच्छब्दादेवापरेक्षिधीः। प्रस्ताः पुरुषा यद्वच्छब्देनैवावनुद्धयते ॥ १९ ॥ आत्मानात्मविवेकेन ज्ञानं भवति निश्चलम । गुरुणा बोचितः शिष्यः शब्दत्रद्वातिर्वतते ॥ २०॥ न त्वं देही नेत्रियाणि न प्राणी न मनी न भी:। विकारित्वाद्विनाशित्वादृश्यत्वाच घटो यथा ॥ २१ ॥ विशुद्धं केवलं ज्ञानं निधिशेषं निरञ्जनम् । -यदेकं परमानन्दं तत्त्वमस्यद्वयं परम् ॥ १२ ॥ शब्दस्याद्यन्तयोः सिद्धं मनसोऽपि तथैव च । मध्ये साक्षितया नित्यं तदेव स्त्रं भ्रमं जिह ॥ २३॥ स्थूलवैराजयोरैक्यं सूक्ष्महैरण्यगर्भयोः। अज्ञानमाययोरैक्यं प्रत्यग्विज्ञानपूर्णयोः ॥ २४॥ चिन्मावैकरसे विष्णा ब्रह्मात्मैक्यस्वरूपके । अमे जैव जगजातं रज्ज्वां सर्वभ्रमो यथा ॥ २५ ॥ तार्किकाणां तु जीवेशी वाच्यावेती विदुर्ब्धाः । लक्ष्यो च सांख्ययोगाभ्यां वेदान्तेरेकता तयोः ॥ २६ ॥ कार्यकारणवाच्यांशी जीवेशी यी जहच ती। अजहच तयोर्छक्यो चिदंशावेकहापेगो ॥ २७॥ कर्मशास्त्र कृती ज्ञानं तर्के नैवास्ति निश्चयः। सांख्ययोगी भिदापत्री शाब्दिकाः शब्दतत्वराः ॥ २८॥ अन्ये पाषण्डिनः सर्वे ज्ञानवातीशुदुर्कभाः । पकं वेदान्तविज्ञानं स्वानुभृत्या विराजते ॥ २९ ॥

अहं ममेत्ययं बन्धो ममाहं नेति मुक्तता । बन्धमोक्षौ गुणैर्भाति गुणाः प्रकृतिसंभवाः ॥ ३०॥ ज्ञानमे कं सदा भाति सर्वावस्थासु निर्मेळम्। सन्द्भाग्या न जानन्ति स्वरूपं केवछं बृहत् ॥ ३१ ॥ संकल्पसाक्षि यज्ज्ञानं सर्वलोकैकजीवनम् । तदेवास्मीति यो वेद स मुक्तो नात्र संशय: ॥ ३२॥ प्रमाता च प्रमाणं च प्रमेयं प्रमितिस्तथा। यस्य भासाऽवभासन्ते मानं ज्ञानाय तस्य किम् ॥ ३३ ॥ अर्थाकारा भवेद्वृत्तिः फलेनार्थः प्रकाशते । अर्थज्ञानं विज्ञानाति स एवार्थः प्रकाशते ॥ ३४ ॥ वृत्तिन्याप्यत्वमेवास्तु फलन्याप्तिः कथं भवेत् । स्वप्रकाशस्वरूपत्वात्सिद्धत्वाच चिदातमनः ॥ ३५ ॥ चित्तं चैतन्यमालेण संयोगाचतना भवेत्। अर्थादर्थान्तरे वृत्तिर्गन्तुं चलति चान्तरे ॥ ३६ ॥ निराधारा निर्विकारा या दशा सोन्मनी स्मृता। चित्तं चिदिति जानीयात्तकाररहितं यदा ॥ ३७ ॥

तकारो विषयाध्यासो जपारागो यथा मणौ ।

क्रेयवस्तुपरित्यागाण्ह्यानं तिष्ठित केवलम् ॥ ३८॥

त्रिपुटी श्वीणतामेति ब्रह्मनिर्वाणमृच्छिति ।

मनोमाल्लिमदं सर्व तन्मनो ज्ञानमालकम् ॥ ३९॥

अज्ञानं भ्रम इत्याहुर्विज्ञानं परमं पदम् ।

अज्ञानं चान्यथाज्ञानं मायामेतां वदन्ति ते ॥ ४०॥

ईश्वरं मायिनं विद्यान्मायातीतं निरज्जनम् ।

सदानन्दे चिदाकाशे माया मेघस्तिटन्मनः ॥ ४१॥

अहंता गर्जनं तत्र धारासारा हि वृत्तयः ।

महामोहान्धकारेऽस्मिन्देवो वर्षति लिलया ॥ ४२॥

तस्या वृष्टेर्विरामाय प्रवे।धैकसमीरण: । ज्ञानं हग्हर्ययोभीनं विज्ञानं हर्यशुन्यता ॥ ४३ ॥

एकमेवाद्वयं ब्रह्म नेह नानाऽस्ति किंचन । क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोज्ञीनं तज्ज्ञानं ज्ञानगुच्यते ॥ ४४ ॥ विज्ञानं चोभयोरैक्यं क्षेत्रज्ञपरमात्मनोः । परोक्षं शास्त्रजं ज्ञानं विज्ञानं चात्मदर्शनम् ॥ ४५ ॥

आत्मनो ब्रह्मणः सम्यगुपाधिद्वयवर्जितम् । त्यमधीवषयं ज्ञानं विज्ञानं तत्पदाश्रयम् ॥ ४६ ॥ पद्योरैक्यबोधस्तु ज्ञानिबज्ञानसंज्ञितम् । आत्मानात्मविवेकं च ज्ञानमाहुर्मनीविषः ॥ ४७ ॥ अज्ञानं चान्यथा छोके विज्ञानं तन्मयं जगत्। अन्वयध्यतिरेकाभ्यां सर्वत्रैकं प्रपद्यति ॥ ४८ ॥ यत्तत् वृत्तिजं ज्ञानं विज्ञानं ज्ञानमात्रकम । अज्ञानध्वंसकं ज्ञानं विज्ञानं चोभयात्मकम् ॥ ४९ ॥ ज्ञानविज्ञाननिष्ठोऽयं तत्सद्रह्मणि चार्पणम् । भोक्ता सत्त्वगुणः शुद्धो भोगानां साधनं रजः ॥ ५० ॥ भोग्यं तमोगुणः प्राहुरात्मा चैषां प्रकाशकः । ब्रह्माध्ययनसंयुक्तो ब्रह्मचर्यारतः सदा ॥ ५१ ॥ सर्व ब्रह्मेति यो वेद ब्रह्मचारी स उच्यते। गृहस्था गुणमण्यस्थः शरीरं गृहमुच्यते ॥ ५२ ॥ गुणाः कुवैन्ति कर्माणि नाहं कर्तेति बुद्धिमान् । किसुमेश्च तप्रोभिः स्थात् यस्य ज्ञानमयं तपः ॥ ५३ ॥

ह्वीमविनिर्मुक्तो वानप्रस्थः स उच्यते । स गृही यो गृहातीतः शरीरं गृहमुच्यते ॥ ५४ ॥

सदाचारिममं नित्यं योऽनुसंद्धते बुधः। संसारसागराच्छीवं स मुक्तो नात्र संशयः॥ ५५॥

> इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ सदाचारानुसंधानं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ स्वरूपानुसन्धानाष्ट्रकम् ॥

तपोयज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धि-विरक्तो नृपादेः पदे तुच्छबुद्धया । परित्यज्य सर्वे यदाप्नोति तत्त्वं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ १ ॥

द्यालुं गुरुं ब्रह्मनिष्ठं प्रशान्तं समाराध्य मत्या विचाय स्वरूपम । यदाप्रोति तत्त्वं निदिध्यास्य विद्वा-न्परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ २ ॥

यदानन्दरूपं प्रकाशस्वरूपं निरस्तप्रपर्द्धं परिच्छेदहीनम् । अहंब्रह्मवृत्त्येकगम्यं तुरीयं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ ३ ॥ यद्ज्ञानते। भाति विश्वं समस्तं विनष्टं च सद्यो यदात्मप्रवोधे । मनोवागतीतं विशुद्धं विमुक्तं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ ४ ॥

निषेधे क्रेत नेति नेतीति वाक्यैः समाधिस्थितानां यदाभाति पूर्णेम् । अवस्थात्रयातीतमद्वैतमेकं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ ५ ॥

यदानन्दलेशैः समानन्दि विश्वं यदाभानसत्त्वे तदाभाति सर्वम् । यदालोकने रूपमन्यत्समस्तं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ ६ ॥

अनन्तं विभुं निर्विकल्पं निरीहं शिवं संगहीनं यदोंकारगम्यम् । निराकारमत्युज्ज्वलं मृत्युहीनं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ ७ ॥ यदाऽऽनन्दिसन्धौ निमग्नः पुमान्स्या-द्विद्याविलासः समस्तप्रपञ्चः । तदा न स्फुरत्यद्भुतं यिनिमत्तं परं ब्रह्म निस्यं तदेवाहमस्मि ॥ ८॥

खरूपानुसंधानरूपां स्तुति यः
पठेदादराद्गक्तिभावा मनुष्यः।
श्रणोतीह वा नित्यमुगुक्तिको
भवेद्विष्णुरत्रैव वेदप्रमाणात ॥ ९ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छेकरभगवतः कृतौ स्वरूपानुसंधानाष्टकम् संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः॥

॥ स्वात्मप्रकाशिका ॥

जगत्कारणसङ्गानमेकमेव चिदन्वितम् । एक एव सनःसाक्षी जातात्येवं जगत्त्रवम् ॥ १ ॥ विवेकयुक्तबुद्धयाऽहं जानाम्यात्मानमद्वयम् । तथाऽपि बन्धमोक्षादिब्यवहारः प्रतीयते ॥ २ ॥ विवर्तोडिप प्रपञ्जो मे सत्यबद्धाति सर्वदा । इति सैक्षयपाशेन बद्धोऽहं छिन्द्धि संशयम् ॥ ३ ॥ एवं शिष्यवचः श्रुत्वा गुरुराहोत्तरं स्फुटम् । नाज्ञानं न च बुद्धिध न जगन्न च साक्षिता ॥ ४ ॥ बन्धमोक्षाद्यः सर्थे कृताः सत्येऽद्वये स्वि । भातीत्युक्ते जगस्मर्व सद्भूपं ब्रह्म तद्भवेता ॥ ५ ॥ सर्पादी रञ्जुसत्तेव ब्रह्मस्तैन केवलम् । प्रपद्धाधाररूपेण वर्तने तज्जात्र हि ॥ ६ ॥

यथेक्षुमभिसंव्याप्य शर्करा वर्तते तथा। आश्चर्यब्रह्मरूपेण त्वं व्याप्तोऽसि जगत्त्रयम् ॥ ७ ॥ मरुभूमौ जलं सर्वं मरुभूमात्रमेव तत् । जगत्त्रयमिदं सर्व चिन्मात्रं सुविचारतः ॥ ८ ॥ ब्रह्मादिस्तम्बपर्यन्ताः प्राणिनस्त्वयि कल्पिताः। बुद्भदादितरङ्गान्ता विकाराः सागरे यथा ॥ ९ ॥ तरङ्गत्वं ध्रुवं सिन्धुने वाञ्छति यथा तथा । विषयानन्दवाञ्छा ते न सदानन्दरूपत: ॥ १० ॥ पिष्टं च्याप्य गुढं यद्दन्माधुर्यं न हि वाञ्छति । पूर्णानन्दो जगद्वयाच्य तदानन्दं न वाञ्छति ॥ ११॥ दारिद्याशा यथा नास्ति संपन्नस्य तथा तव । ब्रह्मानन्द्निमग्नस्य विषयाशा न संभवेत् ॥ १२॥ विषं दृष्ट्वाऽमृतं दृष्ट्वा विषं त्यजित बुद्धिमान । आत्मानमपि दृष्ट्वा त्वं त्यजानात्मानमाद्रात्।। १३॥ घटावभासको भानुर्घटनाशे न नश्यति । देहावभासकः साक्षी देहनाशे न नश्यति ॥ १४ ॥

निराकारं जगत्सर्वं निर्भेलं सिचदात्मकम् । द्वैताभावात्कथं कस्माद्भयं पूर्णस्य ते वद् ॥ १५ ॥ ब्रह्मादिकं जगत्सर्वं त्वय्यानन्दे प्रकाल्पितम् । त्वय्येव लीनं हि जगन्त्वं कथं लीयसे वद् ॥ १६ ॥

न हि प्रपञ्चो न हि भूतजातं न चेन्द्रियं प्राणगणो न देह: । न बुद्धिचित्तं न मनो न कर्ता ब्रह्मैय सत्यं परमात्मरूपम् ॥ १७॥

सर्वं सुखं विद्धि सुदुःखनाशात्सर्वं च सद्रूपमसत्यनाशात्।
चिद्रूपमेवं प्रतिभानयुक्तं
तस्मादखण्डं परमात्मरूपम्॥ १८॥

चिदेव देहस्तु चिदेव लोका-श्चिदेव भूतानि चिदिन्द्रियाणि। कर्ता चिदन्तः करणं चिदेव चिदेव सत्यं परमार्थक्षपमः ॥ १९॥

न मे बन्धो न मे मुक्तिन मे शास्त्रं न मे गुरुः। मायामात्रविलासो हि मायातीतोऽहमद्वयः ॥ २०॥ राज्यं करोतु विज्ञानी भिक्षामटतु निर्भयः। दोषैर्न लिप्यते शुद्धः पद्मपत्रमिवाम्भसा ॥ २१ ॥ पुण्यानि पापकमीणि स्क्प्नगानि न जाप्रति । एवं जाम्रत्पुण्यवापकर्माणि न हि मे प्रभोः ॥ २२ ॥ कायः करोत् कर्माणि वृथा वागुच्यतामिह । राज्यं ध्यायतु वा बुद्धिः पूर्णस्य मम का क्षतिः ॥ २३॥ प्राणाश्चरन्तु तद्धमें: कामैर्वा इन्यतां सनः । आनन्दामृतपूर्णस्य सम दुःखं कथं भवेत् ॥ २४ ॥ आनन्दाम्बुधिमम्रोऽसौ देही तत्र न दृश्यते । छवणं जलमध्यस्यं यथा तत्र लयं गतम् ॥ २५॥ इन्द्रियाणि मनः प्राणा अहंकारः परस्परम् । जाड्य संगतिमुत्सुज्य ममा मिय चिद्रपावे ॥ २६ ॥ आत्मानमञ्जसा वेद्यि त्वज्ञानं प्रपलायितम् । कर्तृत्वमद्य मे नष्टं कर्तेव्यं वापि न कचित् ॥ २७ ॥

चिद्रमृतसुखराशौ चित्तफेनं विलीनं क्षयमधिगत एवं वृत्तिचञ्चत्तरङ्गः । स्ति।भितसुखससुद्रो निर्विचेष्टः सुपूर्णः कथिमह मम दुःखं सर्वदैकोऽहमस्मि ॥ २८॥

आनन्द्रूपोऽइमखण्डबोधः
परात्परोऽहं घनचित्प्रकाशः ।
मेघा यथा व्योम न च स्पृशन्ति
संसारदुःखानि न मां स्पृशन्ति ॥ २९॥

अस्थिमां सपुरीषान्त्रचर्मलोमसमन्त्रितः । अत्रादः स्थूलदेहः स्थादतोऽहं ग्रुद्धचिद्धनः ॥ ३०॥ स्थूलदेहाश्रिता एते स्थूलाद्भित्रस्य मे न हि । लिङ्गं जडात्मकं नाहं चित्स्वरूपोऽहमद्भयः ॥ ३१॥ श्रुतिपासान्ध्यवाधिर्यकामकोधादयोऽखिलाः । लिङ्गदेहाश्रिता होते नैवालिङ्गस्य मे विभोः ॥ ३२॥ अनाद्यज्ञानमेवात्र कारणं देह उच्यते । नाहं कारणदेहोऽपि स्वप्रकाशो निरस्त्रनः ॥ ३३॥ इ. 8. 83

जडत्विप्रयमोद्त्वधर्माः कारणदेहगाः। न सन्ति मम नित्यस्य निर्विकारस्वरूपिणः ॥ ३४॥ जीवाद्भिन्नः परेशोऽस्ति परेशत्वं कुतस्तव । इत्यज्ञजनसंवाद्विचारः क्रियतेऽधुना ॥ ३५ ॥ अधिष्ठानं चिदाभासी बुद्धिरेतत्त्रयं यदा । अज्ञानारेकवद्भाति जीव इत्युच्यते तदा ॥ ३६ ॥ अधिष्ठानं न जीवः स्यात्प्रत्येकं निर्विकारतः । अवस्तु स्याचिदाभासी नास्ति तस्य च जीवता ॥ ३७ ॥ प्रत्येकं जीवता नास्ति बुद्धेरिप जडन्वतः । जीव आभासकूटस्थवुद्धित्रयमतो भवेत् ॥ ३८ ॥ मायाऽऽभासो विशुद्धात्मा त्रयमेतन्महेश्वरः। मायाभासोऽप्यवस्तुत्वात्प्रत्येकं नेश्वरो अस्वेत् ॥ ३९॥ पूर्णत्वान्निर्विकारत्वाद्विशुद्धात्मा न चेश्वरः। जडत्वहेतोर्मायायामीश्वरत्वं नु दुर्घटम् ॥ ४० ॥ तस्मादेतत्त्रयं मिध्या तदर्थी नेश्वरो भवेत् । इति जीवेश्वरौ भातः स्वाज्ञानात्र हि वस्तुतः ॥ ४१॥

घटाकाशमठाकाशो महाकाशे प्रकल्पितो । एवं मिय चिदाकाशे जीवेशो परिकल्पितो ॥ ४२ ॥ मायातत्कार्यविलये नेश्वरत्वं न जीवता । तत: शुद्धचिदेवाहं चिद्योम निरुपाधितः ॥ ४३ ॥

सत्यचिद्धनमनन्तमद्धयं सर्वेद्दश्यरिहतं निरामयम् । यत्पदं विमलमद्धयं शिवं तत्सदाऽहमिति मौनमाश्रये ॥ ४४ ॥

पूर्णमद्भयसखण्डचेतनं
विश्वभेदकलनादिवर्जितम् ।
आद्वितीयपरसंविदंशकं
तत्सदाऽहामिति मौनमाश्रये ॥ ४५ ॥

जन्ममृत्युसुखदुःखवर्जितं
जातिनीतिकुलगोत्रदूरगम् ।
चिद्विवर्तजगतोऽस्य कारणं
तत्सदाऽहमिति मौनमाश्रये ॥ ४६ ॥

उल्लकस्य यथा भानावन्धकारः प्रतीयते । स्वप्रकाशे परानन्दे तमा मूढस्य भासते ॥ ४७॥

यथा दृष्टिनिरोधार्तः सूर्यो नास्तीति मन्यते । तथाऽज्ञानावृतो देही ब्रह्म नास्तीति मन्यते ॥ ४८॥ यथाऽमृतं विषाद्भिनं विषदोषैने लिप्यते । न स्प्रशामि जडाद्विन्नो जडदोषान्प्रकाशयन् ॥ ४९॥ स्वल्पाऽपि दीपकणिका बहुलं नाशयेत्तमः। स्वल्पोऽपि बोघो महतीमविद्यां शमयेत्तथा ॥ ५०॥ चिद्रपत्वात्र मे जाढ्यं सत्यत्वात्रानृतं मम। आनन्द्त्वान्न मे दुःखमज्ञानाद्भाति तत्त्रयम् ॥ ५१ ॥ कालत्रये यथा सर्पे रज्जी नास्ति तथा मयि। अहं कारादि देहान्तं जगन्नास्त्यहमद्रयः ॥ ५२ ॥ भानौ तमः प्रकाशत्वं नाङ्गीकुर्वन्ति सज्जनाः । तमस्तत्कार्यसाक्षीति भ्रान्तबुद्धिरहे। मयि ॥ ५३॥ यथा शीतं जलं विह्नसंबन्धादुष्णवद्भवेत् । बुद्धितादात्म्यसंबन्धात्कर्तृत्वं वस्तुतो न हि ॥ ५४ ॥ जलविन्दुभिराकाशं न सिक्तं न च शुध्यति। तथा गङ्गाजलेनाहं न शुद्धो नित्यशुद्धतः ॥ ५५ ॥

बृक्षोत्पन्नफलैर्वक्षो यथा तृप्ति न गच्छति । मञ्यध्यस्तान्नपानाचैस्तथा तृप्तिने विद्यते ॥ ५६ ॥

स्थाणी प्रकल्पितश्चोरः स स्थाणुत्वं न बाधते । स्वस्मिन्कल्पितजीवश्च बाधितुं स्वं न शक्यते ॥ ५७ ॥

अज्ञाने बुद्धिविलये निद्रा सा भण्यते बुधैः । विलीनाज्ञानतत्कार्ये मिय निद्रा कथं भवेत् ॥ ५८॥ बुद्धेः पूर्णविकासोऽयं जागरः परिकीर्त्यते ।

सूक्ष्मनाडीषु संचारे। बुद्धेः स्वप्तः प्रजायते । संचारधर्भरहिते स्वप्नो नास्ति तथा मिय ॥ ६०॥

विकारादिविहीनत्वाज्ञागरो मे न विद्यते ॥ ५९ ॥

परिपूर्णस्य नित्यस्य शुद्धस्य ज्योतिषो मम । आगन्तुकमलाभावार्तिक स्नानेन प्रयोजनम् ॥ ६१॥

देशाभावात्क गन्तव्यं स्थानाभावात्क वा स्थितिः।
पूर्णे मिथ स्थानदेशो कल्पितावहमद्वयः ॥ ६२॥

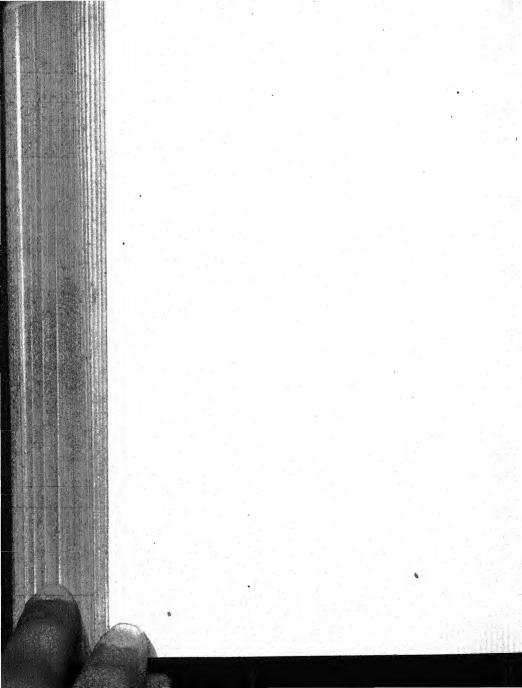
प्राणसंचारसंशोषात्विपासा जायते खलु । शोषणानहिचिद्वेषे मञ्येषा जायते कथम् ॥ ६३॥ नाडीषु पिड्यमानासु वाय्विप्तभ्यां भवेत्स्रुधा ।
तयोः पीडनेहतुत्वं संविद्देषे कथं मिय ।। ६४ ॥
शरीरिस्थितिशैथिल्यं श्वेतलोभसमन्वितम् ।
जरा भवित सा नास्ति निरंशे मिय सर्वगे ॥ ६५ ॥
योषित्कीडासुखस्थान्तर्गर्वाढ्यं यौवनं किल ।
आत्मानन्दे परे पूर्णे मिय नास्ति हि यौवनम् ॥ ६६ ॥
मृद्वबुद्धिपरिव्याप्तं दुःखानामालयं सदा ।
बाल्यं कोपनशीलान्तं न मे सुखजलाम्बुधेः ॥ ६७ ॥
एवं तत्त्विचाराब्धो निमम्नानां सदा नृणाम् ।

इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्यूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ स्वात्मप्रकाशिका संपूर्णा ॥

परमाद्वैतविज्ञानमपरोर्क् न संशयः ॥ ६८ ॥

॥ श्रीः॥

॥ श्लोकानुक्रमणिका ॥

	पृष्ठम्		बृष्ठम्
अ		अबे गायति किंनरी	२०३
अकण्ठेकलङ्कान	२३	अप्रे ते विनिवेद्य	२१३
अकर्ताऽहमभोक्ताऽहं	४७३	अप्रे विहः पृष्ठे भातुः	३३१
अकारादिक्षकारान्त	१६५	अङ्कोलं निजवीज	88
अकिंचनार्तिमार्जनं	. 4	अङ्गं गलितं पिलतं मुण्डं	330
अकिंचित्करकर्मभ्यः	१६५	अङ्गं हरेः पुलक	२७६
अक्षतिर्धवलेदिंग्येः	१०८	अङ्गे श्रङ्गारयोनेः	4 ६
अक्षिदोषविहीनानां	४०५	अच्युतं केशवं राम	३८६
अक्षिदोषाच्यैकोऽपि	,,,	अच्युतं केशवं सत्य	35
अखण्डे सिचदानन्दे	३९८	अच्युतस्याष्ट्रकं यः	366
अगमन्मे मनाऽन्यत्र	४९३	अच्युतो ऽहमनन्तोऽहं	808.
अगरुबह्छधूपा	288	अजं रुक्मिणीप्राण	\$0\$
अगाधेऽत्र संसारपङ्के	१५३	अनं शाश्वतं कारणं	७२
अगौरगानैरळळाट	\$08	अजडात्मवदाभान्ति	883
अप्रे केचन पार्श्वयोः	२०३	अज्ञानं कारणं साक्षी	866

श्लोकानुक्रमणिका ।

	<u> धृष्ठम्</u>		दृ ष्टम्
अज्ञानं चान्यथा लोके	408	अत्रेव शृणु वृत्तान्तं	४३६
अज्ञानं भ्रम इत्याहु:	403	अथ कथमपि मद्रसनां	७९
अज्ञानध्यान्तविध्वं स	४०१	अथ बहुमाणिमिश्रः	२२८
अज्ञानपङ्करपरिमग्नं	४४५	अथ मणिमयमञ्जका	२३३
अज्ञाने बुद्धिवळये	५१७	अथ मातरुशीर	२३४
अज्ञानोच्छिष्टकरस्य	808	अथाघमर्षणं कुर्यात्	४९९
अट्टहासभिन्नपद्म	२९९	अदृश्यो रूपहीनस्त्वं	४२९
अतस्तयोविरुद्धं तत्	858	अद्राक्षमक्षीणद्या	इ०१
अतिमृदुछौ मम चरणौ	88	अद्वयानन्द्रःपात्त्वां	४३७
अतिविपदाम्बुधि	२९१	अँद्वेत ब्रह्मणि स्थेयं	४३५
अतिशीतमुशीर	२२६	अधिष्ठानं चिदाभासो	५१४
अतीतानागतं किंचित्	400	अधिष्ठानं न जीवः स्यात	
अतो ब्रह्मात्मविज्ञान	४३९	अध्यस्तचोरजः स्थाणोः	888
अतो हि तत्त्वमस्यादि	४३२	अध्यस्ताहेरभावेन	883
अत्यन्तमिलना देहा	8.8.8	अध्यस्तो रज्जुसर्पोऽयं	
अत्यन्तं भासमाने	49	अनन्तं विभुं निर्विकरुपं	400
अत्यर्थ राजते या	६५	अनातमा यदि पिण्डोऽयं	
अत्र प्रमाणं वेदान्ताः	४७३	अनादाविह संसारे	४३५
अत्र त्र्मः समाधानं	४९२	अनादिकल्पविधृत	३९९
		1500	1 10

	पृ ष्ठम्		६ छर्
अनाद्यज्ञानमेवात्र	५१३	अन्ये तु मायिकजग	४२०
अनाद्यन्तमाद्यं परं	१५	अन्ये पाषण्डिनः सर्वे	५०१
अनापन्नविकारः सन्	४९३	अन्योन्यं प्लावयन्ती	886
अनायासेन येनास्मान्	४९१	अन्योऽसावहमन्योऽस्मि	800
अनाहते चेतिस	४८२	अन्वयव्यतिरेकाभ्यां	886
अनुचल्लखाटाक्षि	२३	अपगतगुणवर्ण	800
अनेकवासनामिश्र	800	अपरोक्षयितुं होके	४३५
अनेन स्तवेनाद्रात्	२४	अपस्मारकुष्ठश्चया	१२
अन्तकान्तकाय पाप	३१२	अपारकारुण्यसुधा	३०२
अन्तेवासिन्नस्ति चेत्ते	१६९	अपि व्यापकत्वाद्धि	88\$
अन्तः करणतद्वृत्ति	. ४९२	अपेक्ष्यतेऽखिलेमीनैः	४३१
अन्तः करणविशुद्धि	८२	अप्रमेयदिव्यसुप्र	388
अन्तःशोभिदशारके	२०९	अब्धिः पद्भयां लङ्क्तितो वा	886
अन्तज्योतिर्वहिज्योतिः	४६९	अभयं सर्वभूतानां	400
अन्तर्या निस्त्ररूपोऽहं	४६८	अभिचारादिभिः कृत्यां	१७३
अन्धस्य भे हृतविवेक	३५१	अभिनयकमनीयैः	२३२
अन्नपूर्णे सदापूर्णे	२६७	अभ्यङ्गं गिरिजे गृहाण	\$ 68.
अन्नेविप्रास्तिवता वा	४१७	अमर्याद्मेवाहं	२२

s. s. 34

28	म्	ध ुष्ठम्
अमितसुरमृतं ४	३ अर्थाकारा भवेद्वात्तः	402
अमी यमीन्द्राः सहजा ४८	५ अर्घोन्मीलद्यौवनो	१६९
अमू ते वक्षोजाव पृत १४	३ अलभ्लक्षलक्षपाप	388
अम्भोजाभ्यां च रम्भा ५	४ अलक्ष्यलक्षकिन्नरा	77
अम्भोधरश्यामल ३१९	९ अवन्तिकायां विहिता	3 8 8
अयं दानकालस्त्वहं १५	० अविज्ञाय परां शक्ति	308
अयं स सोऽयमितिवत् ४३	अविद्यानामन्तास्तिमिर	१२५
अयःकाष्ठादिकं यद्वत ४०५	अविद्याम्तवन्यस्य	४३८
अयः स्पर्शे लग्नं सपदि १६	२ अविनयमपनय	३२५
अयमेकोऽवशिष्टोऽस्मी ३९९	अविश्रान्तं पत्युर्गुण	888
अयि मधुरे मधुमोद २९०		३८०
अरण्ये न वा खस्य गेहे ३२३	अव्यान्निर्घातघोरो	३५७
अरहसि रहसि ४	३ अशनं गरळं फणी	80
अराला केशेषु प्रकृति १४८	८ अशेषहरयोज्झित	४८३
अराँछैः स्वामान्यादछि १३	६ अशेषब्रह्माण्डप्रत्य	8 5 3
अरालं ते पालीयुगल १३	९ असङ्गोऽहमसङ्गोऽहम्	४६७
अचीविधौ ज्ञानलवोऽपि २१	६ असारे संसारे	28
अर्थमनर्थं भावय ३३१	असिन्धुप्रकोपैरवन्य	360

	पृष्ठम्		विश्वम्
असीतासमेतैरकोदण्ड	३७९	अहं सर्वदा दुः खभारा	१२
असूनायम्यादै।	३८९	अहं साक्षीति यो विद्यात्	४६९
असो नासावंशस्तुहिन	180	अहः सूते सन्यं तव	830
अस्तोकस्तोमशक्षेः	६९	अहमात्मा न चान्योऽस्मि	808
अस्तोपाधिसमस्त	८२	अहमानन्दसत्यादि	804
अस्थिमांसपुरीषान्त्र	५१३	अहमेव परं ब्रह्म न चाहं	800
अहंता गर्जनं तत्र	५०३	अहमेव परं ब्रह्म निश्चित	i ,,
अहं नामरो नैव मत्यों	880	अहमेव परं ब्रह्म वासुदेवा	29
अहं निर्विकल्पो निराकार	(४५२		800
अहं नैव बालो युवा नैव	880	अहिनिल्बयनीनाशात्	5.3
अहं नैव सन्ता न गन्ता	1884	अहो घृतं खनं श्रुतं	384
अहं तैव मेयस्तिरोभूत	880	आ	- 'P' 9
अहं ब्रह्मासि यो वेद	800	आकर्णा कुष्टक सास्त्र	800
अहं ब्रह्मेति वाक्यार्थ	880	आकाशश्चिकुरायते	35
अहं ब्रह्मेति विज्ञानं	838	आकाशादन्य आकाशः	808
अहंममत्वाद्यपहाय सर्वे	878	आकाशाद्वायु रुत्पन्नो	808
अहं ममेत्ययं बन्धो	403	आकाशेन शिली	38
अहं विष्णुरहं विष्णुः	808	आकीर्णे नखराजि	30

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
आकृतिसाम्या च्छारमिछ	३४६	आदावादिपितामहस्य	२८२
आकामन्द्रां त्रिलोकी	३६०	आदिश्वान्तसमस्त	२६६
आखण्डलमद्खण्डन	68	आदिक्षान्तामक्षर	२५५
आगत्य मृत्युञ्जय	१०५	आदिमध्यान्तमुक्तोऽहं	४७३
आगमप्रणवपीठिका	286	आदें। कर्मप्रसङ्गात्	७४
अचार्यभयो लब्ध	३३६	आदें। कल्पस्य यसात्	३६३
आतङ्कावेगहारी	५३	आदै। विजित्य विषयान्	888
आत्मनः कार्यमाकाशो	४०५	आद्यायामिततेज से	३९
आत्मनः सत्क्रिया प्रोक्ता	४०१	आचा विद्या हृद्रता	86
आत्मनि स्वप्रकाशाग्री	४९९	आधारशक्तयादिकं	२०६
आत्मनो ब्रह्मणः सम्यक्	408	आनन्दः सत्यबोधोऽहं	४७३
आत्मप्रेम्णा भवान्या	६६	आनन्द्रूपोऽहमखण्ड	५१३
आत्मानं सततं ब्रह्म	४७१	आनन्दा मृ तपूरिता	३८
आत्मानं सततं ब्रह्म	3 9	आनन्दाम्बुधिमग्नोऽसौ	५१२
आत्मानमञ्जसा वेद्मि	५१२	आनन्दायेन्दुकान्तोपल	६८
आत्मानात्मविवेकेन	400	आनन्दाश्रुभिरातनोति	88
आत्मानात्मविवेचनाऽपि	४६५	आनीतेनातिशुभ्रेण	800
आत्मैवायं तथा भाति	४०६	आपद्द्रिभेदटङ्क	300

	पृष्ठम्		वृष्टम्	
आ पादादा च शीषीत्	३६९	आसीनस्याधिपीठं	५६	
आभातीदं विश्वमात्म	४०३	आस्तीणीरुणकम्बला	888	
आमर्दसंज्ञे नगरे च	३१५	आहुर्थस्य स्वरूपं	340	
आमीलिताक्ष	२७७	5		
आमुक्तानर्घरत	५७	इति गिरिवरपुत्री	२५३	
आम्रायाम्बुधिमाद्रेण	३५	इति प्रेमभारेण किंचित्	388	
आयुर्नेश्यति पश्यतां	७८	इति श्रीभवानि	२५९	
आरक्तश्वेतपीत	२०१	इतीमां महच्छ्री	२६१	
आराधयामि माणसन्नि	भ ३९ ९	इत्थमन्योन्यतादात्म्य	४९६	
आरूढप्रौढवेग	48	इत्येषा कण्ठस्था	४६१	
आरूढभाक्तिगुण	४३	इदं तु नर्भदाष्टकं	२९५	
आलम्बनतया भाति	४९६	इदं ते युक्तं वा	40	
आलम्ब्य खसखीं	२०१	इदंत्वेनैव यद्घाति	४३१	
आलवालमित्र पुष्प	१५९	इदानीमिदानी	२२	
आलेपवन्तं मदनाङ्ग	३०३	इन्द्रादयो नितनते	२२९	
आशापाशक्वेशदुर्वा	88	इन्द्रादींश्च दिगीश्वरान्	१९०	
आशापाशक्वेशविनाशं	२५६	इन्द्राद्याश्चिद्शाः	२८४	
आश्लेषेष्वद्रिजाया:	46	इन्द्रियाणि मनः प्राणाः	५१२	

	पृष्टम्		वृष्टम्
इसचमान्बर शम्बर	68	उ	
इमं सुस्तवं प्रात	4	उच्चैस्तोरणवर्तिवाद्य	893
इमां मुक्तावस्थां	४२८	उडुकुतपरिवेष	996
इष्टवस्तुमुख्यदान	३०६	उड्याणजालन्धर	200
इष्टानिष्टप्राप्तिवि	१८१	उत्तमादीनि पुष्पाणि	806
इष्टाविशिष्टमतयो	२७८	उत्तुङ्गा लयविस्फुर	866
इहायाहि वत्सेति	80	उत्थापिताधारहु ता	868
\$		उद् ऋद्भुजावस्ररी	8
ईकारोध्वगाबिन्दु	२११	उद्गर्चेरगरुद्रवैः	888
ईंटरां ताटरां-नैतन्	838	उद्घृतनग नगभिद	३२६
इंश गिरीश नरेश	60	उद्य त्कान्तिकलाप	850
ईश्वजीवात्मवद्गाति	813	उद्यत्तावकदेहकान्ति	304
इ ंशत्वनामकलुषा	२४१	रयद्रानु सहस्र	२६८
ईकानादिपदं शिवैक	२४९	उन्नमं कम्रमुचैः	363
ईकाने गणपं सारामि	२०६	उन्मन्यवस्थाविगमाय	858
ईश्वरं माथिनं विद्यात	403	उपाधिनीलरकाचैः	840
ईश्वरो गुरुरात्मेति	800	उपासकानां व्यमुमा	304
ईहितक्षणप्रदान	380	उपासकानां यदुपा	308

	पृष्ठम्		वृष्ठम्
डपासते यं मुनयः	३०४	एकद्वित्रिक्ष्णे देव व	858
उपास्यमाना विभेन्द्रैः	१६५	एकमेवाद्वयं ब्रह्म	403
उपेक्षा नो चेत किं	२९	एकान्ते सुखमास्यतां	४२२
उमया दिव्यसुमङ्गछ	८१	एकी कुत्या नेकश रीर	३४२
डर्वी सर्वज नेश्वरी	२६६	एकेन चक्रमपरेण	348
उल्लास्य यथा भानौ	५१इ	एकेन मुद्रां परशुं	303
उ छसत्कनककान्ति	२१०	एकोऽपि द्वयवद्गाति	४०६
चषसि मागधमङ्गल	२१८	एको वारिजवान्धवः	80
डब्णोदकैः पाणियुगं	२२६	एको वेणुधरी	२८५
5		एणाङ्कानलभा नुमण्डल	२४९
ऊरीकुरु मामझं	68	एतचम्पकतेलमम्ब	२२०
75		एतत्पठेद ष्टक भिष्टदं	३२०
ऋक्षाधीशकिरीट	68	एतत्पवनसुतस्य	३८६
ऋषिवरमानसहंस	60	एतस्मिन्मणिखचिते	२३३
ल्ह		एतानि लिङ्गानि सदैव	380
ॡवर्णह्र-द्रमवृन्त	58	एतावदेव जननि	२४१
ए		प्लापुरीरम्यशिवा	396
एकं सदिति श्रुत्या	68	पलालवङ्गादि	२२७

	<u> घृष्ठम्</u>		पृष्टम्
एलाशुण्ठी सहितं	१११	क	
एलोशीरसुवासितैः	२२१	कः कुलकमलदिनेशः	४५६
एवं तत्त्वविचाराब्धौ	५१८	कः खळु नालंकियते	४५३
एवं वेदान्तकल्पोक्त	४०२	क: पङ्कुरिह प्रथितो	४५७
एवं शिष्यवचः श्रुत्वा	409	कः पथ्यतरो धर्मः	४५३
एवमिन्द्रियहङ्नाहं	४९३	क: शूरो यो भीत	४६०
एषा भक्तया तव	२३४	कः साधुः सद्वृत्तः	४५५
एष्यत्वेष जानं मनो	४६	कचे चन्द्ररेखं कुचे	१५६
ऐ		कटाक्षे दयाद्री	२६२
ऐक्यं निजभक्तेभ्यो	८१	कण्ठगतैरप्यसुभिः	४५५
ओ		कण्ठप्रान्तावस ज्जन्	43
ओड्याणजालन्धर	४८१	कण्ठाकरपोद्गेतेयः	३६५
ओतं प्रोतं यत च सर्वे	388	कण्ठात्कुण्डलिनीं नीत्वा	१७९
ओमिति तव निर्देष्ट्री	८२	कण्ठाऋेषार्थमाप्ता	६७
ओमित्येतद्यस्य बुधैः	९५	कदम्बमञ्जरीनिर्य	१६६
औ		कद्म्बवनचारिणीं	२३६
औदास्यं स्फुटयति	८२	कद्म्बवनमध्यगां	२३७
कंचित्कालमुमामहेश	४६	कद्म्बवनवासिनीं	२३६

	<u> १</u> ष्टम्		पृष्ठम्
कद्म्ब्वनशालया	२३६	कदा वा हृषीकाणि	१५६
कद्मबारुणमम्बाया	१७४	कनककठशजाल	88₹
करा काले मातः	१४९	कनककछशशोभ	२१८
कदा गङ्गाम्भोभिः	४२६	कनकमयवितर्दिशोभमानं	3,
कदाचित्कालिन्दी	३८३	कनकमयवितर्दिस्थापिते	288
कदाचिच्छक्तीनां	४२७	कनकरचिते पञ्च	898
कदाचिज्ञागत्याँ	४२६	कन्याभिः कमनीय	२५२
कदाचित्रासादे	४२४	कफञ्याहतोष्ण	३५६
कदाचित्सत्त्वस्थः	४२६	कमले कमलाक्षवसमे	२८०
कदाचिद्विद्वद्भिः	४२५	कस्राकारा मुरारेः	३५८
कदाचिन्मीनस्थः	४२७	करलग्नमृगः करीन्द्र	३७
कदाऽद्वेतं पश्यन्	४२८	करसरसिजनाले	896
कदा ध्यानाभ्यासैः	४२५	करस्थे हेमाद्री	३२
कदाऽप्याशावासाः	४२६	कराभेण स्पृष्टं तुहिन	188
कदा वसुदलोपेते	१७९	करिवरमौक्तिक	299
कदा वा कैलासे	३२	करीन्द्राणां ग्रुण्डान्	184
कदा वात्वां हृष्ट्वा	97	कर्णावरुणालय	63
कदा वा भवत्पाद	१५५	करोमि त्वत्पूजां	38
s. s. 34 A			

	म्ह		 म्
कर्णस्यस्वर्णकम्रो	३६६	कल्पद् रैमेरां अ मत	२४३
कणांकणीय मे तत्त्व	१७३	कल्पस्यादौ कारणेशा	१६८
कर्णालंकारनाना	49	करुपान्ते सरसैकदा	२०४
कर्तृत्वादीनि यान्यासन्	४३६	कल्पोपसंहातिषु	288
कपूरचूर्णं कपिलाज्यपूतं	१०९	कल्याणं नो विधत्तां	५२
कपूरागरुकुङ्कुमा	इ ७५	कल्याणवृष्टिभिरिव	२४१
कर्पूरादिकवस्तुजात	२०५	कल्याणि त्वं कुन्दहास	१७१
कर्प्रेण युतैहेवङ्ग	२२७	कल्याणिनं सरस	88
कर्मणां फलदातृत्वं	४९५	कछोलोछासिता मृता	२४९
कर्मपाशनाश नील	३११	कल्हारश्रीमञ्जरीपुञ्ज	१६९
कर्मशास्त्रे कुतो ज्ञानं	409	कल्हारोत्पळमास्त्रिका	२५१
कलक्कः कस्तूरी रजनि	883	कवीनां सन्द्भस्तवक	१३७
कलत्रं धनं पुत्रपौत्रादि	३२१	कवीन्द्राणां चेतःकमल	१२९
कलत्रं वैधात्रं कति	१४९	कश्च कुलक्षयहेतुः	४६१
कलत्रं सुता वन्धुवर्गः	१३	कस्तूरिकाकुङ्कुम	386
कलरवन्पुर	२९२	कस्तूरिकाइयामल	१९०
कलाभिरिन्दोरिव	३०२	कस्तूरीतिलकाञ्चिते	२७३
कलाभ्यां चूडालंकत	२६	कस्त्वं को ऽहं कुत आयातः	332

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
कस्मारिसद्धि स्त पसो	४५८	कान्त्या निन्दितकुन्द	३०४
कस्माद्भयामिह मरणात्	४५४	कान्त्या संफुछमछी	६१
कस्मैचित्सुचिरात्	२०३	कामं क्रोधं लोमं मोहं	333
कस्म नमांसि देवाः	४५५	कामनाशनाय शुद्ध	२०७
कस्मे स्पृह्यति कमछा	४५६	कामातङ्काः खण्डितो वा	888
कस्य क्रिया हि सफला	४५९	का मे भीतिः का श्वतिः	900
कस्य न शोको यः स्यात्	४६०	कायः करोतु कर्माणि	488
कस्य वशे प्राणिगणः	४५५	कायः क्षिष्ठश्चोपवासैः	880
का करुपलता लोके	846	कारणोपाधिचैतन्यं	४०६
का च परदेवतीका	849	कारुण्यामृतवर्षिणं	38
का च सभा परिहायी	840	कार्यकारणवाच्यांशी	408
काचिद्वायति किन्नरी	२१६	कार्यभूतो यथाकाशः	804
कातेकान्ताकस्त	229	कालत्रये यथा सर्पी	498
का ते कान्ताधनगत	३३०	कालभीतविप्रवाल	308
का दुर्लभा नराणां	846	काल्भेरवाष्ट्रक	300
कान्तं कारणकारणं	३९३	कालाम्बुदालिललितो	200
कान्तं वक्षो नितान्तं	388	कालारातेः करात्रे	े ५३
कान्त्यम्भःपूरपूर्णे	3 5 3	का छिकातिमिरकुन्तला	२४८

	पृष्ठम्		वृष्ठम्
कावेरिकानमद्योः	३१५	किं लघुताया मूर्ल	४५७
काशीक्षेत्रं शरीरं	२९७	किं शक्षं सर्वेषां	846
काशी धन्यतमा	१८४	किं शोच्यं कार्पण्यं	४५६
काइयां हि काशते काइ	ग्री २९७	किं संपाद्यं मनुजैः	४५७
काऽहर्निशमनु चिन्त्या	४५५	किं संसारे सार	४५३
किं गहनं खीचरितं	848	किं सातव्यं पुरुषे:	840
किं जन्म विषयसङ्गः	४६१	किमहर्निशमनु चिन्त्यं	77
किं जीवितमनवद्यं	४५४	किरन्तीमङ्गभ्यः किरण	१३०
किं ज्योतिस्तव भानुमान	र ४२३	किरीटं वैरिक्चं परिहर	१३२
किं दानमनाकाङ्क	४५५	किरीटे निशेशो	२४
किं दुष्करं नराणां	४५९	किरीटो ज ्ज्वलत्सर्व	३७२
किं नः प्राप्तमितः पुरा	४६४	कु चा क्रितविप क्रिकां	२३७
किं पारमार्थिकं स्थात्	४६०	कुचौ सद्यः खिद्यत्तट	१४५
किं ब्र्मस्तव साहसं	38	कुश्चितैः कुन्तलैः	३८८
किं भाग्यं देहवतां	४५९	कुण्ड अतिविधकोण	280
किं मरणं मूर्वत्वं	४५४	कुतोऽवीची वीचि	२८२
कि मिथ्या यद्विचा	४६०	कुत्र विधेयो यतः	४५५
किं यानेन धनेन	90	कुत्र विधेयो वासः	४५६

	पू ष्टम्		पृष्ठम्
कुत्र विषं दुष्टजने	846	केयूराचैर्भूषितो वा	४१६
कुत्रानृतेऽप्यपापं	४५९	केवलमतिमाधुर्य	११०
कुमारेशसूनो	80	केशोद्भृतरद्भुतामोदपूरैः	१६८
कुरक्ने तुरक्ने	२६३	कैलासरेशलिविनास	११७
कुरुते गङ्गासागर	३३१	कैलासाचलकन्दरा	२६६
कुवित्रिवीणमार्ग	६३	कैलासे कमनीयरत	१०५
कुर्वाणोऽपि दुरारम्भान्	१७१	को जीवः कः परश्चात्मा	४९२
कुर्वे गर्वेणापचारान्	१७७	कोटीराङ्गद रत	२७०
क्रुरमाण्डकोशाताके	२२७	को धन्यः संन्यासी	४५९
क् रमाण्डवातीक	११०	को नरकः परवशता	848
कुच्छ्रे: कोटिशतै:	२८६	के।ऽनर्थफड़े। मानः	17
ऋ तपरिकर बन्धा	१९४	कोऽन्धो योऽकार्यरतः	४५५
कृतान्तस्य दूतेषु	88	को ब्राग्नणैरुपास्थो	४६०
क्रपापाङ्गालोकं वितर	१६१	को माया परमेशः	77
कुपापारावारः	३८४	को ऽयं देहे देव इतीत्थं	383
कु पापारावारां	२९०	को वर्धते विनीतः	846
क्रुडण गोविन्द हे राम	३८७	कोशानेतान् पद्ध	380
केनाशोच्यः पुरुषः	840	कोशेषु पद्मखाध	२९६

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
को ह्येत्रान्यादात्मनि	३४३	क्षिप्रं छोके यं भजमानः	90
क्रियमाणे विलुठने	४३७	क्षीरनीरविवेकज्ञो	888
क्रीडार्थं सृजासि	४२	क्षीरमेतदिद्मुत्तमोत्तमं	२२६
कुष्यत्यद्धा ययोः स्वां	६५	क्षीरयोगाद्यथा नीरं	888
कुष्यद्गैरीप्रसादा	६४	श्चुनृड्भ्यां पीडितः प्राणी	830
कचिच्छैवै: सार्ध	४२७	क्षुतिपपासान्ध्यवाधिर्य	५१३
काचिद्वालैः सार्ध	४२५	क्षुद्रयाधिश्च चिकित्स्यतां	४२२
कणत्काञ्चीदामा करि	१२६	क्षेत्रज्ञत्वं प्राप्य विभुः	388
कणितकिङ्कणीनूपुरी	२५७	क्षोणी यस्य रथो	९२
कणद्रत्नमञ्जीर	३७५	क्ष्त्रेलः पीता दुग्धवद्वा	288
कापि प्रोद्धटपद्मराग	866	ख	
काहं मन्दमतिः क	२१७	खट्वाङ्गोद्प्रपाणेः	Eq
क्षणमथ जगद्म्ब	२३४	खलसहवासं विघटय	63
क्षणमिव दिवसान्	88	ग ं	
क्षणे क्षणेऽन्यथाभूता	४८९	गगनधुनीविमलजलैः	8 8 2
क्षत्रत्राणकरी	२६७	गङ्गातीरमनुत्तमं	२८५
क्षमामण्डले भूपभूपाल	३२२	गङ्गाष्ट्रकमिदं पुण्यं	२८३
क्षितौ षट् शब्बाशहिसम	१२८	गजवदनस्कन्दघृते	206

	<u> घृष्ठम</u>		म्बर
गणाविनाथं वदुकं	२१५	गाम्भीर्यं परिखापदं	35
गणशाणिमाचाविछै:	२५९	गायत्रीं गरुडध्वजां	२७५
गणेशैर्प्रहैरम्ब नक्षत्र	१५४	गायन्तीः कलवीणया	१९०
गतं तदेव में भयं	२९४	गिरामाहुर्देवीं दुहिण	१४९
गतास्ते मञ्चत्वं द्वंहिण	१४८	गिरीशं गणेशं गले	७१
गते कणीभ्यण गरुत	१३८	गिरौ मान्नवासे	v
गतैर्माणिक्यत्वं गगन	१३५	गीयते श्रुतिभिस्तस्य	३९९
गत्त्रा गान्धारदेशं स	४३८	गीर्देवतेति गरुड	२७८
गन्तव्यं किमिहास्ति	४६४	गुडर्धिसहितं	१०६
गन्धपुष्पयवसर्षप	२२०	गुणत्रयव्यतीतोऽहं	४६८
गन्धर्वामरयक्ष	२७१	गुणवृत्तित्रयं भाति	४१५
गन्धसा रध नसार	२४६	गुणाः कुर्वन्ति कर्माणि	408
गभीरे कासार	२८	गुरुचरणाम्बुज	३३४
गरलं जगदुपकृतये	८३	गुरुत्वं विस्तारं क्षिति	१४५
गर्भान्तःस्थाः प्राणिनः	९६	गुरुर्वेहा खरं साक्षात्	880
गलहानगण्डं	84	गुरुस्त्वं शिवस्त्वं	२६०
गलन्ती शम्भो	२६	गुरोरष्टकं यः पठेत्	३२३
गळे रेखास्तिस्रो गति	१४२	गुहायां गेहे वा	29

	मृष्ठम्		पृष्टम्
गृहमेधिनश्च मित्रं	848	घृ तश्रीरद्राक्षाम धु	१५९
गृहाण परमामृतं	२०१	च	
गेयं गीतानामसहसं	333	चकं सेवे तारकं सर्व	१७८
गोत्रं सम्यग्मृषितं वा	४१७	चक्रस्थे ऽचपले	२७०
गोपाछं भूछीछा	३९३	चक्षुः पर्यतु नेह	२१४
गोपीमण्डलगोष्ठी	"	चक्षुःप्रेङ्कत्प्रेमकारुण्य	१७६
गे।विन्दाद्धिकं न	९३	चळ्ळद्वालातपज्योत्स्ना	१७४
गोविन्दाष्टकमेतत	३९४	चळ्रदेवकराभिः	२०२
गौरीविलासभवनाय	9.86	चण्डीवक्त्रार्पणे रुछो:	६४
घ		चतुःषष्ट्या तन्त्रैः	१३२
घटकुड्यादिकं सर्वे	४६९	चतुर्भिः श्रीकण्ठैः	१२७
घटद्रष्टा घटाद्भिनः	४९३	चतुश्चत्वारिंशद्विलस	999
घटनीरात्रपिष्टानां	800	चन्द्रापीडानन्दित	२५४
घ टाकाशमहाकाशो	484	चन्द्राकीनलकोटि	२६७
घटावभासको दीपो	868	चन्द्रोद्धासितशेखरे	60
घटावभासको भानुः	५१०	चपलं मम हृद्यक्षि	68
घटो वा मृत्यिण्डो	२७	चम्पकपङ्कजकुरवक	206
ध नसारगौरगात्र	८३	चरणनि छन्यु गर्म	२३३

	वृष्ठम्		पृष्ठम्
च छःकुन्तलान्त	२५९	चूर्णीकृतं द्रागिव	288
चलन्त्या मम्बायां	२०२	चेतो जातप्रमोदं	६२
चाञ्चल्यारुणलोचना	२७३	छ	
चाम्पेयगौरार्ध	३१८	छन्दःशाखिशिखान्वितैः	30
चारुगोरोचनापङ्क	१६८	छन्ने ऽविद्यारूपपटेनैव	800
चारुसितं सोमकला	३०३	छाया स्थाणोरपि	68
चित्तं चैतन्यमात्रेण	५०२	জ	
चित्तेन्द्रियाणां चिर	४८४	जगजालमेतत्त्वयैवाम्ब	840
चिदंशं विभुं निर्भलं	३५३	जगत्क्रमधीरान् वचो	"
चिदमृतसुखराशौ	५१३	जगत्कारणमञ्जानं	409
चिदानन्दसान्द्राय	વ	जगत्त्रयीख्यात	200
चिदानन्दसुधाम्भोधेः	१७२	जगत्पवित्रि मामिका	908
चिदेव देहस्तु चिदेव	५११	जगत्सूते धाता हरि	858
चिद्रपत्वाम्न मे जाड्यं	4 १ ६	जगन्नाथ मन्नाथ	88
चिन्तामणिमयोत्तंस	१७७	जटारुणं चन्द्रकला	१६७
चिन्तामणिरिव दुर्छभ	४५६	जटिलो मुण्डी	330
चिम्मात्रैकरसे विष्णी	408	जडता पशुता	8\$
चूताशोकविकासि	२०९	जडत्वियमोद्दवधर्माः	418
s. s. 35			

s. s. 35

	वृष्ठम्		पृ ष्टम्
जननमृतियुतानां	े ४६	जलादन्य इवाभाति	४०६
जननि चम्पकतैलमिदं	२२३	जलान्तकेलिकारिचारु	266
जनित्री पिता च	१३	जले शैत्यादिकं यदत्	४१२
जन्ममृत्युघोरदुःख	३०८	जागरस्त्रप्रयोरेव	866
जन्ममृत्युजरा दोष	४३८	जागरेऽपि धियस्तू व्णीं	77
जन्ममृत्युसुखदु:ख	494	जामत्स्वप्रसुषुप्तिषु	808
जपो जरुपः शिल्पं	१३१	जामदादित्रयं यस्मिन्	४१५
जम्बीरनीराञ्चित	११२	जामदृष्ट्वा स्थूलपदाथा	339
जम्ब्वाम्ररम्भाकल	२२६	जाप्रदेहवदाभाति	880
जय कैलासानिवास	68	जातीकोरकतुल्य	२१२
जयानन्दभूमन्	68	जातीचम्पकपाटलादि	१८७
जराजन्मगर्भाधि	२२	जानुद्वन्द्वेन मीनध्यज	46
जरेयं पिशाचीव	३५५	जालन्धरोड्याणन	828
जेलच्युताच्युतो कराग	२८८	जीमूतश्यामभासा	३५८
जलज चुतिना करेग	२२०	जीवभावमनुप्राप्तः	४३६
जिल्धिमथनदक्षी	80	जीवात्मना प्रवेशश्च	894
जलविन्दुभिराकाशं	490	जीवाद्भित्रः परेशोऽस्ति	428
जलसार्क जल चोमि	४१२	जीवेश्वरादिभावेन	868
			1.5

	पृष्ठम्		वृष्ठम्
ज्ञाप्तिः सर्वशरीरेषु	68	ड	100
इस्य नास्त्येव संसारी	888	डमरुडिण्डिमजईर	२३२
ह्यांशी मूतान प्राणिनः	99	डम्ब र मम्बुरुहामपि	4
ज्ञाते स्थाणी कुतश्चोरः	४१५	ढ	
ज्ञानं विश्वेपावृतिरहितं	८५	ढकाक्षसूत्रशूलदुहिण	64
ज्ञानमेक सदा भाति	403	ण	- "
ज्ञानविज्ञाननिष्ठो ऽयं	408	णाकारगर्भिणी	65
ज्ञानाज्ञानविलासोऽयं	896	णानेत्येवं यनमनुमध्य	8.0
ज्वलक्वान्तिव ह्यि	२६३	त	1
ज ्वलस्कोटिबालाक	240	तकारी विषयाध्यासी	403
ज्वालेषः सकलामरा	३४	तकादि छवणोपेत	800
झ		तिचन्तनं तत्कथनं	889
झणत्कगत्म ङ्कुण	३१८	तज्ज्ञानं प्रशमकरं	888
झणुतकझङ्किणु	64	तटित्वन्तं शक्तया	. 234
		तटिद्वर्णे वस्त्रे	398
टङ्कारस्तव धृतुवी	64	तदिद्वाससं नील	308
ठ		तिहें खातन्वीं तपन	139
ठाक्रतिरिव तव	64	तत्त्वंपदार्थशुद्धयर्थं	828

	पृष्ठम्		मुष्ठम्
तत्त्वंपदार्थौ निणीतौ	४९५	तनीयां सं पांसुं तव	१२५
तत्त्वमस्यादिवाक्यं च	४९६	तनुच्छायाभिस्ते तरुण	१२९
तत्त्वमस्यादिवाक्येषु	४९७	तनोतु क्षेमं नस्तत्र	१३६
तत्त्वमस्यादिवाक्योत्थं	४९२	तन्महापातकं हनित	४७१
तत्त्वमोः पदयोरैक्यं	४३४	तपनीयमयी सुत्छिका	२१९
तत्त्वमोर्बोध्यतेऽथापि	7,9	तपोयज्ञदानादिभिः	५०६
तत्त्वातीतः परात्माऽहं	४६८	तप्तस्वर्गच्छायजटा	९८
तत्त्वार्थमन्तेवसता	3 • 3	तरङ्गत्वं ध्रुवं सिन्धुः	480
तत्र कामेशवामाङ्के	१६८	तरज्ञ भुक्रटीकोटि	१६६
तत्र वप्रावलीलीला	१६६	तरङ्गसङ्गसैकता	२८८
तत्र स्फाटिकपीठमेत्य	१९४	तरुणारुणमुखकमछं	३८२
तत्रैव चिन्तामणि	१६६	तर्पणं स्वसुविनेव	४९९
तथान्ये विकल्पेषु	१५५	तव तत्त्वं विमृशतां	१७९
तथायमात्मवद्गाति	880	तव दहनसदृक्षेः	२०४
तथा रागादिभिवर्गैः	४३७	तव देवि गुणानुवर्णने	२३२
तथैव प्रकृत तत्त्व	838	तव देवि सरोजिवहयोः	२३४
तदर्थस्य च पारोक्यं	४९६	तव मन्वतिसंजपतः	८६
तद्भज्जुरन्ध्रनाशेषु	808	तव स्तन्यं मन्ये धराणि	883

	वृष्ठम्		पृष्ठम्
तव स्वाधिष्ठाने हुनवह	१३४	तारुण्योत्तुङ्गितकुचे	१७७
तव हितमेकं वचनं	380	तार्किकाणां तु जीवेशौ	408
तवाज्ञाचकश्यं तपन	१३४	तावत्सर्वे सत्यमिवाभाति	३४५
तवाधारे मूळे सह	१३५	तितीर्षया भवाम्भोधेः	808
तवानुप्रहिनिभिन्न	१७९	तुभ्यं मातयीऽखि	१८२
तवापर्णे कर्णेजपनयन	१३९	तेजःस्तोमैरङ्गद	९६
तस्मादेतत्त्रयं भिष्या	488	तोयाश्रयेषु सर्वेषु	888
तिसन्तु ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्ज्	१८६	त्यक्तां त्वचमहिर्यद्वत्	४०७
तस्य मध्ये मणिद्वीपः	१६६	त्यक्त्वा गृहे रतिमधो	888
तस्या वृष्टेर्विरामाय	५०३	त्यक्त्वा ममाहमिति	४४५
तापत्रयविनिर्मुक्तो	४६९	त्यक्त्वैषणात्रयमवेदित	,,
तापत्रयार्के संतप्तः	४९१	त्रयाणां देवानां त्रिगुण	१३१
तामेवाद्यां ब्रह्मविद्या	१७४	त्रयीवेद्यं हृद्यं	२६
ताम्बूछं विनिवेदयामि	२१५	त्रिकलाट्यां त्रिह्छेवां	860
ताम्बूलिनिजितसुतम	२२७	त्रिकूटनाम्नि स्तिमिते	868
ताम्बूलोद्गासिकवक्त्रैः	२१६	त्रिकोण उदितप्रभे	२१०
ताम्रकल्पितदेवादि	883	त्रिगुणात्माशेषछोक	800
तारानाथकलाप्रवेश	२०७	त्रिपुटी क्षीणतामावि	403

	पृष्ठम्		द वम्
त्रि पुरासुधार्णवासन	२०६	त्वदीयं सौन्द्र्यं निर्ति	१६३
त्रिविधा लक्षणा ज्ञेया	४३३	त्वदुन्मेषलीलानुबन्धा	१५५
त्रैलोक्यमोहनमिति	२०८	त्वद्भक्तानामम्ब	१७६.
त्रैविष्टपरिपुवीर मं	३९२	त्वन्मुखाम्बुजविछोक	288
त्र्यक्ष दीनसत्कृपा	380	त्वमप्यम्ब मां पश्य	२३
स्वतीरे मणिकणिके	२८४	त्वमप्येवमनेकेषु	४३८
स्वत्तीरे मरणं तु	२८५	त्वमर्कस्त्वमिन्दुः	२६०
त्वत्तो जगद्भवति देव	७३	त्वमर्थमेवं निश्चित्य	४९४
स्वत्पादाम्बुजमचेयामि	३३	त्वमाचामोपेन्द्र	394
स्वत्पादुकानुसन्धा न	१७९	त्त्रमेका छोकानां	३०
त्वत्प्रभुजीवप्रिय	384	त्वमेव कारणं कार्यं	१७०
स्वद्क्णोः कटाक्षः	88	त्वमेवासि दैवं	308
त्वदन्यः पाणिभ्यामभय	१२६	त्वया हृत्वा वामं वपु	930
त्वद्वयः शर्णयः	१७	त्विय मिय चान्यत्रैको	333
त्वद्-यस्मादिच्छाविषय	१६२	त्वरितं किं कर्तव्यं	843
त्वद्मलवपुरुद्य	२०५	त्वामाश्रयद्भिः कवरी 🦠	888
रवद्म्बुलीनदीनमीन	२९३	त्वामेवाहं स्तौमि नित्यं	808
स्वदीयं सौन्दर्यं तुहिन	926	थ	. (1)

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
थूत्कारसास्य मुखे	20	दिकाली वेदयन्ती	३६७
द		दिग्घास्तिभिः कनक	200
दक्षहस्तनिष्ठजात	३०८	दिनयामिन्यौ सायं	230
ददाने दीनेभ्यः श्रिय	680	दिव्यधुनीमकरन्दे	३२५
दद्याद्यानुपवनी	२७८	दि व्याकल्पोज्ज्वलानां	६ १
द्धिदुग्धघृतैः	२२१	दीनमानवालिकाम	309
द्ध्याज्यादिद्रव्यक	९७	दु:खाम्भोधिगतो	264
द्यनीयश्च द्यालुः	66	दुग्धमेतद्नले	293
द्यालुं गुरुं त्रहानिष्ठं	५०६	दुग्धैर्भध्वाज्ययुक्तः	104
दरिद्रं मां विजानी हि	१७५	दुराशा भू थिष्ठे	30
दरिद्रोऽस्म्यभद्रोऽस्मि	१९	दुष्टान्दैत्यान्	200
दशशीवसुमं सपुत्रं	३७९	दूरीकृतसीतातिः	३८२
दशाङ्गं धूपं	३९६	दूरीकृतानि दुरितानि	88
दानं प्रियवाक्सहितं	४५६	दूर्वया सरसिजान्वित	288
दामोदर गुणमन्दिर	३२६	हगन्ते विलोला सुगन्धी षु	१५७
दारिद्याब्धौ देवि ममो		हरहरयो हो पदार्थी	849
दारिद्याशा यथा नास्ति	480	हशा द्राधीयस्या दर	१३९
दाहको नैव दाह्यं स्थान्	800	दृशि स्कन्दमूर्विः	१२

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
हृश्यते तत्र मुखाम्बुजं	२१४	देहाभ्यासो हि संन्यासो	400
ह इयाहृश्यविम् ति	२६६	देहेन्द्रियप्राणमनो	४०९
दृष्टा नाना चारुद्शाः	४१६	देहोन्द्रयमनःप्राणा	888
दृष्ट्वा गीतास्वक्षरतत्त्रं	३४१	देहेन्द्रियादयो भावा	४९३
देयासुर्मृधि राजत्	६ ३	देहोन्द्रयादिधमीन् यः	४३२
देवतान्तरमन्त्रौघ	१६९	देहेन्द्रियादिसाक्षी यः	77
देवराजसेव्यमान	२९८	देहा देवालयः प्रोक्तो	४९९
देवस्याङ्काश्रयाया:	५ ३	देहो नाई प्रदृश्यत्वात्	४०९
देवि सर्वानवद्याङ्ग	१७१	देहो नाहमचेतनो	४६२
देवी सर्वविचित्र	२६७	दैवतानि कति सन्ति	३०४
देवेभ्यो दानवेभ्यः	६२	द्रुततरतुरगैः	२३०
देवो भीति विधातुः	३६२	द्वन्द्वादिसाक्षिरूपोऽहं	४६८
देशाभावात्क गन्तव्यं	५१७	द्वन्द्वेकत्वं यश्च मधु	\$85
देहं प्राणमपीन्द्रियाण्यपि	१०३	द्वित्वं भात्यक्षिदोषेण	804
देहत्रयमिदं नित्य	880	द्वैतं मय्याख्य	४६२
देहत्रयमिदं भाति	884	ध	1
देहात्मधीवद्भह्यात्म	890	धनुः पौष्पं मौर्वी मधु	१२६
देहादिभावं परि	208	धन्यां सोमविभावनीय	२७४

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
धाम्मिल्ले तव देवि हेम	२२३	ध्वनिध्वंसवीणा	3
धर्म सेतुपालकं	२९९	न	
धर्मस्थापनदक्ष	20	नखानामुद्यातैर्नव	१४२
धर्मों मे चतुरङ्बिकः	३५	नखैनीकस्त्रीणां कर	880
धातुर्लोकः साधितो वा	४२०	नग्रो निस्सङ्गशुद्धः	७६
धाम्नां धाम प्रौढरुचीनां	99	न च प्राणसंज्ञो	४५१
धीयन्त्रेण वचे।घटेन	३६	न चाकाशो न शब्दश्च	१७३
धुनोतु ध्वान्तं नस्तुछित	१३५	न चैकं तदन्यत्	884
धूपं तेऽगरुसंभवं	२११	न चोध्वे न चाधो	884
घृतिस्तम्भाधारां	3 8	न जापन में स्वप्नको	883
धेनुकारिष्टहा	३८७	न जानामि शब्दं	Ę
धैयाङ्करोन निभृतं	५०	नतिभिर्नुतिभिस्त्वमीश	86
ध्यातव्याभावविज्ञा नं	४०२	नतेतरातिभीकरं	8
ध्यात्वा चित्ते शिवाख्यं	4	न तेषां समुदायोऽसि	830
ध्यानयोगेन मासैकात्	४७२	न त्वं देहो नेन्द्रियाणि	400
ध्यानाञ्जनेन समवेक्य	88	न त्वं देहोऽसि दृश्यत्वात्	845
ध्यायन्नित्थं प्रभाते	६२	न दृष्टिलक्ष्याणि	\$28
ध्वनन्मृदङ्गकाहलः	858	न निरोधो न चोत्पत्तिः	838
s. s. 35 A			

पृष्ठम् पृष्टम् ननु ताडितोऽसि नमः शिवाभ्यामश्चभा 60 923 न पुण्यं न पापं नमः सिचदानन्द ४५२ डे ७७ न मनस्त्वं न वा प्राणो ४३० म भवानिन्द्रियाण्येषां 829 म भूमिन चापो न वहिने ७२ न मनोऽहं न बुद्धिश्च 802 न भूमिन तोयं नमस्कारोऽष्टाङः 888 3900 नमस्ते नमस्ते विभो म भोगे न योगे न वा ३२२ UB नमस्ते नमस्ते समस्त समः केकिने शक्तये 23 300 नमस्त सुमित्रासुपुता नमः शिवाभ्यां कलिना १२२ 360 समः शिवाभ्यां जगदी न माता पिता वा 888 न मृत्युन शहूा ममः शिवाभ्यां जटिलं 223 848 न मे देवरागी नमः शिवाभ्यां नवयी 228 848 न मे बन्धों न मे मुक्तिः ५१२ नमः शिवाभ्यां परमौ १२२ न मे लोकयात्रा **स**मः शिवाभ्यां पशुपा 888 288 नमा गौरीशाय समः शिवाभ्यां रथवा 973 6.48 नमा भक्तियुक्तानु समः शिवाभ्यां विषमे 300 नमीवाकं श्रुमो नयन सम: शिवाभ्यां वृषवा 254 188 नमीवाकमाशास्त्रहे समः शिवाभ्यां सरसो 248 नमो विश्वकर्त्रे नमी सनः शिवाभ्यामातिस् 300 222

	षृष्ठम्		पृष्ठम्
नमों इस्तु नालीक	209	नष्टे पूर्वविकल्पे तु	898
नम्राङ्गाणां भक्तिमतां	94	न संभवति साउप्यत्र	845
नम्रीभूय कृताञ्जलि	२०३	न सांख्यं न होवं	884
नरं वर्षीयांसं नयन	१२८	न हि प्रपञ्जो न हि	486
नरत्वं देवत्वं नगवन	20	नाकसीणां किन्नरीणां	800
नरातङ्कोटृङ्कः	390	नागररामठयुक	8.45
निलनीदलगतजलमि	३२८	नागेन्द्रहाराय	848
नालिनीदलगतजलव	848	नाडीषु पीड्यमानासु	486
नवजलद्युति	298	नादानुसंघान नमोऽस्तु	878
नवनीपवनीचास	853	नादे नारदतुम्बुराख	२७१
नवरत्नमये मयापिते	२२२	नानाकारै: शक्तिकद्म्बैः	२५६
न वर्णा न वर्णीश्रमा	888	नानाच्छिद्र य टोद्र	805
न विसारामि चिन्स्ति	१७६	नानात्माभिमतं नैव	850
नबी नाके भाजन्मणि	950	नानादेशसमुस्थितैः	660
न वें प्राध्ये राज्ये	368	नानायोगिसुनीन्द्र	159
न शक्रोमि कर्तु	86	नानारत्नगुलुच्छा	150
न शास्ता न शास्त्र	885	नानारत्नावीचित्र	284
न शुक्र न कुड्ण	77	नानारूपवती बोबे	830

	मुष्ठम्		पृष्ठम्
नानारूपव्यतीतोऽहं	४६८	निक्षिप्तो विपिनेऽतीव	४३६
नानाविघत्वं कुम्भानां	४०८	निजे मानसे मन्दिरे	३७६
नानाविषेषु कुम्भेषु	99	नितान्तकान्तद्दन्तकान्ति ः	२
नानाहेमविचित्राणि	१०७	नित्यं योगिमनः सरोज	84
नानैतान्येकरूपस्त्वं	४३०	नित्यं स्नेहातिरेकात्	३६६
नाभीचकालवालात्	५७	नित्यं स्वोदरपूरणाय	80
नाभीनालीकमूलात्	३६३	नित्यः शुद्धो निष्कल	२५५
नारायण करुणामय	३२६	नित्यमेव नियमेन	२४८
नारीस्तनभरनाभी	३२७	नित्यशुद्धविमुक्तोऽई	४६७
नालं वा परमोपकार	33	नित्यस्फूर्तिमयोऽस्मि	४६४
नालं वा सक्तदेव देव	38	नित्यानन्दकरी	२६५
नासन्न सन्न सदसन्न	884	नित्यानन्दरसालयं <u></u>	३८
नाहं खादिरिप स्फुटं	४६३	नित्याय त्रिगुणात्मने	80
नाहं जातो न प्रवृद्धो	808	नित्याचैनमिदं चित्ते	280
नाहं देहा न मे देह:	803	नित्योऽहं निरवद्योऽहं	४६७
नाहं देहा नेन्द्रियाणि	४०३	नित्योऽहं निर्विकरुपाऽहं	४७२
नाहं प्राणो नैव शरीरं	388	निदानं यद्ज्ञान	885
नाहं मन्ये दैवतं	१७१	निद्रादेहजदुःखादि	860

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
निघेहि मणिपादुको	१९३	निर्यद्दानाम्बुधारा	48
निबद्ध शितिपट्टक	२००	निर्छेपस्य कुतो गन्धः	३९८
निमेषोन्मेषाभ्यां प्रखय	१३८	निवर्तयन्तीं निखिले	864
निम्बूकाई कचूत	२१२	निवासः कैलासे विधिशत	१६२
निरङ्क्यानां श्वसनो	४८३	निवृत्तिः प्रतिष्ठा च	१५३
निरञ्जनस्य कि धूपैः	३९८	निश्वासलोपैर्निभृतैः	864
निरस्तातिशयानन्दं	४९७	निषेधे कृते नेति नेतीति	400
निरस्तातिशयानन्दः	४९५	निष्कलोऽहं निष्कियोऽहं	४६८
निर स्ता शेषसंसार	४९४	निसर्गक्षीणस्य स्तन	888
निराकारं कापि	४२७	निहितं कनकस्य संपुटे	२२०
निराकारं जगत्सर्व	488	नीराजनं निर्मेखदीप्ति	११३
निराधारस्वरूपाऽइं	४६९	नीरात्क्षीरं पृथक्कत्य	888
निराधारा निर्विकारा	५०२	नीलपट्टमृदुगुच्छ	888
निरावरणचैतन्यं	800	नूनं सिद्यासनेश्वर्या	860
निरुपमनित्यनिरंशके	४७६	नृत्तारम्भेषु इस्ताहत	44
निर्गतोपाधिराकाश	४०६	नेत्रे ययोन्मेषनिमेषशून्ये	858
निर्देतोऽस्म्यहमस्म	४६३	नैवेद्यमात्मिलिङ्गस्य	800
निर्मलस्य कुतः स्नानं	३९८	नो वा यागैनैंव पूर्तादि	१७२

7. 1	५ ८म्		ब्रह म्
नो शक्यं स्मातकभ	७६	पद्मानन्दप्रदाता	इहप.
स्यक्त्वें न्तुर्वराभृतिभ	६६	पयोम्भोधेद्वीपात्	394
•यङ्कुपाणये शिवं	388	परप्रेमास्पद्तया	868
न्यस्तो मध्ये सभायाः	५६	परत्रह्मापीड:	368
प		परमामृतमत्तसुन्द्री	488
पङ्क्योपविष्टान्परितस्	तु २१३	परस्पराविरुद्धं स्थात्	833
पञ्चनहामयो मञ्चः	१६७	परागमद्रीन्द्रसुने	800
पञ्चाक्षरं पावनमुख्चरन्	तः ४७९	पराजेतुं रुद्रं द्विगुण	884
पञ्चास्त्र शान्त पञ्चास्य	१०७	परात्मानमेकं जगद्वीज	७२
पण्डितस्तत्र मेधावी	४३९	परिधीकृतसप्तसागरं	२३०
पदं ते की तीं नां प्रपद	१४७	परिपतितपरागैः	860
पद्न्यासकी डापरि	79	परिपूर्णस्य नित्यस्य	486
पदयोरैक्यबोधस्तु	408	परिभ्रमन्ति ब्रह्माण्ड	808
पदाम्बुजमुपासिर्तुं	२०१	परिमातुं तव मूर्वि	66
पदार्थमेव जानामि	४९२	पर्यञ्चतरुपोपरि	१६७
पदे पदे यत्परिपूजकेश	य:२३३	पर्यंङ्करज्जुरन्ध्रेषु	804
पदे पद सर्वतमा	888	पवित्रं चरित्रं विचित्रं	306
पद्मकान्तिपद्पाणि	२४७	पवित्रीकर्तुं नः पशुपति	258

	मूछम्		पृष्ठम्
पशुं वेत्सि चेन्मां	96	पीतेन चातते य न तुर	362
प्रशुनां पति पापनाशं	90	पीनोतुङ्गपयोधराः	883
पर्यञ्गुद्धो ऽप्यक्षर	238	पुंनागनीखोत्पळ	888
प्र श्यञ्गुण्व न्न त्र	是司人	पुंनागमछिकाकुन्द	273
पातात्पातालपातात्	350	पुंस्कोकिलकलकाण	258
पातालं यस्य नालं	353	पुण्यपापरजः सङ्गो	388
पातुं कर्णाञ्जलिभिः	848	पुण्यानि पापकर्माणि	492
पात्रं किमन्नदाने	४६१	पुत्रवित्ताद्यो भावाः	888
पादाम्भोजन्मसेवा	३६१	पुनरपि जननं पुनरपि	३३२
प्राद्यं ते परिकल्पयामि	१९३	पुरन्दरपुरान्ध्रका	286
पापोत्पातविमोचनाय	३६	पुरः प्राञ्चलीनाञ्चनेया	304
यायाद्रकं खात्मनि	384	पुरारातेरन्तः पुरमास	886
पारिजातशतपत्र	228	पुरे पौरान्पश्यन्	858
पाहि मामुमासनोज्ञ	330	पुळिन्देशकन्या	
पिष्टं व्याप्य गुडं सहत्	490	गुष्टाबष्टम्भ भूतौ	FE
पिष्टादिगुं छ संपक्तीत्	Box	पुष्पवत्फुलताट ङ्कां	RCR
प्रीठीभूतालकान्तं	366	मुडपेषु तेषु नष्टेषु	808
पीतं ते परिकल्पयामि	284	मूजाद्रव्यसमृद्धमो	80
The second secon			

	पृष्ठम्		दृष्ठम्
पूजामिमां पठेन्नित्यं	२३५	प्रतिबिम्बचलत्वाद्या	४१२
पूजामिमां यः पठति	31	प्रत्यक्चैतन्यरूपो ऽहं	४६७
पूर्णेत्वान्निविकारत्वात्	488	प्रत्यक्परोक्षतेकस्य	४९७
पूर्णमद्वयमखण्डचेतनम्	५१५	श्रत्यक्षदेवता का	४६०
पूर्णस्यावाहनं कुत्र	३९८	प्रत्यग्बोधो य आभाति	४९६
पूर्वोत्तरे पारिलका	३१५	प्रत्यग्विमर्शातिशये न	४८६
पृथिवयप्सु पयो वहाँ	४७१	प्रत्यक्नं परिमार्जयामि	१९५
पृथिव्यां तिष्ठन्यो	३९०	प्रत्यहं भक्तिसंयुक्तो	२३५
पौरे।हित्यं रजनिचरितं	. 00	प्रत्याहारध्यान समाधि	२५४
अकाराज्यपार क्त	3	प्रत्याहारप्राणनि रोधा	98
प्रकाशमाने परमात्मभाने	गै४८६	प्रत्याहृतः केवलकुम्भकेन	४८३
प्रकृत्या रक्तायास्तव	१४०	प्रत्येकं जीवता नास्ति	488
'प्रचण्डप्रतापप्रभावा	३७८	प्रत्येकमपि तान्यात्मा	830
अचरत्यभितः प्रगल्भ	40	प्रदीप ज्वालाभिर्दिवस	840
प्रज्ञानघन एवाई	४६८	प्रदीपरत्नो ज्ज्वल	320
प्रज्ञामात्रं प्रापितसंवि	800	प्रपञ्चसृष्ट्युनमुख	388
अणम्यासकृत्पादयोस्ते	22	प्रभुस्त्वं दीनानां	२९
श्रतिपाद्यं तदेवात्र	४३५	प्रमूता भक्तिस्ते यद्पि	१६१

	व्यम		पृष्ठम्
प्रभो शुलगणे विभो	50	भाणादिप को रम्यः	840
ग्रमत्तवारुणीरभैः	188	प्राणाना यम्योमिति	246
त्रसाणं बोधयन्तं तं	838	प्राणायामं प्रत्याहारं	##8
ब्रमाणं भवाब्धेः	308	भाणाश्चरन्तु तद्वर्भैः	912
ब्रमाता च प्रमाणं च	402	प्राणी वाहं वाक्छ्बणा	188
ब्रसेयादित्रयं सार्थं	800	प्रातःकाले भावविशुद्धः	948
प्रलोभाचैरथीहरण	3.8	प्रातः पाहि महाविद्ये	१७२
ब्र बालप्रवाह्यमा	48	प्रातः स्तुवे पर्शियां	280
प्रविष्टो जीवरूपेण	838	प्रात: स्मरामि देवस्य	886
श्रवेशनिर्माकुठैः	868	प्रातः सारामि खलिता	238
प्रवेशितोऽसि स्षेऽसि	830	प्रातः स्मरामि हार्दि	\$58
प्रशानतिनद्रये नष्टसंशे	8 8	प्रातनमामि तमसः	"
वसहा संकरपपर परा	864	प्रातर्नमामि खाउता	218
त्रसीद् प्रसीद् प्रचण्ड	368	शातभेजामि मनसां	358
प्रह्वादनारद् षरा श्	398	प्रातभेजाभि ळाळेवा	234
त्रह्माचीस व हिः	88	शात र्छिङ्ग मुमापतेः	484
त्राक्षुण्या चक्सार्य	34	प्रात्वदामि खिळते	380
प्रा णसंचारसंशोषा	486	प्रान्तस्फुरद्विगल	200
s. s. 36			

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
त्रातं पदं प्रथमतः	२७७	बन्धूकामैभीनुमि	१७२
प्रारब्धक मवेगेन	४९७	बलमारोग्यं चायु	66
श्रियगतिरतितु <u>ङ्गो</u>	२२९	बहिद्शारे सर्वार्थ	२०९
भौढ नेमाकुळाया	६७	बहुभिरगरुधूपैः	२२२
प्रौढप्रौढिनजानु भूति	४६२	वहुविधपरितोष	82
प्रौढोऽई यौवनस्थो	७५	वाणत्रं वृषभत्वमर्घ	४६
प्त	N	बालस्तावन्क्रीडासक्तः	३२८
फलमपि भगवद्भक्तेः	४६१	बालार्कचुति दाडिमीय	२२१
फलमिह नृतया	66	वाछिशेन मया शोक्तं	१८३
फलाद्वा पुण्यानां	३०	बाल्यादिष्वपि जाग्रदा	१०३
फालेन भ्राम्यमाणेन	830	वाल्ये दुःखातिरेकात्	७४
व		बाह्वन्तरे मधुजितः	२७७
बद्धाः सम्यक्पावकाद्याः	886	बिम्बं विना यथा नीरे.	886
बद्ध्वा गले यमभटाः	३५१	बीजस्यान्तरिवाङ्करो	१८२
बद्ध्वा देशान्तरं चेरिः	४३६	बुद्धिः स्थिरा भवितु	84
बन्धत्रयाभ्यास	४८२	बुद्धिनीहं विकारित्वात्	808
बन्धमुक्तौ तथा देश	४३७	बुद्धः कर्तृत्वभोक्तृत्व	४१२
बन्धमोक्षादयः सर्वे	409	बुद्धः पूर्णविकासोऽयं	4810

	पूष्टम्		पृष्ठम्
बृ न्दावनसुवि	३९४	भक्तया किंतु समर्पितानि	228
ब्रह्मन् ब्रह्मण्यजिद्यां	३६६	भक्तयाऽभक्तया वाऽपि	863
ब्रह्ममस्तकावली	३०७	भगवति तव तीरे	२८२
ब्रह्म सत्यं जगन्मिण्या	४६९	भगवति भवछीछा	२८१
ब्रह्माण्डं खण्डयन्ती	२८१	भगवद्गीता किंचिद	332
ब्रह्मादिकं जगत्सव	488	भगवन् किमुपादेयं	४५३
ब्रह्यादि सम्बपर्यन्ताः	490	भगवन् भरी भयापह	16
ब्रह्मानन्द् जलेनैव	800	भज गोविन्दं भज	३२७
ब्रह्मानन्दाब्धिकञ्जोल	399	भण्डभण्डनठीछायां	808
ब्रह्मानन्दे प्रमत्तः खा	४३७	भद्राह्य भद्रदमारा	९६
ब्रह्मा विष्णू रुद्रहुताशी	३३९	भवद्गीरवं मह्ययुत्वं	88
ब्रह्म-द्रस्ट म रुद्र के	३४८	भवानि तव पादाब्ज	१७२
ब्रह्मेशाच्युतगीयमा न	२७१	भवानि त्वं दासे मिथ	१३०
ब्रह्मैवाहं न संसारी	४७२	भवानि स्तोतुं त्वां प्रभ	१५९
ब्रह्मैवाहमिदं जगच	४७४	भवानी भवानी	२६१
भ		भवान्ये भवायापि	88
भक्तिमहेशपद	84	भवाम्भोजनेत्रा	२६४
भक्तो भक्तिगुणावृते	३५	भवोत्तापाम्भोधौ	२९२

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
भानुकोटिभाखरं	296	भूतसङ्कनायकं	300
भानुस्फुरणतो यह	806	भूत्ये हरभूतयोः	88
भानोदन्य इवासाति	8.66	भूत्ये भवानि त्वां बन्दे	१८२
भानौ तमः प्रकाशत्वं	488	भूत्वा विमुक्तवन्धस्त्वं	839
भावाँ हैतं सदा कुर्यात	830	भूदारतामुदवह	88
भासा यस्य त्रिलोंकी	88	भूपेन्द्रत्वं प्राप्तमुज्या	888
भास्यं मेघादिकं भातुः	885	भूमा यसासासीमा	90
भाखन्मीकिकतेरणे	8.00	भूरम्भांस्य नलो ऽनिलो	808
भित्रप्रवृत्तिहेतुत्वे	837.	भूरिमारधर कुण्डली न्द्र	280
भुक्तिमुक्तिदायकं	288	भृङ्गीच्छानटनोत्कट:	316
भुक्तिमुक्तिदिव्य भो क	382	भोक्त्रा वहियथा भाग्यः	
भुजंगप्रयातं पठ	\$4. \$	भोम्यं तमोगुणः प्राहुः	408
भुजंगप्रयातं परं	₹८१	भ्रामद्रालकुलतुरुया	234
भुजंग प्रियाकल्प	39	भ्रमस्छुलितलोल	FA.
भु जंगाल्यवृत्तेन	88	भान्त्वा भान्त्वा यद्न्तः	
भुजाश्लेषात्रित्यं पुर	€83€	भूवी भुग्ने किंचिद्भुवन	
भुजे सन्ये वेणुं	363	33	
भूतमातिकदेहानां	806	मकरन्दझरी <i>म</i> ज्ज	१६६
Michael I Ash Gi shi	a - 4	in 14/2 , A 42 /8 , thanks	1 14 10

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
मझळप्रदाय गोतुरङ्ग	220	मध्याह्न मणिकर्णिका	२८६
-मजन्मातङ्ग कुम्भ	२८१	मनस्ते पादाङ्जे	रं ७
मञ्जीरी भूतभोगि	89	मनस्त्वं व्योम त्वं मरु	233
मञ्जीरे पदयोर्निधाय	२२२	मनोज्ञरम्भावन	888
मणिमुकुरे निष्पटले	१०९	मनोनिवृत्तिः परमो	२९६
मणिमौक्तिकनिर्मितं	२३९	मनोबुद्धय हंकार	848
मणिसदनसमुद्य	253	मन्त्रैः सर्वः स्त्राम्भिता वा	888
मणिस्यूतताटङ्क्षशोणा	६५४	मन्दं चारणसुन्दरी	२०२
मत्तो नान्यत् किंचिद	808	मन्दाकिनी सिछिछ	888
मत्तोऽन्यन्न हि किचि	४६३	मन्दा निन्दालोलुपाहं	१६६
मत्तो मारो यस्य ललाट	186	मन्दारकुन्दकरवीर	२२४
सत्स्यः कूमी वराहो	३६९	मन्दारमञ्जीकरवीर	808
मत्स्यादिभिरवतारैः	३२६	मन्दारमालाकलिता	288
मदिरेव मोहजनकः	४५३	मन्दारहेमाम्बुज	११२
महंदया ये दुराचाराः	303	मन्मना मीनवन्नित्यं	888
मधुकरवृतकुम्भ	2,30	मम न भजनशकिः	868
मधुवनचारिगि	2,40	ममाद्य देवी वटमूळ	302
सध्यस्थारुणरत	890	मिय सर्वे छयं याति	803

***	पृष्ठम्		रे डमे
मयूराधिरूढं	Ę	महीं मूलाधोर कमपि	१२७
मच्यास्मन्परमार्थके	४६३	महेन्द्रादिर्देवो	390
मर कतवरपद्मराग	890	महेशं सुरेशं सुराराति	6
मरुभूमी जलं सर्वे	५१0	महेशि वसुभिद्छैः	२०८
मलापहारिवारिपूर	२८६	महेश्वारे महामन्त्र	१७५
महति कनकपात्र	२२८	महां दुद्धान्ति ये मात	37
महागणेशप ऋरत	२	मा कुरु धनजन	३२९
महागभीरनीरपूर	२९३	मा गच्छ त्वमितस्ततो	३६
महादेव देवेश	१७	माणिक्यकेयूरिकरीट	208
महादेव शंभा	२४	माणिक्यपादुकाद्व-द्वे	"
महान्तं विश्वासं तव	१६१	मातः काञ्चनदण्ड	२२८
महामन्त्रराजान्तवीजं	१५५	मातः कुङ्कुमपङ्क	२२१
महाम्भोधितीरे	6	मातः पश्य मुखाम्बुजं	१९२
महाम्भोधेस्तीरे	३८३	मातः फालतले तवा	२२३
महायोगपीठे तटे	३७१	मातर्जाह्नवि शम्भु	२८३
महायोगपीठे परि	३५३	मातस्त्वां द्धिदुग्य	२२५
महारत्नपीठे शुभे	३७५	माता च पार्वती देवी	२६७
सहिमा तव न हि	८९	मात्रातीतं खात्म	の手手

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
माधुरीसौर भावास	१८३	मुक्तामुक्ते विचित्रा	६८
मानान्तराविरोधे तु	४९७	मुक्ताहारलसंदिकरीट	२६८
मानान्तरोपरोधाच	833	मुक्ति लभते कस्मात्	४६०
मायातत्कार्यदेहादि	४६८	मुखं विन्दुं कृत्वा कुच	१२९
सायातत्कार्यविखये	५१५	मुखनयनविलास	२३१
मायाऽऽभासो विशुद्धा	498	मुख़े ते ताम्बू छं नयन	१५९
सायोपाधि जगद्योतिः	४९६	मुग्धा मुहुविद्धती	२७६
मागीवतितपादु का	88	मुख्च बद्धकतां चित्त	१७७
मार्तण्डमण्डलिनभो	२२९	मुदा करात्तमोदकं	8
माछतीवकुछहेम	२२४	मुद्तिय मुग्वशशिना	३०५
मालालीवालिघा म्नः	३६८	मुनिभि: खात्मलाभाय	१६७
मीनाम्भोरुह् खझरी	१९७	मुनीनामुताही नृणां	१२
मुकुरस्थं मुखं यद्वत्	88\$	मुरारिकायकालिमा	२८७
मुकुरस्थस्य नारोन	77	मूढ जहीिह धनागम	३२७
मुक्ताकुन्देन्दुगौरां	२३४	मूढ बुद्धिपरिव्याप्तं	986
मुक्तातपत्रं शशिकोटि	१०९	मृतीमूरी पूर्वमपोद्याथ	\$88
मुक्ताभिरावृतं सूत्रं	४८९	मृर्तिच्छायानिर्जित	९७
मुक्तामाणिक्यजालैः	५५	मूळं तरोः केवलमाश्रय	४७८

	पृ ष्ठम्		र्षम्
सूळाघारादु त्थितवीष्या	344	यः पठति स्तुतिमेतां	108
मुळाधारादू धर्मन्त	804	सः पुणैयदेवतानां	48
स्ताः पक्षिणो दंशका	63	यः स्रोकपञ्चकमिदं	280
मृषाली मुद्रीतां तत्र	888	म्रः साक्षिलक्षणो बौद्यः	898
मुल्लामत्सीहोत यशोदा	365	अक्ष् राजबन्धवे	396
मुषा कृत्वा गोत्रस्वलन	88€	यक्षस्वरूपाय जटाधराय	890
स्वान्यो स्वान्यः परो	843	यक्जानात्सर्वे विज्ञानं	894
सेधग्रोगाद्यथा तीरं	808	यतः कालमृत्युः	888
मेघावभासको भानुः	817	यत: सर्वं जातं	209
मेधावी स्थादिन्दुवतंसं	99	सतोऽजायतेदं प्रपञ्च	98
मोकात्पादादिकेश	3.40	यतोऽहं न बुद्धिः	886
मोहध्वस्त्ये वैप्रिक	84	य त्कटाश्च समुपासना	208
सोहध्वान्तः पेकितो वा	888	यत्ततु वृत्तिजं ज्ञानं	408
मो।किकचूर्णसमेवैः	883	यत्र प्रत्युप्तरत	396
मोतं खाध्ययनं ध्यानं	400	यत्रैक यत्रेत्र मनो	864
3		यक्सी ख्या स्बुधि छेश	204
यं ब्रह्माख्यं देवमनन्यं	338	यथा गान्धारदेशीयः	836
वं विज्ञानच्योतिषमाद्यं	284	यथा घटेषु सष्टेषु	806

	मुष्ठम्		पृष्ठम्
यथा दृष्टिनिरोधार्ती	५ १ ६	यदा कृताम्भोनिधि	86
यथा न संस्पृशेतसूत्रं	४०९	यदा दारुणाभाषणा	20
यथा बुद्धिः शुक्ती	२८	यदा दुर्निवारव्यथोऽहं	33
यथा बुद्बुदनाशेन	४०७	यदा धर्मग्लानिः	398
यथाब्धेस्तरङ्गा	U	यदानन्त्यं प्रतिज्ञाय	894
यथाऽमृतं विषाद्भिन्नं	५१६	यदानन्दरूपं	408
यथा शीतं जलं विह	57	यदानन्दलेशैः	400
यथेक्षुमभिसं व्याप्य	५१०	यदानन्द्सिन्धौ	300
यथेप्सितमनोगत	२१६	यदा पर्यतां मामसौ	35
यथे रवरादिना शेन	४१३	यदापारमच्छाय	17
यथोपास्तिक्षतिर्न स्थात्	206	यदा पुत्रमित्रादयो	20
यदज्ञानता भाति	400	यदा मत्समीपं	304
यदन्तर्बहिर्ग्यापकं	४४९	यदा यातनादेह	28
यदन्नादिभिः पञ्चभिः	848	यदा रौरवादि	59
यदभ्यासेन तद्भावी	४७२	यदावर्णयत्कर्ण	308
यद्केन्दुविद्युत्प्रभा	888	यदा इवेतपत्रार्यत	28
यदा कर्णरन्ध्रं	२०	यदा संनिधानं	
यदाकाशवत्सर्वगं	840	यदासीद्विलासात्	888
g g 36 A			

	मृष्ठम्		<u> </u>
यदेतत्काछिन्दीतनु	१४४	यस्याज्ञानादेव नृणां	१००
यद्यद्वेशं तत्तदहं नेति	३३७	यस्यातकर्यं स्वात्मविभूतेः	३४१
यद्यद्वेद्यं वस्तुसतत्त्वं	77	यस्या दाम्ना त्रिधाम्नो	३६२
यन्नादो वेदवाचां	५६	यस्यामिदं काल्पित	२९६
यमनियमादिभिरङ्गैः	८९	यस्यामीतं प्रोतमशेषं	२५६
यमेकाक्षरं निर्मलं	8	यस्यासन्धरणीजला	68
यशों में गतं दिक्षु दान	३२२	यस्येदं हृद्ये सम्य	४२०
यस्ते प्रसन्नामनुसं	३०५	यस्थैकांशादित्थमशेषं	३३५
यस्ते राकाचन्द्रविम्बा	828	यस्यैव स्फुरणं सदात्मक	१०२
यस्त्वां पद्यति पावति	२१५	याः खस्यकांशपाता	६९
यस्माद्रन्यन्नास्त्यपि नैवं	३३६	या तिर्यङ्नरदेवता	४७५
यसादाकामतो चां	३६०	याभ्यां कालज्यवस्था	48
यसाद्वाचो निवृत्ताः	३६९	यावज्जीवं सदाभ्यासात्	805
यस्मिन्नर्धेन्दुमुग्व	६०	यावत्पवनो निवसति	३२८
यस्य प्रसादादहमेव	866	यावदायुस्त्वया वन्द्यो	880
यस्य प्राहुः स्वरूपं	५२	यावद्वित्तोपार्जनसक्तः	३२८
यस्यां दृष्ट्वामलायां	३६१	या वर्णपद्वाक्यार्थ	१६५
युखाः कुभौ लीनमलण्डं	२५५	या वायावानुकूरुयात्	३६४
2			

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
या सूते सत्त्वजालं	३५९	योऽयं देहे चेष्टियता	३४२
युक्तयाळोड्य न्यासवचां	३४२	यो वा यदात्कामनाकृष्ट	860
युग्मे सक्माब्जपिङ्गे	६४	यो विश्वप्राणभूत	३५८
युद्धे शत्रुर्निर्जितो वा	288	योषित्कीडां सुखस्यान्त	486
येन ज्ञातेनैव समसं	96	योऽहं पूर्वमितः प्रशान्त	844
येनापादितमङ्गजाङ्ग	93	₹	1. 1
येनाविष्टो यस्य च शक्त्या	३४०	रक्तोत्पलारक्तलता	२३३
येभ्यो वर्णश्चतुर्थः	३६०	रजःसत्त्वतमोवृत्ति	800
येभ्यो ऽसूयद्भिरुचैः	३५९	रजावहिरिव शुक्ती	68
ये शृण्वनित स्तुतिमिमां	१८४	रज्जुरन्ध्रस्यदोषादि	४०९
येषां रागादिदोषा	90	रज्जवज्ञानाद्गाति रज्जौ	80\$
ये सम्पन्नाः साधनैस्तै	१७३	रणत्क्षुद्रघण्टा	3
येषा रम्येर्मत्तमयूरा	909	रणद्वंसके मञ्जुले	6
योगक्षेमघुरन्धरस्य	38	रणे जित्वा दैत्यानपहृत	886
योगरतो वा भोगरतो वा	३३१	रत्नच्छत्रेश्चामरैः	904
योगानन्दकरी	२६५	रत्नपादुकात्रभा	२९९
यो डाकिनीशाकिनिका	३१६	रत्नाक्षतैस्त्वां परि	२२३
यो भासा भात्युपान्त	84	रत्नालंकुतहेमपात्र	२२५

	<u> १</u> ष्ठम्	* .	पृष्ठम्
रथाह्रढो गच्छन्	३८४	रोधस्तोयहतः	88
र्थ्याकपटिवरिचत	३३२	₹ 7	
रम्भा चृतकपितथ	१११	छक्ष्माकारा लकालि	३६७
रम्यद्वारपुरप्रचार	१८७	लक्ष्मीनृसि ह्यचरणा ब्ज	३५२
राक्षसक्षोभितः	३८७	लक्ष्मीपते कमलनाभ	३५१
रागादिगुणशून्यस्य	४०१	ळक्ष्मीभर्तुर्भुजामे	३५७
रागामुक्तं छोहयुतं हेम	३४५	ळक्ष्मीमु ज्ज्वळयामि	२५१
राजतात्वलेन्द्रसानु	३०८	लक्ष्मीमाँक्तिकलक्ष	२५२
राजन्मत्तमराल	२७३	लक्ष्ये योगिजनस्य	२५०
राजानं मधुरान्वितं	११०	लक्ष्येषु सत्स्वपि	२४३
राज्यं करोतु विज्ञानी	4 १ २	लग्नं सदा भवतु	२४४
राहुप्रस्तदिवाकरेन्दु	१०३	लप न्नच्यु तानन्त	३५६
रूक्षसारे श्चचाप	३६७	लब्धा विद्या राजमान्या	४१६
रूपाच गुणदोषाभ्यां	858	लडध्वा भवत्प्रसादात्	68
रूपादिमान् यतः पिण्डः	899	लब्ब्बा सक्तित्रपुरसुन्दरि	२४१
रूपादी गुणदोषादि	866	लयविक्षेपयोः सन्धौ	४९९
रेखा छेखादिवन्दा	349	ललाटं लावण्यचुति	948
रे दे चित्त त्वं वृथा	808	ल्लामाङ्क फालां	२६२

	वृष्ठम्		विश्व स
खितेति सुधापूर	१७३	वक्राकारः कलङ्की	ξ 0
-छस च न्द्रिकास्मेर	३७५	वक्षस्ताडनमन्तकस्य	४२
छसत्कनककुट्टिम	१९५	वक्षस्ताडनशङ्कृया	19
छसत् कुण्ड ला मृष्ट	३५४	वक्षो दक्षद्विषोऽछं	Ę 😉
लसत्तरङ्गसङ्गभू त	२८७	वचसा चरितं वदामि	84
छसत्तारहाराम ति	१५४	बदुर्वा गेही वा	26
लस्त्र्यणगेहे	6	वदद्भिरभितो मुदा	208
. लस्युगद्शार् _{के}	२०९	वने वृक्षान्पर्यन्	४२४
लसद् तमुत्तुङ्ग	२५८	वन्दे गुरूणां चरणा	860
लाक्षासंमिलितैः	२२५	वयसि गते कः काम	३२९
लावण्याधिक भूषिता	२७४	वणीश्रमाचारपरो	258
छि ज्ञस्य धार णादेव	888	वर्तित्रयोपेतमखण्ड	808
ळीळाळड घस्थापित	२५४	वर्षोपल इवाभाति	४०६
लोकेशः पृथिवीपतिः	२०७	वश्ये विद्रुमसङ्काशां	१८२
व		वसन्ते सानन्दे कुसुमित	१६४
वक्त्रं धन्याः संस्ति	98	वसिष्ठकुम्भोद्भव	850
वक्त्राम्भोजे छसन्तं	३६६	वसुधातद्वरतच्छय	90
बक्तेन्दोर्दन्तलक्ष्म्या	६७	वस्तुता निष्प्रपञ्चाऽसि	258

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
वस्तुस्थित्यनुरोधतः	४६५	वार्धक्ये चेन्द्रियाणां	હહ્
वस्रोद्धूतविधौ	३३	विकीण चिकुरोत्करे	१९०
वहत्यम्ब स्तम्बेरम	१४३	विचरतु मतिरेषा	850
विह्नतप्तजलं ताप	866	विचारणीया वेदान्ता	४३९.
वाक्यार्थश्च विचार्यतां	४२१	विचित्रस्फुरद्रत	8
वाग्देवीति त्वां वद	१७३	विचिछन्न संकल्पविकल्प	४८६
बाग्भूगौर्यादिभदैः	३५९	विजातीयैः पुष्पैः	३९७
वाच्यार्थमिखलं त्यक्त्वा	४३३	विजिज्ञास्यतया यच	४९५
बाच्यार्थमपरित्यच्य	"	विजितहरमनो	888
बाच्यार्थस्यैकदेशं च	४३४	विज्ञप्तीरवधेहि मे	२१७
वाच्यार्थस्यैकदेशस्य	833	विज्ञानं चोभयोरैक्यं	५०३
वानरनिकराध्यक्षं	३८२	विज्ञानांशो यस्य सतः	३ ४३
वामं वामाङ्गगाया	49	विततनिजमयू वैः	१९९.
वामाङ्कर्थामीशितुः	१८३	विदूरमुक्तवाहनै:	868.
वामाद्धे विस्फुरन्त्या	46	विदेशेषु मान्यः खदेशेषु	३२२
वामेन खर्णपात्री	२१३	विद्यते न स्वतः सत्त्वं	४३५
बारणाननमयूरवाह	२४७	विद्युदुचोतवत्प्रस्फुर	360
वाराणसीपुरपते	११७	विद्युद्व ही कन्द्र छीं	808

	१ ष्टम्		पृष्ठम्
विद्युद्धिलसितचपलं	४५६	वि रि ञ्चिमुख्याम र	883
विद्राविताशेषतमो	३०१	विरिक्चि र्दीर्घायु	३०
विद्रन्मनोहरा का	४५६	विरिक्चयादिभिः पक्चभिः	१५१
विद्वन्मुरूयैविद्रुमामं	१७६	विरिञ्च्यादिहरूँ: प्रपञ्जे	"
विधात्री धर्माणां त्वमसि	१६१	विरुपाक्ष विश्वेश	90
विधिवत्कृतसंन्यासो	.४३८	विलम्बिवेणी सुजगो	१९६
विधिहरिहरभेद	४७७	वि छुलितचि कुरेण	994
विधी क्लन्दण्डान्	9	विवर्तीऽपि प्रपद्धो मे	408
विना यस्य ध्यानं	३९०	विविधनहासंदृष्टि	808
विनिह्तनवलाक्षा	२००	विवेकयुक्तबुद्धया ऽहं	409
विनोदाय चैतन्यमे कं	१५२	विशालनीलोत्पल	३१९
विपञ्चीषु सप्तस्वरा	२३२	विशालश्रीखण्डद्रव	१६३
विपद्धया गायन्ती	888	विशाला कल्याणी स्कुट	१३७
विभक्तत्रैवण्ये व्यतिकर	१३८	विशालेषु कर्णान्त	9
विमुं वेणुनादं	३७२	विशीर्णकार्यकरणो	896
विराजन्मन्दारद्वम	१६०	विशुद्धं केवलं ज्ञानं	409
विराडादित्रयं भाति	४१५	विशुद्धं परं सिचदानन्द	308
विशिक्तः पद्मत्वं व्रजति	१३१	विशुद्धं शिवं शान्त	३५३

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
विशुद्धमुक्ताफल	१०७	विष्णोविश्वेश्वरस्य	३५८
विशुद्धी ते शुद्धस्फटिक	8.38	विष्ण्याद्याश्च पुरत्रयं	92
विश्रान्तिमासाद्य	४८६	विस्फुरत्सहजराग	200
विश्वं दर्पणदृश्यमान	१०२	विहाररा सखेद भेद	266
विश्वं पश्यति कार्य	808	वीणानादानिमीछिता	२७१
विश्वत्राणैकदीक्षा	३६५	वीणामुपान्ते खळु	२१५
विश्वमात्माऽनुभवति	४३१	वीताखिलविषयेच्छं	३८२
विश्ववन्द्योऽहमेवासि	808	बृ श्चोत्पन्नफलेर्बृश्चो	420
विश्वादिकत्रयं यस्मिन्	४१५	वृत्तिव्याप्यत्वमेवास्तु	५०२
विश्वानन्दयितुस्तस्य	३९८	वृषो वृद्धो यानं	१६३
विश्वामरेन्द्रपद्विश्रम	२७६	वेणीसौभाग्यविस्मा	eq eq
विश्वेश विश्वभवनाशक	११८	वेदपादस्तवं वक्ष्ये	१६५
विषं रघ्वाऽमृतं रघ्वा	480	वदवाक्यैरतः किंस्या	४३५
विष्टपाधिपाय नम्र	388	वेदवाचामवेद्यस्य	३९९
विष्णवे जिष्णवे शङ्किने	३८६	वेदान्तवाक्यसंवेद्य	४३२
विष्णुत्रह्मसुराधिप	98	वेदान्तवाक्येषु सदा	806
विष्णुर्थस्य सहस्रनाम	93	वेदान्तश्रवणं कुर्यात्	400
विष्णोः पाद्द्याप्रे	३६०	वेदान्तेश्चाध्यात्मिकशास्त्रे	380

	पृ ष्ठम्		वृष्ठम्
वेदानीसतह्यं सम्यक्	४३५	शत्रौ मित्रे पुत्रे बन्धौ	333
वेदो नित्यमधीयतां	४२१	शब्दब्रह्ममयी चरा	१७२
वेधाः पाद्तले	२०२	शब्दशक्तेरचिन्त्यत्वात्	400
वैयाघी यत्र कृतिः	६८	शब्दस्याद्यन्तयोः सिद्धं	408
वैरमुद्धतमपास्य	290	शम्बरवैरिशरातिग	३८२
वैरि ब्रौषैविं ब्लु रुद्रेन्द्र	१८२	शरचन्द्रविम्बाननं	३७२
व्याप्तं हाटकविष्रहैः	१८६	शरङ्गोत्स्नाशुद्धां शशि	826
ट यालम्बमानवर	२००	शर्णं करवाण्यम्ब	१७५
व्यालम्बमानसित	१९८	शरण्ये बरेण्ये	२६०
व्यालम्बिनीभिः परितो	३०५	शरत्पूर्णचन्द्रप्रभा	246
व्यालादिदुष्टसत्त्वेभ्यः	४३७	शरदिन्दुमरीचि	२२९
व्योमकेश दिव्यभव्य	३०७	शरावस्थोदके नष्टे	४१२
হা		शरीरं कलत्रं सुतं	344
शंकरेण रचितं स्तवो	१८४	शरीरं त्वं शंभोः शशि	444
शंभुष्यानवसन्त	३७	शरीरं सुरूपं तथा वा	३२१
शंभा महेश करुणामय	७३	श्रीरस्थितिशैथिल्यं	486
शक्यः सर्वनिरोधेन	858	श्रीरेऽतिकष्टे रिपौ	१५२
शतपत्रयुतैः स्वभाव	२३१	शरीरे धनेऽपत्यवर्गे	22
s. s. 37			

	र ष्ठम्		पृष्ठम्
शरेष्वेव नासा धनुष्वेव	१५६	शिवायाः शंभोवी	४२५
शर्करामिलितं स्निग्धं	११०	शिवायेति शब्दो	२३
शर्व देव सर्वोत्तम	९०	शिवे नमन्निजर	१६८
श्यनयसमेव विश्व	४ ७५	शिवेशानतत्पूरुषा	१६
शान्तरनन्यमितिभिः	४४६	शिवे शृङ्गाराद्री तदितर	१३७
शान्तो दान्तो देशिकेन्द्रं	१७०	शीतलं मधुरं खच्छं	११०
शिम्बीसूरणशाक	२१२	ग्रुक्ता रजतप्रतिभा	३४६
शिरीषप्रसूनोञ्जस	२५८	शुद्धचेतन्यरूपोऽहं	४६७
शिरोद्दष्टिह्रद्रोग	१८	शुद्धे कथमशुद्धः स्थात्	४३५
शिलापि त्वदङ्घिक्षमा	305	शुभपुलिने मधुमत्त	२९१
शिव एव सदा जीवो	888	शूलटङ्क पाशद ण् ड	२९८
शिवं नित्यमेकं	३७४	श्चिति नमी नमः	३१२
शिवः शक्तिः कामः क्षिति	१३३	श्रृङ्गाराकल्पयोग्यै:	६०
शिवः शक्तया युक्तो यदि	१२५	है । छेन्द्राद्वतारिणी	२८२
शिव तव परिचर्या	80	शोधिते त्वंपदार्थे हि	835
शिवपञ्चाक्षरमुद्रां	३१३	शौरिं सत्यगिरं वराह	88
शिवाकान्त शंभो शशाङ्क		श्रद्धाभक्तिध्यानशमाद्ये	388
शिवाय गौरीवदना	११९	श्रद्धालुनेह्मतां खस्य	890

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
अवणं तस्य देवस्य	४०१	श्रुतीनां मूर्धानो दधित	१४६
श्रिया शातकुम्भद्युति	३५५	श्रुतीनामगम्ये	२६०
श्रियारिलष्टो विष्णुः	३८९	श्रुत्याचार्यप्रसादेन	890
श्रीगन्धं घनसार	१०७	श्रुत्ये नमोऽस्तु	२७८
श्रीचऋत्यां शाश्वतैः	१७२	श्रोतव्यं च किमस्ति	४६५
श्रीताम्रपर्णीजलराशि	३१६	ऋोकत्रयमिदं पुण्यं	३२४
श्रीनाथाद्दतपालित	२७४	ष	31
श्रीमत्पयोनिधिनिकेतन	३४८	षट्ताराङ्गणदीपिकां	208
श्रीमत्यौ चारुवृत्ते	३६१	षडङ्गादिवेदो मुखे	३२१
श्रीमत्सुन्द्रनायकी	२६९	षडाधारपङ्केरुहा	२५७
श्रीमदात्मने गुणैक	३०६	षड्रिपुषडूर्भि	90
श्रीमन्त्राक्षरमालया	२५३	षोढान्यासादिदेवैश्व	200
श्रीमन्महेश्वर कृपामय	११७	स	
श्रीविद्यां शिववासभाग	२६८	स एव संसरत्कर्म	866
श्रीविद्ये शिववामभाग	२७०	संकल्पसाक्षि यज्ज्ञानं	403
श्रीरौलश्के विविध	388	संघातोऽपि तथा नाहं	888
श्रुतिशतनिगमान्त	४७६	संतुष्टां परमामृतेन	२०६
श्रुतिसिद्धान्तसारोऽयं	४३९	संध्याकाळा नुरस्य	५७

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
संध्या घर्मदिनात्ययो	39	संस्तीर्णं कौस्तुभांशु	३६४
संध्यारमभविज्ञानभतं	३८	सकुङ्कुमविलेपनां	२३७
संपत्कराणि सकले	२४४	सकुच्छ्वणमात्रेण	४६७
संपत्कराणि सकले	२७९	सङ्गः सत्सु विधीयतां	४२१
संभावितस्य मरणा	846	सचूर्ण ताम्बूछं	३९६
संभूयाम्भोधिमध्यात्	३६४	सचिदानन्दकन्दाय	४९८
संभ्रान्तायाः शिवायाः	46	सच्छायैर्वरकेतकी	२५२
संसर्गो वा विशिष्टो वा	४९६	सति देहाचुपाघौ स्था	४३१
संसारकूपमतिघोर	389	सत्ताचित्सुखरूपम स्ति	४६६
संसारघोरगहने	३५०	सत्तामात्रं केवछविज्ञान	३४४
संसारजालपतितस्य	३४९	सत्यं ज्ञानं शुद्धमनन्तं	३३९
संसारदावदहनाकुछ	286	सत्यं ज्ञानमनन्तं च	४३१
संसारभीकरकरीन्द्र	३४९	सत्यं ज्ञानमनन्तं नित्यं	३९२
संसारवृक्षमघवीज	340	सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्मे	90
संसारसर्पविषदिग्ध	३४९	सत्यचिद्धनमनन्तमद्वयं	494
संसारसागरनिमज्जन	340	सत्यपि भेदापगमे	३२५
संसारसागरविशाल	35	सत्यमाह भवानत्र	४९२
संसारे जनितापरोग	888	सत्याः सत्याननेन्दाविप	90

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
सत्यानन्दस्वरूपं धी	४९२	सपणीमाकीणौ कतिपय	१६०
सत्सङ्गरवे निःसङ्गरवं	३२९	स पुण्यः स गण्यः	306
सदसन्न विरुद्धत्वात्	४३६	सबिन्दु सिन्धु सुस्वल	२९३
सदाचारिममं नित्यं	५०५	समं देवि स्कन्दद्विप	१४३
सदातृप्तानं	३९६	समस्तलोकशंकरं	8
सदा बालक्षपाऽपि	६	समस्तवा सनात्यागं	800
सदा मोहाटव्यां	३ १	समाकुञ्च्य मूलं हृदि	१५२
सदा राम पिबन्तं	३७९	समाधिरात्मना नाम	४०२
सदा रामपिवन्न	"	समानोदितानेक	३५४
सदा शारदाः षण्मृगाङ्का	8	समारभ्य मूळं गता	943
सदाशिवोक्तानि	860	समुद्यत्सहस्राकेविम्बा	248
सदा साक्षिस्वरूपत्वात्	४७३	समुन्भीलत्संवित्कमल	838
सदा सेव्यः कृष्णः	३९७	सम्यक्साह्यं विधातुं	३६१
सदुपचारविधिष्वनु	8५	सरिसजनिखये	२७९
सदैव नन्दनन्दकेलि	२८९	सरस्वत्याः सूक्तीरमृत	880
सद्योजाताख्यमाप्यं	६६	सरस्वत्या छक्ष्म्या विधि	188
सनत्कुमारनाचिकेत	२९४	सरेचपूरैरानिलस्य	860
सन्तु विद्या जगत्यस्मिन्	१७६	सर्गस्थितिप्रलयदेतु	898

	पृष्ठम्		नृष्टम्
सर्पादौ रज्जुसत्तेव	409	सर्ववेदान्तसिद्धान्ते:	896
सर्वे जगदिदं नाहं	880	सर्वसुखानां बीजं	846
सर्वे दृष्ट्वा खात्मनि युक्त	ा३३८	सर्वोङ्गस्थितिरम्य	१९२
सर्वे ब्रह्मेति यो वेद	५०४	सर्वाङ्गे घ नसारकुङ्कुम	२५०
सर्वे सुखं विद्धि	488	सर्वात्मत्वमिति स्फुटी	808
सर्वजीवरक्षणैक	३०९	सर्वानन्द्रमये समस्त	२१०
सर्वज्ञतां सदसि	२४२	सर्वाळ ङ्कारयुक्तां	40
सर्वेज्ञत्वं परेशत्वं	894	सर्वोद्यापरिपूरके	२०८
सर्वज्ञ त्वपरोक्षादीन्	४३४	सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं	800
सर्वज्ञा यो यश्र हि सर्व	:३३५	सविकल्पकाचिद्योऽहं	४८९.
सर्वत्र प्राणिनां देहे	४९९	सविकल्पकजीवाेऽयं	"
सर्वत्रास्ते सर्वेशरीरी	३३८	सवित्रीभिवीचां शशि	१२९
सर्वेत्रकः पश्यति जिञ्र	99	सविनयमथ दत्वा	२२८
सर्वेदु:खनिदानेषु	४३७	स खस्थैरुपंदिष्टश्च	४३८
सर्वदुवीसनाजालं	४०२	सहस्रं वर्तन्ते	२७.
सर्वप्रकाशको भानुः	४१२	सहस्रशः सन्तु हठेषु	४८२
सर्वमङ्ग लाकुचाप्र	३०९	सहस्राण्डभोक्ता	88
सर्वरोगहरेऽष्टोर	२०९	साक्षात्कृत्वाऽपरिच्छिन्ना	838.

	<u> १</u> ष्ठम्		पृष्ठम्
साधकः सततं कुर्यात्	१८१	सुगन्यपुष्पप्रकरैः	१०६
साधुवलं किं दैवं	849	सुताङ्गोद्भवा मेऽसि	80
साध्वी ते वचनव्यक्तिः	888	सुवाधारासारैश्वरण	१२७
सानन्द्मानन्द्वने	३१५	सुधामप्याखाद्य प्रति	१३२
सापूपसूपद्धि	२२५	सुधासिन्धुसारे चिदा	१५७
सामानाधिकरण्यं तत्	४३२	सुधासिन्धोर्मध्ये सुर	820
सामानाधिकरण्यं हि	21	सुनासापुटं सुन्दर	२५९
साम्बो नः कुलदैवतं	९२	सुनासापुटं सुन्दर	398
सारसना ते नयने	88	सुप्ताकाराः प्रसुप्ते	३६८
सारूप्यं तव पूजने	३३	सुप्तौ देहाद्यमावेऽपि	४३१
सिंहाद्रिपार्श्वेऽपि तटे	३१६	सुप्तौ यथा निविकार	880
सितयाश्चितछड्डुक	२१२	सुप्तौ लीनाऽस्ति या बोबे	830
सिद्धि तथाविधमनो	४८७	सुरत्नाङ्गदैरन्वितं	348
सिन्दूराभैः सुन्देररंशु	१७८	सुरमन्दिरतरुमूळ	338
सीमन्ते ते भगवति	२२४	सुवक्षोजकुम्भां	२६२
सुकुमारे सुखाकारे	200	सुवर्णरत्नभूषितैः	858
सुखचिदखण्ड	४७६	सुवर्णाभदिव्याम्बरैः	
सुखतः क्रियते रामा	338	सुशान्तां सुरेहां	२६३
	11		

	पृष्ठम्		म्ह
सुशोणाम्बराबद्ध	२५८	स्तोत्रमेतत्प्रजपतः	१८४
सुसी मन्तवेणीं	२६३	स्तोत्रेणालमई प्रविचम	48
सृक्ष्मनाडीषु संचारो	५१७	स्तोष्ये भक्तया विष्णुम	३३५
सृष्ट्वा सर्वं स्वात्मत्येवे	३४०	स्थाणौ प्रकाल्पतश्चोरः	486
सेवकाय में मृड	३१२	स्थानप्राप्त्या स्वराणां	६१
सैन्धवस्य घनो यद्वत्	४११	श्थित्वा स्थाने सरोजे	७६
सोमकलाधरमौलौ	88	स्थिरो गङ्गावतः स्तन	688
सोऽयं विप्र इदं वाक्यं	४३४	स्थूलदेहाश्रिता एते	५१३
सौधे रत्नमये नवीत्पल	११५	स्थूलवैराजयोरेक्यं	408
सौराष्ट्रदेशे वसुधा	३१४	स्थूलो मांसमयो देहो	866
सीवीराञ्जनमिदमम्ब	२२२	स्नातस्तीर्थे जहुजादी	810
स्तम्भेजम्भारिरत्न	५५	स्नात्वा प्रत्यूषकाले	७५
स्तवं पाण्डुरङ्गस्य	३७३	स्नानव्याकुलयोषिद्वस्न	३९३
स्तवेन्द्रसादीनां	३ [.] २	स्निग्धं कङ्कातिकामुखेन	१९६
स्तुति ध्यानमचौ	१८	स्फटिके रक्तता मिथ्या	888
स्तुवन्ति ये स्तुतिभि	२८०	स्फाटिके रक्तता यद्वत्	४१३
स्तोकभक्तितोऽपि भक्त	३०९	स्फुरत्कौस्तुभालंकृतं	३७२
स्तोत्रं त्रिसन्ध्यं शिव	१२४	स्फुरद्रण्डा मोगप्रति	१३९

	श्रीकानुत्र	५७९	
	पृष्ठम्		पृष्ठम्
स्फुरद्रवनेयूर	80	स्वमध्यनद्धहाटक	१९६
स्फुरन्नानारत्नस्फटिक	157	स्वरूपानुसन्धान	406
स्कुरित्र षु रालो ल	8	स्वगैंकः सुन्दरीणां	€ 8
स्फुरन्मन्दहासै:	9	खल्पाडापे दीपकणिका	488
स्फूर्जन्नव्ययवा क्रुरो	898	स्वशक्त्यादिशक्त्यन्त	24
सारं योनिं छक्ष्मी	933	स्वसेवासमायात	१६
सारेत्प्रथमपुष्टिपणीं	२३७	वस्थानस्थितदेवता	२०४
स्मितच्योरस्नाजालं तत्र	880	स्वानन्द्रभावे परितुष्टि	४७९
स्मृतौ शास्त्र वैदे	२७	स्वापस्त्रप्ते जामदवस्थापि	800
सोरचारुगुलमण्डलां	२४६	स्वाप्तद्वेतवदेव	४६४
स्रक्चन्द्नवनितादीन्	३४७	स्वामिन् गङ्गामिवाङ्गी	६०
खगृहे खाङ्गणे सुप्तः	४३६	स्वारस्य कसुवाध	४६६
खद्ध जा नुधित	३०२	ह	
स्वदेहो दूताभिर्शृणिमि	१३२	हंसः पद्मवनं	80
खप्रजागरिते सुप्ति	888	इंसैरप्यतिलोभनीय	240
खप्रभोगे यथैवेच्छा	888	हन्तारं मदनस्य	२५१
स्वभक्तावगण्यः	३७६	इन्तुः पुरामधिगळं	282
स्वभक्तेषु सन्दर्शिता	३५५	इन्तेतरेष्वपि मनांसि	२४३
The state of the s			4

s s. 37 A

*	पृष्ठम्	• • •	वृ ष्ठम्
हयगजरथपत्ति	२३०	हिमानीहन्तव्यं हिम	188
हरकोध ज्वालावलिभिः	१४४	हिमाम्बुवासितेस्तायैः	१०६
हर त्वं संसारं द्रुततर	३८५	हर्म्भोजे कृष्णः	394
हरस्वरैश्चतुर्वगेपदं	१८१	हृद्यकमलमध्ये	४७३
हरिस्त्वामाराध्य प्रणत	१२६	हृद्यमथ शिरः	२०८
हरे राम सीतापते	360	हृदि भावितदैवतं	२०७
हर्षामधीवीन मुक्ती	५०५	हृद्यं वेदान्तवेद्यं	७७
हस्ताम्भोजशोल्लस	१८१	हृ शैरद्रीन्द्रकन्या	46
हारनूपुरिकरीट	२४६	हे चन्द्रचूड मदनान्तक	११६
हारस्योरुप्रभाभिः	३६५	हे नीलकण्ठ वृषभध्वज	,,
हाहाहू हूमुखसुर	98	हे पार्वतीहृद्यवल्लभ	"
हाहेत्येवं विस्मयमीयु	१०१	हेमरत्नवरणेन वेष्टितं	१९३
हिङ्गूजीरकसहितं	१११	हे विश्वनाथ शिव शंकर	996
हित्वा हो शबलो वाच्यो	४९६	ह्यम्भोराशी संस्तिरूपे	96
हित्वाऽयं स्वाप्तिकं देहं		हींकारत्रयसंपुटेन मनुना	२५२
हित्वा हित्वा दृश्यमञ्जूष		हींकारत्रयसंपुटेन महता	२४५
हिमाद्रिपार्श्वेऽपि तटे		हींकारमेव तव नाम गृण	२४२
हिमाद्रेः संभूता सुललि		ह्रींकारमेव तव नाम तदे	288

	ऋोकानुक्रमणिका ।		
	पृ ष्ठम्		पृष्ठम्
ह्रींकाराङ्कितमन्त्र	२५०	हीमित्येकं तावकं	१७९
ह्रींकारेश्वरि तप्तहाटक	२५१	ळ	
हीं ह्यीमिति प्रतिदिनं	२४३	ळादिन हि प्रयोगः	98

